

~~Inv. 84505.~~

POESIILE

VEKI ȘI NOUE

ale D-lui

DIMITRIE BOLINTINEANU.

Edate sub îngrijirea D. G. Sion.

72851

—•••—
BUKUREȘTI.

TIPOGRAFIA BISERICEAȘKA DIN ST. MITROPOLIF.
1855.

99B

BIBLIOT	79374
Cota	79374 varis
Inventar	72851

RC 44/01

B.C.U. Bucuresti

C72851

TABLA DE MATERII.

ELEGII.

		Pagina
I.	O fatz tenerz pe natslz morzi	3
II.	Fecioara	5
III.	La o tenerz fatz	7
IV.	Proskrislz	8
V.	La o pandznikz	9
VI.	znz jone romnz mortz in Paris	11
VII.	Zioa aniversarz	13
VIII.	La o nalscipe izbitz	15
IX.	Kornlz	16
X.	Elegie	18
XI.	La D-la F. C.	19
XII.	Invokare	21
XIII.	La Lzisa	23
XIV.	La Viktoria Z.	25
XV.	Elegie	26
XVI.	O natimz	28
XVII.	Szvenipe de kzltorie	29
XVIII.	Kzltorlz mi szletlz	32
XIX.	Hzngerpile poetlz	33

BALLADE.

I.	O noante la morminte	37
II.	Doamna lz Negrz mi bapdzlz	41
III.	Fzstpelzlz	44
IV.	Moaptea lz Mixalz Biteazlz	49
V.	Fepentapizlz	52
VI.	Fata de la Kozia	54
VII.	Benketlz	56
VIII.	Fzlz-fzmosz	59
IX.	Cea de ne szmz noante a lz Mixalz	63
X.	Preda Bzsesks	65
XI.	Dokitia	67
XII.	Bizlz lz Stefanz czlz mare	73
XIII.	Domnlz de rozz	77
XIV.	znz ostasz Romnz neste Dznzpe	81
XV.	Mzma lz Stefanz czlz mare.	83
XVI.	Zina-Doamna	86
XVII.	Padz Domnlz mi fata din kasz	93
XVIII.	Nedpentatea	95
XIX.	Kavalepelz mi szletlz	97

1950

		Pagina
XX.	Цепемиš mi solii	101
XXI.	Škstiерslš	103
XXII.	Dokia	105
XXIII.	N'asde, n'avede, n'a grexlš n'zminčslsi	119
XXIV.	Streinslš	125
XXV.	Fermekčtoarea <i>Mihnea și Baba</i>	128
XXVI.	Mixaiš mi kvlzslš	134
XXVII.	Mircea la b'ztae	136
XXVIII.	Mixaiš skčuičndš stindapčslš	138
XXIX.	Ielele	140
XXX.	Mircea celš mare mi solii	143
XXXI.	Чeasчslš dš v'н'чtopi	146
XXXII.	M'p'ioara	148
XXXIII.	B'zjorčslš	151

FLORILE BOSFORULUI.

I.	Zeila	155
II.	Pebia mi Atika	167
III.	Melpisbe	174
IV.	Dilpisbanš	182
V.	Gislfidan	191
VI.	Sisdea	200
VII.	šmbpa santei Sofii	207
VIII.	Ana mi Apanslš	218
IX.	Naide	221
X.	Xialš	232
XI.	Gilfap	240
XII.	Optanza	250

CAICELANEE. 259

EPISTOLE.

I.	Lxi B. Alessandri	275
II.	La o damč Romčnč	277

CANTECE 283

POEME.

I.	Andrei saš Isarepa Nikopolei	229
II.	Safipa	329
III.	Sopika	337
IV.	Profipa	344
V.	Tšdopa	349
VI.	Sopin saš tčerea boepilorš la Tergoviste	354

EPISTOLĂ

Amicului G. Sion.

Amiue!

Katъ sъ-цї fimđ pekъnъskъtopї de îngrijirea че аї avstđ pentръ timprirea acestorđ poesїї. Poate mai msltđ de kїtđ tot-de xna se simđea linsa d-o sferъ adevъratъ de poesїї în kape mslte inimї simđitoape sъ afle xнđ eko, mi mslte sxflete întpřstate o konsolare. Tръimđ în niște timpřpї în kape nъ mai sgomotđlđ armelopđ, fđmđlđ singelđї mi kabinetele diplomatice astđ nođ labipintđ, okъnъ snipitele noastre. Шtiї însъ kъ sxtđ mslte sxflete delikate kape, prin natрra lop, аđ opoape de pesboїđ; ele voeskđ sъ dъkъ o vieadъ mai seninъ, sъ afle o lđme mai feri-чitъ kъm a kreat-o visele lopđ, mi akolo sъ tръiaskъ kđ fръ-mosslđ idealđ la kape ele asmpđ. Apoi, afapъ de acesteа, ni ã o datъ n'a pesъpřitđ ka akъmđ mai mslđї fъkъtopї de vepъpřpї. Eatъ o vorbъ че-mї va atrage xpа a mai msltopđ astopї; dap este xнđ adevъpđ: ne toatъ zioa pesapđ la pimъtopї, îmшpřtopї de vorbe fъpъ sensđ, mi nъ шtiđ чine i-a semъnatđ; че шtiđ este kъ sїntđ denapte d'a fi poeđї: niчї armonie, niчї simtimentđ, niчї ideї. Mъ konsolđ însъ kъ nъ vorđ kрemte msltđ mi vorđ vedea kїt sїntđ de miчї, îndatъ че-ї vorđ ajđuge pazele xnei adevъrate poesїї — Eatъ, amiue, pentръ че katъ sъ-цї fimđ pekъnъskъtopї; ne-ã îmulinitđ aceste doъ dopingde prin timprirea poesїilorđ D. Bolintineanъ.

Чe сѣ зикъ дeснpe пoesiилe салe? Чe e фpмoсѣ нѣ се пoaтe дeфини. Адeвѣpата пoesie н'а авѣтѣ ми нѣ вa авea ниѣи o датѣ o дeфинициe дpeантѣ. Дeскизѣ opи чинe ачeaстѣ кapтe ми вa вeдea анѣpиндѣ-ї, пpин нopї диафанї, кpeаѣиcнилe чeлe маї идеалe дe вepгилe фpмoасe, дe cнipитe pѣнитoapе дe фантaсмe cѣpизиндe чe штepгѣ лaкpимa знѣи инфoрѣнатѣ ми индѣчeскѣ сомнѣлѣ сѣѣ, дe флopї чe-ши инaлѣѣ пpофѣмѣлѣ пe apинчeлe пoaтe алe сepиї, дe мѣpмѣpа вoлѣнтoасѣ пpодѣсѣ дe cѣpстатслѣ a дѣoї амaнѣї фepи-чидї, ми кїтe алтe кpeаѣиcнї плѣкстe! E пoетслѣ иmagинаѣиcнїї знeї иmagинаѣиcнїї знoрe, плинe дe фepмeкѣ, кape tot-de-зна пe cѣpїдe ми пe пoapтѣ нѣмаї пpин флopї плинe дe пapфѣмѣ, пpин вѣї инкїнтѣтoapе, пpин кїмпнї чepештї зндe тoтслѣ естe плѣчepе ми амopѣ. — Сѣ нѣ кѣртѣмѣ пoesia кape кїнтѣ eпoпea инимїи, ми ачeлe пaсїкнї маpї кape сфїшїїш инїма слїнгїндѣ интp'їнсa opи чe спe-panѣѣ, ниѣи ачea мѣстѣ дeспepapе чe apѣнкѣ вн вepсѣpиле салe знѣ cѣфлeтѣ sdpoбитѣ кїндѣ вeдe мїсepїилe чe апaсѣ oмeнїpеa; сѣ нѣ кѣртѣмѣ пe Прoмeтeѣ кape нѣ вa вчeтa ниѣи o датѣ сѣ се pеволтe вн контpa дeстїнслѣи opбѣ.

Acестe пoesiї pеvѣpсѣ вн инимѣ o pазѣ дe спepanѣѣ кape алїнѣ дѣpepїлe нoастpе. Nимїк нѣ e маї дѣлчe дe кїт спe-panѣa; ачeстa e сїнгѣpслѣ бїнe чe мїнгїe инкѣ тpїстлѣ нoстpѣ cѣфлeтѣ. Чинe нѣ спepѣ вн вїадa сa? сaѣ pеалїсарeа знeї nobїлe дopїнѣ, сaѣ амopслѣ знeї koнїлe, сaѣ фepїчїpеа пaтpїї салe, амopслѣ чeлѣ маї сїнтѣ? III и acестe пoesiї знмнлe инимa d-o спe-panѣѣ дѣлчe, ми вн чe лѣмe фpмoасѣ, вн чe лѣмe иdealѣ елe пe тpанcпoртѣ? Пoетслѣ сboapѣ дїн флoapе вн флoapе ми лe іa пap-фѣмѣлѣ; дїн стea вн стea ми лe іa pazелe шпeлсчїтoapе; елѣ вeдe лѣна ми іa mеlankolїka сa лѣминѣ; зѣpештe o koнїлѣ фpмoасѣ ми кѣлeгe кpїнїї ми pozeлe дѣпe фaѣa eї; кїндѣ pоa кade eлѣ шpїнгe мѣpгѣpїтapелe дѣпe флopї; кїндѣ аздe пaсepїлe кїнтїндѣ eлѣ pѣпештe нотeлe лoрѣ арmonїoасe. Адѣнѣ тoтѣ чe e маї фp-мосѣ сѣв чepѣ, ми дїн тoатe ачeстea, фopмeazѣ вн лѣмea сa і-dealѣ o атмосфepѣ дe лѣминѣ ми арmonїe, дe мѣpгѣpїтapе ми пapфѣmе. Чe pегїснї плинe дe магїe вн кape pѣтѣчeскѣ koнїлe

d-o frumusege cereaski mi snipite aeriane, kape fakš koptegislš masei poetislš!

În multe din poeziile sale domnește o melankolie tristă kape ne face să kșgetăm la esistența noastră; kșci cine din noi n'a simțit în sșfletlš sșž nșskindș-se ideii triste, vžzindž kș toamna, flopile își nepdž nșfșmđlš mi se sșskž, arboreii îngulbeneskž mi se desbrakž de podoaba frunzelorž, mi apoi s-a gînditž la zilele sale, mi l'atitea fiindž izbite kape až intratž de timpuriș în toamna vișii?

Pentru întia oară în limba noastră vedemž în aceste poezii poeme orientale. Și ce bine sîntž exprimate formele inkîntătoare, scenele pline de poezie, flopile cele mai plătate, parfumele cele mai sșave mi toată poezia ce formează caracterul principal al Orientislš, adevărata dăr a poetislš! Nu-mai aci poetislš poate să desfrșșre toată avdija imaginațiunii sale. Cine n'a așzitž d'această dăr žnde totlš este poezie, žnde kpeskž flopile cele mai strlșcitoare, žnde kîntž nasepile cele mai armonioase, žnde femeile, inkînsiri cereștii, pesniř nșmai amorž! Kș ce farmekž ne deskrie șepile din Orientž! a vedea în pesfrîșereea pazelorž soarelș kș toate iaž o vieadș noș; anele strelșceskž ka žnde de kristalž; flopile, șrștate mi de paze mi de așpele șepii, lasž a se înlđa sșfletlš lorž de parfume ce-lš prinde prin xareșri mi de frumuseđi. Și kîndž lșna revașș melankolika sa lșminž, kș ce farmekž pozele își desvoltž strelșșiereea lorž, mi kș ce armonie Biulbiuli, aceastș nasepe a Orientislš, kîntž frumuseđile patrii sale! Și nongile netrekte ne Bosforž! acele mșrșșre žșoare ce prodkž kai-cele kîndž desnikž žnde anei la lșmina lșni, șgomotlš lonedilorž, notele armonioase ce se înalđž din bosketele vecine mi sșnetlš žni intrșmentž kș kape amantlš keamž la fereștrș ne dșlșea sa izbity!

Întřna din aceste poeme Orientale *Hial*, ce idee frumoasș a exprimatž poetislš! — Sșntž momente în kape sșfletlš nostrș simte trebșingă a emi din aceastș lșme de miserii, mi ka žnž flșșre ne kape flakșra ilž atrage, elž se arșnkž în in-

finită. Bieaga noastră este ună lungă esilă în care întinimă
 nămaî sferințe; aci toate iluziile se nepdă, toate visele se ni-
 micăskă, mi n'afirmă de kîit neantăslă. Săfletăslă noastră obosită
 voemte kîte o dată să-mi ia sborăslă din astă pealitate, din astă
 inkisoape țpistă, ka să mă pevază idealăslă, patria sa țepeaskă,
 kape îi dă fericipea pentru kîte-va momente.

Kîndă în kîntăpile sale poetăslă își adăce aminte de
 patria sa, kă țe fokă o deskpie boindă să demtente în inime
 amorașlă mi devotamentăslă! mi ține nă țrebze să simță inima
 sa bătîndă kîndă vorbemte de patrie, adețpata noastră mămă?
 ține nă țrebze să fie mișkată țitîndă-se la ațeastă țară fră-
 moasă, la ațeastă țară, lăkamăslă vitejii, ală frămășegii mi ală
 poesiă? La ațeastă țară plîntă de săvenipele a totă țe aveamă
 mă skămpă mi mă izbită....

Dăp îmi propăsesemă, amice, a-ții face o enistolă în kape
 să te anșnă desne țerminapea țipăripii ațestoraș poesiă, mi a
 emiță kă totăslă altă țe-va. Amă avăță însă a vorbi de frămosă,
 mi frămosăslă adesea opă te pătățemte. Mi ează, epa n'aci să
 țită a-ții vorbi de țe-va întepesantă. În ațeste poesiă s-a ppii-
 mită đ skăptă, mi mă țemă să nă peklame iar. Bietăslă đ skăptă,
 fiingă nesimțitoape, prin ajstopăslă altopă fiingă simțitoape,
 intră în viața păblikă peklamîndă ne 'nțetată! ține mție, poate
 prin îndemăslă lă đ skăptă mi oamenii ței skăptă voră peklama
 de la soartă, saă să-ț fakă mă înalță, saă să-ț lase în întă-
 nepekă kăm a țepăță sărmansă đ skăptă.

Priimemte amice înbrățimățpile mele mi skășă-mă de
 ațeste mălte distrakționi. — Distrakționi de poetă.

R. Ionescu.

Exkăpenti 1855. Maiă I.

E L E G I Ī.

O FATA TENERA PE PATULU MORȚEI.

Ka pobxlǎ che kîntǎ amarǎ în pobie,
 Kǎ langxlǎ de bpage, ǝnǝ aerǎ dǝiosǝ,
 Ka pîxlǎ che geme de pea vijelie,
 Pe patǎ-mî de moapte eǝ kǎntǎ dǝreposǝ.

Ǟnǝ kpinǝ se ǝǝkǝ mi'n lǝtǝrî s'abate
 Kǎndǝ zioa e peche mi ǝerǝlǝ în norî,
 Kǎndǝ soarele-lǝ arde, kǎndǝ vǝtǝlǝ ilǝ bate,
 Kǎndǝ grîndina kade torpente pe florî;

Așa fǝr' de veste pe zilele mele
 O soartǎ amarǎ amarǎ a bǝtǝtǝ,
 Ili astfel ka kpinǝlǝ de viskole pele,
 Pe patǝlǝ dǝrepei de-odat' amǝ kǝzǝtǝ.

Abia 'n primțvara dorindelorș mele
 Пъпъндъ ka roa abia amș ajnsș,
 Атнчеа къндș кънтъ prin flopī filomele,
 П'о крѣдъ дѣреpe adīnkș m'a пѣтрънсș.

Amarъ e moartea кънд omșlș e jșne,
 Кīндș zioa-ī frșmoasъ, kīндș траїлș e linș,
 Кънд пасереа кънтъ, кънд flopile snșne
 Къ viața e dșlce шī n'ape sșsnīnș!

Sъ moаръ бѣтрīнлș че frșntea īnklinъ,
 Че plъnge trekștlș de anī obositъ,
 Sъ moаръ шī pobлș че 'n lanțșrī sșsnīnъ
 Sъ moаръ totș omșlș kș sșfletș sdrobotлș!

Iar eș ka o floare че namte кънд ploъ,
 Чрешteamș īn de пасерī sșave кънтърī;
 Шī mie amorлș kș bșze de роъ
 Къ inimъ dșlce īmī da sърstърī.

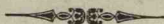
Ka frșnza че kade ne toamnъ къндș ninge
 Sșflatъ de vīntърī aīcī ne пѣmīntлș,
 Ax! jșna mea viațъ akșma se stinge
 Шī anī meī tinerī anșnș īn mormīntлș!

II.

FECIOARA.

[ELEGIE.]

Şîngeamă pe sînz-î tînzră zăd nînsă de amărucîzne
 Şi lakrămile mele în nînsă-î se 'ngîna:
 Iar tînzra koplî şonîia o pşgucîzne
 Mai tristă de kîţ lamna ce abia mai fşmega.

Era zăd îngeră dşlce ce 'n visşpile mele
 D'atşnucî, în tot d'azna, nîngîndă amă întşlnîţ,
 Ka o fantasmă dragă ce 'n visse lşngî şî pele,
 Trekîndă mîntpe mormînte, montemte: amă trşită!

O dată, dimineaţa kîndă veselă şă pessşînge
 Pşpşra matinală pe roză şî pe florî;
 Kîndă mşpîtorşlă palidă şăb lanşşlă kare'lă ştrînce
 Salşă aşpora în cherşlă fşră porî;

Atşnucî merşeamă la dînsa kştîndă la alba lşnz
 Ce 'n znda aşporei lşase dşşşşlă lină;
 Fşşmoasa koplîşă lşkra la o kşnzş
 De florî ce 'n pşşşşşşşş zndă pe albă-î sînz.

Kъ poze 'nkъsnatъ ka черслъ de lъminъ
 La kandela mърindъ пърта кърtea sa;
 Дар latele-ї kosiце sъb flopi ми sъb tълminъ
 Къ грацие пе sїнъ-ї xндinde se lъsa.

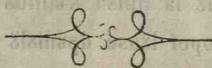
— O vino lїngъ mine, кърчї eatъ въртлълъ bate
 Ши floarea diminеceї de akъm va besteji!
 De akъ m kїndъ te-ї їntoарce din lokъpi депърtate,
 Їn dar veї кърta-o, кърчї нъ o veї гърsi!

Aчelъ че-мї dete вїаца, la moарte мї-o espъne;
 La xнъ стрїнлъ къ аърђ va мїna съ дађ еђ;
 Ши n'amђ, snpe ауърare, de kїтђ a мъ sъпъne,
 Сађ їn jъnia-мї dragъ съ 'nalцђ mormїntълъ међ!...

Dар vino lїngъ mine ши moарtea va fi dъlче
 Пе ale tale бpаце кърndђ фpъntea voiђ pleka!
 Аша, дръmашлђ sereї їn kїmnђ вpъndђ съ se кълче
 E ferїчїтђ кърndђ pleакъ пе-o floare фpъntea sa!

Akolo xnde lъna se паре къ s'опpешte
 Ши lasъ o кърtare маї dragъ пе пърmїntђ;
 Akolo xnde мїptълђ їn lakpъmї їnflopешte
 Akъm eђ mepгђ a плъnge пе tpїstълђ eї mърmїntђ.

1846.

III.

LA O TENERĂ FATĂ.

Eș tpekș ne frənza ce 'ngylbenește
 Și kade tpișt șsb̄t arbopș jōșș
 Eș tpekș ka valșlș ce mșpmșește;
 Eș tpekș ne kșntșlș melodiosș.

Ama drșmășlș kșntīndș se dșce,
 Și vapsș lakrșmī pe kalea șa;
 Exo alș vșel, kș șontș dșlce,
 Tpekīndș, ne șșșne kș elș ofta.

Eș sīntș ka floarea primșvșroasș
 Ce vīntșlș sepeī o va șska...
 O tș, fetișș dragș, frșmoasș,
 Atșncī pe mine nș mș șita!

Īnsș se șitș avelș ce moape!

Astfel de tine voiș fi șitatș:

Fecișara nșne la sīnș o floare;

Dap o arșnkș kīndș s'a șskatș.

IV.

PROSCRISULU.

— ❦ —

„O vîi înkъntъtoape! dъmbравъ învertzitъ,
 Че-ацї desfъtatъ atъta kopilъria mea!
 Ши тъ, o dъlче începъ! o draga mea isbitъ!
 O sъrstape înkъ! нъ тъ ведї маї vedea!

În цара mea cea dragъ eъ нъ тъ voiъ întoарче,
 Ши okiї mei îн lakpъmї va 'nkide зп strъinъ;
 Dar кътре voi adese гъндipea voiъ întoарче
 Шontindъ алъ voastre нъме îн dltimelъ sъsninъ.

O floape deslinitъ de pamъpa sa verde;
 Îngъlbenemte 'ndatъ, нъ poate esista;
 Asemenea проskpisslъ че patria îmї перде
 Пе sїnslъ înpistъpeї înklinъ frъntea sa.

Ax! anii tinereцeї че frъntea mea încinge,
 Sъ sboape-akъm îndatъ! eъ нъ simцъ niчї зп dorъ!
 Къчї inima 'mї sdrobotъ nimika n'o atinge;
 Departe de a mea цeаръ, нъ voiъ de kitъ sъ morъ.“

v.

LA O RANDUNIKA.

Пъзъркъ трекътоаре
 Че етерълъ стръбътіндѣ
 Легънатъ пе-аринѣоаре
 Віі дин патріе кінтіндѣ!

Те салтѣ кх бхкхріе
 Пе ачестѣ пѣмінтѣ стръінѣ,
 Ънде нимине нѣ штіе
 Де сѣ воіосѣ сеаѣ де сѣсмінѣ!

Нѣмаі дие, дръгъшоаръ!
 Їці воіѣ спѣне дорълѣ, еѣ:
 Денъртатѣ де църішоаръ
 Нѣ маі таче плінсълѣ меѣ!

Д'ахреле легънатъ
 Їн етерълѣ інфлоритѣ,
 Дѣ-те, дѣ-те, інк' о датъ
 Їн пѣмінтълѣ ферічітѣ;

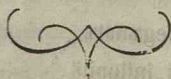
Iarъ noi prin ȕrî strîine
 Plîngemă ȕeara ta kă doră;
 Triștî de ale ei sîsine,
 Însîtađi d'ală ei amoră.

Kîndă în ȕeara 'nstrîinată
 Înkă te veî întărna,
 Bino, dragă, 'nk' o dată
 Pe ai tăi a-î черчeta.

Însă la a ta prîvire
 De-ar fi znlă mai păcină,
 Nă 'ntreba de-a lăi lînsire
 Din pămîntlă celă strîină.

Pe mormîntă-î de tăcere
 Okolită de trekătorî,
 Mergî mi kînt' a lăi dărepe
 Mergî mi sparge lăkrătorî.

1850.

VI.

UNU JUNE ROMANU MORTU ÎN PARISU.

Kəmă paserea ce pleacă în lokșrī depărtate
 Se 'ntoarce iar în țeara de șnde a plekată,
 De-o dălcă sșvenire, ah! inima mea bate
 Și sboară spre pământălă în kape s'a formată.

Dar hora grațioasă de zile tinerele
 Akăma se 'ntreținne . . . eș trebze sș morș!
 O, așrș sșavș! ne arinile tele
 În țeara mea frșmoasă nș potș mi eș sș sborș?

O moarte! mai așteaptș, kșcī eș sīntș jșne înkș!
 Pe noș-sprece roze înī nșmțrș anī meī.
 O moarte, kșdș moarte! abīa-amș ajșnsș sșb stīnkș
 Și țș nșmaī din vīrfș-ī aī drentșlăș sș mș cșī!

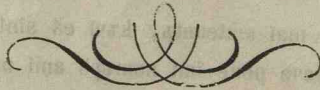
Acela ce se dșce prin valea 'nkīntștoare
 Ș' adșnș toatș floarea ce 'n kale a 'ntilnitș,
 Mai kactș sș vadș rșmas'a vre o floare;
 Iar daka nș maī vede, pșrchede mșlșțmitș.

Dar eš, a kърѣи вѣацъ фъ нѣмаї poesie,
 Giplandъ impletitъ de graциї mi amorš,
 Bořamš съ gъstš sъava mi dъlchea-ї ambrosie,
 Ши'n dimineaца вѣцеї eš нѣ voeamš съ морš!

Ahteantъ, dragъ moapte, ka съ mai вѣдš odatъ
 Avele вѣї фъmoase în kape амš тpѣitš;
 Мърindš, съ simцš ne řinъ-mї o lakрѣмъ 'nfokatъ...
 Te dъ, o kрѣdъ moapte! kъчї opa n'a sositš!

Dar рѣga e demartъ! kъчї вѣаца-mї se va stinge
 Kъ soarele de astъzi ne-acestš стрѣinš пѣmїntš;
 Ши фъntea mea kъ poze, ax! nimenї нѣ ва 'nçinge,
 Ши nimenї нѣ ва plinge ne tpiстlš meš mormїntš.

1845.

VII.

LA ȚIOA ANIUERSALA-

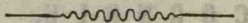
Doz-zeci mi wase astzi aș bȃtȃș
 Anȃ ai bieci mele ce 'n dap aș tpektȃș!
 Zi aniversalȃ! zi de bȃkȃrie,
 Ce aștentamȃ atȃta ĩntr'a mea jȃnie!
 Ce-mȃ bestemȃti tȃ oape ne așestȃș pȃmȃntȃș,
 Dȃlce fericipe saș alȃș meș mormȃntȃș?
 Kȃndȃ veneai odatȃ, zi de bȃkȃrie,
 Kite dȃlci doringe n'adȃcheai tȃ mie!
 Kite mȃni ĩzbite mȃna-mȃ nȃș strȃngea!
 Kȃna șnȃi frate kȃna mea lovea.
 Okȃi zneȃ mȃșme, plini de ĩkȃrȃmioare
 Mȃș kȃtaș ne mine ka ne-o dragȃ floare.
 Astzi eș sȃntȃș șingȃrȃș, ĩn strȃinȃș pȃmȃntȃș!
 Maika mea ĩzbitȃ doarme ĩn mormȃntȃș;
 Oaspeci ĩn preajmȃ-mȃ nȃș se maȃ adȃnȃș;
 Kȃtele, la masȃ-mȃ, vai! nȃș maȃ rȃșȃnȃș!
 Kasa pȃrinteaskȃ kade la pȃmȃntȃș;
 Earba verde krește ne kopȃrȃmȃntȃș;
 Pȃsepea de noapte geme fȃrȃ șeamȃș;
 Kȃnele ĩn lanȃșȃri kȃndȃ mi kȃndȃ mȃș keamȃș:
 Kȃndȃ se va ĩntoapȃre tȃnȃrȃș-ȃ șȃnȃinȃș,
 Nȃșlȃș va maȃ kȃnoaște, kȃci va fi bȃtȃrȃinȃș;

Kîndă se va întoarce 'n kasa pîrînteaskă,
 Okîi seî în lakrîmî oră se toneaskă!
 Zi aniversală! ce-mî adăuî tă mie,
 Lakrimî mi mormîntăslă? dălcă băkărie?
 Dălcă băkărie? o demert kăvîntă!
 Floarea nă măî namte întp'ănuă trîstă mormîntă!
 Inima-mî e stînsă: viața nă-î zimbește;
 Nămaî întpîstarea pe ea o xpînemte!
 Întp'ă viegîi zăbră de săsnine grele
 Stînge-se făklia băkărieî mele!

 Inimeî îi plăce să se amăgeaskă
 Tot kpezîndă kă viața poate să-î zimbeaskă;
 Însă vaî! pe fagă-mî, poze de măî sîntă,
 Ele-să flopî d'ăcele trîste de mormîntă.
 Dălcă ferîcîre! visă amăgîtorîă!
 Fantasmă ce farmecî slabăslă măpîtorîă!
 Omăslă te prezărmă kîtă a viegîită,
 Șî pe kîndă elă kpede kă te-a d'obîndîtă
 Tă te dăuî ka visăslă ce în zîoă sboară,
 Ka o nălăcîre dălcă mi zășoară;
 Asfel komîlășăslă zărmă pe nămîntă
 Paza ce zănuă snekolă, zîoa a păsfîntă;
 Iăî, kolo, aleargă, saltă, se apînde;
 Iăî kolo adesea kpede kă o pînde,
 Dăp voîoasa pază din kol' a sbăpată...
 Șî komîlăslă strînge mîna ne-nčetătlă!
 Zi aniversală! zi de băkărie!
 Zănde-î ferîcîreă ce-mî vestemî tă mie?...

VIII.

LA O NALUCIRE IUBITA.

Dălcе fantasmă, unde ești oare?
 Laț' ai sborârlă lină kъртъръ черѣ,
 Ka flătrpelărlă, ce în etepș,
 Legnată sboarъ pe arințoare?
 O îngerș dălcе ală vіeциі mele!
 Ală tinereceі visă fьgьtopș!
 Ești ne pьmîntărlă aчestă de dorș,
 Saș arzі ferіce sьsș întpe stele?
 Dakъ tь viađa aі pьrъsită,
 Sьne-mі, ferіce mі dălcе năme,
 Sь lasă îndatъ viaцъ mі lăme,
 Sь sborș la tine, ce amă iъbită!

IX.

C O R N U L U.

Noantea kă încetălă vâlz-șii întindea;
 Iar trăsura noastră pe zăd deală szea.
 Săsmîndă, o fată, dălcă kreatură,
 Mă 'nsodă în cale mînz la trăsura;
 Pe străine dărmări avîndă a pleca
 Zăde niči zăd săfletă nă mă aștenta,
 Ea era plăcută ka o fericipe,
 Șii păpta în săfletă tînză izbire.

Pe-ale ei kosițe lăna se jăka;
 O roz de lakrămi oki-î răzra.
 Zăd kornă în departe s' așzea pe stînkă.
 Pesmîndă în noante kă 'ntpistare-adînkă.
 „Sănetălă aștea kîndă veî așzi
 În străinătate zăde tă veî fi,
 Celă pămîndă aștănce kăpetă la mine!“
 Zise dărgălița revărsîndă săsmine.

Зече ані трекъръ: toate s'a skimbată:
 Аніі меі њн лакръмі ми s'aă њтпистатă.
 Нъ тъ маі кѣноаще дѣлеа mea ѡбитъ;
 Їн streine браде ea e Феричитъ!

Дар кѣндă сѣнъ корнѣлă, нъ шѣе че симѣе еѣ,
 Къ знă рѣе де лакримі ѡдъ сѣнѣлă меѣ!

1846.

15851

IX.

CORNULU.

Noantca kə ɪnɕetɕlɕ vɛɕ-ʃɪ ɪntindea ;
 Iar trɛsɛra noastrɛ pe ʒnɕ dealɕ sɛea.
 Sɛsɪnɪndɕ, o fatɛ, dɕɪɕe kreatɛrɛ ,
 Mɛ 'nsouɕia ɪn kale nɪnɛ la trɛsɛrɛ ;
 Pe strɛɪne ɕɛrɕɕɪ avɪndɕ a pleka
 Ńnde nɪɕi ʒnɕ sɛsɕetɕ nɛ mɛ aɪntenta,
 Ea era nɛkɕtɛ ka o ferɪɕɪre ,
 ʃɪ nɛrta ɪn sɛsɕetɕ ɪnɛrɛ ɪʒbɪre.

Pe-ale eɪ kosiɕe ɪɕna se ʒɕka ;
 O roɕ de lakɕɕmɪ oki-ɪ rɛɕra.
 Ńnɕ kornɕ ɪn deɕarte s' aɕzea ne stɪnkɕ.
 Pesɕnɪndɕ ɪn noante kɛ 'nɕɪstape-adɪnkɕ.
 „Sɛnɕetɕlɕ aɕesta kɪndɕ veɪ aɕzi
 ɪn strɛɪnɕtate ʒnde tɛ veɪ fi,
 ɕelɕ nɛɕɪndɕ atɕɕe kɕɕetɛ la mine !“
 Zise drɛɕɕɪɕa rɛvɛrɕɪndɕ sɛsɕɪne.

Zече anī trekъръ: toate s'a skimbată:
 Anii mei în lakръmī mi s'aă întristată.
 Nъ mъ mai kъnoaщe dъlcea mea îzbitъ;
 În streine браде ea e Феричитъ!

Dар kъndă sъnъ kopнslă, нъ щіѣ че simѣă eă,
 Къ знă ріѣ de lakrimī dъъ sînslă meă!

1846.

15851

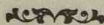
X.

O inimъ 'ntristatъ! че допъ адънкъ те 'nчинѣ?
 Регреѣ тз вр'о допинѣ че нъ с'а имплинитъ?
 Ыклия тинереѣи де лакрима се стинге
 Къ ал виселопъ де аспъ хоръ весеѣш ми 'nflopitъ?

Регреѣ ачеле бхнрѣи дешерте, перитоаре,
 Че плънге-аиче 'n лъме тотъ сфлетъш де јосъ?
 О тинъръ фнтъръ, о inim' арзътоаре
 Че с'аъ ѡитатъ ин синъш морминтълъи ѡмбросъ?

— Опѣ че допинѣи фрѡмоаше, нъ фъръ имплините,
 Ши дълчае тинереѣе къ виселе-а сбъратъ;
 Нимикъ дин челе бхнрѣи де мъриторъ допѣ
 Ачелъ че деде виадъ, нъ, поъ нъ не-а датъ!

Дар нъ плънгъ тинереѣеа ин сфлеринѣи трекътъ:
 Ничѣ бхнрѣиле виеѣеи че оаменѣи допекъ;
 Дъреѣеа че портъ есте амаръ ми тьккътъ:
 Къчѣ имѣ ръспъндъ прѣн фръ ачѣи че еъ ѣдбескъ!

XL

LA D^{LA} F. C.

I

Къшоаштеџи вої о floare че пе-аїџ виеџаї plaiџ
 Пъstreazъ нїнъ astъzi profъmxlџ еї din paiџ?
 Ea pentръ kare кънтъ frъmoasa bїxlbїxlikъ
 Ши flъtxрxlџ de аxрђ арinile ръdikъ?
 Къшоаштеџи вої feчїoare къ gene de ebenџ
 Frъmoasъ ka lъmina splendidxlxlї Edenџ?

II

O тъ, че frъmxseџea-џї poetїкъ, dїvїнъ
 Essalъ fermekџ dъlче ka fъmxlџ de ne flopї!
 Ewtї тъ o 'nkїtxїpe, o pozъ de lъminъ
 Пepdъtxъ din koxїџa pїzїndeї аxporї?

Din xopa їnflopїtxъ a bїselopџ de їngerї

Тъ poate te-аї пepdъtxї!

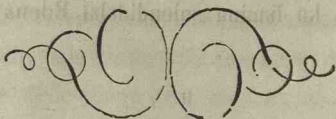
Ши пе пъmїntxlџ nostrъ de dopъpї mї de plъngerї

Къ dъlчуїle sъpїdepї la noi te-аї abъtxtџ?

*

Opî kare ȕi-e natȕra, divinȕ, peritoare,
 Tȕ vii pe aȕestȕ pȕmîntȕ
 III pȕspȕndemȕi profȕmȕlȕ jȕneȕei pȕpitoare,
 Tȕ vii ka roa pȕlȕe ȕe treȕe pe zȕȕ mormîntȕ!

Ax! vino mi 'nkȕzȕnȕ a bardȕlȕi kîntare
 Kȕ kpinii frȕmȕseȕi-ȕi ȕe ne arȕnȕi din ȕerȕ
 Maî dȕlȕi ka dimineaȕa ȕe fȕrȕ îȕȕetare
 Se skȕrȕ dȕne sînzȕlȕ pȕzîndeî primȕberȕ!...

XII.

INVOKARE.

O Doamne—alǝ bẏnẏtẏcei, esenẏz kreatoare,
 De kare niĉi o datẏ eř nẏ m'amř ĩndoitř,
 Tẏ kare—ai nẏsř amorpłř ĩn ĩnimĩ simẏitoare,
 ři flopile kĩmniei kẏ roẏ—ai ĩnvłitř;

Tẏ, ĉe—ai sẏditř ĩn ĩnimĩ speranĉa ři kredinĉa,
 (Kẏĉi řna fẏrẏ alta nẏ potř a essista)
 ĉe daĩ, dẏpẏ dẏpere, sẏrisłř ři dorinĉa,
 ři dẏpẏ vijłie řnř soare—a łzmina;

ĉe, fẏrẏ ĩnĉetare, daĩ zilelor łzmine,
 ři kẏmpłłvi verdeaĉẏ, ři nasereĩ kẏntẏrĩ,
 ři fẏrẏnelorř montire, ři apelorř sẏřvine;
 ři pe vergine bẏze sẏave sẏrẏtẏrĩ;

Arřnikẏ o kẏtare așșpra ĉẏreĩ mele!
 Ea este ka o barkẏ pe oceanř plřtindř —
 Kẏnd vẏntẏpile řrł ĩn ponĉi fẏrẏ de stele...
 O rezłtare ĩnkẏ ř'o vomř vedea perindř!

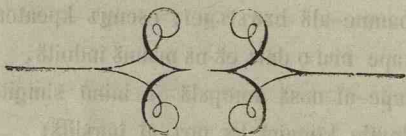
Trimite-ne, o Doamne! Izmîna ta cereaskz;

Kzci lzngrz fgsse noantea în kare noi amz fostz; — *suspinaimz*

Ka sz ^{bravazimz} vedemz fzrtzna ce vrea sz ne rzpeaskz

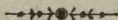
Si szb znz malz ferice sz ~~afle adzpostz!~~ „*liman sz caitz*”

1847.

XIII.

LA LUISA,

Ax! dak' a mea kintape avea ačeà mindreje

A valxpilorõ de-aerõ ce'n dalbe dimineje

Se varsz în eterõ;

Kandoarea sxyztrei ce pare adormitz

Pe bzze de fecioarz kxratz mi 'nfloritx

De vise dslci din çerõ;

Și mxyzra de çerkrõ ce trekz pe znda mxtz

Ce stelele lzminz mi akrea sxyztz

Pe rixlõ de argintõ;

Și graçia cereaskz de flxtrei ce 'n soape

Îmi skxtxř de roz splendidele-arinioare

În aerõ skinteindõ;

Atunci, acesle versxri, mã dslci, mã tinepele,

Ař fi nstxř sz snxe bsketlõ vieçei tele

Kxř e de rpnitorõ;

Dap lipa mea perdx'a cereaska poesie;

Și inima-mi, strxinz la ori ce bzkxie

Îngiauz 'n alõ ei dorõ:

Kîndă voiđ sь kîntă znă kîntekă de dălce desmerdare.

Fantasma църеї mele de-odate їmї anare

La kьпъїїzł međ;

Kă okii plinї de lakrămї mї їntpistatz foarte

Їmї cere mie-znă kîntekă de doliđ mї de moarte,

O Dămnezăzł međ!

Dar tь, sьavъ floare, kare aї пtstrată ferice

Profămăzł tьđ din черъrї! de znde viї aice

Pe kară-цї аспită,

Kă хора їnflorită a viseloră divine

Kă flătrpї de аспă, kă аspele line

Че viaga цї-a 'ndăvită?

De ce frămoasa-цї frănte se 'nklină їntpistatz?

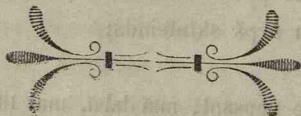
Ox! kpinăzł nă gîndemte la vъntăzł ce-a sь bată

Щї pleakъ frăntea sa!..

Pe rїzłz viedeї tale, ferice legъnatъ,

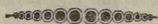
De vise, de jъnece, te lasъ de te 'mbatъ

Đitîndă dъrepea ta!..

XIV.

LA VICTORIA Z...

Îmbatъ-te de fзмълъ de florі desfъtъtoare
 Aі anilorъ voіomі,
 Че 'n пзрпзръ divinъ ne faца-цї рїзъtoare
 Se vapsъ граціomі!

Къндъ norълъ se іnalцъ ne frъntea ta seninъ
 Nъ te 'ntpista гъndindъ!
 Маї дъlче nintre зmbrъ a soarelъі lъminъ
 Маї splendidъ e sърїsълъ prin lakръmї стрълъcindъ,

Dap ne bъketълъ veselъ че form' a ta jъneцъ
 Къ anі desfъtъtopї,
 Лъчеще інкъ роa de дъlче tinereцъ
 De граціoase florї;

Пе faца ta frъmoasъ, amara іntrїstare
 Florї nъ a seчерatъ;
 Гърїца-цї are інкъ череaska съръtare
 Din paіsълъ че-аї lъsatъ!

XV.

De lakrămî înfokate, vaî! genile-mî sintă pline
 Şi mîna 'mî akəm peche pe харпъ a 'ngecată;
 Streinъ-mî este lămea d'akəma pentrə mine,
 Къчî че-амă izbîţ în viaцъ ka visălă a 'nchetată.

Abeamă znă frate tînră a kърzia jənie
 Ka rîşporă de lante lăse kърsălă lîă,
 Че în a sa feriche, plъchere, băkьrie,
 Zichea kă vorbă dăche: eă nă voiă să sşşină!

Abeamă m'ănă tată înkă, prietenă şî pъpinte,
 A kърzi gene albe în plъnsă aă fostă albită.
 Dar vaî eî dopmă akəma în tpistele morminte,
 Konilălă lîngă tată, prekəm aă viegăită.

Izbeamă o koniliцă, o tînră sşflape,
 O floare matinală че kreşte sşpizîndă,
 Че fърă să adăne în viaцă-o sşpăstape,
 În dimineaца viegăi a închetată kîntîndă.

Totă ce am izbită în lăme a încetată din viață,
 Și iarba primăverii s'abtuă pami'mi s'a rskată;
 Ală vieții mele soape s'a stinsă kolo în ceagă
 Și anii mei de tineți în doră s'aă întipistă.

Eă amă tpektă ka floarea aicți în astă lăme,
 Dap inima'mi sdrobotă atită a pătimit!
 Ax! de-amă fi fostă o floare pătindă ună dăle năme,
 Amă fi tpektă prin viață mi n'amă fi sșferită.

XVII.

O PATIՄԱ.

Baï! Զո՞ն ֆոկ՞ն մը արժե! արչո՞ մի տրեքո՞ր՞ է՞!
 Կա Զո՞ն կրին՞ն ին վընտքի՞ salt՞ քենտլե՞ն մե՞ն.

Oki-mi արքա՞ն Լակր՞մի մի տո՞տ Ե՞ օ ժա՞ն
 Բազե՞ն արքորի՞ն ին ֆա՞ն-մի սե արա՞ն.

Կա՞ցե՞ն մե՞ն սին՞տե՞ն կա նիս՞տե՞ն ուրի՞
 Մի՞ն տո՞տ Ե՞ օ ժա՞ն կա ժա՞նլե՞ն շոքի՞.

Ե՞լե՞ստե՞ն մարտիրո՞սի՞ն մ'ալե՞ն Լոք՞ն Զա՞նքնե
 Մի՞ն տո՞տ Ե՞ օ ժա՞ն ա՞նլա՞ն տո՞տե՞ն բի՞ն;

Կը՞նժե՞ն թե՞ն կար՞նլե՞ն մոր՞սի՞ն է՞ն Վո՞սկե՞ն Զա՞ն շոքո՞ր՞,
 Կը՞նժե՞ն ցը՞սե՞սկե՞ն կը Վիա՞նն Ե՞ թա՞մա՞ն ամո՞ր՞.

Մի՞ն կը՞ն տո՞տե՞ն ասե՞ն ժոք՞նլե՞ն մե՞ն Վե՞լե՞ն մա՞ր
 Ժա՞նլե՞ն մե՞ն 'Լ ար՞՞ շինցե՞ն կը օ սըր՞քտա՞ր.

XVII.

SUVENIRE DE CALATORIE.

Înt'r'o dimineac̃, zi de prim̃var̃,
Eș z̃mblam̃ pe-o vale în streiñ țar̃.

Dint'r'zñ porș de az̃rș soapele eșea,
Ș'ale noșii lakr̃m̃i de pe flor̃i ștergea.

Nș ștergea eș̃ îns̃ lakr̃mile mele,
Anii meī at̃nc̃e-mī eraș̃ șover̃i grele.

Spre desk̃rajare eș̃ înaintam̃ș
Și sk̃rbitș de toate în morm̃intș k̃țam̃ș.

De odat̃ îns̃ okii meī ṽz̃z̃r̃ș
Gotiș monșmente șșșș pe o ț̃g̃z̃r̃ș.

M̃ș șrkaiș pe koast̃. La poart̃ șt̃șiș,
Și o ț̃ñștipe în k̃r̃te ṽz̃ziș.

Domnea înt'r'ac̃este monșmente șfinte
O ț̃cere-ad̃ink̃ș ka șea de morm̃inte.

Spre aceste lokuri amă înaintată,
 Și într'o canală apoi amă intrată.

Aziiș d'odată orga plîngătoare
 Întonîndă armonii dulci mi răgătoare.

La aceste kîntări sșflet-mi sșltă
 Și'o roz de lakrimi pe sînz-mi kșră.

Pentru kă znă sșfletă sdrobotă de 'ntpistape
 Se demteantă înkă de o dulce kîntape.

O femeie jșnă kă pșră azrosă
 Lîngă o madonă răga kșldșrosă;

Îale sale fețe albe, gșlbioare,
 Kșra în tșchere doză lșkrșmioare.

Ea era zn îngeră tînră, dulce, blîndă
 Și intra în lșme lakrime vșrsîndă.

Pasșpile mele nă le-azzi înkă,
 Atîtă răgșchioșnea îi era adînkă.

Șe komștimipe mie 'mî a 'nsșflată
 Kîndă din răgșchioșne o amă tșrbșpată.

Și k'o vorbă blîndă kșștîndă la sine,
 „Pentru șe verșî lakrimi mi adînci sșșșine?”

„Къмпнлѣ виецѣ tale 'y semъnatѣ kѣ flopi ;

„Pentрѣ tine viaga are sъrbъtopi ;

„Apele mърmъръ, пасerea kintape,

„Ши amorлѣ dъlче, dъlче sърѣstape!“ —

„ — Anii mei sintѣ tinepi, dap s'aѣ intpistatѣ

„Ka acele poze kape s'aѣ sskatѣ!

„Nѣ mai sintѣ in lъme plъcheri pentрѣ mine,

„Ши sъpiss'mi dъlче s'a stinsѣ in sssnine.

„Astfel bъkъria poate reveni ;

„Insъ alѣ meѣ sъfletѣ nъ'lѣ va 'ntineri.

„Astfelѣ ne o floape че се bestejente

„Poate kъdea poa, dap n'o 'nbeselehte.

„Steaoa viecei mele ne nopi a tpekъtѣ :

„Familie, ѡаръ, eѣ totѣ amѣ nepdъtѣ!“ —

Mai in toatъ lъmea am kълъtopitѣ,

Dap чelѣ inъepѣ dъlче nѣ l'amѣ pe'ntъlni'

Insъ ea adesea in somnъ'mi anape

Kѣ acele vorbe pline de 'ntpistape :

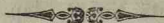
„Steaoa viecei mele ne nopi a tpekъtѣ :

„Familie, ѡаръ, eѣ totѣ amѣ nepdъtѣ!“ —

XVIII.

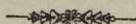
KALATORULU ŞI SUFLETULU.

Kълъtopxlъ nonцeй вn a eй тьчepe
 Тpeчe шн peвapcъ kнтъpн de дъpepe
 Пpнтpe стнчн ндpeantъ пaсъ'н тpeмъpндъ,
 Шн дн abъpн лъna н сърпде блндъ.
 Дap kндъ steaoa nonцeй дъпъ мънцн s'askъnde
 O 'нтpистape adнкъ съфлетъ'н пътръnde
 Шн кълндъ вn зpmъ стъ къдетъtop....
 Baй! пpн нтънpek чe вa фaчe op?...
 Дpъмълъ нъ se vede; noantea e adнкъ;
 Kolo este pîslъ, dinkolo o стнкъ.
 Їнсъ tot de-odatъ aъpele зopн
 Пapъ сърпзъtoape дн kolo de nopн,
 Zioa pesнndemte зmbpele зшоape;
 Flъtpн se joakъ n'o pazъ de soape;
 Flopile sъave къ пapфъмълъ lopъ
 Фaчe de сърпде tpнстълъ кълъtopъ;
 Пaсъpнle kнтъ, aъpa adie
 Шн спepaнцa vine ka o бъкъpнe.
 Astfelъ alъ meъ съфлетъ нъ te нтpнста
 Kндъ aчeastъ вnацъ se вa пpekъpma;
 Дн kolo de noante e zioa aъpнтъ,
 Дн kofo de groaпъ вnацa несършнтъ.

XX.

PLANGERILE POETULUI.

O pentră ce, poete, în kântările tale
 Tă plîngî aceste lokări în kape te-ai formată?
 IIIi floporă ce kreşte în astă verde vale
 Le snăi kă okii 'n lakrămî kă iarn' a 'naintată?

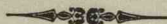
Dar ce lipseşte oare acestoră duri framoase?
 Nă vezi lokitorii kîtă sântă de mslușmigi?
 Kă nimeni nă se plînge de zile dărepose,
 III'aceasta dovedește kă ei sântă fericiți.

Kîndă plîngî acestă țeară tă emti în amăgire:
 Legi, apte, instituții în sină'i înflopeskă;
 Totă ce kezășește o dăle fericipe,
 O dăle 'ndestlape, nimika nă lipseskă.

Tă poții kînta, poete, dămbraua pekoroasă,
 Tă poții kînta ka bardășă sântă tronă adăpostită;
 Iar altfel pentră tine e viața dărepose,
 IIIi oamenii voră zice kă ai înebnită!

BALLADE.

I.

O NOAPTE LA MORMINTE.

Mergeamă pe kîi sîlbatece
 Kîtîndă adîpostire,
 Kîcîi zîmbrele lîsnatece
 Pîdeaş pe-o mînzîstire.

Lîtra deaparte kîinile
 La spaîme negîroase;
 Skoteaş din groapî mîinile
 Skeletele xidoase.

Pe mînte steaoa nopîiloră
 Pîrîse sîferîndî
 Aşa kîm frîntea morîiloră
 Se vede gîlbenîndî.

Cînaş prin sînzîlă nopîiloră
 Bîltîrî kî negre nene,
 Mîi cînetîlă prîgorîiloră
 Se aszia a-lene.

Atâncî trekър, ielele
 De mîini în хоръ prinse,
 Ши эн аберѣ toate stelele
 De-o datъ le kърpinse.

Эн фэлгерѣ! норѣлѣ фмегръ
 Ши тэнетѣлѣ ръспэнде;
 Ши ploaea kade, спэмегръ
 În тэрсрате энде.

În змбра мîнъstipilorѣ
 Эмblindѣ мъ рътъчисемѣ
 În сîнѣлѣ чîmitipilorѣ
 Вълзиѣ къ мъ оприсемѣ.

Aiчî аздѣ ръсэnete
 De gemete, сссmine;
 Îнспъимîntатѣ de тэnete,
 Энѣ moptѣ veni la mine.

Mopt.лѣ.

„Deskideцî, skelele, ачесте mormîntърî,
 Къчî ploaea se vapъ torpente din норѣ,
 Къчî albele icе dskѣ хоръ пе вълтърî,
 Къчî вîнтѣлѣ мъ сэлъ ши еѣ сîнтѣ эшорѣ!

Aseаръ kîndѣ lъna jъka пе рэine,
 Кэ змбреle sepeî ешиѣ din пъмîнтѣ,
 Къчî доъ skelete gemeаѣ lъngъ mine
 Ш'энѣ verде balаърѣ змбла prin mormîнтѣ.

Dapř lřna bŕlae s'askřnde 'n řřptřnŕ...
 III snpintenř ka snikřlř de vŕntřpř sřřlatř

Pe řnde infernřlř sabatřlř adřnŕ

Břptejřlř ne mine m'a fostř arřnkatř.

...
 Dap řnř salarř mř

Křmř soapele tpece din lřme řn lřme,
 Kř gloprie 'n lřme amř fostř lřminatř;
 Din polřpř řn polřpř tpecea alř meř nřme,
 De opř ĉe fiinĉŕ amř fostř lřřdatř.

Prekřmř řnř lareafŕŕř strŕlřĉe prin stele
 Lřĉeamř pprintre prinĉiř din epoka mea;
 Dap řuentpřlř se snapře řn mřmille mele
 III moaptea amapŕ la kapř-mř nřndea.

Toĉř mie 'mř snřsese... o křřd' amŕgipe!
 Kř lřmea e řŕkřtŕ ka s'o kŕŕmřeskř;
 Kř ĉerřlř řmparte a lřř stŕpnřnipe
 Kř prinĉiř ĉe 'n lřme nŕmřntřlř domneskř!

Kředeamř eř aĉesta... mř datř la křřzime
 Pŕŕae de řinge vŕpsamř eř kř dorř;
 III aĉeast' omenipe ĉe geme řn křime
 řn kapř vreamř sŕ ařbŕ mř eř sŕ'lř oborř.

Dap okiř satanei řn řmbrŕ lřminŕ,
 Ka doř kŕŕbřnř řořiř ĉe řn noante lřĉeskř;
 Apinele-ř negre ne řŕnte-mř se 'nklinŕ...
 Deskideĉř, skelete, sŕ m'adŕnosteskř!"

În cele din urmă fărâna treacă,
 Și toată nașpa că 'nchiziți țărăse;
 Dnr exo departe răzăr pe vîntă
 Săsninele smălse de la ună mormîntă:
 Dap okii satanei шчл....

1844.

II.

DOAMNA LUI NEGRU ȘI BARDULU.

„Kîndș toți se îmbatș de dșlce plșcere

Тъ, doamnъ, sșsninî!

Ka floarea cea dragș tș frșntea înklinî

Pe lșnga-șî dșpere!...

De ce, tșceșî, oaspeșî? o doamne frșmoase

De ce stașî tșkîndș?

Ia-șî харпа, streine kș bkle-șproase!

Ia-șî харпа kșrîndș.

Și pentș aceea sș-î dașî lșî îndatș

Че амș маî skșmnș еș;

Sș-î dașî lșî kșarș kșna-mî cea 'n așrș legatș,

Și kșarș kalșlș meș!...

— La alșî dș kșna; la alșî dș kalșlș,

O doamne! еș kîntș

Kșmș vîjie frșnza, kșmș mșrмъръ valșlș,

Kșmș plînge xnș vîntș.“

Ши бapдэллэ ичene атэныі а кінта;
 Ши коардеle харпей сэб мінт-і вібpa:

„Ріхрі de lakrimī eš amš vьpsatš
 Ши інтpистapea пе anі-мі shoарь;
 E peчe лэmea че мт 'нконjoарь,
 De kінdš пе mine тэ m'аі xитатš!

D'atэныі e мэтъ вiагa, плъчepea;
 Тінтрь інкъ фрэnteа інklinš:
 Viагa mea este энš лэngš сэsmінš
 Че-adesš din синэ-мі skoate дьpepea.

Amopэлš інсэ інкъ тpэште
 În синэ-мі тінтрь че s'a sdpобитš
 Astfelš пе-о floape че-а vestejitš
 Poа чеa дэлче tot стрэлчеште.

Adese oape энš гіндш эшopš
 Ka floapea дэлче п'інтpe мopmintе,
 Тpeкіндш prin синэ-мі, мi-адэче-а мiнте
 De кінэ-цi тінтрь ми рэпитopš.

Atэныі de poze інкээнатъ
 Пе капэлш zilei de amарantš
 Стрэбацi etepэлш de diamantš,
 Ши лінгъ mine vii лэкриматъ.

Atэныі adoарme алš меš сэsmінш,
 Харпа-мі essалъ кінтэpi кэpate,

Ші de пълчере, de волѡntate
 Сърпиде steaopa 'n черълѡ seninѡ.

Къчі дѡлчі, сѡаве, бѡзcle tele,
 Аtinge 'n висъ-мі фрѡntea mea blindѡ
 Ші пѡрѡ-цї д'аърѡ илѡ simѡѡ иntepгїndѡ
 De kalde lakrimї gencle mele.

Пїнѡ че oki-мі se vorѡ ѡska,
 Ка доѡ рїсрї спѡsmegъtoape,
 О дѡлче angelѡ, о dragъ floape!
 Нѡ sїntѡ иn stape a te ѡ ta!

Passerea astfelѡ пїнѡ че moape
 Иnkъ 'шї арѡnkъ okїї ne florї,
 Шї ne kѡznna de сѡрбъtorї
 Мѡрїndѡ ea иnkъ ар vrea сѡ sboape!...

A doa zi иnsъ пѡskarїї гѡsїрѡ
 Иn Argemѡ пѡskїndѡ
 ѡнѡ tїnѡрѡ kadaverѡ, ш'apoї o lipъ
 Аflapъ kѡtїndѡ.

III.

FLUTURELULU.

Într'o vale lată
 Kx flopî semănăt,̃
 Trece zăñ flăţpelş
 Mikş mi supinteneleş.
 Iatş se opreşte,
 Stş, se odixneşte;
 Bede-o viorea;
 Merge lîngş ea.
 — Biopikş, likş,
 De-aî fi bşniçikş,
 Kîţş emţî frşmşvikş,
 Tş m'aî ospîta
 În foia ta! „
 — Dşte; flăţpelş,
 Mîndş, mititelş,
 Kş-arîpş nestriçş
 Kş pşfş ne gşriçş,
 Flăţpşş pşşfşçatş
 De flopî sşpstatş!

Къчи ми-ї сърста
 Къ гъриѡа та.
 Н'амѣ крѣдингъ 'н тине;
 Н'амѣ крѣдингъ 'н mine;
 Къчи ми-ещї фръмѣшелѣ
 Ка ѣн ѡгерелѣ,
 — Виорикъ, ликъ,
 Ласъ-мъ! ми-е фрикъ!
 Вѣнтъ-о съ мѣгеаскъ,
 Ш'о съ мъ рѣнеаскъ;
 Китѣ сѣнтѣ де фръмосѣ
 Сѣнтѣ ши де фрикосѣ;
 Воиѣ фи ѡгелентѣ
 Кѣлкатѣ п'алѣ тѣѣ пентѣ;
 Ниѣ нѣ воиѣ сѣѣла,
 Нѣ те-оиѣ сърста;
 Ши воиѣ фи тѣкѣѣ
 Ђмнетпитѣ ши мѣѣ.
 Јар де вреї маї бине,
 Воиѣ ворби кѣ тине
 Ши воиѣ спѣне ѡие
 Далъ исторѣе
 Че нѣме нѣ ште.

Дѣ'ми, о виорикъ,
 Бѣнъ, фръмѣшикъ,
 Локѣ ѡн сѣнѣлѣ тѣѣ!
 Къчи е чеасѣлѣ рѣѣ:
 Морѡї с'аѣ трезитѣ,
 Дѣн грѡнї аѣ ешитѣ,

P'aiu' aș sosită!
 Elele porneskă
 Saltă, dănușeskă
 Mi-e frikă de morș
 De sgomotslă lopș.,

— Dakă este așea,
 Bino! zise ea
 Șireată ce-era!
 Bino ne-ală meș pentă;
 Dar fii înțeleptă
 Și îmi spune mie
 D-albă istorie
 Ce nimeni nu știe!

Floarea a primită
 Flăcăușă așpită.

— Biopikă, likă,
 Likă, mitilikă,
 Dă-mi șnă sârstată
 Că-să de ploă șdată,
 Și voiș spune ție
 Așea istorie
 Ce nime n'ă știe.,

Că șnă sârstată
 Ea mi l'ă șskată.

— Minderă pșșrikă
 Fost-aș o fetikă;

Soapele 'ntp'o zi
 Треkindă o 'ntilni
 Pe un verde plaiă.
 Fata cea de kraiă
 Elă kă mī o vîz
 Ши ачи stătă;
 Ачи se опri
 Kîtă nă trebăi,
 A mī o kăta
 A mī o săpta,
 Pe a eī găriță,
 Pe a eī kosită,
 Rănită de izbire
 Ши de fericipe.
 Черălă săpărată
 P'ăcestă împărată
 Kă a 'ntîrziată
 Skimbă ne fetikă
 Întp'o rășrikă:
 D'atnăi, sărdikă,
 Mîndra rășrikă
 Kîndă se 'nalță soape
 Plînge 'n frănzioape.

Iat'o istopie
 Че nime n'o mtiе. „

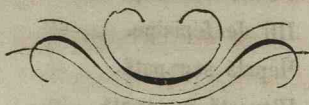
Asfelă a vorbită
 Flătrălă aspîț

Къ арпъ нестригъ

Къ илѣ не гъригъ

De florі рѣсѣдѣтѣ

De florі сѣрѣтѣ.

IV.

+ MOARTEA

lui

MIHAIU BITEAZULU.

Isi C. Negri.

Pe kîmpia Topdii, pe zîñ verde plaiş,
 Tavъръ omlirea marelî Mixaiş,
 Akolo, în koptx-î Domnîş se gîndeshte:
 Feriçirea dъrrii inima-î rъpeshte.
 Are-o presimçire че l'a tъrbъratş;
 Şi pe mîna-î mîndrъ kanîş a plekatş.
 În demertş sperança inima-î resfaçъ:
 Lakrъmile xдъ gînditoarea-î façъ.
 Înaintea chelorş че îş okolea,
 Kъ o mantъ d'axрş elş se askъndea.
 Kъtre kъnitaniî че îş înkъngioаръ:
 — Dragii mei! ertaci-mî astъ lъkrъmioаръ!
 E o slъbiciune de kape romeskъ
 Todî kîçî aş zîş sşfletş tape, bъrbъteskş;
 Însъ sîntş minxte kîndş natъra чеpe
 De la chelş mai tape parte-î de dъrepe..

Astăzi pochiș s'ă nămțrăș mai la noș anī
 De kīndă noi ne batemă kă atăuī dășmanī.
 Este adevărlăș.. amă f'kărlăș, în lăme,
 Neamărlăși ačesta čelăș mai mare năme:
 Înș, če-ī măripea, f'bră de foloșă?
 Čeea če-ī în noante fokărlăș minčinosă!
 Singărlăș măripea nă-ī destărlătoare:
 Nă voiă fokă de stele, čī voiă fokă de soape.
 Kite miī de inimī moarțea n'a 'ngęatăș?
 Și în kite kase dorărlăș n'a intrărlăș?
 Čeapa este 'n lakrămi mi se năstiește;
 Floarea tinerimeī kīmpărlăș învălește!
 Și în paza slavii șnde strărlășimăș,
 Văză, ne nesimțite noi ne mistășimăș!
 Astăzi lănta noastră opī če lăntă kărlăș;
 Ea va fi lovirea čea mai de pe șrlăș..
 Astăzi este timpărlăș ka s'ă isprăvlășimăș..
 Saă Romăni ne perdemăș, saă Romăni trăvlășimăș!

Asfelă le vorbăște.. dar doi solī sosirlăș
 Doi trăvlășimăși ai Bastei.. kaniī toșii eșirlăș.

— Basta v'ă trăvlășite? șărlășnețī če dorăște!
 Basta, iară Basta!.. nă mai isprăvlăște!
 — Če dorăște? zīče șărlăș din kalăși,
 Basta porărlășăște la vasaliī s'ărlăș!

— S'ă porărlășimăși îndată banda ta în țarlăș!
 Îi rășărlășăște čel-ărlăș kă o vorb' amară.

— Meręețī, zīșe domărlăș, l'ărlăș vostre șărlășimăș!
 Șărlășnețī-ī kă nă e înkă șărlăș romănlăș

Kape s'z dea arma nîn' a nș se bate!..

De-î b'rbatș, aice vie a kombatel,,

— Este timpș!.. montemte xņș xçig'ztorș.

Çel-altș tpage îste nalomșlș xșorș,

Și k'o lovitzrș repede mi tare,

Îlș immlintș 'n sînxlș epoxlși mare.

Kșnitaniî îste sarș mi-lș inkonjorș.

Dar Mixai le zice: „Fraçilorș, eș morș...

Spșneçî Doameî mele s'z nș se mîxneaskș,

Și 'n îxbipea ç'reî flîi meî s'z-î kpeaskș:

Kîndș vorș fi în vîpstș s'z le spșe ea

Kș nș voiș pesbșnș pentrș moartea mea;

Nșmai pentrș çearș mi ne atșrnape

Sinxlș lorș se simçș sînta pșsbșnape!

Iarș voi tovarșșî, mie îmi jșraçî

Niçî odatș mîna kș streinș s'z daçî!..

La aचेste vorbe kade 'ntp' alș seș sînge;

Toat' a lșî oștipe kș dșrepe-lș plînge.

Anele ne kale staș mi se oçpeskș;

Pasepile 'n aepș tpiste çipineskș.

Moartea kș-a eî mînz faça lșî atînge;

Înima-î îngiaçș, vorba i se stînge:

Iar viaçã-î mîndrș sboarș kștre porî,

Ka mîposșlș dșlçe xneî stînse flopî.

v.

FERENTARIULU.

Fragmentă dint'r'z'nă marșă vekîș.

Nă e ničî mîndrîcea, nă e ničî mîldîimea,
Kape în batalii înkîșnîș oștimea;

Nă e ničî ničî porokă.

Čela țe se bate pentră ne-atrîpare,

Ape zече brațe, zече inimî ape,

Inime de fokă.

Рошіорлă mîndră și frîmîșă ka kpinlă

Kînd ne mală s' aratъ tremărъ Bidinlă

La vederea sa.

Fače de se mîrъ toatъ Arpîimea

Eničerî, snaxîi, și arnăldîimea

Și-î strigъ ȝra!

Ferentarîlă ageră mi kă lîngъ kikъ,

Înrъ în oștime fărъ ničî o frîkъ

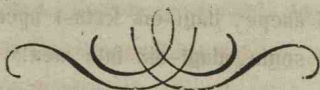
Tape ka zîș leă.

Izte ka sьgeata tabъra strъbate,
 Bate zече singъrъ, чинчї спре-зече bate:
 Ferentarїѣ sъntїѣ eѣ!

Astfel ferentarїxlъ шtie ka sъ moаръ:
 Pentръ деара dragъ, pentръ соціоаръ
 Чине n'ар мъри?

Ѧnlъ ka аchela blestematъ sъ fie!
 Nimenї sъ нъ-lъ plъngъ, nimenї sъ нъ-lъ шtie
 Къndѣ elъ ва перї!....

Jъnele feчїoare, jъniї lъntъtopї
 Пе mormїntxlъ nostръ vorъ kъlege floрї!...
 1849.

VI.

FATA DE LA KOZIA.

Trîmbîda rîșșeș pe koasta verde;
 Armia lîi Цепенъș nîntre brazî se perde.
 „Eatъ! strigъș vitejîi, mîndrîlъș kъpitanъș
 Че-а zuisъș kъș mîna-î nasha mъșșlmanъș!“

Domnîlъș îlъș sъrșetъș mi kъș bъkъrie :

— Sîșșne-mî, vreî tъș așrъș, rangъrî saș șoșie?
 Dakъș vreî avere, dașî-oîș kъștъș-î vrea;
 Dakъș vreî șoșie, dașî-oîș fata mea!“

— Doamne! nъș voiș așrъș nișî onorî demarte:
 N'amъș venitъș îș lъșnte sъș-mî tragъș așa parte;
 Pîșșgerpile șereî brașșlъș mî-a 'narșmatъș;
 Pentrъș a eî skъșpare aștъșzî m'amъș lъșștatъș.
 Ear de este vorșba sî-mî daî șoșioarъș,
 Așș kъș eșș îșșșșmî șșșntъș o fetîșșoarъș!“

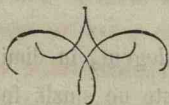
La așșeste vorșbe jъșșeșle frъșșmosъș
 Koifșlъș îșșî așșșșkъș, nъșrъș'î kade-șșșșșșșș.

Toať adănaprea vede kă rŭpire
 O fetițŭ dălce ka o fericiŭre.
 Domnălă se rŭplește de mîndrețea ei.
 — Kăre din boeri-mi vrei bŭrbată sŭ ei?"

— Doamne zise fata, vrei sŭ fiă soție
 Dăci din ostășii kăre-mi plăce mie?
 Tođi sîntă bŭrăvi la lăptŭ nă mă îndoieskă;
 Însă kă ală meă dăpire voiă sŭ mă 'nsodetskă!

Domnălă fiă s'arșnkă l'ale ei ničoare,
 Șii kă o vorbire dălce răgătoare:
 — Fiă a mea domnițŭ, șii iđi jără pe ăeră
 Hentŭ tine 'n lăme sŭ trăeskă, sŭ ăeră!"

La ăeste vorbe tîpŭra fečioară
 Rămenindă la fațŭ ka o rozîșoară:
 — Dakŭ văi izbîrea-mi sŭ o dobîndășii,
 Hentŭ ăeară, doamne, sŭ mori, sŭ trăeștii!"

VII.

BENKETULU.

I.

În pâlberre de așră se kălkă mîndrălă soare,
 Și kăpele bogate pesnă în serbătoare.
 Aici se'mbrăță voinicii de vină și de amoră
 În okii xnoră mîndre uitîndă xpsita loră.

Dar Domnălă ia pașărlă și strigă'n gura mare:
 „Să stîncemă în plăcere a vieții înpistare;
 Kăci anii nostri 'n lume ka fărmlă se pesină,
 Și ori ce fericipe e skrîș pe nisînă.

Kălegedî dar, kălegedî, în dimineada vieții
 Acele flori năskate pe sinălă frămăședei!
 Kăci ele sîntă plămînde ka bisă amăgitorîă
 Ka vinălă așestă dăle ce trece riztorîă

Ax! viața este skărtă ka timpălă dimineții
 Și anî kă plete albe xremează tinereții.

Ei ni se parș departe, dar iatș aș sositș ...
O, dșce tinereșe, de ce m'ai pșrșitș?

O mîndrș, mîna-șii albș sș toarne 'n kșpș-mi vinș
Și lasș ne-a ta gșrș sș'nekș alș meș sșsșinș!
Askșnși de okii lșmei în lșnga ta kosidș,
Sș mș imbrșt de fokșlș ce arșe-ata gșridș

Ax! lasș-mș ne sinș'șii potșndș mi albșșorș
Șiingîndș a mea dșpere, înt'rșniș sșsșinș sș morș!
Așa vorbeshite Domnșlș, mi kanș-î se abate
Pe sinșlș frșmșșeșei kș plete lșngi bogate;

Iar sșb arzînda-î bșzș alș ei kinșșorș bșlaiș
S'apîndc ka o rozș în soapele de maiș.
Dar eatș, mșir, eatș kș zniș ostamș s'aratș;
De nșlbepe mi vîntșrî î-e fașa sșrștatș;

E mîndr' a lși armșrș, statșra-î e fșloașș,
Și koama lși din kaskș se vapsș vîntșșoasș.
Îndatș ce anape, toui takș mi îlș pșiveskș
Și mîndșele s'askșnde în plete mi pomeskș.

II.

„Hoardele barbape 'neakș kșmșiile,
Șnaîma 'nainte-le sboarș șinîndș!

Sila mi lakșima

Moarștea mi flakșra,

Pașșlș barbapîlorș șrșmș gemîndș!

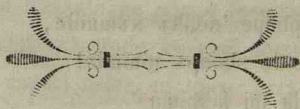
Ши пе кіндѣ четеле, инфрѣнтіндѣ ошtile,
 Pelele лѣптелорѣ чепаркѣ мереѣ,
 Вої дадї плѣчерилорѣ,
 Дадї десфрїнѣрилорѣ,
 Н'аззицї гемѣтлѣ неамѣлї греѣ? „

III.

Elѣ zиче; рѣшinea, ка јзна фечоарѣ
 Че goal' ар' fi прїнсѣ, рошеште ши sбоарѣ.

IV.

Domnѣлѣ помїнилорѣ, рошс їа федеle-ї,
 Sбоарѣ кѣ четеle челе шпорї;
 Тропѣтлѣлѣ кailорѣ,
 Sgomotѣлѣ арmelорѣ
 Тѣрѣѣрѣ кїнтекѣлѣ пасерї 'н флорї;
 Spїntекѣ аерѣлѣ, sбоарѣ ка шмбpele;
 Лѣна ічї дїнкolo есе дїн норї;
 Лѣмїнїндѣ четеle
 Сѣрѣстїндѣ пletele
 Сѣрѣстїндѣ федеle, арmele лорѣ.

VIII.

FATU FRUMOSU.

Într'o zi kș dșlce soare,
 Дръгълашлѣ Гъдѣ-фрѣмосѣ,
 Prin troene de ninsoare
 Трече мîndrș mi voiosș.
 Pentrș dalbe pșzșrele
 Поартъ аркѣ șgetștorș,
 Pentrș fete tinerele
 Поартъ 'n fațș florî ce-omorș.
 Elș zșremte o porșmbițș
 Kș kauș mikș mi poleitș;
 Și șbtș arina-î lilițș
 Kș șgețî o a rșnitș.
 Pe troene de ninsoare
 Singele s'a 'mprșștiatș,
 Și la pazele de soape
 În florî dșlci a învieatș.
 — De-ăși avea o fetișoarș
 Kș kosișe gșlbiorî,

Pъmenъ mi albшоаръ
 Ка челъ singe skъpsъ вn florі;
 Ши s'о fakъ съ мъ isbeaskъ
 Мъкаръ нъмаі вntp'о zi;
 Апоі viaда-мі съ sfіrшеaskъ,
 Къ ferіche аші mъpі!“

— De t'eі цinea de къvinte
 Еш ne faцъ ці-о voiш da!
 Zіche emindъ din mopmintе
 Шнъ omъ negръ вn manta.

— Dъ'mі konila че-мі linsehte
 Вntp'о zi, ш'апоі съ mopъ!“
 — Хаі къ mine, ш'о гъsehte,
 Ши te 'mbatz de amorъ!“

Omъlъ negръ іlъ kondъche
 Sъbtъ o stіnkъ 'ntp'ъnъ palatъ
 Къtp'о fatъ albъ dъlche
 Прекъmъ elъ a fostъ visatъ:
 Pъmenъ mi albъlіцъ
 Ши къ періі бълъіорі,
 Къ гръmazі de porъnbіцъ
 Ши къ florі ne sinішopі.
 — Bin', чepeaskъ 'nkinъpіe!
 Strіgъ albъlъ vіnъtopіш.
 Съ мъ 'mbeці къ a ta ishіpe.
 Апоі ferіcіtъ съ mopіш!“

Kopiliya p̄shinoas̄
 Pleak̄ okiī s̄s̄pinind̄
 Shī ne fr̄ntea eī fr̄moas̄
 Treche m̄ina-ī k̄s̄getind̄.

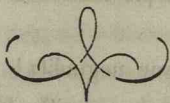
* * *

La palat̄ e n̄s̄nt̄ mare:
 Preoūī, oas̄peūī s̄s̄nt̄ kemaūī,
 J̄sniī mirī de desf̄tare
 Shī de-amorīs̄ s̄int̄ īmb̄rtagī.

Dap, min̄s̄ne neḡindit̄!
 Om̄l̄s̄ negr̄s̄ a sosit̄.
 — Eat̄ nofta-ūī īml̄nit̄!
 Zise mipel̄s̄ī isbit̄.
 Shīt̄ī t̄s̄ vorba de-alt̄ dat̄?
 Eat̄ fata; em̄tī isbit̄.
 Ēs̄ s̄int̄ moar̄tea ne 'mp̄kat̄:
 D̄s̄p̄ vorb̄s̄, am̄s̄ sosit̄!“

— „Moar̄te! 'ncheat̄ de-a m̄z̄ cere!
 Alūī 'n l̄s̄me te-ās̄ kemaūī;
 Merḡī de k̄s̄rm' a lor̄s̄ d̄s̄pere,
 Al̄s̄ lor̄s̄ pl̄ns̄s̄ ne īmp̄kat̄?
 Ēs̄ s̄int̄ j̄s̄ne, s̄int̄ fer̄īche;
 N̄s̄ voīs̄ īnk̄ ka s̄z̄ morīs̄!
 B̄sk̄s̄ria īnk' aiche
 Īnflor̄s̄hte k̄s̄ amor̄īs̄!“

L'ale kandelelopř flakřřĩ
 Totř 'n negřř se 'mbrřka;
 Flopile se skimba 'n lakřřmĩ;
 Kĩnteuetele ĩnřeta.

Nota. Sřjetřř ařeta este foarte křnoskřř ĩn basnele ποπορřřĩ; mi s'a přřřř ĩpea ingeniosř mi sřblĩřř. Alegoria este ama: řnř omř kape dorente mi din minřřřř ře dorĩnřa ĩ se ĩmulĩemte, moarțea ĩntrř ĩn ĩnima sa; křřřĩ orĩ ře dorĩnřř ĩmulĩnĩřř ĩnřeteazř de a maĩ esista.

IX.

Cea de pe nrma noapte

a lui

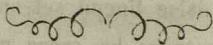
MIHAIU CELU MARE.

Ka zñă globă de așră lăna strălxcea
 Și pe-o vale verde omțile dormea;
 Dar pe-zñă vîrfă de munte stă Mixaiș la masă
 Și pe dalba-î mînz fruntea lăi se lasă;
 Stă în capălă mesei între kșmitani
 Și pekiamă dăle tinerii seî anî.
 Bîaga noastră trece ka șava roș
 Kîndă speranța dăle ne șrîde noș.
 Astfelîș astă dată viaga loră kșra;
 Kșgetele triste nă-î mai tșrbșra;
 Lăna vapsă paze dăle mi argintoase;
 Aștrălă le șăflă koamele pletoase;
 Kșmitaniî toarnă prin pașare vină
 Și în șăntatea lăi Mixaiș înkină.

Dap Mixaiș se skoalъ mi le mългъmentе
 Ши лъндѣ пахарълѣ astfelѣ le vorbeunte :

„Nъ въ зpezѣ viaцъ, къпитаниі meі!
 Din protivъ, moapte, eatъ че въ чеі!
 Че е viaца noastrъ în sklъbie oape?
 Noante фъръ stele зiоъ фъръ soape.
 Чеі че rabdъ jъgълѣ ш'a тpи маі vorѣ,
 Меритъ съ-лѣ noapte supе ръшinea lorѣ!
 Сълетълѣ lorѣ нъ е маі презсш de ferълѣ
 Че le 'нчinge брацълѣ, iaѣ de martърѣ черълѣ!
 Dap Ромънълѣ нъ ва кимпърі фъръ florі;
 Zile лъngі ми triste фъръ сърбъторі.
 Astfelѣ е вълтърълѣ че ne nискърі sboаръ:
 Ариниле таіе-і, кѣ арѣ vrea съ moаръ!
 Astfelѣ е Ромънълѣ ми Ромънѣ sntѣ еѣ.
 Ши сѣб jъgълѣ барбарѣ нъ pleкѣ канълѣ меѣ..”

1846.

Oñi tãpãra kãta kã mĩpãpã
 La Bãzeskã Pãpãdã mĩ tãpãdã mãpã.
 Eĩ se bãdã la baxã stãfãtã vãr dã fokã.
 Flãkãrãlã-ĩ abãtã mã-ãlõpã xãtã fokã.
 Pãntãtã pãkãpãssãtã pãntãtã fokã xãtã.
 Mĩ mĩnãtã dãlãtã sãllãtã, lã-ĩntãtã. X.
 Eĩ se bãdã ãn sãndãlã se tãpãdã;
 Mĩ se ãtã lã tãpãdã se stãpãdã;
PREDA BUZESKU.
 Kĩndã tãpãdã skõntãtã kãpã mĩkã.
 Mĩ lãntãdã nã tãpãdã lãntã dã mĩkã.

Dãpãrã lã kã mãntãtã tãpãdã lãntã.
 De tpeĩ zile lãntã n'a mãĩ ãnãetãtãdã,
 Mĩ tãpãdã nãpã k'a ãnãntãtãdã.
 Dãpã Bãzeskã Pãpãdã vedã kã dãpãpã
 Floãrã Põmãniã tã pã vãlã pãpã.
 Tãpãtã ãnãntã pã xñã kãlã ãn jãkã
 Çã vãpã dãn oki-ĩ flãkãrã dã fokã;
 Stãpãrã kã tãpãtã çãtãlõpã sãpãbõitã
 Çã lã glãssã-ĩ mĩndãrã se ãntõpãkã dãmĩtã.
 Eãtã kã nãpõtsãlã Xãntãlã tãpãdã
 Tãpãtã pã-xñã sãlãbãtãkã, ãgãpã ãpãmãpãdã:
 Dũdã se ãpãtã pã ãntãnsã vãlã
 Pãpã omĩtãpã nããstãrã ãmĩ dãskĩdã kãlã.
 Iãpã Bãzeskã Pãpãdã, kãmã ãlã ãntãlãni,
 ãmĩ emĩ 'nãntã, m'ãstãfelã ãĩ võpãi:
 — Dãkã nã-dã e fãpĩkã, m'ãĩ kãpãdĩngã 'n tĩnã,
 O tãpãrã! vĩnõ sãtã tã bãdã kã mĩnã!„

Eĩ dãskãlãkãpãrã tãntãtã ãmĩndõĩ,
 Mĩ se ãã lã lãntã kã dõĩ fãnã epõĩ.

Okîi îxtâpâra katъ kъ mirape
 La Bъzeskъ Prêda mi Tъtaprîlъ mare.
 Eî se batъ la paza stelei чеi de fokъ
 Flakъpile-î albe ne-alopъ zale jokъ.
 Bîntîlъ pъkopesче frъntea lopъ ddatъ
 Mîi mîniea dъlче sxfletîlъ le-'mbatъ.
 Eî se batъ îh snade — snadele se frîngъ;
 Mîi se iaъ la bpage — se smъneskъ, se strîngъ;
 Kîndъ Tъtaprîlъ skoate o sekъpe mikъ
 Mîi lobîndъ ne Prêda îlъ face de nikъ;
 Dap elъ kъ mъvîka astfelъ îlъ Iovî
 Îh kîtî de odatъ kъzъ mî mъpî.

Iap dъpъ aчeasta, oastea pomъneaskъ
 Mleakъ mî îvînче xopda tъtpeaskъ.

XL

DOCHITIA.

Цeapa гeмe дe oмтipe
 Стефанъ чeлѣ вeститѣ
 Трeчe виада 'n monastipe
 Дe амopѣ рѣнитѣ.
 Ла o масъ стрѣхитѣ
 Елѣ се дeсфѣта
 Къ фрѣмоаса лѣ избитѣ
 Ши къ къртеа са.
 „Нъ маѣ воѣ, o мѣндрѣлицѣ!
 Винлѣ чeлѣ смѣматѣ;
 Чи мѣ 'мбатѣ дин гѣрѣцѣ
 Къ знѣ сѣрстатѣ.“

Faça ei se pomeneste

Ka zně bęjopelě,

Și în mină iși învlește

Kinș-i frământelě.

He kosița ei voioasъ

Negri flătrami

Kș-arinioara negzroasъ

Tremșrě dręzlamî!

Heste sînș-i se sdrobente

Balspî dălcî de kpině,

Kîndě sșsmînș-i înflorește

Potșnjopș-i sîně.

Doș flakșpî arzъtoare

Oki-i poleieskě;

Astfelě doș flopî din soape

Nopiî așpreskě.

Çine-o vede, se rъnește

De mîndreța sa,

Și din ępra ei dorește

A se îmbъta.

Iar îndatъ ce kșlege

De ne sînș-i flopî,

Đitъ patrie mi lege

Frate mi sșropî.

Eatъ, mърi-гръдиoare,
 Къ ea s'a sklată
 Ши în dangъrî ръnitoare
 Besel' a sbъrată!
 Ea de dangъrî se îmbatъ:
 Lămea-i desпъrea;
 Кîndă ka steaoa legъnatъ
 Пе знă рîдъпъrea;
 Кîndă ka pazele de soape
 Strъkъindă prin nori
 Кîndă ka vise-amъgitoare
 Каре vină spre zori!
 Eatъ, eatъ къ zimbemte
 Паре къ зритă în
 Bissă karapo ръnemte
 Dъle mi nflorită!
 Totă odatъ kъkrimъoare
 Faga-i rîpreskă —
 Пе-ală fecei posimъoare
 Dъle se spobeskă
 Apoî kade leminalъ
 Пе знă moale pată,
 Ŭnde Stefană o desbatъ
 Къ знă sъrstată.

„Dă-mi, mărie-șă, o
 Țnă poetă că nlete albe

La masă miedea;

Și săb degetele-î dalbe

Къпа strâlcăcea.

Dar kindă dangălăș kontenemte

A kînta черъ

Și 'n țcherea чedômnește

Astfelă încепъ:

„Moldova mea cea dălcă! o, deapă măltăș izbită!

De ce că vârlăș morței dî-e fruntea koperită?

Nă emți ță semănată că sînge vitejescă?

Pe lănilă-dî rizînde eroii înflopescă

Fecioarele-dî sîntă dalbe, plăkste, glorioase,

Ca stelele de așă în sepi primăvărtoase.

Kosița ta bîlăe că dălcă floră împletită

De rîzlede limpeză nă-î oapă înflorită?

O, deapă! ce-dî linsemte de-atîț te-ai întpistată?

Dar ce strigare kărdă țchere-a țărbărată?

Streinlăș intră 'n deapă, mi arma vitejescă

Nă se rădikă înkă pre barbară să sdrobească?

Ah! zăpledă plăș mîine pașărlăș meș că vină!

Să zîț rășinea voastră, să 'nekă ală meș sășuină!

Mă îmbrăță pe mine de dălcă frămășeț

Ca să-mă adskă a-minte de mîndra-mă tinereț!

Aiznă de zechă brațe eș n'aveamă niță o frikă;

Sășpană la lăntă dreantă ca fâlgărlăș ce nikă,

Iar sîngele din spadă kăra ka xñă isvoră!!..
 Azi anii mă apasă kă greutatea loră,
 Și mîna-mi tremurîndă abia mai kîrmășete
 Tambura răginită m'ănă kală ce 'mbătrînește.
 Mai slabă ka mine este poporulă romănescă
 Ce-a strălucită odată în kîmășă vitejescă!
 Kăci inima-mi totă bate la fală, vitejie;
 Iar elă perdată toate: kredință, bărbăție;
 Amara moliciune, mireasa celor morți,
 Intrată în lokășă vekiloră mei konsordii!
 Dar kătre cine oare dărearea mea voiă sune?
 Ah! cine la mărire vr'ănă preță aiă mai pune?

— Ah! să fie blestemată

Săsmînarea ta!“

Strigă Stefan de odată —

Шънсă-lă îneka.

Цeapa înkă viețușete:

Бравii n'ăș perită.

Тă, ce dorășă te orbușete,

Бăтрăне, аi mingită!“

Dar poetsă de odată

Барба шi-арănkă,

Шi'ntp'o albă dălce fată

Фаца шi skimă.

Песте змерi pizătoare

Кадe koama ei

Чe лъча вѣсплоти дин соапе дин стингле дин

Ии вѣсплоти дин стингле дин

Este dârlu sordiapa

Domnârlu Stefanu;

E Dokiya, pozimoapa,

Krinârlu Moldovanu.

Atârlu Stefanu, domnârlu mare,

Въсплоти дин стингле дин

Ии де оутиле барбаре

Цеара къръдъ.

VISULU

lui

STEFANU CELU MARE.

Seapa pesnîndeşte xmbpele-î xшоаре,
 Ши melankolia tpeче гînditoare ;

Dap Stefanş cel mare, рѣтъчитѣ прінувѣи,
 Dintp'şnş kornş de ахрѣ kiamş bravii şî.

Inima-î sdprobîţ ka a lşî оштipe, штетаб аштѣ
 Цеара-î întpîstatş ka a lşî гъндipe ;

Pe şn kolgş de peatrş meade elş în dorş ;
 Вънтлş şşflş пърş-î lşngş flşтръторş.

Pentрş 'ntîia оарş inima lşî plînuş ;
 Okii lşî реварş пікътрî de şînuş ;

Akolo dъ kanъl somnъlъi mijindъ
 Че'ї inkide okiї kъ-арина-ї d'арѣintъ.

Iatzъ kъ'ї anape o feѣioapъ jъnъ,
 Ale kъpiї plete strъlъchesk la lъnъ,

Negre mi bogate sxb kъnъni de florї;
 Okiї eї asъnpъ-ї kadъ пъtpъnzъtopї;

Kadъ kъ doъ poze, dъlчї mi kъldъpoase;
 Mъna eї atinъe koamele-ї xъdoase.

„Че? epoxlъ mare, xъmbpa a гръit,
 Īnsъmi elъ sъsninъ mi s'a ĩndoitъ?

Īnpъlegъ fpikosъlъ че askъnsъ lovemte;

Pobъlъ че sъpъtъ jъgъlъ че'l strivemte;

Dapъ xъnъ sъfletъ mare, sъfletъ de bъpbatъ;

Nъ 'nъelegъ, o Stefanъ, kъm s'a ĩnpistatъ!

Merъї ne a ta kale, nъ sta niчї odatъ!

Īpъmъ datoria kape-дї e lъsatъ!

Opї че'mpedikape, stavilї, vorъ nepї;

Kъ-opї че'mpedikъpe ѣap' a ta va fi!

Pe xъnъ nopъ de asъpъ sboapъ ea kъ falъ;

Xъnъ narpъmъ de pose nasslъ eї esalъ.

Stefanș se deșteaptă, sterge fața sa și
 Șinde-o dăcrimioară dălea se skăpa;

Lăna arăntoasă ride printre nori;
 Dălea filomele kintă între flori;

Iar la foki lăne, kîndș mi se deșteaptă;
 Bede-a lăi omțipe, kape ilș așteaptă;

Bede kămitanii ce ilș înkonjorș.

În țcherea nopței le vorbeshite lor:

„Frațilorș de arme, fala romțneaskă!

Dakъ o sъ peerъ țara țărinteaskă;

Dakъ'n karteasoaptei este însemnatș

A peri poporșlș celș mai lădatș;

Celș pșdinș atșncea pearș vitejeshite

Remșkîndș toearșlș kape ilș loveshite;

Ka șnș ațerș șarpe ce lovitș mi'nvinsș

Kaștъ sъ mșșche celș ce 'la atinsș!

Astfel e romțnșlș, mi'n a lăi kădere,

Čine il rșneshite, dșpъ dînsșlș pere!

Astfel e romțnșlș, astfel sъ perimș,

Și'n kădereanoastrș kiap sъ ne țărimș!“

Mi' de glaspi stiri... lna bckpooas
Dintp'uzn' noz' de abpi nape mai voioas;

Stelele de ap' mai k' fok' l'chesk'
Mi'n adink' l' noz' i' v'ile m'zesk':

„Astfel' e pom'uzl', astfel' s' perim',
Mi'n k'zdepea noastr' kiap s' ne m'rim' k'z'.

DONNULU DE ROUA.

I.

L'na poleit' d'n'o stînk' verpe
 Vars' d'el'v' l'xmini.
 O fecioar' alb' t'rec' m' se verpe
 P'intre verzi gr'adini.
 Fađa e' e' d'el'c' ka l'xmina noz'
 Stelelor' ne floři;
 Ea'm'pletente'n' raze m' i'm' skald' 'n' roz'
 Dalbi' periori.
 Poart' o k'zmaš' splendid' ka fok'el'š'
 Soapels' prin piš';
 Ka z'n' ark' în cher'ri ũ strîncea mijlok'el'š'
 Str'el'cios'—i' br'iš'.

II.

Eatъ кѣ sosepte Domnălă celă de roz

Lepo împărată,

Pe zăă kală selbatekă ce tăea în doz

Aăstărlă tărbată.

„Ox! ferice fie kalăă ce adăce

Măndriorăă meă!

Kăă de sheante zile faăa lăi cea dăăce

N'o văăsemă eă.“

„De n'a fostă elă bine, zise kă măstape,

Măltă imă pare răă;

Dap de a fostă zătare mi măi răă imă pare,

Săflegelăă meă!“

Αποϊ pleakă frăntea ka să o sărste

Domnălă celă frămosă;

Alba-ī feăimoară de răăsră plăkăă

Lăce graăiosă.

Iap la fokăă lăneī sklava kă plăcere

Primbla kalăă albă,

Ce săb mīna-ī mikă, merăe în tăcere

Peste plăăăă dăăă.

III.

Lasă-m'a păăede! nă vezi, drăăăăă,

Galbenele zopă?“

— Nă e paza zileī; este-a meă kosăă

Imăletăă n flopă!“

— Dap aăele pose, m'ale viopele

Ce în çeră lăăesăă?“

— Pe a mea gărgiță! srbidenele mele! —

Ele strălucesc! —

Astfelă jâna Suiț minte că plătore

Pe ală ei izbită,

Și k'o s'arstare ce amantă-i cere —

Ea l' a adormiță.

— „Nu... aheasta-i zioa!.. trébe a m' dăce,

O mîndruța mea!“

— Ba veî sta că mine, inima mea dăce!

Fata îi zicea.

— „Ce snăi tă, r'snănde Domniță! ce lă deroz,

Săflele plătă!

O xpăiță k'ădă ne p'ăstarează noz,

Zile de temță!

Ox! prin vise pele, t'pista mea xpăiță

Șna dat'a zisă:

„Lepo-împărate! tă izbemți o Suiț!“

Dăce ka snă vică;

Kămă se face noante de la Istărlă mare

Kătre Oltă te dăci,

Ka s'ă interni de lakrămi că o s'arstare

Okii ei ceî dăci!

Află că odată soapele ne kalé

De te va g'ăsi

Întp'o roz dăce că zilele tale

Te va r'sini!“

— Ce snăi, drăgălikă? adăi amă bine?

Zi că n'ai glămită!

Kărlă e departe; ka s'ă stai că mine

Eș l' amă fostă nopniță!“

— Adevărul zice, alsa mea frumoasă! —

Dar nu te'ntipista; moartea e viața

Boiș măști ferice: moartea e viața

Moartea de mină ta!

— Este încă timp să, mipele meșdăc!

Zioa n'a sosită.

Să adăru kală! Kală se adăru; —

Stelele-aș albită.

Pe zădăru de peatră Domnălești îni penele

Spinteni-și fărâșă;

Dăru zădăru vîrfă de stîncă dragă lăși ilă vedă. —

Lăru mîndă amară.

„Noapte, oprimte-ți șorăle! stele mîndrioare!

Măi stăru în eteșă!”

Astfelă roagă încă jăna plîngătoare

Kăstîndă la ceră.

Lepo-domnă întrecă pe zăbroasa kale

Vîntăru ce mășcă.

Arbăruși mi mășăru, rîșăru, rîșăru, vale,

Peră, se netezăcă.

Earu printre zăbrușă o cetate albăte;

Elă s'a băcărată.

Însă, o, dărupe! șoarele lăcșăte!

Domnălești s'a năoată!

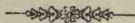
NOTA. Săjetele acesta ilă mîșă, de la D. N. Păso din Pomanăru. Mă asigăru că lokșitorii avelă, deșă ilă kîntă încă încă în verșăru foarte stărikate. Lokșitorii zică că Domnălești de roșă ară fi fostă Arpelian împăratăle, năskăte în Transilvania; mi se dă că bărușăle că de akolo vine nămele de Lepo-împărată, săș Lepo-doamne ce se repetă în avelă kîntekă. Kredînda poporăru este că drășălești de peatră ce meră de la Dărupe la Oltă prin Karakală ară fi fărăte de avelă domnă Lepo ka să poată meră măi iste la amanta sa.

XIV.

UNU OSTAȘU ROMANU

închisu

PESTE DUNARE.

Порѣбиць întristatъ!
 Eș ka tine sșntș streinș,
 Ши 'ntp'o țearъ депърtatъ
 Тѣ kîngî trîstъ, eș sșșpinș!

Însъ тѣ аї arînioare,
 Подї te'ntoarçe kîndș-ї vrea;
 Iar eș plîngș în înkisoare
 Дѣпъ dșlçea țeara mea!

Тѣ аї poate-o sorîoarъ
 Че te kîamъ ne'нçetatș;
 Iar eș амș o дрѣгъшoarъ
 Че în lakрѣмї амș lșsatș.

Însu țu ai arinioare
Поці те'нтоарче kindz-ї вреа,
Iar eș țemș în inkisoare
Dșnz mъndrșliđa mea!

Sboarț, pasțre kșratț!
Шї те'нтоарнъ'n țeapa ta;
Iar eș floare arșnkatz
He altș țърмș, mъ voiș țska!

(1847.)

xv.

MUMA LUI ȘTIFANU CELU MARE.

I.

Pe o stînkă neagră într'znă vekîș kastelă,
 Ţnde kăr'n poale znă pîș mititelă,
 Pîințe mi sâspînț tînzra Domniț
 Dăle mi sâavă ka o garofiț;
 Kъчî în bътlie souđlă ei dorită
 A plekată kă oastea mi n'a mai venită.
 Okîi seî albastri ardă în lăkrimele
 Kъmă lăveskă în roz doz viorele;
 Băklele-î de aрă kadă pe alb-î sînă;
 Posele mi kriniî pe faț-î se'ngînă.
 Însă Doamna soakră lîngă ea vegiază
 Și kă dăle kăvinte o îmbrărbtează.

*

II.

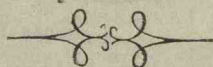
Pe kîndă se vestemte noantea jsm̄tate
 În kastelă în poartă oare-çine bate.
 „Eă s̄ntă, b̄zn̄t maik̄t, fislă t̄ă dorită;
 Eă, mi de la oaste m̄t întopkă r̄nită.
 Soapta noastră f̄se k̄rd̄t ast̄ dat̄:
 Mika mea oștire f̄de sf̄r̄mat̄.
 Dar deskideți poarta... T̄rçii m̄t 'nkonjorđ...
 Bîntălă s̄fl̄t p̄ce... panele m̄t đorđ!“

Tînr̄a Domniđ̄ la f̄peast̄ sare.
 — Çe façi t̄s, konīt? ziçe Doamna mare.
 Apoi ea la poartă at̄nçi a emită,
 Și'n t̄çerea nopçi astfelă 'i-a vorbiiă:
 „Çe s̄nçi t̄s, streine? Stefană e departe;
 Брацлă s̄ă prin taber̄i mi de morçi împarte.
 Eă s̄nt a sa m̄xm̄t; elă e fislă meă;
 De ești t̄s açela, n̄-çi s̄ntă m̄xm̄t eă!
 Îns̄ daka çerlă, vrîndă s̄'ngrezeze
 Anii vieçi mele mi s̄t m̄t 'ntpisteze,
 Nobilălă s̄ă s̄fletă astfelă 'l a skimbată;
 Daka t̄s ești Stefană k̄ adev̄rată;
 Apoi t̄s aichi f̄r̄t bir̄inḡt̄
 N̄s poçi ka s̄t intri k̄ a mea voinḡt̄.
 D̄te la oștire! pentr̄ çear̄t mori!
 Și'çi va fi mormîntl̄ koronată k̄ flori!“

III.

Stefanș se întoarce mi din kopuz-î sșnz:
Oastea lși sdrobitș de prin vșî adșnz.
Lșnta iar încene... dșșmanii sdrobiđi
Kadș ka niște sniçe, de sekșrî lovidi.

1846.

XVI.

ZINA-DOAMNA.

I.

„Sъръcele zinișoare !
 Kъ kosiġi skînteietoare !
 Хаї prin aerș'nfloritș
 Supе пъmintălș bълsъmitș ;
 Къчи amarі ші dălчи sșsnine,
 Pintre paze nintre norі,
 Se înalцъ пън' la mine
 Într'acestș lokash de florі!“

Astfelș ziche-o zinișoarъ,
 Zina stelelorș череші,
 Ші kъ zinele koboаръ
 Пе търъміі пъmintеші;

Iar prin aria 'nfloritъ,
 Pintre stele, rozъ, vintъ,
 Las'o xpmъ poleitъ
 De la черъ nъn' la nъmintъ.

II.

Întp'o vale ea koboаръ
 Pe-ale sepei dese skъrî,
 Skъtърîndъ din arînioаръ
 Ale lъnei sърxtърî.
 Sъ-î lъaцî de ne gъpîцъ
 Фpъгъшорîî nîргъцî,
 Шî din dalba eî kosiцъ
 Flъtpeîî аxрîцî;
 Шî din пenele-î аxpele
 Kîte-o dъlче viorea,
 Шî din aste viorele
 Sъ ieî kîte-o dъlче stea;
 Sъ ieî fraцede albede
 De ne sîнъ-î feцîopeskъ;
 Pъmenele pîslece
 Че ne sîнъ-î înflopeskъ;
 Faцî pîzъnda чîngъtoare
 Kape noartъ ne mijlokъ
 Шî îп xmbpa тpeкъteape
 Bapъ paze dъlчî de fokъ.
 Pîntre valъpî fъgъtoare
 De lъminъ че тpeчeađ,

Ши сѣб албеле-ї пичіоаре
 Кринї де асрѣ се спърѣеаѣ;
 Пе косїцеле-ї рїзїнде
 Миї де пазе с'анїнаѣ
 Ши їн асреле блїнде
 Граціосѣ се легїнаѣ.

Миї де пасърї poleite
 Кїнтъ'н арборї їнфлорїдї;
 Ъни'н роаде асрїте
 Алїї їнк'abia 'нверзїдї.
 Іар пе ѣнде ea се дѣче,
 Ънде пашї-ї рѣтъческѣ,
 Пасърїле кїнтѣ маї дѣлче,
 Флорїле їмбобоческѣ.
 Іар кїндѣ трече прїн грѣдїнъ,
 Арде'н пазеле-ї черештї,
 Ка знѣ флѣтѣре'н їсмінъ,
 'Неакъ окїї оменештї.

Alba, jсна zїnєlїѣ
 Шеаде сѣб знѣ плонѣ де-арїнтѣ,
 Ши askєltъ їн косїѣ
 Bїntєlѣ nonїї mєpмєїndѣ.
 Доъ албе їкрїмеле
 Се скѣрѣеаѣ пе фаѣа sa,
 Ши кѣ мїна'н флорїцеле
 Гїндїтоаре се jска.
 Дар маї коло'н депѣртаре
 Асзїїдї знѣ дѣлче кїнтѣ,

Ръснîндѣ кѣ десѣтаре
 Пîнтре помї шї пîнтре вîнтѣ ?

„Stele dălci mi dărgălițe !

Ținde este zina mea,

Че въ поартъ îн kosițe

Шї въ поартъ totă kă ea ?

Săznedi mie, viorele

Каре'н okii strălăciți ?

Săznedi, mărgheritețele

Че săb baze-î înfloriți !

Kosicioara-î strălăcешte

K'arkălă ploaei printre porți;

Шї ne făcă-î nîrgăешte

Floriciка de băjorî:

Este mîndră шї șoарă

Ка знă flătrășă aerosă

Skătră din arinioарă

Poa plăislă voiosă.“

Astfelă kîntă prin grădnă

Păstopelă săsinîndă;

Iar ne sînz-î poa lină

Săapă flopile-î nikîndă.

„—Săznedi mie, florioарe!

Ацї възтă знă păstopelă

Че-аре'н plete flopi din soape

Шї la břișă знă flăpelă ?

Sinǎlǎ ei de desfǎtare
 Și gǎrziǎ ei de floři.

Pintre zmbpele tǎkǎte
 Mii de paze se strekorǎ:
 Sborǎ ka visele plǎkǎte
 Întp'ǎnǎ negrǎ viitorǎ.
 Stelele skinteetoape
 Legǎnate strǎlǎceskǎ,
 Și'n cereaska lor vǎlvoape
 Se toneskǎ mi înflopeskǎ.

Iar în vîntǎrî profǎzmate
 Flǎtǎreiǎ așpîrî
 Peste flopile poate
 Se balanǎz adorîniǎ.
 Pintre floři și pintre roș
 Zinele voioase sborǎ,
 Și din țenele lorǎ ploș
 Șnǎ torpentǎ skinteetorǎ.

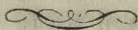
Dar prin dǎlcea desmerdape
 Zina-doamna îi zicea:
 „Pentru ce-a ta sǎrǎtare
 E'ngieǎtǎz, viața mea?”
 — Nu te teme, zîndliǎz!
 Pǎstopelǎlǎ pesnǎndea;
 Și ne lata lǎi kosliǎz
 Krinii de-așpǎ se tonea.

Anoi statz-ı se demırz :
 Toate formele-ı se stripkđ;
 Din osoasa-ı albz şırz
 Vermii kz đzrina pikđ.

Elđ snpe sını'ı zina strıncz
 Şii ı zıce: te izbeskđ!
 De ne bzza-ı kcz şıncz
 Okı'n frşnte ı stikleskđ.

Printre zımbra adınkatz
 Elđ kz zina se dzcea
 Şii ın aria 'nstelatz
 ıntre giarz o đinea.

Iar ne rzmena-ı gđrıcz
 Pe-alđ eı sınıđ de desfızrı
 Şii pe lata eı kosıcz
 Se'mbzta de czrzrı.

XVII.

RADU DOMNULU

si

BATA DIN KASA.

— КОЗ —

„Bin de mъ sъpъtъ, dъlче konilicъ,
 Ши-цї voiщ face цие salbъ ши rokiцъ?“

— Salbъ ши rokiцъ, pentp'ъnъ sъpъtatъ,
 Niцї odatъ, doamne, eщ nъ amъ nъpъtatъ.“

— Dъmї o sъpъtare, mїndpъ fetiшоаръ,
 Saщ te legъ de koada зnъї kalъ че sboаръ?“

— П'їntpe kaї sъlbateцї tъ mъ veї lega
 Dap ne tine, doamne, nъ te-oiщ sъpъta.“

Kalzlš se adŕce; sŕflŕ, bate, sare...

— Dragŕ komilidŕ, dŕ-mŕ o sŕŕstare?

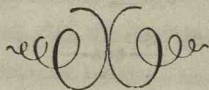
— Pe-acestŕ kalŕ ce sboarŕ tŕ mŕ veŕ lega

Dar pe tine, doamne, nŕ te-oiŕ sŕŕsta!“

Padŕ Domnŕ ŕnsŕ kŕrtea sa adŕnŕ,

Ŗi kŕ mŕndra fatŕ veselŕ se kŕnŕnŕ.

1845.

XVIII.

NEDREPTATEA.

Țnă domnă odată avea soție,
 Jnă, frumoasă, și îndepă blândă,
 Țnă visă ferice de bărbie
 Ce'n noantea vieții trece pizîndă.

La kște'n taină însă țemea
 Țnă jșne nobilă pentr'o fetiță
 Ce-î da din sînz-î mi din gșriță
 Poa ce viața lăi înflorea.

Însă de față vrea s'o izbească;
 Kțchî allă seș sșfletă nă ilă epta
 Ka astă floare să vestejească
 În okii lămei ce-lă okolea.

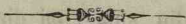
Dap este 'n lăme o lețe rea;
 La zniî ziche: aveți de toate!
 La alții însz: nș! nș se poate!
 Acheastz lețe pe-amanți lovea.

La Doamna însz elș merțe-odatz;
 O roagz, lakrămî de fokș vșpsîndș,
 Sz-î dea soție pe jșna fatz;
 Șî la țenșnki-î ședea plîngîndș.

Atșnči la Doamna Domnșlș intrz;
 Șî în țenșnke zniș omș elș vede...
 Îșî șterțe okiî: nș poate kpede...
 Apoî: trșdare! rșknîndș stpigz.

În darș ei însz se îndrepenteazz:
 Nș potș sz fie niči askșltați.
 Nimenî la kșrte nș vrș sz-î kreazș,
 Șî 'n înkisoape fșr'arșnkați!

1844.

XIX.

KAVALERIULU SI FLUTURULU.

I.

O albъ fecioarъ, pe vale de munte
 La peche nîpîş
 Adamъ fşgarîş-î kş stemъ pe fşnte
 Kş azpş pe fşîş.

O roz de lakrîmî skînteie în faş
 Pe poze mi kpiîş;
 Kosîga-î rşzşndъ, şşltîndş se pesfaş
 De aştrşlş linş.

Kş okîi în şnde şe treşe şşmoaş
 Bîseazъ tşkîndş;
 Iar kalş-î prîveşte pe doamna-î fşşmoaş
 Şe-o vede plşngîndş.

E timpriș kîndș zioa mi zîmbrele mste
 Pe nîskîrî se jokș;
 Iar vîile 'noatș în valîrî tîkste
 De zîmbîrș mi fokș.

Atînce dîn zîmbre o zîmbîrș s'aratș,
 Șnș jîne ostamș:
 Elș pleakș genșki-î, la timida fatș
 Kîtîndș drîgîlamș.

„O, albș regînș! tî emîi grațioasș
 Ka visîlș dîn zorî
 Çe skîțîrș dîlçe ne-o frînte zîmbroasș
 Arîna-î de florî!

Kîndș okî-mî vîzîrș la çea dîntî oarș
 Alș tîș kînș frîmosș,
 Mî-erai kînoskîțî, o dîlçe feçioarș!
 O visș grațiosș!

Kî xora de vise, voiosș legînatș
 Pe karș 'nflořitș,
 Sîș mîterçî de plînsș okî-mî, maî mîlțî de odatș
 La mine-aî venîțș.

Ka 'n visele-açele; o! vîno, mî'mbatș
 Șî azî de amorș!“
 Elș zîçe mi faça-î de lakîrîmî poatș
 Esnîrim' alș seș dorș.

L'achește kăvinte, fecioara zimită

Ромі тинерелă:

Distraktă, răsfață kă mîna 'nflorită

Ală eî kălămelă.

— „Nă... nă... ničí odată!..“ ea zice, m'ășoară

Pe kală s'arșnka;

Iar kals-î prin noante-ka văltăreș ce șboară

Boiosă înota.

II.

— „Streine! Știă toate sekretele tele!

Îi zice sbărină —

Șnă flătră de așă kă ničí arpinele,

Gingăș mi plăină.

Pe-o roză 'nflorită aproape de tine

Dormeamă legnată,

Kîndă vorbele tele treșunte 'n șșșșine

Din somnă m'a skălată.

Ea nă te izbăște, sărmane streine!

Dar trebăi să mori!

Măi bine o zăi... fă, frate, ka mine

Kă dălcile floři!

Поці інкă сă аfli атіте fecioare

Kă sinii de kprină.

Se perde din lume acela ce moare,
Sърmane streină!“

— Dar poate, sърmane! ea însuși rъsponde
La търър-цї doră.
Adesea femeea izbește m'askonde
Simțirea-ї de-amoră.

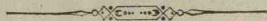
Опреде дар doră-цї! aproape de sine
Eă mergă a nîndi:
Pe dălcăa eї factă, pe-ale eї sъsnine
Voіș mi a ceti.“

III.

„Străine! te scoală mi dăte îndată
Къчї emți așteptată.
Bezї: gъra mea-ї inkъ kъ dragă profămată
De-ală eї sърstată!“

La dragălă tăă năme rъsări tinerele
Pe frunte-ї nășteată.
Bezї m'aripa-mї xdră de dălcă țăkrimele
Ce'n gene-ї ardeaă!“

Dar vino kъ mine; în valea 'nflorită
E albălă eї koptă!“
Iar търърălă tache — la bestea dorită —
Къчї elă era mortă!“

XIX.

ȚFPEȘ ȘI SOLII.

Temepea domneme neste Бскрешті;
 Пополѣлѣ њеакѣ кърџиле домнешті;
 Къчи доі соли венірѣ де ла 'мнърџие
 Ши адскѣ лѣ Цепеш streangș ши mazilie.
 Тоџі боеріі дъріі веселі і 'nsodeskș,
 Ши кѣ помпѣ mare спре palatș porneskș.
 Цепеш њі приимеште њнтр'а са мѣндрие.
 Soli 'nainteazъ... „Doamne, pace џие!
 Ђнсѣ њнчетеазъ де а маі домні.
 Саș te pregъtemte astъzi а мърі!“
 Кѣ ачесте vorbe тоџі sъnt њн зпире,
 Ши тоџі trage nala спре а лѣ lovире.
 „Че? ши воі! рѣснѣnde domnѣлѣ тѣрбѣратș,
 Кѣ дѣшманіі дъріі моарте мѣ-аџі jșratș!
 Askșltaџі, воі, kape маі авеџі simџире
 Де ромъні, ши lakrimі њн nenorочире?
 Biagъ ши domnie le nesokoteskș:
 Ale mele lъnte vorъ-o dovedeskș;

Însz ȕiîş la ȕarţ, ȕiîş la ne-atȕrnare;
 ȕiîş ka sz-mî fakş neamşlş lşdatş mi mare!
 Amş fostş foarte asprş, mi ale mele mîni
 Aş vȕrsatş atîta sînce de Pomîni;
 Dar alş vostprş sînce ȕe mi se tînjeste,
 Îş plştea kş lakrimî ȕelş ȕe vş vorbeshte:
 În mijlokşlş ȕelorş ȕe mş 'nkonjşraş,
 Şi ne o koroanş ȕara lorş trşdaş,
 Nş nşteamş întp'altfelş face eş şnire,
 Ka sz skanş pomîniî de a lorş robire.

Aşa Darţ, braţş-acesta este sîncepat;

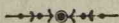
dar Însz-ai ȕerei dşşmani nş 'laş kşmpȕratş!"

La aȕeste vorbe ȕeata ostşsheaskş
 Ştrigş kş noporşlş: ȕepenş sz trşeaskş!
 Şperiaşî boerîi prin ferestpe skanş;
 Iar ne solî îi bate kş piroane'n kanş.

XX.

SCUTIERULU.

„O skatiepe frumosă mi jşne!
De ce verşii lakrămii ne închetată?
Kare-î dşrepea ce te sşpşne,
Kare e dorşlş ce te-a 'ntpistată?

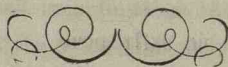
Kare e vîntşlş ce sşflş pece
În aste lokşri, dragele-mi flopi?
A ta jşnie, pagişlş meş, trece
Ka bşkşria din sşrbştorii!

Stşnsş-s'a florea ce kşşşnase
Kş frşgezime acestş palatş?
E tpistş viaşa în aste kase
De kşndş tş kanşlş ai înklinatş?

Kşna mea, kşna cea de rşbine
Nş mi se şşnle de pagişlş meş!
Faşa lşi dşlce ne lîngş mine,
Şrpizşndş vesselş, n'o mai vşdş eş.

Dar spъne mie a ta dъpere;
 Poate eъ dorъlъ sъ џi-lъ alinъ...
 Opі kape fie, o skъtiepe!
 Spъne tъ mie, lъngъlъ tъъ kinъ!..“

Pagislъ askъnde a sa 'ntpistape.
 Dar spъre fereasta doamni-'ntp'o zi,
 Kъtъndъ elъ inkъ, fъrъ sъflape,
 Oamenii kъrъiі spъnъ kъ-lъ gъsi.

XXI.

DOCHIA.

I.

Domnîlă stă la masa mare

Kă mipeasa, kă ai sîi,

Mîndre fete mi flăcăi;

Bînzlă rîde în pahare,

Și totî zîtă anii rîi.

Kăci stăpînzlă se însoară;

Însă nă kă Dokia, —

Nă kă mîndra țe-lă izbea,

Çe ne stele mi ne soare

Elă jăpase să o ia;

Nъ kъ tinerika fatъ,
 Kъ пърѣ lъngъ, k' okiъ mъndriшopъ
 Ши kъ sѣfletъ apзъtopъ —
 Dokia чеa ѳntristatъ —
 Че de-o zi mъpise 'n dorъ.

Чи k' o вѣдъвъ strъinъ,
 Fiika знѣи авъditъ.
 Domnъlъ стъ neodixnitъ ;
 A lъi inимъ sъsmimъ
 Kъчи la Dokia-a gъnditъ.

Noante-a sъmbrelorъ kръeastъ
 Kapъlъ spre пъmintъ pleka ;
 Oasneци se депъpta.
 Domnъlъ ia ne-a lъi mireastъ ;
 Merge ѳn kamara sa.

Eѣ пъpчedъ ka стъ se kълче
 Ёmbътаци de sъsmimъри,
 Ши de tинepe ofтъри ;
 Mъna somnъlъи чел dълче
 Kъpm' ale lorъ sъpъtъри.

Fost-a oapa de vegiere,
 Oapa челorъ nekъpaци,
 Kъndъ ne smeѣ ѳnkъlekaци
 Ёn a sъmbrelorъ тъчере
 Ми de demonѣ sbopъ tъpбаци ;

Kîndă în frînzî azîi kăvînte,
 Şi de spaîmă stai pe lokă;
 Kîndă pe dealşri trece-şnă fokă;
 Kîndă pe negrele mormînte
 Morţii kîntă, şrîntă, jokă.

Kandela fşmegătoare
 Pare 'n kasă 'nchetşoră.
 Askătagî?... şnă pasă şşoră!...
 Lăna plîntă, lăvîtoare,
 Se askănde înt'r'şnă şoră.

Şmbra Dokiei şşoară,
 Prin fereste şi prin şoră,
 Ka şi dorşlăş şeloră şşoră,
 Vine-apare se ştrekoară
 În kamer'aşestoră şşoră.

Ea e mîndră, bîata fată!
 Înş kîntă-î e şlîntă
 Şi de lakrîme ştronîţă;
 Înt'r'şnă şîşlîntă e înfşată,
 Ka şn omăş şe a mşşîntă;

Pe kapă şşoră o kăşşntă
 De şşoră şşiste de mormîntă;
 Mîna-î plîntă de şşmîntă;
 Iar şşoră şe şşşşntă
 Ka şşşşri şşkate 'n şşîntă.

Mъndра, kandela aprinse,
 La oglindъ s'amezъ,
 Ши din sѣfletъ sѣsniнъ;
 Apoї fegele ei stinse
 Ea kъ lakръmї le spъlъ.

Apoї kъtre Domnъ pъmente
 Ши ilъ strigъ kъ kъvintъ,
 Kъ k'ъnъ џemъtъ de mormintъ:
 „Tъ, че inima-mї izbeshе,
 ѐnde-ї alъ tъъ jъpъmtntъ?“

Ziche; kъ kosiца-ї deasъ
 Stepge okizlъ ei челъ plinъ;
 Iap kъ брадъlъ ei de kriпъ,
 A mormintelopъ mireasъ
 Mishk'alъ mъndpъlxi ei sinъ.

Domnъlъ se demteantъ 'ndatъ,
 Ши de-o dat' a tpepъpitъ
 Ka totъ omъlъ feripitъ
 Че alъ mopgeї glasъ de-odatъ
 Ёmppejъpъ a азitъ.

— Че вреї, зmbrъ feripitъ,
 Zise domnъlъ sperialъ?
 Oape чеasъlъ a sъnatъ
 Съ lasъ viiаца mea izbitъ
 Pentъ pъpъmъlъ депъplatъ?

— Dă! ce soare-ală viedei mele!

Acea zi nă a sosită.

Nă. Eă singur'amă venită,

Să daă măna mănei tele,

Măna mea ce s'a rătăită.

— Făgă, o zăbră întripatată!

Făgă! eă nă te măi izbeskă;

Ax! mă lasă să trăeskă.

Eată zioa se apată

Zăbrăle se pisineskă!

— Dar eă sânt a ta Dokie;

Lăngă tine-ă lokălă meă....

Skoală, dragă; eă sânt, eă....

Pe-a ta viăată mă jănă

Mă-ă jărată, săfletălă meă!

Beză? sânt jănă mă frămoasă:

Trăgă-mă e 'mpletită kă floă

Kă în zi de sărbătore...

Pentru ce pe-a ta măreasă

O gonemă kă-ama floă .?

— Făgă, o zăbră! mă mă lasă;

Să nă skolă măreasa mea.

Ţă-oiă da aără kăţă veă vrea;

Dar te dă din astă kasă

Să nă se snerie ea.

— Морциі нѣ аѣ тревѣицѣ
 Де-авзѣие пре пѣмѣнтѣ.
 Виѣ дин трѣстѣлѣ меѣ морѣмѣнтѣ
 Ка сѣ-дѣ черѣ а та крѣдинѣ,
 Алѣ тѣѣ дѣлѣе јѣрѣмѣнтѣ.“

— Рѣдѣ! шѣ несте пѣатра-дѣ рече
 Канделе воѣѣ атѣрна;
 Мѣндре флорѣ воѣѣ семѣна,
 Їн кѣтѣ чѣла че ва трече
 С'а опрѣ шѣ-а лѣкрѣма!“

— Нѣ воѣѣ канделе апрѣнсе;
 Пе морѣмѣнтѣ-мѣ нѣ воѣѣ флорѣ!
 Нѣ воѣѣ трѣштѣи кѣлѣторѣ
 Пе-але меѣ zile stinse
 Се рѣверсе лѣкрѣмѣорѣ.

Чи еѣ воѣѣ, о дрѣзѣлѣцѣ,
 Лѣнгѣ tine сѣ трѣескѣ;
 Мѣ-este фрѣгѣ, ш'акѣмѣѣ воескѣ
 Їнгѣдѣта mea гѣрѣцѣ
 L' алѣ тѣѣ фокѣ s'o desmorѣeskѣ!“

Zise, шѣ k'o мѣнѣшѣцѣ
 Ea vestminteѣ-шѣ стрѣпѣеа,
 Сѣ се кѣлѣе се гѣтеа:
 Шѣ дин мѣндра еѣ kosѣцѣ
 Florѣcheѣle skotea.

Kъtre patř inainteazъ
 Kъ zъň nasř mъreщъ mi blindř,
 Lъkprimelele stepgîndř.
 Iarъ kandela fъmeazъ
 Triste paze arъnkîndř.

„Fъgî, o zъmbrъ ferîcîtъ!
 Nъ-î aîçî lokъlř tъř;
 Dъ-te în mormîntlř rъř!
 Pe-a mea inimъ rъnitъ
 Alta 'nklinъ kanъlř sъř.“

— Pe-a ta inimъ rъnitъ
 Alta kanъlř a plekatř,
 Dar ka шарpe 'nveninatř,
 Че-arde floarea ferîcîtъ
 Lъngъ kape s'a kълkatř.

Bezî? ea doarme lъngъ tine
 Ka kîndř nъ aî fi açi!
 Ax, ea poate adormi!
 Ka kîndř inima în sine
 Nъ arř bate, n' arř simçi!

Sъ fi fostř tъ alř meř mipe,
 Dragъlř meř çelř prea îzbitř!
 Jъrř ne çerъlř strъlçuitř,
 Kъ la fokъ-mî de îzbipe
 Biîaga mea s'arř fi tonitř!

Te izbeamă, o mii tã bine,
 Mi în sîntãlã meş amoră!
 Soarele celş arzãtoră,
 Rîşri, zile dãlci mi line,
 Toate-omise kãrsãlş loră.

Nã-đi mai sãnt eş dragş ție,
 Biiada sãfletãlş meş?
 Ax! dar ce đi-am fãkãtş eş?
 Doamne, Doamne, sãzne-mi mie
 Kare fã pãkãtãlş meş?

Dar tã plingã, o mândrişoare!
 Ax! tã plingã? mai zise ea.
 Pentrã ce, inima mea,
 Kãrgă ačeste lãkrãmioare
 Ce-ardă ka fokãlş mîna mea?..

Te mîxneste-a mea mãstare?
 Nãme dãlce ce izbeskă!
 Sãzne sã nã-đi mai grãeskă
 Borbe aspre mi amare
 Lãkrãri kare te mîxneskă?

Dar ce vrei, o bърbъdele!
 Tã, izbire mi-ai jãrată;
 Amă kpezãtă, mi totă đi-amă dată;
 Inima, zilele mele,
 Ce'n pičioare le-ai kãkãtă!...“

Dar kokomi 'n lănkă kîntă . . .
 Țimbr' atănuți a tresărită . . .
 — Ah, te lasă ală meș izbită!
 Kăți s'arată zioa sîntă,
 Și 'n черă zori aș pșmenită!"

II.

De atănuți zilele se skărbă.
 Dar repaosă-a sbărată
 Pentru Domnălă înpistată;
 Kăți a Dokiei figărbă
 Îlă prezărbă ne'nchetă.

Țaga lăi se vestejente;
 Pere bărbădiea sa;
 Somnălă nă-lă măi visita.
 Mezlă nopței kăm sosente
 Îlă amteantă măndra sa.

Akolo Dokia trece,
 Și ne kîns-î înpistată,
 Kă snă șearpe îngiepată,
 Ea înklină fruntea-î pece,
 Și-ală ei pece sărbată.

Totă kă lakrime amare
 Pe izbitălă ei stopea,
 Kîtă ne lîngă elă medea;
 Și ne sină kă înfokare
 În sșșmine-'lă adopmea.

Într'o noante ea s'aratъ
 Săbt zăđ vălă albă pьrimoră;
 Kă kăkăni de merimoră,
 Pe kosiga ei cea latъ,
 Pe zădosă-î perimoră.

De-ale serii lăkrimioare
 Kinslă ei era sьplată;
 Kins-î palidă, înpistată,
 Kinslă ei ce nămai soare,
 Nămai vîntă-a sьrstată.

Ea prin kasъ 'nainteazъ
 Kă zăđ pasă tremărătoră;
 Domnslă e deștentă, mi 'n doră;
 O zьrește mi ofteazъ
 Înekîndă ală sălă fioră.

Kăci Dokia e xpmatъ
 De zăđ morlă înfiorosă, —
 De zăđ preotă kăbiosă,
 Če-lă adăce astă datъ
 Din mormîntă-î negărosă.

Dău' ačeste, în țcere,
 Msle zăbre mai xma,
 Morci adămî a-î kăkăna, —
 Din lokamslă de dăpere, —
 Și 'mprejărsălă ei zăbla.

Maî în şpm̃ moaptea vine
 K̃ pas̃ m̃ndr̃, maiestos̃;
 K̃m̃sl̃ eî e g̃lb̃içios̃;
 În şskata-î m̃ñ g̃ine
 B̃içis de fok̃ inkoṽios̃.

T̃şpm̃ mare k̃r̃m̃şemte
 De morçî kape-o şpm̃pesk̃;
 K̃ind̃ se 'nk̃şnt̃, toçî r̃k̃nesk̃.
 K̃çî pe b̃içis-î çe 'ñṽr̃temte
 M̃i de şep̃nî se 'nkol̃çesk̃.

Toate kasele s̃int̃ pline
 De-aste şmbre; în ast̃ lok̃
 Ele k̃nt̃, salt̃, jok̃;
 Pl̃ng̃ k̃ xoxot̃ mi şşsnine,
 Z̃r̃ind̃ b̃içisl̃ çel̃ de tok̃.

Şmbra Dokieî nişemte
 K̃r̃pe Domnsl̃ tot̃ mepeş:
 — Ñş te teme: eş s̃int, eş...
 L̃şmea çe m̃ însoçemte
 M̃r̃t̃şrie-î, drag̃sl̃ meş!

Bino, vin: ş̃ ne k̃şşne,
 Dr̃şşşor̃sl̃ meş b̃r̃bat̃!
 Ax! ts ñş m̃tiî çe-am̃ş r̃b̃dat̃,
 Al̃ meş m̃ipe drag̃ mi j̃şne,
 Ş̃ te ṽd̃ tot̃ deñr̃tat̃!

Zioa vine mi m' lasă
 Săsinîndă s'ăb dopă-mi greș;
 Mîndrălă s'fletălăi meș!
 Piața mai p'ădă m'apasă,
 Kă m'apasă dopă'tă t'ă!

Kîndă gîndeskă k' o femee
 Kă n'ălă e' m'ă-a odixnită,
 Pe ală t'ă sînă ală meș ixbită,
 Soape, stele am vrea s'ă p'ee
 Înt'ă n'ă ceasă nefepicită!

Vrepeam, oki a-î se stinge,
 Supe a n'ă te mai p'ivi;
 Băza e' a vesteji,
 S'upe a n'ă o mai atinge
 Găra ta k'ă'tă ve' t'ă!

Mărtări s'ăntă în nouă senine
 Stelele la ală meș dopă;
 Mărtări kape m'ă 'nkonjoră,
 Mă la t'ăpistele m'ă s'ăsinine
 Se deștentă din s'ămnălă Ioră.

Moartea cea f'ărbă 'ndăpape
 B'ăzîndă k'ă'tă amă s'ăfepită,
 Însă m'ă ea s'ă imblinziță;
 Kă s'ă k'ăp'ăne a mea 'nt'ăpistape
 K'ă'tăpe tine a venită.

A venit... ea ne kuznu...
 Bino, skuznušl meš b'rbatš!
 Bin' k'čī ceasslš a s'natš,
 S' tr'imš d'aci 'mprezn
 În alš mormintelorš patš.

Bin' k'čī zmbrele se 'ndeas...
 Bezī? ce bine m'amš g'bitš!
 Kuzmš mī-e p'rslš impletitš!
 Bezī ce t'n'p'z mipeas
 Aī tš, m'ndrslš meš izbitš!"

Ea vorbeshite kš k'ldzr',
 Ši ne sinš-ī se pleka;
 Kalde lakrimī rev'rsa.
 Įar mikšda-ī p'ce g'zr'
 A lšī frante s'rzta.

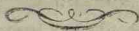
Domnslš nš vrea s' se skoale.
 — F'gī, f'gī! zīce t'p's'pindš
 Moartea kš alš eī bīciš plesnindš
 Esš din elš z'nš kīpdš de boale
 Ce prin kas' alep'gš s'rpindš;

K'z're patš se ind'penteaz',
 Skolš ne Domnslš sn'ym'ntatš;
 Įnsz m'ndra l-a l'atš;
 Pe-alš eī patš ilš desmierdeaz'
 Ši kš dragš l-a s'rztatš.

— Nǝ te teme, mǝndrišoape,
 Kǝtǝ kǝ okiǝ te-oǝǝ ǝpma!
 Dǝ-mǝ inelǝlǝ a'ǝǝ skimba!
 De akǝm aiǝi ǝǝb soape
 Beǝ trǝi kǝ draga ta.“

Morǝii kǝntǝ ǝi-ǝ kǝǝǝntǝ,
 ǝi inelǝlǝ ǝ-aǝ skimbatǝ;
 O stea 'n ǝer a lǝnekatǝ;
 ǝi ǝn abǝrǝ plina lǝntǝ
 De o datǝ a intratǝ.

Mǝarǝea kǝ-alǝ ei biǝiǝ plesneǝte;
 Negri ǝerǝi se rǝǝmǝndeskǝ;
 De alǝ lǝi gǝtǝ se 'nkolǝǝeskǝ:
 Domnǝlǝ kade amorǝǝte,
 Morǝii kǝntǝ, dǝǝǝeskǝ.

XXV.

N'AUDE, N'A VEDE, N'A GREULU PAMINTULUI.

I.

În dǎmbraва пъръsitъ
 Sxb znъ niskъ че pere în porî
 Vine-o fatъ рътъчitъ
 Kx znъ frate mikъшорѣ.

— „Unde рътъчitî voi oare,
 Sxneđî mie, konilamî?
 De че sîntъ în lъkrimioare
 Okii voștri дръгъlamî?”

Nx въ temedî: sxneđî noъ,
 Sxneđî, tinerilorъ flori!
 Astfelîș florile în roъ
 Întrebaș pre kълъtori.

Koniliņa mai isteauz,
 Borba penede-a gʻrsitš
 Ši kš vieršsri de dšlceauz
 Aste vorbe a vorbitš:

„Florī kš veselš kšņņņ!
 Sʻntemš sī de impʻratš;
 Dar o vitrigš de mšmš
 De a kasš ne-a ʻlsgatš.“

— „Pe zuš natš de florīšoape
 Noi pštemš sʻ vʻ kšlkʻmš,
 Ši kš dalbe ʻkrimioape
 Fača voastrš sʻ o skʻldʻmš!“

— Bezī tš, sorš mīndršliuž,
 Pšsʻpelele če sborš?
 Taie o vidš din kosidž
 Sʻ fakš arkš zviğʻtorš!“

Iar konila albioarš
 Smšlge vīda din kosidž,
 Ši fakš arkšlš če omoarš
 Poršmbele mi merliuž.

II.

Dimineada ašpitš
 Se apatz printʻšnš porš.
 Pe o vale īnfloritš
 Dšarpe mikšlš vīnʻtorš.

Sopioara-î se trezeste ;
 Snaľ fața-î la isvorș ;
 Și de pose despleteste
 Pърълș ei strълчitorș.

Kosicъoarele-î ne zndъ
 Жоакъ 'n азpите florî,
 Și voioase, se kxfndъ
 Kx lsminele de zopî.

Ea îmî vede alba-î faцъ
 În torentълș arșintosș,
 Ka zndъ visș че se pълfaцъ
 Într'zndș sșvenipș fpmosș.

Iar privindș-шî faца dalbъ,
 Fpъgъits-î sinîșorș,
 „Mълtș sîntș mъndpъ, mълtș sîntș albъ!“
 Zîce sșsminîndș kx dopș.

III.

Eatъ kolo ne potikъ
 Zndъ domnș tînrș kъ tpeча.
 Ea 'nvъlește în kosikъ
 Faца ei че strълчча.

— „Mълtș цî-e faца pъmeoarъ!
 Mълtș цî-e okîđlș înfokatș!
 Eшî tș tълъръ feчioаръ
 Saș zndъ visș че amș visatș ?

Înt'r'niș vișă de desfătare
 Eș pe tine te amă vîzîț,
 Și de atîncî în întipistare
 Пъпъ la moarte amă kъzîț.“

— „Dakъ viața-ți e izbitъ,
 Dakъ vreî sъ mai trъeștî,
 Dște 'n valea пъръsitъ
 Bisx-ți dîlce sъ-lă gъseștî.

Bisx-ți dîlce, saș fetițъ
 Ka lăminele черешtî...
 Черештî pose din gъриțъ
 Dorîlș tîș sъ lekșeștî!“

Astfelîș draga mea xpsitъ
 Pintre vise mî-a vorbitъ.
 „Tș eștî dîlcea mea izbitъ,
 Tș eștî vicș-mî înfloritъ!“

— Dște!.. zise mъnioasъ
 Și рошîndă plъkîț, xșorș.“
 — Tș eștî bșnъ mi frșmoasъ
 Pentrș ce voeștî sъ morș?“

Ea prin пърîlș ce o 'nvelește
 Îlș prîvește amorosș;
 Kъlș se xîț tolș рошеște
 Și anleakъ okî 'n josș.

— Bino, alba mea mireasă!
 Bino 'n mână răzătoare;
 Să te facă împărăteasă
 În locaşul meu de floră!

IV.

„Sorioara mea frumoasă!
 Cine oare te a rănit?
 Ţipsă, Lăpsă, Băne kredinţoasă!
 Ce, mi voi m'ajă părăsită?”

Astfelă plînde vântoră.
 Ce se vede singură.
 — Nă te tărăra că doră!
 Îi răsnăde-şă voinică.

Sora ta desfrătoare
 Dăpă mine a venită...
 Xiărăle-ăi sînt în prinsoare;
 Să-ăi ieşă viaţa amă sosită!“

— Sînt konilă mi n'amă năstepe
 Pentă la pentă a ne lăpta;
 Dar, o doamne! potă a-ăi cere
 O kîntape a-ăi kînta?“

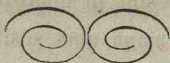
— O! N'ăde! o N'a-bede!
 N'a-greşă-pămintăsi!...“
 Xiărăle prin kringăşă verde
 Bină că sborăşă vîntăsi;

Ka treī krīvece t̄rbaīe
 Sboar̄ p̄pede, m̄sgind̄š;
 Vin̄š k̄š ḡrpile s̄zmate
 K̄š-okī īn s̄z̄nce sk̄z̄nteind̄š.

V.

„M̄z̄ndr̄lik̄ sor̄ioar̄,
 Am̄š z̄cis̄š ne al̄š t̄ž̄ īz̄bit̄š.
 Astfelīš am̄ī dopi s̄z̄ moar̄
 Tojī čeī če m'āš am̄z̄it̄š.

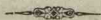
Īns̄z̄ eat̄-ujī daž̄ iertape,
 Ka s̄z̄ pl̄z̄n̄jī s̄z̄ te k̄z̄em̄tī;
 De-aī p̄erd̄z̄t̄š a viegeī floare
 S̄z̄flet̄z̄l̄š s̄z̄-ujī k̄z̄r̄z̄em̄tī!“

Nota. N'az̄de, N'a vede, N'a-ḡr̄ez̄l̄š-p̄m̄int̄z̄l̄š: es̄p̄res̄iōnī p̄oz̄lape kape se
 es̄nlik̄ astfelīš:
 N'az̄de! se īngelege v̄zl̄nea; N'a vede, l̄sz̄l̄š; N'a ḡr̄ez̄l̄š p̄m̄int̄z̄l̄š
 z̄ps̄z̄l̄š. N'a este aī ka z̄n̄š verb̄š, kape ar̄š z̄īce: j̄ine, ask̄z̄lt̄!

XXVI.

STRAINULU.

Lâng' zăă rălegă
 Brăă de cămpălegă,
 Brălegă d'arăintă
 Če kăřă măgindă;
 Tristăă kăătopă
 Se opreăte 'n doră,
 Ši akolo plănge
 Kă lakrăămi de sînge
 Plănge fără seamă
 Ši ne moarte keamă.

Eată, măre, eată!
 Moarteă i s'arată
 Kă perăi sbărlăăi
 De lakrăămi stropăăi,
 De șerpăi, împăățăăi;
 Naltă mi zskată,

De boale xpmat̃, —
 Boale f̃xpioase
 Boale g̃lbigioase,
 Din apinī plesnind̃
 Ka iesme p̃njind̃:

„Eat̃-m' am̃ venit̃,
 Boinicel̃ izbit̃!
 P̃gdinteī în l̃sme
 Keam̃ al̃ mẽ ñsme;
 Kare-ī dop̃l̃ t̃
 At̃ta de p̃
 — Moapte! s̃nt̃ streiñ
 K̃xpm̃ al̃ mẽ kiñ!“
 „Știi cine s̃nt̃ ẽ,
 Boinicel̃l̃ mẽ?
 Al̃ mẽ s̃x̃tat̃
 Este ingẽat̃,
 Borba'mī fioroas̃
 M̃na'mī s̃nceroas̃...
 Cine a înpat̃
 Într'al̃ mẽ palat̃,
 Ñs a maī em̃it̃,
 Ñs a maī sim̃it̃,
 A p̃x̃pe-a stat̃
 M̃st̃ uī nemișkat̃.,
 — Cine a înpat̃
 Într'al̃ t̃ palat̃,
 Ñs a maī em̃it̃,
 Ñs a maī sim̃it̃;

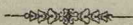
A пѣре-а statǎ
 Mǎtǎ mi nemînkatǎ;
 Dar nǎ ești mai rea
 De kîtǎ vieađa mea!
 Niči o bǎkǎrie
 Nǎ-mi mai pîde mie.“
 „Ax! de este așea
 Binǎ, inima mea!
 Sǎrbǎtoare-așteantǎ
 Morđii se demteantǎ.
 Eat'o kade, nea!
 Binǎ, inima mea!“

Astfelǎ ei vorbeskǎ
 Boalele rǎkneskǎ,
 Saltǎ sǎ 'nverteskǎ
 Din arini bǎtîndǎ
 În prețurǎ sǎltîndǎ,
 Așprǎ'î sǎrîndǎ
 Ka iesme rǎnjîndǎ.

XXVII.

FERMEKATOAREA.

I.

În kriepii Kapaayilorș
 Mergând o zi mai bine,
 Bezî temnișlîș Paçinaayilorș
 Çe kade în pșine.

Açi se fakș mistepile
 De babe blestematē
 Çe skotș la morçii artepile
 Și xîrçele șskate.

Açi se ferbe oasele
 În oale-afșpitate;
 Açi s'adșnș frșmoasele
 Kșndș nș mai șșntș izbite.

O flakъръ misterikъ
 Da palida-ї lъminъ;
 Пърециї din biserikъ
 Пъреащ къ se їnklinъ.

Iar lilieciї norđilorђ
 Че-ші ащ аиче lokъlъ,
 Askъnшї їn xipka norđilorђ
 Ъmblaщ съ stingъ fokъlъ.

O babъ че oроареle
 Ъskaserъ їn lъme
 Totђ ръskolea вђlвоареle
 Шontindђ їnchetђ џn nъme.

II.

— Kopilъ tinерikъ,
 Съ-мі daї џнђ съpъtatђ
 Din mika ta гъpikъ,
 Къчї foapte-сђ їnsetatђ!“

— Цї-oiщ da o съpъtare,
 O dragъ, de-ї їnтра
 Ыn пештереa чеa mare
 Че vezi 'naintea ta.“

Aша vorbesкђ їn kale
 O fatъ шї џнђ flъkъђ,
 Tpekъndђ ne lъnra vale
 Prin lokъlъ челђ maї ръђ.

Elš zīce; kalx-mī lasъ
 Шi pleakъ flxepъndš.
 Elš flxepъ mī pasъ
 În пештеръ intrъndš.

III.

Baba fokxlš înoemte
 Sxb znš vasš kx sînge plinš;
 Iap din baze bombъemte
 Пън' че mī de spaīme vinš.

Zече ферmekъtopese
 Трагš o хоръ kixindš;
 Iapъ koamele Iopš dese
 Sborš îн aerš fъшъindš.

— Чине 'n пештеръ sosemte?
 Strigъ baba 'n mare glasš,
 Къчī se xmfлъ, kлокotemte
 Sîngele de omš îн vasš!“

— Este-znš omš din ceea lъme;
 Strig' znš demonš mъniosš.
 Sîngele se xmfлъ 'n snъme;
 Basxlš saltъ, kade josš.

IV.

Тоуї морциї дин мормїнтэрі

Кэ гхpile 'nklemtate

Ка фрэнzele sskate

Îн тэrbidele вїнтэрі

La дїнсэлэ алергаж.

Іар вїркoлачїї sereї

Че noantea 'n лэпэ пішкэ

Кэндэ вїнтэлэ foaea мїшкэ

Îн тїмпэлэ прїмэвeреї

Цїпэндэ, се архнкаж.

Шoїmanele че зрїэ

Ка вїјьлїї тэrbate,

Koloase demirate

Кэ капэлэ ка о тэрїэ

Din мэнцї їн вэї кэлкаж.

Шї mease legioane

De дїаволї blestemaдї

Тречеаж ка тэrbїліoane

Кэ тэрі тоуї пе kavale

Кэ перїї вїлвоїадї.

Blestemulu babei.

„Opî xnde veî merge, s̄ kalçî, o strîine!
 Pe tr̄n̄ş f̄r de viad̄, şî 'n vis̄-çî s̄-l̄ş vezî!
 S̄ strîngî t̄ş în m̄n̄ş m̄nî de sînge pline!
 Şî opî ce çî-or̄ş s̄ne t̄ş toate s̄ kpezî!
 S̄-çî ard̄ pl̄mîniî de sete adînk̄,
 Şî ap̄, s̄rmane, s̄ n̄ş poçî s̄ beî!
 S̄ simçî tot d'asna ne kap̄-çî o stînk̄
 S̄ plecî a ta fr̄nte la çine n̄ş vreî!
 S̄ n̄ş se k̄noask̄ ce bine veî face!
 S̄ plîngî, îns̄ lakr̄mî s̄ n̄ş poçî v̄rsa!
 Şî opî ce dorînḡ, şî opî ce-çî va plache,
 S̄ seche îndat̄ ce t̄ş veî ḡsta.“

VI.

Om̄şl̄ş înkalek̄; kal̄şl̄ş seş trop̄t̄;
 F̄ge ka v̄nt̄şl̄ş;
 Şr̄l̄ş p̄d̄xp̄ile, v̄j̄ie fr̄nzele
 Geme p̄mînt̄şl̄ş.
 F̄ḡş legioanele; şor̄ş k̄ kavalele;
 L̄şna dispare.
 Çerîşl̄ş se 'nt̄şnek̄, m̄şn̄çî se klatînḡ;
 Om̄şl̄ş tressare.
 F̄şlger̄şl̄ş skînteie; t̄şnetsl̄ş b̄b̄şe;
 Kal̄şl̄ş seş kade;
 Demonîî p̄iser̄ş... o, ce de xoxote!
 Om̄şl̄ş jos̄ şade!

Însъ elš penede earъmî inkalekъ;

Fъge maî tape:

Fъge ka kривъдъlš; sabiea-î sfîrie

În apъrape.

Apinî fantastice simte ne змере;

Însъ elš fъде;

Паре къ-lš sfîmie; гърî insъtabile

Straele-î sъge.

Baba ne o apnelъ, îste ka fslgerdš

Трече 'nainte;

Slabъ mi palidъ, pletele-î filfie

Пе osseminte;

Barba îî tremъръ; dingî se klatinъ;

Mъge ka tarъš;

Geme ka tsnetdš; bate kavalele

Къ snš balаръš.

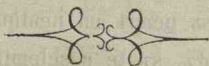
VII.

Лънгъ о кръче шедea fetiца;

Fata ilš kîamъ; драчii тодî sbopš.

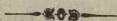
Шî лънгъ кръче îî дъ гърица

Каре о черъse къ-атъta dorš.

XXVIII.

MIHAIU SI CALEULU.

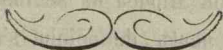
Este oara ceea kîndă zîă flătrpelă
 Skătrpă de roz kană-î tinerelă,
 Și lășîndă-șî patălă celă de florîmoare
 Pe o rază dăle sboară kătră soare.

Dar Mixaiă viteazlă mede 'ngenăkeată
 Și îșî pleacă kanălă spre a fi tăieată.
 Lîngă elă se vede tîntă Domniă
 Tremărîndă de spaimă ka o porămbiă;
 P'între geana-î neagră aî eî okîmorî
 Apdă ka doză stele ce lăceskă sșb porî.

— De ce plîngî? întreabă bravălă kă mirare.
 Eă moră pentră țeară mi neatîrnare;
 De aceea, dragă, să te veseleștî
 Și kă florî kosîga să-șî o împletăștî.
 Celă ce pentră lege, pentră țeară moare,
 Îșî priveshte moartea ka o sărătore!“

— Шлeакъ канѣлѣ! стригъ палидѣлѣ канѣлѣ.
 Іар Міхаіѣ інтоарче спре елѣ канѣлѣ сѣлѣ.
 Ферѣлѣ се рѣдикъ... пополѣлѣ монтеште;
 Вѣ сѣтаді!.. канѣлѣ се імплетичеште;
 Ферѣлѣ сеѣ арѣнкъ;.. каде фермекатѣ
 Сѣб кѣзѣтѣра міндрѣлѣ бѣрбатѣ.

Чине нѣ сѣрѣмѣ лауѣрpile sale
 Шлѣ кѣ фалѣ-лѣ дѣлче пе 'нфлорита kale?
 Fetele 'нкѣнѣнѣ пѣрѣлѣ лорѣ кѣ флорѣ,
 Тотѣ Ромѣнѣлѣ стригъ de маї мѣлте опѣ:
 „Челѣ че пентрѣ lege, пентрѣ деарѣ моаре,
 Імѣ прѣвеште моартеа ка о сѣрѣптоаре!“
 (1852.)

XXIX.

MIRCEA LA BATAIE.

Armia magiаръ ceapa a 'nvъlitî ;
Soapele vъzînd'o, a îngълbenitî.

Dar bърtînîlî Mircea nъ se însprîmîntъ :
Kъ o mikъ ceatъ de voînîci s'avîntъ.

Nъ kъ elî voeşte ceapa a skъpa ;
Çi va sъ 'mplineaskъ datorîa sa.

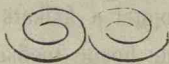
Ûnde este timbîlî celî de bърbъcie
Kînd mъrea Romъnîlî pentr' o datorîe !

Pe zîlî kalî ce mъskъ sîzma îp zъbale
P'între zi şî noante elî îşî face kale.

— Frații mei! vorbește falnicul bъртінѣ,
 Dămnezeѣ voi'a ka sѣ morѣ Romіnѣ.
 Celѣ че a sa viaцѣ цреї sale'nkinѣ
 Пере ka Іzmina іntr'a sa Іzminѣ.
 Че e 'n viaца цреї viaца знї omѣ?
 Че e 'n прїмъварѣ floarea знї pomѣ?
 Chea че prin stele este—o stelimoарѣ
 Шї 'n nemърїnїre знѣ minxtѣ че sboарѣ.
 Шоїmzlѣ kīndѣ se vede prinsѣ de vīnъtopї
 Spznѣ kѣ іші sfърїmъ kѣibѣ шї пѣшopї.
 Astfelѣ de kītѣ lanцzlѣ braцzlѣ sѣ le 'nchingъ,
 Че-ї Romъnѣ, че-ї nobilѣ, astъzї sѣ se stingъ.“

Ѧnde este timпzlѣ celѣ de бърбъдїe
 Kīndѣ mъrea Romъnzlѣ nentr'o datorїe?!

1853.

xxx.

MIHAIU

SCAPANDU STINDARDULU.

Noantea se întinde mi din geana sa
 Argintoase lakpimi peste flopi vьrsa.
 Dap setosă de lante, în vьi depьtate,
 Ţuă epoă în noante înkь se mai bate.
 Singepră elă se lante în acele vьi
 Ţnde mina morcei a kăkată pe-aі sьi.
 Dap sьb miі de braye trebьea sь kazь:
 Trece n'intre Ţngьri fьrь ka sь-lă vazь;
 Ţi stindapdălă đreі elă infьşьrindă
 Kьtre sină ilă strinđe inapoі kьtindă.
 Ţi în şmbra morcei armьsarь-і sboarь
 Ka o 'nkinsire albь mi şhoarь.
 Spre o apь latь kalslă s'a 'ndpentatь;
 De Magiari pesboiniči fьge 'nkonjpată.

Лѣна дѣпъ dealxpi mepgindŝ sь se kxlчe
 Ї аратъ kalea ши-ї sьpide dxlчe.

Чеї че илѣ презртъ се опрескѣ пе малxpi;
 Дар Мiхaiѣ кx kalxlŝ se apxнкъ 'n валxpi,
 Ши де чееа парте singxрѣ аjѣngindŝ
 Elŝ имбръѣшеазъ kalx-ї snxmegindŝ:

Apoi skoate fpixlŝ inkъ albŝ de snxme,
 Ши и зиче: „Liberŝ mepgi de-akxmŝ in lxme!“

1846.

XXXI.

IELELE.

I.

„Bede sune voi mie, o dslci aspele!

În ce lokš se aflș framoasele Iele,

Ka sș le sșrstš

Pe sinšlš plșkšlš?

Kșci cinș le sșrstș îi daš kș plșcere

Ce okšlš rșvnește mi inima cere:

Și amš sș le cherš

Ai maikș-okimorș

Ce-ș cinš în slcherš

Smaltatš totš kš florș!“

Întreabș pe aspi ce șimblș perđste

Prin florș mi prin șimbre, pe kș nebștste

Pșstopšlš celš dslce

Kș pșrș aspitš.

O asrș-lš dșce

Pe plais-’nflořitš.

II.

În dǎmbra v la rǎkoare
 Ielele koborǎ din черǎ,
 Skǎrǎndǎ din arinǎoare
 Stele dalbe din eterǎ.
 Pe kǎmǎmile lorǎ albe
 Shi kǎsǎte 'n flori d'argintǎ,
 Brǎe lǎngǎ de rǎse dalbe
 Чингǎ mijlokǎlǎ lorǎ lǎcindǎ.
 Iar din koamele lorǎ ploǎ
 Raze d'ǎrǎ mi de fokǎ
 Shi bobide dǎlci de rǎ
 Peste sinǎlǎ lorǎ se jokǎ.
 Хора lorǎ se ъnvǎrte
 Peste albǎlǎ pǎstoraǎ,
 Че se face k'aromente
 Pintre earbǎ drǎgǎlǎǎǎ.
 — „Кѣнтъ, jǎne pǎstopele,
 Кǎ-alǎ tǎǎ flǎerǎ ъnflořitǎ,
 Pintre flori mi pintre stele
 Sǎ jǎkǎmǎ nekontenitǎ!“
 — Voiǎ kǎnta, o dǎlci fecǎoare;
 Дакъ voi mǎ veǎi ѣрта
 Flopile din fecǎoare
 Кѣте зн' a sǎrǎta?“
 — Nǎ se poate; pǎstopele,
 Кǎчи ешѣ omǎ de пе pǎmǎntǎ!“
 Aǎ mai zisǎ albele iele
 Legǎnǎndǎse пе vǎntǎ.

„Iar de vreî kîntъ-ne noъ
 Ши цї-omъ da ѓnъ kalъ k'ъnъ fpїъ
 Splendidъ ka lъmina noъ
 Че се skaldъ neste-ъnъ pїъ.“
 — Nъ se noate, albe zine!
 Къчї eъ flъepъ-amъ nepdъtъ;
 Iar de vreî venїцї kъ mine
 Lїngъ ploпzлъ чelъ kъzъtъ,
 Ka съ-lъ spargemъ їmppeзnъ
 Ши съ fачemъ flъepашъ.“
 Beselъ Ielele s'adъnъ
 Lъngъ mїndpълъ пъstopашъ.
 Kolo ploпzлъ se despїkъ
 Fъpъ a se deslїni.
 — Пъne mїna, zїnslikъ!
 Toцї kъ toцї! .. eat' aчї! ...“
 Dap abia prin тъїetъpъ
 Ele mїnїle-aъ їntїnsъ,
 Къ elъ tpage-a sa sekъpъ,
 Ши kopачїzлъ s'a їnkїsъ.
 Xopa Ielelopъ se plїnge,
 Ши se poagъ de пъstopъ;
 Къчї sъntъ sklabe mї le strїnge
 Пloпzлъ verde mїna lopъ.
 Dap ne mїka lopъ gъpїцъ,
 Пе-alъ lopъ sїnъ de desfъtъpї,
 Ши ne lata lopъ kosїцъ,
 Elъ adъnъ съpъtъpї.

XXXII.

MIRCEA CELU MARE SI SOLII.

Întp'o salb 'ntinsb nintpe kpnitanî
Stb ne tronb-î Mircea înkърkatb de anî.

Astfelb nintpe tpestiî tinepe 'nberzite
bnb stejarb întinde brage bestejite.

Astfelb dъne dealbpi verzi mi nъmaî flopi
Stb bърpinbлb mъnte albitb de ninsopi.

Kърtea este plimb, gъara în miukape:
Soli tprimimî de Поартb vinb la adъnape:

Тодî staб josb mikb, mare, ûnърb mi bърpinb...
Era nobilb omъlb kîndb era Ромъnb.

Soliî daб firmanbлb, Mircea îlb cîtemtе
Апоî, kb mърpipe, astfelb le vorbemtе:

„Падшэхлѣ vострѣ, нѣ мѣ ѡndoesкѣ,
 „Ва съ факъ цeara хнѣ пѣмѣнтѣ тѣрчesкѣ:

„Пачea че-мѣ пропѣне este o sklѣvie
 „Пѣлѣ че Ромѣнлѣ съ се батѣ mtie!“—

La aчeste vorbe sală-a pesznatѣ;
 Dar хнѣ солѣ ѡndatѣ vorba a lѣatѣ.

„Тѣ че ѡтp'ачeastѣ пaѣie kreштѣнѣ
 „Стрѣлчesтѣ ka zioa ѡтp'a ta lѣminѣ,

„Тѣ, o Doamne, кѣрѣи патрѣ цѣрѣ се 'nkinѣ,
 „Аlax съ те ѣie, dar esтѣи хнѣ хainѣ!“—

În мѣртѣрѣ сѣрдѣ vorbele-ї se 'neакѣ;
 Kavalerїї тpаge spadele din teакѣ.

Mїрчea se 'ndrepтеазѣ iste кѣтpe eї:
 „Resneктаѣї solia, кѣпитанїї meї!“

Апoї кѣтpe solїї Порѣїї elѣ vorbeshте:
 „Вої prin kapї Шахлѣ astѣзї мѣ чїnstemте!

„Mїрчea се ѡnklinѣ de anї obositѣ;
 „Însѣ алѣ съѣ sѣfletѣ нѣ e 'mbѣтpїnitѣ;

„Okїї съї съb gene albe mї stѣfoase
 „Кѣ greѣ mаї ѡndreantѣ съgeѣї veninoase;

„Dap kx toate astea ferx-ı va lovı,
„Ş'albele lxi gene ınkx n'orş klini.

„Čela 4e se bate pentrx a lxi 4earş,
„Şxflets-ı e fokxlş soapelxi de varş.

„Merpeđı la Şaltanxlş kape v'a trimisş,
„Ş'orı 4e drxmş de pa4e, şpzneđı kx'ı e 'nkisş!“—

Апої кѣрте кѣрте Домнѣлѣ се ındreantş.
„Ferı4ırea 4rıı de la noi s'aşteantş.

„De deşearte vişe şx ne 'nşelxmş:
„Moarte şı sklşvie la ştrıni aflxmş.

„Biitorş de aşrx 4eara noastrş are,
„Şı prevşşş prin sekoli a ei ınşı4are.

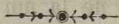
„İnsş mai 'nainte trebşe şx ştimş
„Pentrx ea kx tođı martıri şx mşrimş!

„Kş4ı şrx a4easta lanđxlş ne va şrınge
„Şı nş vomş şti ınkx ni4ı kiapş a ne plınge!“—

XXXIII.

CEAȘULU DE VINATORI.

Lъstarii kintъ, хора се 'nvîrtemte
 Ши знъ kalъ în snъme d'o datъ s'oprehte.
 „Паче воъ оаснеџи къ genele albe,
 „Мъме тинереle къ азре salbe!
 „Бъна зioъ воъ, jънi дънджиторi,
 „Воъ конилџе, тинерi кринишорi!
 „Ошти нънъмъrate цeapa ne pobehte
 „Ши ne зnde тpeче къмнълъ înegrehte.
 „Soapele e galbenъ, норii l-învelesкъ,
 „Pîзpile albe îн sînge pomesкъ.
 „Към съht o секъpe kade-o дъмбръвiоаръ;
 „Floarea цъpii noastre съbъ ferъ se doboаръ.
 „Daka e вре знълъ че simte 'нтpe воi,
 „Bie a kombate ш'a мъри къ noi!

Soapele îн abzръ ka знъ fokъ pomehte;
 Lъstarii kintъ, хора се 'nvîrtemte:

„Peste zече sšte kьmitanš sїnt eš
 „Шї ka zече sšte bate pentxlš meš.
 „Чеата mea-ї frьmoasz, агерь, хшоарь
 „Шї ne kaї їn snьme че ka vїntxlš sboарь.
 „Iар воїnicїї nouьtrї se кемь vїnьtopї,
 „Аš їznчї veninoase, iar la sьfletš flopї.
 „Поарть пань 'n kьkь, шї kьлгзnї kь bete,
 „Iар de vїntьpї aspre se askьndš їn plete.
 „Аš kaftane albe kь snїche de грїš.
 „Zale аьpїte, ш'ьnš хangerš la бpїš.“

Lьmea 'ї їnkonjoарь, zїoa se sfїrшешte,
 Lьxtарїї kїntь, хора se 'nvїrтешte:
 „Viaa їn sklavie este o поварь,
 „Iарнь nesfїrшїть гьрь прїмьварь.
 „Їnsь цeara noastrь nь e skpїsь 'n черš
 „Pїntre chele sklave че prin veakьpї перš.
 „Kьчї Romьnxlš їnkь mtie a se bate
 „Шї xpашte viaa гьрь libertate.
 „Astfelš o пьdьpe kїndš s'a vestejitš
 „Pasьrea sьsшїnь, kїamь-alš eї sfїrшїтš.“

Nь mtїš kьmitanxlš daka-a ашtentatš,
 Dар kь дозь sšte воїnicїї a plekatš.

XXXIV.

MARIOARA.

„Mîndrîlă dălce-ală vîedei mele
 La oaste s'a dășș,
 Și de-atînce, soape, stele,
 Toate aș anșș!

Mîna mea l'a lăi nlekape
 Kală-î a 'nfrînată,
 Și 'ntp'o dălce sîrștape
 Inima mî-a dată.“

Astfelă kîntă Mărioara
 Dăn' ală ei îzbită,
 Și pe față-î lăkrămîoara
 Dălce a 'nflopîță.

Însă eatz kȳ sosemte
 Mîndrsl̄ș eî amorș,
 Și în noantea ȳe domnește
 Sune alș sȳș dorș.

— „În kîmnia sîngeroasz
 Frații mî-amș lȳsatș,
 Și la tine—, a mea frșmoasz,
 Eatz k'amș sbșratș.

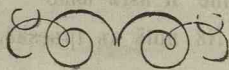
Къчі, vezі тѣ, о дѣлче нѣме,
 Îngerș ȳe izbeskș!
 Fȳrș tine 'n astȳ lȳme
 Nș potș sȳ trșeskș.“

— ȳe zîçî tș, o neferîȳe,
 Mîndrsl̄ș meș izbitș!
 Așa dar eș nș-ȳî voiș zîȳe:
 Bine aî venitș!

Dar de nș poȳî fȳrș mine
 În lȳme—a trșî,
 La batae eș kș tine,
 Χαίde, voiș venî!“

Amîndoî ne kaî s'arșnkȳ
 Și prin noante sborș,
 Și trekîndș prin verdea lȳnkȳ
 Kîntȳ kș amorș:

„Dakъ нѣ поцї гьрѣ mine
În lăme-a trъi,
Pentru ceарѣ, eș kă tine
Dălce voiș mări.“

XXXV.

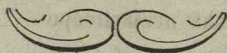
BUJORULU.

— „Фрѣмѣшникъ конилуъ,
 Къ дѣлчї стеле њнъ косилуъ,
 Фїї-мї мїе дрѣгѣлїуъ ;
 Къчї де кїндѣ тѣ аї венїтѣ
 Дїн локѣмѣ-цїї њнфлорїтѣ
 Нїчї одѣтѣ н'аї їзбїтѣ.
 Сѣ те факѣ немѣрїтоаре
 Прїн кїнтѣрї десфѣтѣлоаре
 Прїн їзбїрї рѣсфѣтѣлоаре!“

— Нѣ се поате, воїнїче,ле,
 Сѣ даѣ флоареа вїецїї мїе
 Пентрѣ кїнтѣче,ле теле.
 Сѣ амѣ їнїмѣ де датѣ,
 Бѣзе дѣлчї де сѣрѣтѣтѣ,
 Амї аlege-знѣ їнпѣрѣтѣ!

Astfelă zice, apoi sboară
 Ca o stea ce se koboară,
 Iar voïnikălă făr' porokă
 Varsă lakrime de fokă,
 Pîn' ce dreptălă xpsitoră
 Îlă prefăce în isvoră;
 Iar pe fata făr' amoră
 O prefăce în bșjoră;
 Floare mîndră, rșpitoare,
 Însă nemipositoare.

De-atunci, kîte fetișoare
 Aș znă șșfletă xrișosă,
 Se fakă toate florișoare,
 Florișoare făr' mipoșă.

FLORILE BOSFORULUI.

I.

ZEILA.

CANTULU ÂNTĂIU.

I.

Așpele line kə o sʔɔstape
 Înflopeskə sʔɔfaga latxlɔ Bospoɔ
 ʃi foɔmeaz' o kale 'n mozaicɔ bizape
 Kape 'nkintɔ okiɔ kə sulendoapea loɔ
 Iap ne aɔeastɔ kale xnde se pesfaga
 Ale ləneɔ paze 'n sinxlə deseɔ seɔ
 Ŗmblɔ nemtimoɔriɔ kə nestriɔɔ faɔ
 Ka 'ntr'znə visə feɔiɔe dɔagele plɔɔereɔ.
 Jənele-odalisɔe¹ esə kə bəksɔrie
 Pe albastra mare, din alə loɔ seɔaiə,
 Ka znə kɔɔdə de naseɔi ɔe ne o kɔmpie
 Sboɔɔ în paza dəɔɔe soapeɔɔi de Maiə;
 Sgomotxlə loɔɔ însɔ xmpɔe de plɔɔere
 ʃi de volɔntate dɔaga bizlbizli²,
 ɔe l' aɔeste sɔene kint' a sa dɔɔere
 Întɔe kinariɔiɔ de la Skɔtapi.³

II.

O Bosforș! o fermekș kape tot d'azna
 Fost-aī visslș dslce celșī kvl̄torīš!
 Tirania, prada, flak̄ra, fșrtșna,
 Aș tpekșt ne sinslș tșș detf̄v̄torīš;
 Dar nimika ĩnk̄ n'aș adșș skimbare
 Frșmșsegeī tale; ka zñș diamantș
 Če-a tpekștș prin sĳnge, fermecete-đī pape
 Aș remașș neshpese; opī çe konkerantș
 ĩnvl̄đĳndș mormĳntșlș ne aeste malșrī
 N'a pștștș sș kread̄ k̄ a doa-zi
 O fșrtșnș noș p'aste limpezī valșrī
 Nșme mī đr̄rĳnș nș va pr̄v̄li!
 Mĳne vijelie poate sș mșgeask̄
 Pe aeste đr̄rmșrī çe-astșzī mșrmșeskș,
 Popolī noī sș vie sș le momteneask̄
 Șī sș ĩnfloreask̄ đr̄rmșlș çe izbeshkș;
 ĩnsș ka zñș flștșrș çe se pr̄v̄lește
 Singșrș ĩn lșminș mī se arde-açı,
 Astfelș opī-çe popoļș noș te okolește,
 ĩntp'a ta splendoape tpekșī a pepī!

III.

Jșna favoritș katș neste mare
 De la o fereastrș din alș eī sepaīș;
 Kanș-ī neste mĳnș kade kș 'ntpistape
 Stelele sșrștș kĳnșlș eī bvl̄aiș.

Boldile 'nflopite ce se skaldš voioase
 În albastra zndz dznpz Marmara⁴
 Nz sîntš mai splendide niči mai gracioase,
 Niči n'aš sšavitaea mi dzlceaga sa!

Šnš kaikš soseute în tčere-adînkz
 Ši pe sšb fepestre la seraiš a statš;
 Lzna se askznde dzp' znš vîpfš de stînkz
 Oape čine 'n noante astfelš a kîntatš:

„Eš nz amš seraiš pe mare
 Kz koloane de porfirš;
 Ka s'atpagš a ta kztare,
 Nz sîntš namz niči vizirš.

Dap ce este-znš mare nzme
 Ši averea ce dorimš?
 Čine-a momtenitš în lzme
 Ka mi noi s'o momtenimš?

Ka o dzlce sčrtare,
 Ka znš valš pe ačestš Bosforš,
 Omzłš rčdzčinp' n'ape
 Pe pčmîntzłš čelš de dorš.

Gzstz dzlcea bzkrpie
 Astzłi nînz ĩ-a zîmbitš;
 Mîne dorzłš o sč vie
 Sč-šĭ ĩea lokš-običînzitš.

Kamž o floare e xpsitъ
 A 'nflorî ş' a se xska,
 Biaца noastrъ e trъitъ
 De-amž izbitъ pe cine-va.

Bin' dar, dъlcea mea frъmoasъ,
 Sъ bemž roa de plъcherî
 Dъpъ floarea cea voioasъ
 A dъlçilorž primъverî.“

Însъ o fantasmъ dъlçe şî xşoarъ
 Din seraiž prin xmbre 'nainta spre malž;
 Zîce dož vorbe, în kaikž koboarъ;
 Şî kaikxlž pleakъ pre xņž veselž valž.

- IV.

Marea şî încinge faца înkreçitъ
 Întp'xņž bpiž de paze че se sparge 'n florî;
 Dъlcele Letifielş⁵ kx arîna 'nfloritъ
 Sъrxtъ kosîga albei kълъtorî.
 Mîna-î че sşşçine frъntea-î radioasъ
 Kopere de xmbre mîndrъ-î kîpşporž;
 Iar a sa kълtare blîndъ ş'amoroasъ
 Ka o pazъ dъlçe treçe pe Bosforž.
 — Alibei!⁶ îi zîce kx simçipe-adînkъ,
 De akşma moartea poate a venî,
 Voiž mşri ferîche... saž maî bine înkъ,
 Nş... akşma nş voiž, nş voiž a mşri!...“
 — Dragž îçî sintž ež çie, alba mea izbitъ?
 Întreba amantxlş de amorž rъnitъ.

— Alibei! pesnunde Zeila p̄nit̄,⁷
 N̄x m̄x 'n mel̄ ēš oare? bine-am̄š az̄zit̄?
 N̄x em̄t̄i t̄x al̄š vieđi-m̄i draḡš mi d̄xl̄ce soare
 De la kape 'n l̄zme zilele primesk̄š?
 Em̄t̄i fr̄amos̄š mi d̄xl̄ce p̄'ntre d̄xl̄c̄i fecioare;
 Brav̄š em̄t̄i între brav̄i ce te okolesk̄š!
 Te izbesk̄š!... ax! draḡ! posa se esprim̄x
 Prin prof̄sm̄x-ī d̄xl̄ce mi desf̄t̄torīš,
 Pasepea prin k̄int̄x-ī, steaoa prin l̄zmin̄x;
 Dar ēš n'am̄š k̄v̄inte pentr̄š al̄š mēš amor̄īš!
 L̄zna d̄sp̄x deal̄s̄p̄i nare ink' o dat̄x
 Str̄lx̄cind̄š ne fađa albei k̄lx̄torī
 Če la fok̄xl̄š stelei okilor̄š s'arat̄x
 L̄zmin̄ind̄š s̄zb roze mi s̄zb l̄xkr̄miop̄i.
 — N̄x e o dovad̄x k'am venit̄š k̄x tine?
 Sp̄z̄ne-m̄i mie, draḡ?... dar ūtīš ce voem̄t̄i!...
 Brei o pes̄f̄đare ink̄x de la mine...
 Dar mi t̄x, ia sp̄z̄ne-m̄i dak̄x m̄x izbem̄t̄i?
 — Ēš?... j̄xn̄ie, vīađx, tot̄š ce ok̄xl̄š vede
 Če x̄pekea-az̄de, fr̄p' al̄š t̄x̄š amor̄īš,
 Ar̄š fi toate t̄piste, d̄xl̄cea mea, m̄x k̄pede
 Fr̄p̄x tine 'n l̄zme; dar am̄i v̄pea s̄x mor̄īš!
 — Alibei! ce vorbe!... ax! mai zi odat̄x!...
 Astfel̄š de k̄v̄inte n'am̄š mai az̄zit̄š!...
 Z̄ice, ū'a sa fađx d̄xl̄ce kolopat̄x
 O ask̄nde 'n sin̄xl̄š j̄xn̄el̄x̄i isbit̄š.
 Albele koloane d̄sp̄x dox mal̄s̄p̄i
 Ka niute fantasme t̄pek̄š ne l̄nḡx ēi;
 Iar delfinī m̄xpēi se potesk̄š prin val̄s̄p̄i
 Ūrm̄x̄p̄ind̄š kaik̄xl̄š, sp̄rintenī, x̄m̄xpēi.

CANTULU ALU DOILEA.

I.

Mstafa îmi kîamъ ne kîzlapîslă mare.
 — „Este o femeie în acestă palată, —
 Zise nadîmaxlă plină de întpistare —
 O sâltanъ poate kape m'a trъdată.
 De trei nonçî în vasъ-î legъnată ne valărî.
 Трече ми се 'ntărnъ знă nekъnoskătă,
 Ш' арнкîndъ-ми okîi pe ačeste malărî
 Kînt' amorîx-î dălye kă znă glasă plăkătă.
 Elă în astъ noante poate sъ mai vie.
 A mea trъdъtoare glasъ-î așzîndă,
 N'o sъ poat' askъnde doră saă băkărie:
 Eă pe façъ-î taina oiă çiti, prîbindă.
 Tă, vedăzъ 'n zmbărъ, ne tăksta mare
 Шî ourește omălă kape va kînta
 Kîndă l'a ta đreke aspra șăerape
 A ačestăi flăeră semnălă çîi va da!“

II.

Întp'o salъ 'ntînsъ la sepaîslă verpe
 De la Korņălă-d'ăsră^s lampele lăçeskă
 Albe odalisçe forma loră îmi perpe
 Pîntpe mîrçî mi dafînî çe açi 'nflopeskă.

În liganș de marmură kș-anse asrite
 Joakъ ana dslce într' achestă lokamș; —
 Kiteva ханіме, vise înflorite
 Strinse împrejșrș-і katъ дръгълашъ.
 Altele modslъ o kintape dslce
 Pe tambșrī de asrș, mintre pomī de florī;
 Altele, tșkște, чeapкъ sъ se kșlce
 Арșnkīndș ne valșrī okīī plīngъtorī.
 Pintre ele șeade blonda Zeilikъ
 Kștīndș ne mare prin kafasslș eī;
 Prin a sa kosīdъ, mīna-ī albъ, mikъ,
 Mīngīe-asrīdīī, veselī flștșreī.
 Iar o sklavъ albъ kș-asrș ne kosīce
 İī sșrștș dslce albīī sinīșorī
 İllī kș ale sale lșngī mī dese vīce
 Ea İmī șterge okīī szī de lșkrīmīorī.
 „O Sșltanъ! sșșne noъ,
 Sșșne noъ че voceșī?
 De че totș İn dslce poъ
 Fokslș okīlorș tonemī? “
 Astfelș o İntreabъ sklava favorītъ.
 Șnș eșnșkș vestemte șmbra lșī Alax,
 Șnaīma șnarpe 'ndatъ grșna İnflorītъ,
 Sklavele salștъ mīndrșlș padīșax.
 Șrșbъtoarea 'nșene. Oasneđīī se 'mbatъ
 De kșntșrī, de danșrī, mī-șītъ soapta lorș, —
 Kīndș șnș kīntekș dslce pesnъ d'odatъ
 Lșnekīndș ne fađa latslșī Bosforș.

„Ax! sboarț de la mine, speranț' amțgitoare!
 Din kșna-țî înfloritț eș nș mț mai xșneskș.
 Din kșda desperare, alș morței negrș soare,
 Îmî plache sș trșeskș!

Te dș de amțgșnte o inimț izbitț
 Ce doarme legșnatț de tinere plșcheri,
 Și skștrș asșprș-i arșna-țî înfloritț;
 Dar eș voiș trece vișa în lakrimî de dșperi!
 Șnș șirș de sșferinge a fostș a mea jșnie:
 O zi de fericipe nș potș sș nșmțrș eș.
 Singșrștatea înkț din frageta-mî jșnie
 Totș plîngștoare șeade la kșrtișlș meș.
 Și nimene nș mtie dșrepea ce mț bate —
 Sșsnine!e-mî ne vîntșrî revașrș dorșlș meș,
 Și lakrimile mele în valșrî trșbrșate
 Kș sînge kșrgș mereș!“

III.

Dap astș kîntekș dșlșe abîa kontenise...
 Zeila trșsare; fașa ei plîi:
 Nș nștș s'askșndș dorșlș ce simșise
 Știindș cine kîntș. Mșstafa zimbi.

— Ea e! zise în sine kș dșrepe-amarș.
 Apoi dintp'șnș flșerș asșprș elș sșnș.
 Albele-odalisșe se înfiorarș.
 Zeila în bșragșlș sklavei leșinș.

CANTULU ALU TREILEA.

I.

E ora kînd mireasa zefirîlî dîlce
 Roza, îmbîtatî de alî nonneî kîntî,
 Pleakî mîndra-î frînte, mînz sî se kîlce,
 Dînz sîrîstarea înrîrîlî vîntî;
 Şî 'n a sa sîzvî dîlce desmerdare
 Basela sîltanî celoplalte florî,
 Pe o profîmatî dîlce sîrîstare
 Lasî skîrta-î viaţa a sîzra la norî.
 Pîlbepe de stele pe albastra zîdî
 Se prevîdî kokete însîlendoarea lorî;
 Iar din sînzîlî mîrî deasî şî potîzîdî
 Lîna îmî înalî diskîlî bîlîorî,
 Şî prin mîzî de valîrî pere şî s'aratî
 Ka sîrîsîlî dîlce pe zîlî kîntî înrîstatî.
 La a sa lîmînz vie şî kîratî
 Balîlî d'albe sîzme trece kîronatî.
 Zече-еѣнзчї кѣ фадѣ неагрѣ шї 'нкрецїтѣ,
 Поартѣ о femeе însî kîkîlî lorî;
 Bîlîlî че-î askînde geana-î asrîtî
 Sînzî kî este-o dîlce floare de Bosforî.
 Peste alba-î mînz kanîlî eî se 'nklinî,
 Askîlîndî sîsînzîlî montitoareî sepî
 Seaş o pîzîrîkî че kînta 'n grîdînz
 Lîngî Kornîlî-d'-azî ale eî dîzperî.
 P'între mîi de valîrî okî-î plînz de flakîrî

Кагъ съ баге пе алъ еі ісбітѣ,
 Ка зн гіндѣ че фѣге п'інтре ані де лакрїмї
 Кътїндѣ ферїіреа каре а фѣгітѣ.
 Челѣ че кїрмѣште гарда нѣмероасъ,
 Стрїгъ ка съ easъ peste Марпара.
 — Съ не'нтоарчемѣ, zise Zeila frїkoasъ.
 Нѣ воїѣ астъ seаръ а мъ презмбла!...
 Падїшахъ-аштеартъ, їмї zїcheaї тѣ мїе?
 Pentрѣ че пе mare съ їнтїрziemѣ?
 Нѣ азї departe сърда vїjъlie?
 Eat'o къ sosehte!.. съ не їнтсрнѣмѣ!..“

II.

— O Ханїмъ⁹! стрїгъ omѣлѣ tpїstѣ la фазъ
 Mїngїндѣ къ мїна ferѣлѣ че нѣрта.
 Аї visatѣ де moapte астъ dїmїneаръ?
 Къчї еѣ амѣ порѣнкъ а те їneka?..“
 — Ale tale vorbe мъ їнfrїkomeazъ,
 O чеаѣмѣ! еѣ нѣ шїѣ че veї тѣ съ zїчї?..
 Lasъ, lasъ 'n teакъ ferѣлѣ тѣѣ съ шеазъ!..“
 — O, ханїмъ dragъ, тѣ рѣмїї аїчї...
 Нѣ е glѣмъ asta... lakрїмї, рѣгъчїѣне,
 Prelѣngeskѣ dѣrepea, фър'а те skлпа...“
 — Oх! dap kape este vїna mea, їмї спѣне?“
 — Ordїnѣлѣ меѣ skpie а те їneka.“
 — O чеаѣмѣ! askѣлтъ: moapteа е amarъ!
 Нѣ їмї да пахарѣлѣ астѣ їnvenїnatѣ...
 Lasъm'а мъ dѣче dїn ачеастъ царъ...
 Шї подї zїche мїїне къ м'аї їnekatѣ...
 Дїтъ-te: sїntѣ jѣнъ; jѣнъ шї frѣmoasъ...
 Te гїndemte bine... daka voїѣ мѣрї,

Zioa n'o s'z fie mîine maî voioas'z;
 Soarele maî d'şlce n'z va str'şlci!..
 N'z aî t'z o m'şm'z, n'z aî s'şrioar'z?
 E'ş m'z da'ş lor'ş sklav'z, n'zmaî s'z n'z mor'ş!..
 Voi'ş sk'şlda k'ş lakrimî ale lor'ş mîcioare!..
 Iar t'z de em'ti sing'şr'ş, e'ş î'şi voi'ş fi sor'ş!..
 Kînd'ş de b'ştrîne'şe via'şa ta s'o stinge,
 Pe t'şk'şta-şii g'şroan'ş e'ş voi'ş s'şdi florî!..
 Dar xadînsî negr'ş¹⁰ bra'şşl'ş eî atinge:
 „Eat'ş vij'şliea!.. t'reb'şe s'z morî!..
 — Dak'ş al'ş t'ş'ş s'şflet'ş n'z se îmblînzem'te,
 Çel'ş n'şşîin'ş îmi s'şşne xnde-î Alibeî?..
 — Alibeî, feme'e, n'z maî vie'şzem'te...
 L'şi i-a k'şz'şt'ş kan'şl'ş!.. zise înk'ş eî.“
 Mopt'ş!.. Mopt'ş!.. m'şşpm'şem'te palida l'şmin'ş...
 Mopt'ş!.. şii e'ş î'n l'şme înk'ş m'z opresk'ş!..
 Ax! m'ş'şşnk'ş 'n mare!.. sînt'ş a ta s'şşîin'ş...
 Voi'ş s'z mor'ş ak'şma... E'ş î'şi por'şşnesk'ş!..

III.

Steaoa de d'şpere se p'revede'n xnde,
 Palid'ş şii t'şist'ş ka şni kin'ş de mopt'ş;
 Apoi înt'r'şni ab'şr'ş fa'şa îşii ask'şnde;
 Opî çe vas'ş silem'te s'z aj'şng'ş 'n port'ş.

Bal'şpile albe se r'şdik'ş p're mare
 Ka nim'te fantasme pe mormînt'şl'ş lor'ş:
 Bînt'şl'ş geme'n f'şniî gemete bizape;
 P'şşepile m'şşreî çîp'ştoare şbor'ş;

Pe ɣn tɣrɔŋ ɨn earbɔ bɔlɔsli se'mbatɔ
 ɨngɔnatɔ dɔlɔe de aɔestɔ sɔsɔnɨŋ.
 ʃi ɣnɔ kaikɔ pɔin ɔalɔpɨ kɨndɔ ʃi kɨndɔ s'aratɔ
 Ka ɣn gɨndɔ ferɨe ɨntr'o zi de kinɔ.

Borbele se kɣpɔɔ... ɔɔpɔlɔ se 'nteɔeɔte...
 ɔn sɔsɔnɨ, ɣn gemɔlɔŋ... ɔɔɔɨ ɨnɔetɨŋ,...
 ʃi pɔin ɔmbɔa deasɔ ɔe ɨmpɔrɔɔeɔte
 Fɔrɔ de Zeila ɔasɔlɔ se 'ntɣrɔŋ.

NOTE. ¹ Kadina, femea ɨn ɔarɔemɔlɔ sɔltanilɔpɔ.

² Bɨlɔbɨsli, pɔɔɔɔɔɔɔɔɔɔɔɔ.

³ Skɔtari, saɔ Skɔdɔp tɔpɔeɔte, o pɔrte din Konstantinɔpɔle, sitɔ-
 atɔ faɔɔ 'n faɔɔ kɔ palatɔlɔ bekɨŋ de la Kɔpɔnɔlɔ de asɔpɔ, ɔe
 malɔlɔ Asiɨ.

⁴ ɔna din mɔrɔile ɔele maɨ miɔɨ ɨntrɔ Eɔpɔna ʃi Asia ʃi ɨntrɔ
 Bosɔpɔrɔ ʃi Dɔpɔdanele. Ea ɨmɨ ia maɨ mɔlɔŋ nɔme de ɔe lokɔpɨ:
 Tɔrɔɨ o nɔmeskɔ: Mɔpɔmɔ. Aɔtɔ datɔ se nɔmea Pɔɔɔɔntide.

⁵ Letɨfielɔŋ; Zefɨpɔ.

⁶ Ali-beɨ, saɔ Kɔbleli-zade, nepɔtɔlɔŋ ɔestɨtɔlɔŋ ɔezɨpɔ Kɨɔpɔrɔli. A-
 ɔestɔŋ ɔɔne Mɔssɔlmanɔŋ fɔ osɨndɨtɔŋ la mɔɔrte de kɔtrɔ Mɔstafa II,
 ʃi esekɔtatɔŋ de ʃi ɔnkɨlɔŋ seɔ ɔra atɨtɔŋ de nɔstɔrɨkɔŋ. Kɔrime-
 nɔlɔŋ seɔ fɔse kɔ a kɔtezatɔŋ sɔ ɨndɔrɔɔeaskɔ o sɔltanɔ. ɔezɨ
 istɔpɨa lɔɨ ɔamɔp, desɔpɔ istɔpɨa lɔɨ Kɨɔpɔrɔli ʃi Mɔstafa II.
 ɔezɨ istɔpɨa lɔɨ Joɨnnɨn et Jul-Van-Gaver pagɨna 315.

⁷ Zeila, ɔpɔina aɔestɔlɔ pɔemɔŋ; sɔltana favɔpɨtɔ.

⁸ Pɔrɔlɔŋ de ɨngɔ sepaɨlɔŋ ɨmpɔrɔteskɔŋ la Konstantinɔpɔle.

⁹ ɔanɨmɔ: femea tɔrɔkɔ, ɔɔamɔnɔ.

¹⁰ ɔadinɔ: ɔɔnɔskɔŋ.

II.

REBIA ȘI ATICA.

CANTULU ANTAIU.

I.

A stelei lăi Ekate lămină argintată
 Se sarge 'n floări de paze ne znda zefirată,
 Și lasă să se vadă mișkîndă din ariniopri
 O pâlberă nestriță de miș de pentimopri.

Dar săb zmbroase malșri săb kape-abia pțrșnde
 A lănei paze dăle ce skînteie pe znde,
 Se miș 'n sinăle mțreș șiș rizțtorș palatș
 Kș miile de kandilă de kape-ı lăminatș.

II.

O fiș alș perivîdnei! o miserъ дъринъ,
 Че într'o zi trъește mi zîș minștș dърimъ,
 Ka съ хръneaskъ vermiî din negrșlș tșș mormîntș!
 Nș este pentръ tine ferice pre пзмîntș!
 O zi de mșlцmъipe mi viaца-цї e trъitъ...
 Opї kape-ar fi în lșme bizara ta xpsitъ.
 Grъbește dar de gъstъ astș fermekș че-цї zimbешte,
 Aчeastъ frъmъseцe че inima-цї ръnește...
 Къчї minї a ta дъринъ de vîntș se va ръni
 De astъzi pîнъ mine nș e de kîtș o zi!...

III.

Sșltana favoritъ¹ în kîosкъ-ї ръnitopș
 Kș okiî plini de lakrimi se xitъ ne Bosforș.
 Niчї monta sъръtъpeї sșaveї aрpe
 Pe znda semъnatъ de пълbere de stele;
 Niчї dșlçile sșspine че 'n pomї la Iskъdarș
 Essalъ 'n sinșlș sepeї fiika lșї Пbexapș²,
 Niчї kъntșlș че modșlъ пъskarъ 'n депъrtape,
 Niчї splendida lșminъ че skinteїe pre mare,
 Nimikș nș ръsinешte din sșfletъ-ї sdrobotș
 Ideea ръsbънъpeї че 'n dopъ-ї a zimbitș.

IV.

Dar valșlș че se snarpe ne lata Martara
 În seрї de vijelie, nș are-albeаа sa;
 Шї bolta înfloritъ nș are-aчea splendoape
 A okilorș sșltanei skъldagї în lъkrimїoare.

Din koama-î kastanie a zisş zñş skriitorş³
 Apş fi pştştş sş faktş o pştte ne Bosforş.

V.

Şnş omş stş în genşnke m'askşltş în tşcere.
 — Ali! tş nş ştiî înkş amara mea dşpere?...“
 Întreabş favorita ne vekşslş ei hadînş.
 — Nş ştiş nimikş! respşnde fađarnikşlş bştrînş.“
 — Тоцї vorş ka sş mş pearđş, — Alax! şi тоцї mş'nşalş!..
 Kşslap-Aga îmi dete o tşnşrş rivalş!...
 Ştiî tş че-î o rivalş?... e moartea mea, Ali!
 Apzînda lşkomie de a pşttea domni
 Îşş fache sş şpaskş a mea înrşzpire
 Şi prin mijloache krşde sş keme-a mea peire!
 Rivala че îmi dete şşşpştorşlş meş,
 Se zîche kş-î frşmozşş... nş kredş nimika eş...
 Voiş şîngele, voiş viada aчеi че mş doboarş!
 O krînş!.. Bezî? eş tremşrş... đap trebşe sş moarş!
 Şşltanşlş de treî zile, în kşoskş la Kandili,
 Petreche kş Çerkeza... aî aşzitş, Ali?
 Aчeastş baiaderş че'n danşşpş pşşinoase
 Apat' opş че talente şi forme volşntoase!..
 Bogazşlş kşrge îste sşb kşoskşlş че-amş nşmitş
 Şi kape, despre mare, nş este îngrşditş....
 Çerkeza đşnşşeste k'şnş negrş oare kape
 Pe-a kşrşî fađş skpie: *minşişnş şi tşđdape!*
 Çinş zechi de pşngi aşşnge? pşicheni ideeа mea?...
 O penede şşltape ne va skşpa de ea.
 Şşltanşlş o s'о kreadş 'nekatz de 'ntîmulare;
 Tş, ka sş nş se'nsemne ачeastş înekape,

Beī p̄ne fokš ūdat̄ ne malš la Skstari!“
 — Порънка та е sfint̄! р̄сп̄nde eī Al.

CANTULU ALU DOILEA.

I.

Opī ce-ī fr̄mosš, poetikš, splendidš, ink̄nt̄torš,
 Nimika n̄ egal̄ o sear̄ ne Bosforš!
 Dar blestemat̄ fie cereaska-ūī fr̄m̄seū,
 O visš de desmerdare, o visš de tinereū!
 Ea stinge b̄rb̄ūia ūn inime de bravī!
 Prea mlta fer̄īre ne face-aī nostri sklavi.

II.

Ūn k̄osk̄lš seš celš verde la Kandilī ne mare
 S̄ltanslš se ūbat̄ de d̄lce desmerdare,
 Privindš k̄indš foklš zileī ne deal̄p̄i str̄l̄chindš,
 K̄indš l̄na ce se 'nal̄ū ka salb̄ de argintš,
 K̄indš alba baīader̄ ce'n dan̄p̄i m̄xrehte
 Prin gracioase salt̄p̄i ne privitorī r̄nehte.

M̄reūlš k̄osk̄ ūm̄i x̄d̄ p̄īoapele 'n Bosforš
 Ūi 'n x̄nda f̄ḡtoare se m̄p̄ k̄ amorš.
 S̄b k̄osk̄ k̄rent̄lš trece k̄ vie repej̄ne;
 Iar m̄xra-ī ūvit̄ la d̄lce mol̄īne.

O sal̄ oktogon̄ formeaz' aces̄ lokalš
 Ūn kape str̄l̄chehte totš l̄ksš orientālš.

O гръпъ d'Odalische апаре-аичі în салъ
Ka visele jъnecei че inima înшалъ.

Kolo fъmindъ tъkъtъ, o tînrъ xanîmъ,
Se pleakъ visъtoare пе mika-î albъ mînrъ;
Iar ръmena-î грърцъ ka fragъlъ nîргъitъ
Din nargelea essalъ хнъ fъmъ îmbrъsъmitъ.

Maî kolo, o Черкезъ se jоакъ k'хнъ хangerъ
Ші seamъn' o fantasmъ че a venitъ din черъ.
Kîndъ lъntele 'нчeteazъ, la bravъlъ adormitъ,
Съ жоаче кз армъра-î mi koîfъlъ азpîtъ.

III.

Dar eatъ baîadera!... O koamъ înkрегитъ,
Se skъtъръ пе хмері кз перле împletitъ,
Ka soarele de варъ фъmoasъ, фъръ норі,
Iчi kolo semъnate de stele mi de florі.
Doi oki арzîнцi mi negri кз къstatъ a-lene,
Se pekoreaъ în хmbra nopoaselopъ ei gene,
Ші pazele de soape че strъbъtîndъ prin norі,
Maî перdъ vioiчiъnea din flakъpile lorъ.

Ka steaoa че lъminъ in черкъ-î de vълвоаре,
Арdea 'n фъmъsece-î Черкеза ръnitoаре.
Jъnia sa, хнитъ кз kîнlъ ei фъmosъ
S'арmonieazъ astfelъ ka dълcele mîposъ
Че 'n sepі desfъtъtoare essalъ o kîmpie,
Îmbrъsъmindъ a noncei черeaskъ арmonie.

IV.

Dar Maxomedž o kīamъ, ш'alъtъpī o invitъ.
 „Bin! zise padīshaxslъ, kopilъ ferīčitъ!
 Emtī tъ o mъpitoape de-aīcī din astъ lъme,
 Saž xprie emitъ din ale mъpeī spъme?
 Saž emtī o florīcikъ че tinerele zorī
 Jskīndъ-se perdъpъ din sīnslъ lopъ de florī?“

V.

La sъnetslъ tambъpeī, kopila pъpitoape
 S'avīntъ īnk' o datъ pe skъmpele kovoape;
 Ežnъkslъ o ppepъmъ.... ea kade kīte-odatъ
 Pe brađele lъī negre īn aerъ legъnatъ,
 Шī pare neste brađe-ī īn veselslъ eī sbopъ
 Ka o stelъdъ dъlче īn frъntea жnđī nopъ.

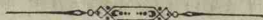
Dar mъzika 'nъeteazъ... fatalъ īntīmnlape!
 Frъmoasa baīaderъ alъnekъ īn mare!

VI.

Ka o sprīnчeanъ d'azpъ, pe lata Marmara
 A stelēlopъ peginъ voīoasъ se skъlda.
 Dar flaktъpa īntīnsъ че marea īnkъnъnъ,
 Nъ e lъmina dъlче че vapъъ blīnda lъnъ;
 Maī mълte dъpī de tъnъpī īnчendie vesteskъ;
 Шī abъpīī īn aerъ se 'nalъъ, se 'ndeseskъ.
 Iap palīdele stele īn skīnteīoasa чeađъ
 Ka īntr'ъnъ vълъ de azpъ askъndъ balaea fađъ.

VII.

Din lînga-î nepîsare Sîltanîlî se trezewte.
 Kaikîlî sî-î adîkî l' aî seî elî porîncemte.
 Kîlî pentî baîadepa ce îndelevî pînise,
 Kîndî pîrîsise kîoskîlî, elî sîsniurî şî zise:
 „Era o florîcîkî ce veselele zorî
 Jîkîndî-se pîrdîrî din sînlî lopî de florî,
 Şî kî anîsîlî zileî se 'ntîrî kître soare,
 Aşa pîekîmî venise, voioaşî, pîzîtoare!“

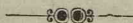
NOTA. ¹ Kaskî-Pebîa-Gîlnîçî: saşî bîdîtpa îproatî a pîmîvîpeî. Ast-felîş se nîmea Sîltana favoîrî a lî Maxometî IV, kapele, înkîntatî de fîsmîşîca şî îngelençîşnea eî, lîsase kîrma depeî înmîîne saîe. Sîjetîlî este întotîlî îstopîkî. Bezî lîstopîa lî Hammer: Bîađa lî Maxomet IV.

² Pîbexar: pîmîvîpî.

³ Înî kîronîkîrîşî tîrkî, Pîşîd.

III.

MEHRIUBE.

CANTULU ANTAIU.

I.

Asta e Bosforul d'unde s'aripeaz
 P'ală loră kară de poze veselele zori;
 Din a kărđi undă și-a fărđiș mipeaz
 Bolta semănată kă kokete florī.
 Ale sale fiice dăci și grațioase
 Ka stelăde dalbe rătăcite 'n koră,
 Ele naskă kă roa sepiloră frămoase
 Și kă roa zilei kătre cherșrī sboră.
 Kăci aiți viada kără-atîș de tare
 Kîț întrece sborălē bisălē frămosă;
 Zioa se măsoară pe o sărțtare
 Pe-undă șșșșină ce lasă valălē mărțșșșș.

Pe aiçi domneşte draga poezie
 Țe din kșna-î d'azp vapsz ne'nçetatș
 Șnș profșmș de poze mi de ambrozie
 Țe rșnește-șnș șșfletș tînșrș mi kșpatș!

Dap ne-açeste çrșmșrî omșlș nș rșșnșnde
 În nimik' açestșî mindrș, magikș visș,
 Și tikłomiaea 'n kape se askșnde
 Frșntș frșmșșeșea astșî paradisș!

II.

E ora kînd tresape lina Propontide
 Șșb alș așpelei dșlçe șrștatș,
 Șkșnteindș la fokșlș stelelorș șufendide
 Țe lșçeskș în fșndșlș çerșlșî kșpatș.
 Kolo okișlș vede niște inșșlișe
 Șrșlșçindș la paza stelei lșî Zial¹,
 Ast-felș ka șnș negrș nilkș de alșnișe
 Țe împodobește sinșlș virginalș.
 Mșntele Olimnșlș șșb a lșî kșșnșș
 De ninsopi eterne șz zșrește 'n fșndș;
 Albele lșî plete șrșlșçeskș la lșnș
 Și se frîngș pe sinșlș golșlșî profșndș.

Dap vederea dșlçe kape ne rșnește
 Peste Propontide se skimș 'n Bosforș:
 Apta kș natșra açi se șnește
 Șz formeze kadșlș çelș maî rșșitorș.
 Kșçî Selim Șșltanșlș merșe mi primește
 La geamia mape de la Topkane²

O fechioarъ jъnъ kape-ī dъrxehte
 Pe totъ anxlъ inkъ vekea Valide³.
 Splendide sepaixpī kъ porцi asrite
 Kъ skъpī de porfirъ: naltele geami,
 În kъmъmī de flakъpī toate strъvestite
 Se prevъdъ în mare vesele mi vii.

Opī mi че lъminъ kape se privehte
 Înī alxngъ forma ka xъъ ploпъ d'argintъ;
 Iar kīndъ vīntxlъ sepeī marea inkregehte
 Pxlberī argintoase se sdpoheckъ lъvindъ.
 Peste faца mъpeī, miī de kaiçele
 Toate lъminate tpekъ mi se demipъ,
 Ka aचेle vīse dragī mi tinepele
 Че lъçeskъ în fъndxlъ xъxī sъvenipъ.

III.

Çine e sъmeцxlъ че se întpodъçe
 Xъnde o sъ tpeakъ falnikxlъ Sxltanъ?
 Elъ пъpta tъpbанxlъ; însъ faца-ī dъlçe
 Nъ avea tpeçiea xъxī mъsslmanъ.
 Че idee tpeistъ inima-ī pъnehte?
 Okīi lъī albastpīi se înalцъ la çepъ...
 Este inkъ tīnъpъ; faца-ī strъlçehte
 Kъ dъlçeага steleī çe-арde în eterъ!
 Patimele inkъ kъ a lopъ vigoape
 Peste a lъī fpehte bpazde n'aъ adxъ...
 Pentpъ çe dap nentxlъ i se bate oape?
 Pentpъ çe tъpbанxlъ elъ ne kapъ mī-a пъsъ?

Nimeni ničī odatъ n'a paxtstъ съ mtie :
 Limba че vorbеште nimini n'a g'ichitъ ;
 Dar пе totъi pънеште dъlcea-ī armonie...
 Suxnъ kъ despre Istrъ elъ arъ fi venitъ.

IV.

Aerъlъ pъsъnъ de strigъrī voioase...
 Aгъsta mireasъ тече... въ xītaцi !
 Bъlъlъ че strъlъче de flopī прецiоase
 Їnvъеште перi-ī in mъrgъpitaцi.

Ea apънкъ okiī neste adъnape :
 Їnsъ de odatъ earъшī ī-a plekatъ,
 Kъчī ei чntilnipъ пе a lopъ kъnape
 Tъpъpea vedere челъi чnpistatъ.

Їnъ kaikъ priimеште tпъpa mireasъ
 Tpeī-zexī de lonete xъdele desnikъ ;
 Їnsъ de odatъ ualida prinъeasъ
 Kade leminatъ чntp'alъ ei kaikъ.

CANTULU ALU DOILEA.

I.

Soarele anune peste Propontide;
 Însz pe srfaga valxlîi celş linş,
 Se rşspringş voioase bolgile splendide,
 Dşlce aşrite kş-abşrî de rşbinş.
 Ţnda înfloratz de-şpele line,
 Skînteie sşbş hrşlş mşreî pşrpşratş
 Kş ale ei kolo:pe magice, divine,
 Çe înkîntş okîşlş, ş' inima îmbatş.

II.

O Edem alş lşmeî! papa ta splendoare
 Niçi odatş okîşlş nş aş obositş,
 Şli kş kîţş prîveshte fađa-şî rşnitoare
 Kş atîţş se simte mai întinepitş!
 Însz frşmşşeeş-şî kîţş de strşlçitş
 Okilopş anape, dşlce, magikş visş!
 Nş pe'ntinereshte inima sdrobotş,
 Niçi nş şnapge dopşlş bardşxlî pşoskpişş.

III.

Dap Selim se şîţş din sepaîş pe mare
 Ţnde-aşnkş boabe de mşrgşritarş,
 Çe nikîndş formeazş fşrş înçetare
 Graçioase çerkşrî çe voioşş disparş.

Lingъ elș se vede favorita noș.
 Kanslș ei ne mînъ kade gînditorș;
 Okii seî chei negrii p'întp'o dșlche poș
 Mîngъe sșrfađa latslși Bosforș.
 — Șterge-achele lakrimi, rșsfъdatъ floare
 Che-amș kșlesș din mșnșii verzilorș Karpađi!⁴
 Ziche ei Sșltanslș. Jșna plъngъtoare
 Kъtre elș întoarche oki-î lъkrъmagi.
 — Strъlsъite Doamne! lakrimile mele
 Kșrъ pentrъ đeara d'șnde m'ai rșnitș.⁴
 — Dakъ pentrъ asta rîșreazъ ele,
 Șterge-le, o fermekș îndșmnezeitș!
 Dșlche Mexrșbikъ! Lasъ-a ta privire
 P'alș ačestorș șnde dșlche legiverș⁴.
 Nșmaî foklșș fpagedș din a ta jșnie
 Poate fi mai magikș pre pъmîntș mi'n черъ!
 Șitъ-achele kîmpșri șnde ničî odatъ
 Sikomorșlș⁵ verde nș a înflořitș,
 Șnde kormoranșlș⁶ kș arina roatъ,
 Așra din mare nș a pisinitș!⁴
 — Kolo șnde paza șnși dșlche soape
 Peste stînčî șskate nș s'a nșlberatș;
 Șnde ka fečioara întp'o sърbъtoare
 Kș kъmъșii de așrș kîmpșlș e îmbpъkatș;
 Șnde limba dșlche mi armonioasъ
 Șnș ka sșșnînlș vîntșlși șșorș,
 P'întpe a kîmnîei koamъ mlъdioasъ
 Eș voeskș a merge, eș voeskș sъ morș!⁴
 — Dar ne-achele đърmșri omșlș nș îșbешte;
 Inima-î e peche ka alș ernei vîntș,

III' a ta frumusețe care mă rămese
 Trece-va ca floarea lăngă zădă mormîntă!
 Împărțeste-amorțit ce mă înconjoară!
 Dacă pentru aceasta poartă să fakă ceva,
 Cîine să trzească, cîine vreî să moară?
 Soarta omenei stă pe baza ta.
 — Kolo zăde limba cea arănoasă
 Șeră ka sâsninsă vîntăsi zșoră,
 Pîntre a kîmpiei koamă mlădioasă,
 Inima mea sboară la zădă altă amoră!“

IV.

„Dacă nămai astă skămpă bobșoară
 Face-ăteia cerkări pe acesă Bosforă,
 Kite nă ară face tînră fecioară
 Ce în altă țeară are-zădă altă amoră?
 Arșnkağı sâltana în acesă zăde
 Zăde se pesăgă hetif-ielii dăci,
 Pîntă ce în abăřă lăna se askănde!“
 Zise nadimăxălă negpiloră eșnăci.

V.

Zăda, desnikăț, gema kă țăpbare;
 Balăpile albe kpeskă mi se toneskă;
 Niște cerkări late se pesfiră pe mare
 Și la paza lănei veselă strălăceskă.

Чине-ї мѣссѣлманѣлѣ че с'арѣнкъ 'н валѣрї?
 Пшї с'аратъ еаръшї їн ачелашї локѣ?
 О поваръ алъ тpage кѣтре малѣрї...
 Окиї лѣї албастрїї ардѣ к' алѣ лѣнеї фокѣ.

NOTA. ¹ Zial: noupile.

² Топхана: локѣлѣ ѣнде се факѣ тѣнѣрїле, пе малѣлѣ Босфорѣлѣї, їн поалеле Сѣбѣрѣїлѣї нѣмитѣ Пера.

³ Balide: мѣма Сѣлтанѣлѣї.

⁴ Legiverѣ: азѣрѣ.

⁵ Sikomorѣ: ѣнѣ арѣѣре че трѣште їн климеle kalde.

⁶ Корморанѣ: пасере de mare.

IV.

DILRIUBAN.

I.

BAEA.

Чине-ї тінъра ханїмъ
 Че не скъмнѣлѣ мозаикѣ
 Ръзъматъ neste мїнъ,
 Бате апа din fintїнъ
 Къ пїчїорѣлѣ албѣ ши мїкѣ?

Оки-ї доъ bobїшоаре
 Адънате din Босфорѣ
 Ш'арпите 'n дѣлче соаре,
 Варсѣ разе арзѣтоаре
 Прін азърѣлѣ дѣлче-алѣ лорѣ;

Ei îngîn' ale ei gene
 De vâlcărş poroşş mi kreşş;
 Arkşitele-î şprinçene
 Çe lăceskş ka doşş nene
 Ale şniş korşleşş.

Dilrişban¹ învâlcitş
 De-al ei negrş perişorş,
 Ka o stea perđatş 'n porş,
 Întp'o lesnede 'uflořitş
 Se prevedede kş amorş.

Lăngş dînsa o fetiçş
 Kş oki đălcı mi amorşı,
 O ştronemte din kofiçş
 Şi'o şşekş din gşriçş
 Şi din oki-î skinteişı.

Sşbt a poabei şşrştare
 Çe-apde şinş-î albişorş,
 Ea şşpide kş amorş;
 Se şfiemte mi şpesare
 De şnş penede fiorş.

Dap frşmoasa essilatş
 Şkoate îşte din kanalş
 Apş peçe mi kşratş
 Şi ştronemte alba fatş
 Peste şinş-î virşinalş.

Ȑna n'alta se stropemte
 Ши 'n pesbelxl̄l̄ lop̄ voios̄
 П'intre ab̄x̄rl̄l̄ apos̄
 Las̄ de se desv̄lemte
 Че а̄ ма̄ misterios̄.

Dil̄rīban̄, îdestlat̄,
 Чepe пачe, se pred̄;
 К̄x̄ ḡx̄rida-î prof̄zmat̄
 Че neb̄zna alb̄ fat̄
 Înk'o dat̄ s̄x̄r̄t̄.

De akolo, x̄m̄pele,
 În xav̄z̄ se pr̄v̄lesk̄
 Ши prin ab̄x̄r̄i str̄lx̄cesk̄
 К̄xm̄ sk̄întee doz̄ stele
 П'intre ab̄x̄rl̄l̄ черesk̄.

Astfel̄ j̄zna m̄x̄s̄lman̄
 Петреча din zi î n zi
 În ezil̄ la Чеkergi²
 Ȑnde-o palid̄ s̄ltan̄
 O trimise a m̄x̄ri,

II.

MOARTEA.

L'ale-Olimpici pițioare
 Se întinde-șnă verde plaiș.
 Akolo, prin florisoare
 Mii de pasepi kintztoare
 Kintz 'n soapele de maiș.

Kș ale sale minarele
 Če se 'nalz străzchindș,
 Brșsa pare predominantș;
 Gracioasele vâlcele
 Pîdș în rîșpi de-argintș.

Pe torentiș che mșgșște
 P'intre kinaroș mi brazî
 Pe kîndș soapele sfinșște,
 O talikș³ se oprește
 Okolitș de kavazî.

Sklavî aleargș kș kovoare
 Če le-așterne lîngș rîș;
 Iar o grșpș rîzștoare
 De kadine rșnittoare
 Binș șș șeazș la pîrîș.

Țna beselș impleteste
 Perii szi strelșchitorî;
 Alt' adșnș fragi mi florî;
 Alta'n apș ișii priveshte
 Okii dșlci mi arzștorî.

Dar frșmoasa essilatș
 Frșmș dıntp'o nergele
 Șii gșrișa-î pșrpșratș
 K' șnș profșmș de florî ce 'mbatș
 Frșmș 'n aerș pșșnîdea.

Iar o sklavș ce pșstreazș
 Șbopșlș dșlcei frșmșșșci
 Peste calidele-î feșci
 Se pșrea kș pępșeteazș
 Șbopșlș dșlcei tinereșci.

Mîna-î trece frșgștoare
 Șboarș pe tambșra sa⁴,
 Șii zimbîndș prin lșkrimîoare
 Kș aste verșșpî plîngștoare
 Ea încene a kînta:

„Bale verde mi frșmoasș!
 Anî de lakrimî aș tpektșș
 Peste lșmea minșinoasș
 De kîndș nș te-amș mai vșzștșș!

Tă 'nfloreștii de tinerețe
 Ka la zioa ce-amăș plekată;
 Nămaî draga mea jănețe
 Flopile mî-a skățpată!
 Čeî ce mă știaș 'nainte,
 Čeî ce 'n lăme m'aș izbită,
 Astăzi nă-mî adăkă aminte
 Dak't'n viață amăș trăită.
 Fericităș celă ce se 'nviț
 L'ale vieței desfătări
 Pe kîndă viața e 'nflorită
 De șzave șărătări!"

Grăpa loră se răsinește
 P'între earbă, p'între floři;
 Dilrăbană le însodește
 Kă o sklavă ce izbăște
 Șii kă negri vegăetori.

Dar voioasa Dilrăbiță
 Șpm' zăș flățrășă așpită
 Če în șboră-î ameșită
 Îi lăș'a sa gărăț
 Pentră fragălăș rămenită.

Grăcioasă mî șșoară
 Făge'n kîmnălăș înșmălată.
 Desfăkăț de kosivăoară
 Vălăș ei se desfășoară
 D'ășpele legănată.

Dap din leasa înflorit
 Ese negrălă vegietoră
 Че презртă алă еі sboră.
 — Fața-ți este desbălită...
 Те-а vedea вре-знă trekъtoră....!"

Dilrăbană se învlește
 În iasmakă-і săncipelă;
 Къчї хадінăлă че-і vorbeshte
 Кă kavazї⁵ aiçї sosește
 Шї îi zice 'nchetinelă:

„Kînd ală viegei soape dăche
 Dăpă mănte va perї,
 Băga ta se va sfîrșї...
 Eată soapele se dăche...
 Dilrăbană! ai a mări!"

Đçigamii kă ardoare
 Ferălă loră îni pregъtea
 Dilrăbika plingъtoare
 Le arănkă la niçioare
 Vălălă kare-o akoperea.

Frămăsegea eі divină
 Fermekă pe-đçigъtorї:
 Din albastri-і okimorї
 Se strekoar' o roz lină
 P'ale fegei mîndre florї.

Ei l̄sar̄ s̄ le kad̄
 Fer̄al̄š amenin̄ḡtor̄š,
 Šli j̄sar̄ ne-al̄š lor̄š dor̄š
 Soarele s̄ n̄ mai vad̄
 De-ar̄š atinge-ama odor̄š.

Dap ēn̄k̄l̄ se penede
 Str̄inge ḡit̄-i cel̄š fr̄mos̄š,
 K̄ al̄š ei p̄r̄š l̄nḡš mī x̄ndos̄š
 P̄intre kape se p̄vede
 Fok̄l̄š soarel̄i voios̄š.

„Balea verde im̄i in̄cinge
 In̄florit̄-i br̄īșor̄š....
 Tot̄ e verde r̄iz̄tor̄š,
 N̄mai viața ta se stinge
 D̄l̄ce in̄ger̄š de amor̄š!“

Astfel̄š n̄l̄nge 'ngen̄k̄iat̄
 L̄ng' x̄n̄š kor̄n̄š ne'ns̄fleq̄it̄š
 Šli de flor̄i akoperit̄š
 Šklava cea nem̄inḡieat̄
 S̄sb x̄n̄š ar̄bor̄š in̄florit̄š.

Dap l' a stelelor̄š l̄min̄
 Ea v̄z̄z p̄'çiḡtor̄š.
 — Kape f̄sse a s̄a vin̄,
 Zise fata ce s̄șpin̄,
 S' o çideq̄i f̄r̄ dor̄š?“

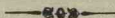
— Astъ moapte, kъzsluъ,
 De la mine n'amъ fъkxtъ...
 Dakъ tpaixlъ џi-ї plъkxtъ,
 Ёџi пъzeste-a ta gъpиъ
 Sъ nъ sнe че-аї вълxlъ!"

- NOTA. ¹ Dilpisbanъ: femeea Шех-Islamslxi, saъ a patriapxlxi tъpчeskъ. Episodxlъ aчesta este adevъpatъ. Ёn timnъxlъ lxi Ssultanъ Mahmud, din porъnka xnei ssltane, Dilpisban fъ essilatъ la Brъsa. Ёntp'o zi se priimi ordиnъ sъ o dskъ Ёn altъ lokъ. Pe kale ea se kobopї sъ se odixneaskъ Ёngъ xнъ pїъ penede Ёn poalele geamiei lxi Ssultanъ-Иderim; шї akolo fъ sъgrъmatъ. Toџi loksitopїi Brъseї sнънъ Ёntimlapea aчesta.
- ² Чекерпї: Ынъ satъ Ёngъ Brъsa.
- ³ Talikъ: o tъsъpъ tъpчeaskъ.
- ⁴ Tambъpъ: Ынъ felъ de Ёnstrъmentъ Ёn forma kobzeї, Ёnsъ mai mikъ шї kъ gїtlъ Ёngъ.
- ⁵ Iashmakъ: voalxlъ saъ vълxlъ kъ kape femeile tъpче шї kopere faдa.
- ⁶ Kavazї: dorobanџї tъpчї.

V.

GIULFIDAN.

CANTULU ANTAIU.

I.

ALI.

„Doz erni albipz doz opī pzmīntxlš
 De kīndž, o tambxrp! tx aī amxpitš!
 Astfeliž kxmš la soape s'a īnkisž mormīntxlš,
 S'a īnkisž la viadz sxfletx-mī sdrobotš!

„Kzī de-atxncē neagra zmbp' a p̄sbn̄p̄reī,
 Opī īn kape parte passlš mī-amž pxptatš,
 Pīn̄z mi īn sīnxlš dxl̄cē-alš desmerp̄p̄reī
 Vine mi īmī stpīgz: tx emtī p̄xminatš!

„Amă xitată ne lăme opri ce datorie,
 Patrie, mi lege, oameni, lăme, черă...
 M'amă fьkьtă... Dar cine poate ka sь шtie
 Fьpь sь mь mьstre?... însăші enіcherіđ!

„Ші kь toate-acestea ea-mi era iđbitь!...
 Niчi o datь fiі mapelăi prorokă
 N'ađ simđită aчeastь natimь kьmlitь,
 Kare-mi arde viaца kь atіta fokă!

„Ea era frьmoasь!... Koama-i ѕuditoare
 Semьna kь norălă aspіtă d'o stea...
 Ka o dimineadь 'n rokіa-i de ѕulendoare
 Ea in frьmьsece dьlce strьlьcea.

„Đnde-цi este-amorălă, dragь пьѕьrikь,
 Че kрешteaі la ѕmbra mіndрălăi харемă?
 Đnde eштi tь insьцi, dalь florічikь,
 Че пьѕраi profьmlă dьlчelăi Edemă?

„Aѕрălă атрас'а gіndьpile tele
 Пiнь in харемălă mapelăi vizіpă,
 Đnde apzi ka steaoa ѕepіloră pin stele,
 Тьпьpь dорiнць kь apini de firă!

„Тремьpь акьma!... neagra pьѕьpьpare
 Kіap in astь noante se va apьta!...
 Фрагii mei de apme ѕtađ in ашtentape;
 Moaptea imi ѕрiде... тpeбьi a pleka.

„Frații mei de sînge mi de o kpedinț
 Karii pentră așră m'așii nedrentădită!
 Beđi kădea 'n robie mi în sșferinț,
 Șmiliđi d' ačeia țe-așii despređită!

„Trista molicișne la a voastră poartă
 Ba pleka în lakrămă kanș-ī abtăstă;
 Opi mi țe simđire nobilă-a fi moartă
 Într'alș vostră sșfletă pече mi kăzătă!“

II.

Askătađi! țe xătă pече în fșrtăntă?
 Nș-ī ačeasta хора morđiloră frikomi?
 Bintăslă đină 'n fșni; tșnetăslă pșsăntă;
 Șepni de fokă kongioară norii fșmegomi;

Azrael¹ se plînge între ămilitire;
 Gini² szī de ploae tremără la porđi;
 Mii de snaime șboară, mi o nălđuire
 Pide ne lokășlă tristă alș țeiloră morđi.

Kiparișlă geme mi se îndoemte
 Înkrkată de ploae, legnată de vintă;
 Înștată, ne o groapă zăș strigoii jălemte;
 Morđii pđdikă kanăslă din alș loră mormintă.

Moartea despletită, palidă, șboară,
 Pîntre vijelie se arșnkă 'n șboră;
 Iar ne znde pече, bșxa kobitoare,
 Đină-seaș zăș kîne đșn'zăș vintoră.

Pasepe a morcei! ce vestemîi tã oare?
 O nenorocire, nã mã îndoeskã:
 Kîntã-çi are dorãlã chelãia ce moare;
 Ironica chelorã ce-î desprețeskã.

Ești amika noastră, tã ce 'nsãfli frikã,
 Kinșpile noastre de le prevestemîi?
 Nã, tã nã ești noș messenger-amikã,
 Kãçi tã rîzi de oameni mi-î desprețemîi!

III.

Çine e șmețãlã ce s'arșnkã 'n valșri
 Pe la Korãlã d' așpã de la Skștari,
 Kînd fãrtãna vapsã șnde le malșri?
 Nã e eniçerãlã chelã viteazã, Ali?

Mine pesbãnarea-î o sã se 'mplineaskã,
 Kãçi opî ce în lãme are șnã sfãrșitã;
 Însã ea va 'nkide, fãr' sã lekșeaskã
 Pana ce strãbate șșfletã-î șdrobotã:

În demertã șnã tigrã plinã de rãstate
 Rãmne vîntorãlã ce l'a șgetatã:
 Kãçi elã poartã 'n sinã-î ferãlã ce strãbate;
 Și kã pesbãnarea nã e vindekatã!

Elã emi din sinãlã șndelorã șnãmate
 Mergã l'adãnarea de la Xat-meidan³
 Șnde iea komãndãlã çetelorã tãrbate,
 Și togî strigã moapte blîndei Gișfidan.

CANTULU ALU DOILEA.

I.

Bijălia trece ; черălă strălxचेते,
 D'ale sale stele dălxचे कॄronată ;
 Nămaī dopălă nostॄx नऱ se ॄsineते ;
 Opī चे zi în lakrimī ni s'a अॄतातă.

Noī sīntemă ka चेले floॄi nekॄnoskॄte
 Če se naskă la ॄmbra ॄnăi ॄristă mormīntă,
 Ţnde fॄॄ soape se ॄpekă nevॄzste
 Şi nesॄॄstate de ală zilei vīntă.

Totălă nauते libeॄă, w'omălă totă pobemते :
 De-अॄ fi fostă ॄstingॄ elă अॄ fi pobită
 Înॄmī diadema kape strălxचेते
 P'opizonă-albastॄx कऱ-अॄă înflopită !

Ce sॄntă bॄne-अॄeste netॄe ॄॄeioase,
 Stelele अॄestăi lăssॄposă xapemă ?
 Aste lokॄngे skॄmne mi pomॄoase
 Če pekīemă sulendoapea dălxचेलă Edemă ?

Ce se foloseते nassepea pobită
 Dakॄ lanॄă-ī este d'अॄă seaă de fepă ?

Чееа че воеште inima-ī rъnitъ
Este libertatea de-a sbъra la черѣ!“

Astfelѣ staѣ la vorbъ pипъ sъ se kъlче
Sklavele 'n харемълѣ marelѣ vizirѣ,
Ѧnde k'oki-'n lakrimѣ kіamъ somnълѣ dъlче
Legъnate'n хаіne mъndre de porfirѣ.

II.

Іnsъ чине kъpmъ lina lorѣ vorbire
— Че s'axde-afаръ? zиче Gіslfidan.
Ші o sklavъ dъlче ka o ferічire
Katъ ne fereastrъ kъtre Hat-meіdan.

Lъngъ favorita шеade o fecіoarъ,
Sorъ kъ vizirълѣ, alba Sefiea,
Ші inklinъ kapълѣ ka o florішоаръ
Peste favorita че o mіngіea.

Dар vededі alъtъpі, blнда favoritъ!
Іn matъpitatea frъmъsegeі eі
Паре ka o rozъ bine infloritъ
Sъpizіndѣ voіoasъ lіngъ bobочeі.

Kіtѣ e de sъavъ prima sъpъtare
Че a nikatѣ din bъza zneі dъlчі fecіorі;
Kъtѣ de volъntoasъ floarea че trespape
Sъb o sъpъtare de zefirі зшорі;

Kitš sꝛntš de splendide, vii, strꝛlꝛuioare,
 Stelele în fꝛndꝛlš dꝛlꝛelš eteřš;
 Kitš de dꝛlčĩ mi magičĩ oki-žneĩ fečioare
 Kare 'n pꝛgꝛčĩžne se înalđš la cherš;

Înkꝛ nꝛ egalꝛ para frꝛmꝛseuꝛ
 Întꝛ kare arde blonda Gislfidan;
 Fantasmꝛ pꝛřtꝛ, višš de tinereuꝛ
 Če înmalꝛ dꝛlꝛe sꝛfletꝛlš žmanš!

— Ianičerĩ! strigꝛ sklava tinerikꝛ.
 Ianičeri-'n pĩađa de la Xat-meidan!“
 Žice mi 'ngenžnke palidꝛ de frikꝛ,
 Sꝛřũndš ničĩorꝛlš blondeĩ Gislfidanš.

III.

Dar Ali în kanꝛlš četelorš pĩșește
 Ka žnš vintš ce-atrage valꝛĩ dꝛpꝛ elš;
 Okĩ lšĩ de sĩnge tꝛpꝛađĩ lꝛește.
 — La vizipš a kasꝛ!“ strigꝛ žnš reb

Armia soșește; poarta se dꝛřĩmꝛ;
 Kꝛpũle se žmple d'eničerĩ armađĩ.
 Siabžšĩ k'o gardꝛ ce avea sꝛb mĩnꝛ
 Apꝛꝛ žaremslš de ačeștĩ tꝛbađĩ.

Anĩ kꝛponase pꝛř-ĩ de ninsoare;
 Fꝛꝛ sꝛ mlꝛdie brađꝛlš lšĩ de ferš,
 Fꝛꝛ sꝛ kꝛleagꝛ ničĩ o dalbꝛ floare
 Dꝛpꝛ vitejica astšĩ eničerš.

Sîngele avelorș ce îlș înkongioarș
 Kșrș ka o zndș dșpș pala sa.
 Gardă 'l imiteazș: opî ce glonte sboarș
 Șnș rebelș sșlbatekș trebșe-a kșlka.

Plnș la trei sște din așemșî din șrmtș
 Se abatș ne pragșlș porșei femeșmșî;
 Însș tot d'o datș vișaș lșî se kșrmtș —
 Martirș alș onoareî çeî kavaleremșî.

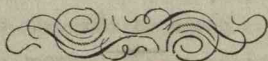
Enișeriî strigș — poarta se abate;
 Toat' așea mșldime intrș în xareșmș.
 Sklavele sfioase, goale jșmștate
 Parș ka nimte dalbe xșriî din Edemș.

Dar Ali s'aratș... Gișlfidanș pșlemte...
 — Sșșne-mî nișî odatș tș nș m'ai îșbitș?⁴
 Gișlfidanș tressare.... apoî îî zimbemte:
 — Tot d'așna, zîșe, te-am despreșșitș!⁴

Enișeri! aișî! strigș kș țșrbare,
 Pe așeste doș sș le desbrșkașî
 Șîi kș pelea goalș fșrș încetare
 Astșzî toatș zioa sș le prezșblașî!⁴

Zîșe. Ienișeriî le desbrakș 'ndatș
 Șîi k'șnș bișîș le mînș vesselș prin orașș.
 De la o fepeastrș Ali-a le katș
 Kșmș le skotș kș xoxotș din așelș lokamș.

La a lorș vedere nimenea nș utie
 Ce simțea; dar fața lș se încreți
 De unș pisș satanikș, kîndș de bșkșrie,
 Kîndș de amșrșcișne: elș înebșni!

NOTA. ¹ Azraelș: genișlș mormintelopș.

² Dginiș: nimate fiinșe fantastice.

³ Toș istopiciș vorbeskș de aveastș întîmplare: Joinnia în istopia sa zice: Siavouch-pacha assiégé par cette milice qui l'avait élevé elle même à la dignité de grand Vezir, fut tué à la porte de son harem, qu'il défendit jusqu'à son dernier soupir. Plus de 300 assaillants périrent en fureur blessés. On vit alors un spectacle affreux qui souleva l'indignation générale des musulmans, si jaloux de leurs femmes: les soldats violèrent l'asile sacré du harem, traînèrent dans la rue les victimes de leur licence, etc. — *Hammer zice* vorbindș de Șiltanslș Șleiman II. doș femeș, șodja mi șopa Bezipslși, fșrș usptate goale nșin țetate, mi le țiarș nasșpile.

VI.

SIUADEA.

I.

Штимѣ чева маї дѣлче де кїтѣ о зїмбїре
 Че-а тректїѣ їн змбра знеї лѣкрїтїорї;
 Маї фрїмосѣ ка аркїлѣ челѣ де стрѣлѣчїре
 Че-її рѣсфрїнге дѣлче пазеле пе флорї?

Шї ачеаста нѣ е роза че 'нфлореште
 Гарїпа де ахрѣ а лїї Пбахар;
 Чи Сѣлтана ноастрѣ че їмбобочеште
 Сїнгѣрѣ їн тѣрнїлѣ де ла Іскѣдар!¹

Кѣчї вої цїнецї мїнте, фѣрѣ їндоїалѣ
 Крѣда професїе знїї їнвѣцїатѣ
 Кѣ ла маїспрезече аїї аї вїедеї сале
 Аре сѣ о мѣшче шеарле 'нвенїнатѣ!

De atȳnŭi Sxltanxlŭ, ka sŭ o fereaskŭ,
 O ĩnkise 'n tȳpnxlŭ xnde o pȳzimŭ;
 ĩnsŭ mĩne soapta o sŭ se 'mplineaskŭ —
 De aŭeeaa astȳzi sŭ ne beselimŭ!

Bȳntxlŭ geme-afarŭ ĩn adĩnkŭ noante
 Ši prin kŕȳŭi xskate ŭxerŭ amarŭ;
 Baibxh² ĩngĩnŭ ale noŭŭei ŭoante,
 Sxsnĩnĩndŭ ĩn tȳpnxlŭ de la Iskȳdarŭ!

ĩnr'aŭeastŭ noante xnlŭ o sŭ moarŭ...
 ĩnsŭ ȳe ne pasŭ ȳine va peri?
 ĩn lokaxxlŭ morŭŭei ȳine nŭ koboarŭ?
 Azi seaŭ mĩne, moarŭtea totŭ ne va rȳni.

De-astȳzi pĩnŭ mĩne... eatŭ ĩxngxlŭ vieŭŭei
 Eatŭ ȳe kŭ ĩakŕȳmi plĩngemŭ noi aȳi.
 Ax! sŭ soarŭbemŭ roa dŭlȳe-a dĩmineŭŭei
 Pȳn' ȳe miezxlŭ zilei n'o va rȳsĩni!

ȳine ĩn viaȳa asta omeneaskŭ
 Gxstŭ bŭkŕia mȳkar xŭŭ minxŭŭ,
 O sekxndŭ nŭmaĩ poate sŭ porneaskŭ:
 Nŭ se maĩ ĩntȳrnŭ ȳeea ȳe-a tŕekxŭŭ.

Temerea de moarŭte ĩnrŭ 'n lokxĩnȳa
 Fiilorŭ sklaviei kari 'n viaȳa ȳorŭ
 N'aŭ gxstatŭ dĩn kŕna ȳe dŭ bĩpŕĩnȳa
 ȳelorŭ ȳe ĩn ĩxnte kŭ plȳȳere ŭborŭ?

Pentru noi acea e nekunoscută
 Și amorul vieții este mai pe jos
 De cât o idee a lui Alax plătută...
 Astfel musulmanul moare băcăros!

Afel printre fumul căpei înflorite
 Kvinta în noapte niște enicuri;
 Tura doping cu arini așrite
 Sktura pe dinșii dragele plături.

UNU VEGHIETORU.

„Cine e sremul căre'n vijlie,
 În caică, se lăută cu țrbatul val?
 Vă țitai în zmbur!... mi se pare mie
 Seaș înaintează kolo kătre mal?”

Askătați, elă kint!... kintek-ı e dăle
 Ka profumul Gălei³ fiicei lui Omar;
 Amorosă ka imnul junei bîbîlăce
 În grădina verde de la Iskădar!...”

Astfel santinela cu o căpă 'n mină
 Stînd la o fereastră, soților vorbea;
 Dar meserii veseli ink'odată 'nkintă...
 Pe-a lopă gene somnul arina 'ntindea.

II.

Dăle mi frumosă ka lămina vieții
 Pentru celă ce vede anii așnîndă;

Ka kɔnɔna verde anilorǝ jɔneɔei
 Pentrɔ cheɔ che 'nkinɔ kaɔnɔlǝ tɔemɔrɔndǝ;

Dɔlɔe mi plɔkɔtɔ ka o ferɔɔɔɔɔ,
 Ka ɔnǝ visǝ de ɔɔrǝ, este Sɔadea;
 Jɔnɔ, ɔɔrɔɔɔɔɔ, ka o nɔlɔɔɔɔɔ
 Amɔɔemte okii kape o vɔdǝ ne ea.

Okii ei se skaldɔ in dɔlɔi lɔkrɔmioare
 Kape ne minɔtɔ perǝ mi se iveskǝ
 Mi kɔ volɔntate ne-a ei ferɔɔɔɔɔ
 O melankolie tɔistɔ 'nkinɔeskǝ.

— Iatɔ-te! o dɔlɔe mi sɔavɔ floare!
 Strig' amantslǝ jɔne 'naintindǝ sɔpe ea,
 Dar de che se skɔrɔ aste lɔkrɔmioare
 Pe-a ta fɔɔɔ dɔlɔe, o inima mea?

— Pentrɔ che se skɔrɔ lakɔrɔmile mele,
 Biada vieɔei mele! che, tɔ nɔ ɔɔɔɔɔ?
 Mi mɔ 'ntɔɔɔ tɔ inɔkɔ?... kɔmǝ n'orǝ kɔɔɔe ele
 Kindǝ de lingɔ mine de ɔinɔi sepɔ linsemti?"

— Astfelǝ tɔ mɔ mɔstɔri, dɔlɔe Sɔadikɔ?
 Dar miɔi tɔ, o ferɔɔekǝ indɔmnezeitǝ!
 Ami veni adesea fɔrɔ kɔɔda fɔrikɔ
 De-a te komɔɔomite, sɔfletǝ infloɔpitǝ!
 Moaptea, kɔɔda moaptea mi iɔi zimbeɔte
 Intp'o intilnipe, miɔi tɔ, dɔlɔe-amorǝ?"

— Dakъ-ї nъmaї asta kape te oprește,
 Bino maї adese, kъчї eщ voiщ sъ morщ!
 Ax! tъ nъ шtiї їnkъ, viađa fъpъ tine
 Kїtщ e de amarъ, melaikъlщ meщ!
 Їnsъ tъ te afli totщ ama de bine
 Прetъtindenї poate, ъnde nъ sїntщ eщ!
 Че? nъ sїntщ фpъmoasъ? спъne-мї, dragъ, mie?“
 — Ox! amorщ! o fermekщ! че staї mi gїndemti?
 E чева maї dъlче ka a ta jъnie
 Saщ ka ale tale fermeче черemтї?
 Mъltщ maї дръгълашъ mi maї dъlikatъ
 De kїtщ flъtъpelъlщ че sbъpїndщ din flopї
 La lъmina zileї vie mi kъpatъ
 Skъtъpъ de poъ michele-арiniopї;
 Maї kъpatъ їnkъ ka o sъpъstare
 Че ne bъzї vergine doarme їnkъ linщ,
 Ka Gъn-agарmasi⁴ че voiosщ pessape
 Ши se спарге 'n aerщ ne alщ vereї sinщ;
 Astfelщ viї mi skъtъpї poza gracїoasъ
 Biselopщ de aъpщ че aї seчерatщ —
 Kъpge 'n dъlчї torpente flakъpa-amopoasъ
 Ши їmї stpinge viađa їntp'ъnщ sъpъstatщ!“
 — Ax! ачeste vorbe nъ mi le maї спъne,
 Seaщ, de ferїчipe, tpeбxe sъ morщ!“
 Apoї фpъntea-ї albъ ne amantъ-ї пъne;
 Astfelщ se їnklinъ dragъlщ kpinїmorщ.
 — Te їщbeskщ! maї zise tъnъpa fetїцъ
 Lemїnїndщ ne sinъlщ jъnelї фpъmosщ;
 Astfelщ plїngepoasa mi amopata viцъ
 Leagъ-a eї xpсitъ de ъnщ kїnaposщ.

— Dălcea amoră ală kărăi fermekă mă 'mbată
 Într'o sărstare arde viața mea !“
 Bîntălă îndoemte fărîea-î tărbată ;
 Ploaea 'n perle albe în kafasă lovea.
 K' zăă vălă de florî d'ăbră dălcea volăntate
 Koperăa figăra tinerîi feciorî ;
 P'ale sale gene lăngî mi 'ntănekate
 Se spargă doă rîări lăngî de lăkrămîorî.
 Pesfăărî săave; plîngerî tinerele ;
 Tinere săsîine plînsălăi șrmaă ;
 Iar în vijălie doă kăkăvele
 La fereastră kălei dăreposă ăinaă.

III.

Soarele-ărgintase kă o sărstare
 Sînlă Pronontidei veselă mi plăkătă,
 Șîi străbate vălălă d'ăbră întră kare
 Îmi askănde faga Stambălălă⁵ tăkătă.

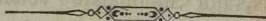
Dar la kornălă d'ăbră, în sepaă, pe malări,
 Padișahălă made între kărtezanî.
 Okîi lăi, a lene, rătăceskă pe valări.
 Pără-î skinteiază înălbîă de anî.

Fîika lăi cea dragă, dălcea Șadikă,
 Astăzî o să lase înkisoarea sa,
 Kăă akăma trece timnălă celă de frikă
 Întră kare-zăă șearpe o ameninăa.

„Mare mi întinsz fie-a ta pstepe
 Înt'aceastz lăme! — Zise-znă noă sosită —
 Dăle mi eterpăz fie-a ta medepe
 În Edem la dreanta chelă strălcită!

Dar a ta kopilă a 'nchetată din viațz:
 Astz noante înkă șarpele-a venită,
 Kîndă Gzn-agarmasi skățpa de ceapz
 Și de poa nopcei pțră-î aspită!“

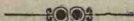
— Așă zăisă ne șearpe? — Întrebă Șăltană
 Pričenîndă ce șearpe fiika ă-a mășkată,
 Și kă dalba-ă mănă mănăgze-ăatagană.
 — Singele lă negră lokăă a skădată!“

- НОТА. ¹ Iskădară: țărnelă lă Leandru, nămită astfelă din грешалъ. Тър-
 чii ilă nămeskă *Kasklesi*, țărnelă fetei. Elă se află în portăă de
 la Skătară, mi esă din sinăă măreă în zna din cele mai fșmoase
 noșigăni. Legenda aceasta este foarte kănoskă prin noșorăă
 țpceskă.
- ² Baibăx: kăkăbaea.
- ³ Gălei: posa, trandafirăă.
- ⁴ Gzn-agarmazi: zopile.
- ⁵ Stambăă: Konstantinopole.

VII.

UMBRA SANTEI SOFII.

I.

Pe kîmniile sîlendide
 Țe Bizanțelî înkonjorî
 Șii rîsfrîngî verdeața lorî
 În alî lincî Pronondide
 Kîpsî de apî rînitopî;

Maxometî alî doilea trece
 Pe-șnî kalî agerî ka șnî smeî
 Șii kî inimî de leî,
 Șii se dîce de petreche
 Singîpelî kî gîndîlî șîî.

Soapele întipstată se dăce
 Sîpre anșșpî ne sșb porî
 Negri ameninștorî;
 Seapa 'n șrma lăi adăce
 Stelele skinteetorî;

Padimaxlă stă, priveshte
 Kadrlă sepei înzeită,
 Sinălă mărpei înflorită;
 Sînta Sofia 'l rșpeshthe
 Kă ală ei kreștetă așpită;

Șnde 'n raza stelei plană
 Paze rșmnte în skinteî,
 Ka șnă kîpdă de flștșpei
 Kă arinșoara diafană
 Pe-șnă bșketă de bobocș.

Elă sșșnină kș ardoare,
 Kșșî doringele sbșrîndă
 Skștșră pe sină-î blîndă
 Așpitele-arinșoare,
 Dragî profșmșrî esalîndă.

Dar o tînră feșoară
 Pare înainte sa
 Pe-șnă kală albă kape sbșra
 Ka o pasepe șșoară
 Kare 'n vșntă s'ară legșna.

Fađa-ı are-o fr̄xm̄sseđz
 Če ađ r̄xmenele zopı
 Kınd s'arat̄ p'ıntre nopı;
 Iar cereaska-ı tıneređz
 Īngına roa din florı.

— Če-aı venit̄s s̄z fačı aıcea?“
 Zise fiika de 'mp̄rat̄đ
 Padımax̄slı mirat̄đ.
 — S̄z te ĩeađ! ačesta zıce
 K̄z sđ de tıne 'namorat̄đ.

D̄zl̄ce ōmbr̄z, s̄p̄ne-mı mie,
 S̄p̄ne-mı dak̄z m̄z ĩsbeshı?
 Pent̄r̄ okı t̄ı čereshı
 Dape-aııı vıađz mı j̄snıe
 Šı komopile-omeneshı!“

— F̄đgı, streıne, mı m̄z las̄z;
 N̄s pot̄đ s̄z te ĩsbesk̄đ eđ,
 Mart̄p̄ř fie-mı D̄xm̄nezeđ!
 M̄zna ta de fer̄đ anas̄z
 Īeara mı popor̄sl̄ međ!“

— Őmbr̄z d̄zl̄ce! mııne poate
 Eđ Bizanđsl̄ voıđ p̄řda
 Roab̄z mie te-oiđ ĩsa:
 Voıđ sd̄robi 'n ničıoare toate
 Īns̄đı fr̄xm̄sseđa ta!“

Ziचे, apoї se arъnkъ
 Ѐn snpe dїnsa їnfokatъ ;
 Dar feचїoapa a sbъpatъ
 Шї s'avїntъ neste lъnkъ
 Kъ fъgarїslъ ne 'nfrїnatъ.

Ale sale kosїchїoare
 Dъlचे 'n aerъ flъtъrađ,
 Шї їn зpmъ arъnkađ
 O lъmin'amъgїtoare,
 Шї ne Moxamet зїmeađ.

Ka o blondъ stelїшоаръ
 Че anъne skїnteїndъ
 Шї se frїnge strъlъchїndъ
 Pere tїnъpa feचїoаръ
 Ѐntre зmbpe filfїїndъ.

II.

Moxametъ nъ s'odїxnemte
 L'Adpїnopol їn palatъ
 Kїamъ somnъslъ ne'nchetatъ ;
 Ѐnsъ somnъslъ pъpъsemte
 Alъ sъđ sъfletъ їntrїstatъ.

O dorință ilă străbate :
 Între lakrămă a zărită.
 Bisă-lă se-ă celă fericită,
 A cesariloră cetate
 Ce-a lăi inim' a rănită.

Noantea trece fără stele,
 Năma-i lăna kîndă și kîndă
 Esă dintre poră arzîndă
 Și sărîde prin zăbtele
 Împărățelăi gemîndă.

Elă aleargă prin odae :
 Mîntea lăi i s'a anpinsă ;
 Fărîntea-î arde 'n fokă nestinsă
 Și o zndă de vînae
 Peste okii s'a-ă destinsă

— O Bizanțe răpitoare !
 Dăre-așî viața, șcentră-lă meș,
 Înt'r'o zi să fii ală meș
 Kă ale tale dălci fecioare,
 Flori ce kadă din kărkăbeș !

Dă, o soartă ne'mpăkată !
 Nă potă ză-lă s'ă atîngă,
 Și ka visele se stingă
 Dălci speranțe ce mă 'mbată
 Și kă fokă-lă loră mă 'năingă !"

Întp'a zilei dâlcî albeye
 Че prin umbre strâbute
 O fecioară antră
 Strâbucindă de frumusețe.
 Махomet o kьnoskă.

Astă umbră grațioasă
 Fața sa mi a desvilită,
 Mi 'n lămin' a strâbucită
 Ca planeta radioasă
 Че 'ntre nopți a răsărită.

— Bino, dâlcе 'nkinșire!
 Strigă tîntre 'mpărată
 De sьsnine înekată.
 Bino, bisă de fericiре,
 Че-a mea viaă' ai țarbărată!

— O dorință riztoare,
 Moxamet! de s'a 'mulinită
 De o dat' a mi nepită
 Ca zăă fâlgăre de ninsoare
 Че de ape s'a lovită.“

— Peară viea mea dorință
 Nămai sь mi-o îmulineskă!
 Totă че 'n viaă eă izbeskă
 Peară kă a mea ființă!
 Lămea n'oiă s'o momteneskă.“

— De amorălă chei de sine,
 Făgi, trăsăm domitoră!
 Elă e trăsăreălă isvoră
 Che adană kă săsine
 Întristatălă măritoră!“

— Che zică, zăbră rizătoare.
 Făreă dănsălă che ar sta?
 Păsepea nă ară kănta;
 Poa n'ar lăci ne floare,
 Năci săpăşă ne băza ta.

Să faciă altora plăcere,
 Făreălă vieăei pă-ară sdrubi,
 Armonia ar lănsi,
 Şi ne-a lămiloră dărepe
 Desperanăa ară rănji!“

— Pentreă viaăă-pă şă-armonie
 Tă desnoi, şăizi, sdrobeshăi
 Oră che 'n lăme înălneshăi,
 Şi te 'mbeăă kă băkărie
 Din săsine omeneshăi!...“

— Bino, săntă plăăăre! —
 Maxomet a penetată
 De săsine înecată. —
 Bino, bisă de ferăăre
 Che-a mea viaăă-ăi trăsăpată!“

Dap feiōara graiōasъ
 De odat' a desnъrtiъ
 Astfelъ ka zniъ visъ plъkatiъ ;
 Ши o bpadъ lъminoasъ
 Dъnъ dînsa s'a vъzatiъ.

III.

Peste marea ce sнmeazъ
 Trece valiъ sîngeratiъ
 Ши se sнapъe 'nfъriatiъ ;
 Valъ ne valъ inutiinъeazъ
 Kъ Bizanъiъ s'a lъatiъ.

Kostantinъ¹, k'o gardъ mikъ
 Se lъnta ne zniъ remnartiъ ;
 De ne koifъiъ sъъ chelъ sнartiъ
 Pîkъtъpi de sînge mikъ
 Ши ne pъrъiъ lъi se 'mнartiъ.

Soapele anъne 'n mare
 Sъb zniъ norъ întъnekosъ
 Ши pъsfaъъ graiōosъ
 Kъ o dъlъe sъrtape
 Pъrъiъ bравъiъ zndosъ.

Akəm nɛmaī rʸmʸsese
 Nīčī žnǝ omǝ dīn garpa sa;
 Bravǝlǝ singxǝrǝ se lɛpta
 Dar kīar spada-ī se frīnsese
 Šī akəm moarpea īšī kīema.

„Ce ? striga īn rʸtʸcipe
 Īmpɛratslǝ Kostantinǝ,
 Aǝ nɛ este vrʸžnǝ kreštīnǝ
 Ka sʸ-mī dee o lovipe,
 Sʸ mʸ skape de-ačestǝ kīnǝ ?“

Dar de-odatʸ 'l Īmpresoarʸ
 Doī kapī 'lǝ zʸpeskǝ;
 Peste dīnsǝlǝ tʸbʸpeskǝ;
 Dīn mīčīoare īlǝ doboarʸ
 Šī kɛ spada 'lǝ bɛkʸpeskǝ.

Tɛrčīī īntrʸ prīn ɛetate :
 Tɛropīsmǝlǝ pesnīndeskǝ;
 Sfarnʸ opī ɛe īntīlneskǝ;
 Šī 'n a lopǝ kɛdelitate
 Nīmīkǝ nɛmaī pɛdʸzeskǝ.

Kolo, tīnʸra fečīoarʸ,
 Kɛ sinǝ albǝ mī desvʸlitǝ
 Šī kɛ pʸrǝlǝ desnletitǝ
 Dīntrʸžnǝ braǝǝ īn altslǝ sboarʸ
 Pʸn' ɛe moare īn sfīršītǝ.

Kolo, m̄zma tinerik̄,
 Profanatz in Bazar,
 Bede kr̄ntsl̄š Ianičiar̄š
 Pintecele k̄-ī desnik̄
 K̄x t̄iossl̄š seš xangiar̄š.

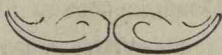
Maxomet merge 'nainte
 La palatz 'mp̄r̄tesk̄š;
 Ianičiar̄ii 'l-īnsogesk̄š;
 Peste strade de morminte
 Pamii l̄si se r̄t̄vesk̄š.

K̄ind̄š de odat̄ el̄š z̄rehte
 K̄iar̄š in poart̄ la palat̄š.
 Pre fec̄ioara ce-a visat̄š;
 Iashmak̄š negr̄š inv̄lehte
 K̄in̄sl̄š ei chel̄š in̄tpistat̄š;

M̄znile-ī s̄int̄š l̄nḡsite,
 Okii ei l̄kr̄m̄tor̄i,
 Sinī ei singer̄tor̄i;
 Šii kosigele-ī as̄rite
 Le sk̄lda in l̄kr̄m̄tor̄i.

— Bino, d̄sl̄ce 'nkin̄šire!
 Štriḡz̄ j̄snele 'mp̄rat̄š
 La vederea-ī t̄rb̄rat̄š.
 Bino, vis̄š de fer̄içire
 Ce-a mea viac̄z̄-aī t̄rb̄rat̄š!

Dap fantasma plingztoare
 În iammakx-i s'a 'nvlitǎ
 Ши пе-знǎ abxǎrǎ axpitǎ
 A sbxpatǎ strǎlxçitoare
 În etepslǎ inflopitǎ.

NOTA. ¹ Supre lǎmǎripe mi iukpedingare tradzçemǎ rǘndǎrpile xrmztoare din istoria açestei memorabile zile, kape se aflǎ în istoria evǎlǎi de mizlokǎ a lǎi *Burette, Duman, Gai-Uardin* mi *Magin*. (pagina 449. t. 3.)

„...Konstantin strigǎ: Viktorie! dap Iustinian fǎ rǘnitǎ de o sǎgeatǎ la mǎnǎ mi se îndrentǎ kǎtre o korabie kǎ sǎ se lege.

„Pe znde gǎndemti sǎ te petragi? Îǎ întrebǎ împǎratǎlǎ. — „Pe kalea çe Dǎmnezeǎ a deskisǎ Tǎrçilorǎ.“ Rǘspǎnse genovezslǎ mi se dǎse în Pera. Toçi genovezii îǎ xǎmarǎ. „Aide, zise Konstantin, sǎ isprǎvimǎ a ne face datopia!“ Bǐptstea inkxnjǎrapilorǎ nǐnǎ atxnçǎ çinse lokslǎ zidçpilorǎ rǘnte din toate pǎrpǐle de tǎnǎrǐ; dap nǎmǎrslǎ inkxnjǎrǎtopilorǎ era de 50 ori mai mare. La vederea greçilorǎ, deskçragiaçi prin depǎrtarea genovezilorǎ, Tǎrçii încearkǎ alǎ tpeilea asaltǎ. Oupspezeçe eniçerǐ se încearkǎ sǎ oksne znǎ tǎnǎ; alǎ noçsuprezeçelea isbteunte mi infige aiçe znǎ stindapǎ otomanǎ; toate sǎrǎtǎrpile se kotroneskǎ de Tǎrçi... Greçii se petragǎ supre Santa Sofia, lǎsǎndǎ tǎrimslǎ învingǎtopilorǎ. Konstantinǎ, ka sǎ-ǐ îmbǎrǎbteze prin essemulǎlǎ sǎǎ, se pǎrǎbleunte kǎ kǐçǐ-va viteji în gǎra çei mai mari sǎrǎtǎrǐ: se lǎntǎ akolo ka znǎ leǎ; dǎrimǎ ori çe în-tilneunte mi se skaldǎ în singele sǎǎ mi în singele nekpedinçio-șilorǎ.

Lǐngǎ elǎ Françesko de Toleda întpeçe pe Axile; ka o akvǐlǎ çe fǎrimǎ prada sa, kǎ çiokslǎ mi kǎ engiile. Teofilǎ Paleologǎ strigǎ: mai bine sǎ morǎ de kǐtǎ sǎ tǎeskǎ! mi se arǎnkǎ întpe neamiçi, znde se face nevzǎtǎ. Konstantinǎ rǘmǎsese singǎrǎ în niçioare. „Çe? zise elǎ kǎ dǎrepe, nǎ este niçi znǎ kpemtinǎ ka sǎ mǎ skane de pǎgina viaçǎ çe-mǐ rǘmine?...“ Șii îndatǎ doǐ tǎrçi îi desnikǎ kǎpslǎ kǎ snadele lorǎ, șçl...

VIII.

ANA ȘI ARAPULU.

Vezi a fraimul Românesc" pag. 58

I.

Ei! avelș arapș
 Negrș mi bșzatș
 Și kș solzi ne kapș,
 Țisnitș de vșrsatș,
 Șnde'lș vezī șmblindș,
 Nș mai poțī pīzșndș.

Шаше галиоане
 Ла Брѣла сѣсѣ
 Марѣ де кокоане
 Пентрѣ милиоане
 Тѣрѣи аѣ адѣсѣ.

Ana jzпъ floare
 De la Filinei
 Bine rіzъtoare
 Ka o serbъtoare
 La Brъila 'n skei.

Iar aчelъ arapъ
 Negръ mi bзzatъ
 Ши kъ solzī ne kapъ
 Чіzmitъ de върsatъ,
 Kъ mзstaca poasъ,
 Zise: че frъmoasъ!

II.

Noantea peste valъrī
 Se lъsa din sbopъ;
 Trіstele kavалъrī
 Pъsъna ne malъrī
 Kъntече de dorъ.

Ana tinеріkъ
 Ne'нchetatъ plіnъea,
 Ши 'ntp'o lъntrічіkъ
 Dъlчea frъmъшikъ
 Dъnpъrea tpeчea.

„Anъ , Anішоаръ,
 „Kpіnішop plъnіndъ,
 „Pasere че sboаръ
 „Ши sъbt arіnіoаръ
 „Pъne kapъlъ blъndъ,

„Рѣменъ fetiцъ
 „Ка знѣ trandafirѣ,
 „Къ mikъ гърицъ,
 „Къ lъngъ kosiцъ.
 „Kosiцъ de firѣ;

„O! vino къ mine
 „Sъltanъ съ'mi fi:
 „Am saraixpi pline
 „D'axpѣ mi рѣbine;
 „Poabe патръ mi!“

Apa нѣ'i рѣспѣнse;
 Însъ se'nkinъ;
 Lъna 'n nopi s'askъnse,
 Чева se kъfъnse;
 Ъnda болборъ.

Iар ачелѣ арапѣ
 Negръ mi бѣzatѣ.
 Ши къ solzi пѣ канѣ,
 Чiъnitѣ de вѣрsatѣ,
 Zise: че пѣkatѣ!

IX.

NAIDE.

I.

„O, veniți la războiune,
 Kredinčioșilorș izbiiți!
 Къчи мѣлѣ рѣѣ е ѣнкъ 'н ѣме,
 Мѣлѣ сѣнт ѣнкъ рѣтѣчѣдѣ!“¹

Peste Brăssa domnitoare
 Astfelîș kînt' zîș mșeginș;
 Pasepile kobitoare
 Îlș îngîntъ k'zîș sșsmîș.
 Noantea 'noatъ pe cetate;
 Bîntșlș sșflъ mșepîndș;
 Șrlъ anele tșrbate;
 Kade ploaea sșmșegîndș.
 Dar prin noante mi șeptzîntъ

Niște zmbre se strekoră,
 Ши, тѣкте, се адзѣтѣ
 Întp'ână lokă întpistătoră.
 Fălgерălă k'o vie pază
 Шерпзѣте nintre porî:
 Тѣтѣ; фаче съ се vază
 Преоді тѣрчі конспирăторі.
 Дниі интѣ 'ntp'o geamie;
 Алциі ne la порци пѣндескă;
 Алциі nintre vijălie,
 Pintre арборі рѣтѣческă.
 Dar îndată че s'adzѣтѣ
 Днă шехă² mare le vorbi:
 „Maxometă ne împreѣтѣ
 Pentрѣ lege a mări!
 Ne a sîngelăi kîmnie
 Noz oaste a nikată
 Ши гiazрălă kă xргie
 Fрăntea iar a рѣdikată.
 Astă noante, nintre vise,
 Îngерălă lăi Maxometă,
 Se apată mi îmi zise:
 „Fiiă ală mapelăi Profetă!
 „De-цi lăsa mai mălă în lăme
 „Ши ne тронă, ne Solimană,
 „Ba nepi ală vostрѣ năme
 „Din пѣmîntălă lăi Osmană!“
 Astfelă zise kă măрipe
 Messagerălă țelă țepeskă.

O, divînъ 'nkinxipe!
 O, minxne! mъ trezeskǎ!
 Ŗmbrа dǎlce шi frъmoasъ
 Kъtre mine se zita;
 Iar ne faца-ї lъminoasъ
 Dalbe lakrimī rъzpa.
 Pe cereaska-ї чingъtoare
 Mī de paze strъlъcheaș;
 Doъ splendide-arinioare
 Dǎlce 'n noapte skinteeaaș.
 Lakrimele шi askъnde;
 Arinele-a desfъkǎtș,
 Шi 'n etepǎlș че пъtrъnde
 Prin flopi de-azpъ s'a перdǎtș.⁴

Astfelș шexǎlș le vorbente.
 Toгi imami³ aș stpǎgatș:
 „Maxomet ne porъnchemte;
 Padiшахъ-ї kondъmnatș!“
 Шi ne vesele kovoare
 Ei вn хоръ se 'nvǎrteskș,
 Шi kъ apī de tepoare
 Ŗplъ, saltъ, dъngъseskș.⁴

II.

O femee kopерitъ
 În geamie a intratș,
 Поръmbikъ ръtъvitъ
 Че 'ntpe vǎltъpi a nikatș.

Тоцї imamiї кѣ тероаре
 Поартъ mīna la хangeriș;
 Iar ханъта, gīnditoаре,
 Naldъ okiї кѣтре черѣ.
 — „N'аведї temере, le zиче
 Кѣ glasș dđlче feciopeskș,
 Кѣчи еѣ n'amș venitș аиче
 Пачеа voastrъ сѣ рѣпескș!
 Траiđlș meѣ пе astъ lъме
 Пинъ ерї ера 'nflopitș,
 Кѣчи знѣ omș кѣ mīndрѣ nъме
 Мъ iъbeа, ера iъbitș;
 Astъzi alta 'mpъrъдеште
 Пе-аchestș sșfletș skimbъtopș;
 Рѣsbъnареа imї zimbеште
 Кѣ xргie ши amorș.
 Дар знѣ fiiș че амș ѓn lъме
 Мъ опреште-а-мї рѣsbъна;
 Sъзнедї dakъ пе-алș seѣ nъме
 Kpima mъmeї арѣ nika?“
 — ĩnsъ чине ештї тѣ? спъне?
 O ĩntreабъ знѣ imамѣ.
 Чине inima-дї репъне?
 E gїaxрѣ, saș mъsълmanș?“
 — Naidea... o essilatъ....
 Мъ deskонерѣ... вѣ xїтацї!...
 Este-о kрimъ, дар ĩeptatъ
 Кѣтре вої, divini бърбацї!
 Челș че тpeбъе сѣ moаръ
 Este mapele vizipș....“

Ziche; vълълъ se koboapъ
 De ne пърълъ еї de firъ.
 — O, splendidъ tinereцъ!
 O, minъne!“ тої striga,
 Къчї o паръ frъmъseцъ
 Ъnfloreshте faца sa.
 Пъръ 'n valъpї pizъtoape
 Pїъpa ne sinъ-ї albъ,
 Къмъ se vapъъ ne ninъoare
 Fokълъ soapelъї чelъ dalъъ.
 Oki-ї aъ aчea dъlчeaцъ
 A feчїoapelopъ черештї
 Чe prometъ ѝn чeea viaцъ
 Sъfletelopъ vitejemтї.

— O, minъne! шexълъ zичe.
 Eatъ ѝngepълъ чepeskъ —
 Mъ пpeъpтъ мїn' aичe...
 Eлъ e... нъ мъ амъgesкъ!“

Dar хanїma se 'нвълеште
 Ъn їашмакъ-ї pїzъtopъ
 Faца-ї dъlчe стрълъчеште
 Ka o stea чe пepe 'n nopъ.
 — Ѧнъ konилъ нъ moштенеште,
 Zise хнълъ din imamї,
 Kpїma kape osїndеште
 Пe пърїnцїї mъsselmanї!“
 Ea apънкъ ne kovoape
 Salba eї de diamantъ

Че лъчи ка flopi de soape
 Prin eterlă d'adamantă.
 Apoi, ka xņă visă de noante
 Ea în șmbpъ disпъrea,
 Ale vijъliei șoante
 Înkъ'n noante s'axzea.

III.

Kaikçii, veniți la masă!
 Bîada-î dăche pentră noi!
 Grijiile ce ne-ajūi apasъ
 Nș aș lakrămi pentră voi!
 Chei ce dorș-î împresoarъ
 Grijele ce-î înkonjoarъ
 Nș spșnș mikșorimea lorș?
 Șnșlă cere avșdie,
 Altălă, nșme gloriosă:
 Dorș-î tristъ nebșnie
 Întp'o inimъ de josă!
 Dăche este-a trêche 'n lșme
 Liberș mi neatîrnatș;
 Dar mșlđi portș șnș mîndrș nșme;
 Știmș mai mșltș de xņă bogatș
 Kare-arș da kîarș avșdie,
 Libertate kîarș arș da,
 Kaikçii ka noi șъ fie
 La Bizipș-Axmet-nașa.
 Tođi la tine se înkîrș
 De te face șъ roșești;
 Lșmea este înkъ plîrș

De-oamenī ce desprețzeamī!
 Dar, ne viața ce-a s'z fie!
 Ţnde-alb'el'ş Abd'elax?
 Neb'neaska l'şī mīndrie
 Ne ĩnfr'ent'z, ne Alax
 N'z iea parte ni'cī o dat'z
 L'ale noastre desf'ut'zrī;
 D'zce viaț'z petipat'z,
 Prad'z k'p'dei ĩntr'ist'zrī.
 Ast'z noante el'ş se d'zce
 K'z vizir'el'ş, pref'k'k'el'ş,
 K'z'tre alba l'şī cea d'el'ce
 K'z kaik'el'ş cel'ş t'k'el'ş.
 Satpazan'el'şī ĩi plache:
 Asta este z'n'ş favor'ş:
 Dar a'ceasta n'z ne face
 S'z-l'ş x'p'm'ş, pre z'iditor'ş!"

Astfel'ş la o mas'z mare
 Kaik'cii k'z'vīnta.
 — Abd'elax! kaik'x'n mare!
 Oare-çine ĩi stpiga.

IV.

Ţmbpele mistepioase
 Se koboar'z ne Bosfor'ş;
 Bal'x'p'ri d'el'çī mī argintoase
 L'z'na vaps'z d'ınt'r'z'n'ş nor'ş.
 Bal'x'pile sn'z megīnde
 S'z'b al'ş stelei b'p'i'ş de fok'ş,

Skatǝrǝ koamele pǝzinde
 Ši ne faǝa mǝrei jokǝ.
 Malǝpile kolopate
 De sepaǝrǝ ši grǝdini
 Mirǝ 'n xndeale snǝmate
 Milioane de lǝmini.
 Įtr'o veselǝ grǝdinǝ
 Mi de pasǝrǝ kǝntǝ'n florǝ;
 Balǝlǝ dǝlǝe se įnginǝ
 Kǝ pǝskarǝi viǝtorǝ.
 Azǝele frǝgesele
 Poartǝ veselǝ din grǝdini
 Ŗnǝ profǝmǝ de viopale
 Florǝ de dafini ši de kǝrini.

Totǝ pǝpǝmte ši įmbatǝ
 Simǝǝpile omenǝmǝi:
 Kǝzei kǝ viada-į transportatǝ
 Įn kǝmniile ǝerǝmǝi.
 Dar įn xmbra xnorǝ malǝrǝi,
 Lǝngǝ Ŗnǝ mǝrǝeǝ sǝlǝmǝ,
 Aǝtenta, įǝkindǝ ne valǝrǝi,
 Ŗnǝ kaikǝ ši Ŗnǝ viǝlǝmǝ.
 Eat'o xmbǝrǝ se strekoarǝ
 Ši s'apropie de malǝ;
 Įtrǝ 'n vasǝlǝ kape sboarǝ
 Beselǝ legǝnatǝ de-Ŗnǝ valǝ.
 „Abǝlǝx! de mǝ vei dǝlǝe
 Piintre valǝrǝ sǝnǝtosǝ,

Kъръ alba mea чеа дъче,
 Дагї-оїз сѣфлетъ-мї воїосѣ!
 Kolo ѓnde ѓnflorește
 Dafinlѣ desfъръtorѣ,
 Ѓn sepaїslѣ че albemte,
 Пе челѣ малѣ ѓnkїntъtorѣ;
 ѓnde kїoskъ-шї moae 'n mare
 A lѣi skarpъ de porfirѣ,
 E челѣ visѣ de desfъръtare,
 Dъlчеа mea kъ пърѣ de firѣ!“

Astfelѣ satpazantlѣ sнsne
 Kaїkчїslї tъkstѣ
 Iap kaїkslѣ se sнsne
 Bїntslї че a tъkstѣ.
 Lъna palїdъ dispae
 Dъпъ vїpфslѣ sнsї malѣ;
 Bїntslѣ geme 'n депъръtare,
 Bїne 'n frъntea sнsї valѣ.
 Stelele skınteetoape
 Пїntpe nopї akъmѣ lъcheskѣ;
 Balъpile plїngъtoape
 Se fakѣ mapї mї se albeskѣ.
 Iap kaїkslѣ e департе:
 Elѣ aleаргъ грацїосѣ;
 Пї se 'nklinъ de o parte
 Трасѣ de вълъ-ї flъtъposѣ.

„Kaїkчїѣ! te sїtъ bїne:
 Bїntslѣ geme ne Bosforѣ!

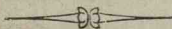
Bijzlia xrlъ, vine ;
 Balslъ este 'nshlytopъ!“
 — Maï pьdinъ elъ ne-amъgешte
 De kîtlъ omxlъ kъpxî dъmъ
 Inima че ne sdrobешte,
 Bъдa че-î înkpedinъmъ!
 Nъ m'аï înmelatъ ne mine?
 N'аï sdrobotъ sxfletxlъ meъ?
 O! dar eatъ moарtea-дî vine;
 Poagъte lxi Dъmnezeъ!“

Zичe: lъna dъпъ mъnte
 Lъче înkъ xпъ minxtъ
 Шî реваръ ne-a lopъ frъnte
 Xпъ torentъ de fokъ plъkxtъ.
 Abdъlax atъnчî koboаръ
 De ne kanъ tьpbанъ-î greъ,
 Шî o koamъ гълbioаръ
 Pîxъ ne sinxlъ seъ.
 — Naide!... o, fii-mî bъпъ!...
 Чepъ îeptape... te izbeskъ!...“
 — Dъпъ kрîmъ, шî minчîзнъ?...
 Морî!.. Eъ nъ te maï voeskъ!“

Zичe; tpage o sъпaпъ
 Чe'n kaikъ a fostъ fъkxtъ;
 Basъ 'noatъ plinъ de aпъ,
 Шî sъb xnde-a desпъrxtъ.
 Ea apъnkъ o kъtape:
 Bede ne vizipъ nepîndъ;

Апої singъръ disparе
În torentslă de argintă.

Дар знѣ васѣ soseште 'n datъ :
Поартъ патрѣ мѣссѣлмані;
Сканъ alba înekatъ;
Скѣпѣторіи сѣнт имамі.

NOTA. ¹ Astfelă sint vörbele че maginăslă kintъ ne minapele de çinçi opі ne zi.

² Шехă, sač шахă; преотă маі mare, вѣдѣкъ тѣркă.

³ Imamă: попъ тѣркă.

⁴ Sint maі mälte klase sač ordine de dervimі, dăпъ deosebitele fede че a lsată religieua măsselmanъ: dervimі зрѣторі ми dervimі дѣпѣторі; чеі întiіă se adăпъ ми зрѣ пѣнъ kadă de ostenealъ; чеі-aldі joakъ învirtindăse împrejură zniі ne lingъ alçii.

X.

HIAL.¹

I.

Magikъ frъmoasъ ka o sзvenipe
 Din nъkzte timnъrî in neferîcipe;
 Dъlче ka знъ visъ
 Че in fantxlъ zilei bate 'n arinioape
 Ши s'avintъ dъlче kъtre mindpъlъ soape,
 Къtre Paradisъ;

Драгъ, volъptoasъ, ka martъpa dъlче
 Че o sъrstape de amorъ prodъche
 Пе-алъ fecioapei sinъ;
 Пъръ ka lъmina че къ ръsfъдape
 Stelele de аpъ skъtъpъ пре mare
 Peste valъlъ linъ;

Nămăi astfelă poate s'z aveți idee

Kită de-amăgitoare este o femeie

 Че не-авестă Bosforă,

Pe aveste mășri verzi mi profămate

Aș adășă, la kapă-i veselă înjăgate

 Bisele de-amoră!

Kămă o floare smălsă din a ei grădină

 Шi-a pătpată profămălă че-avea ne tălină,

 Ш'ale ei kălori;

Astfelă ală ei săfletă inkă pătăndește

Poa че în черэри fae de 'nflorește

 Splendidele flopi.

Splendidă este brăș-i; fața ei e dăche;

 Пърă-i че în valări bălăioare lăche,

 Kade rătătoră;

Okii ei albastrii aș o kăstare

De o volăntate nlină de 'ntăstare

 Че însăfl' amoră.

Nă 'ntrebăți de деарă-i; eș nă vă voiș săzne.

 Îngerii poetici aș vr'o năgnăne?

 Stelele de fokă,

Bisele de așă, че ne inkonjoară,

Drăga fericipe че eteră șboară,

 Potă s'z aib' șnă lokă?

III.

Înt'r'o searþ linþ ea veni kþ mine
Pe Bosforþ-albastþ ce kþ dþlþi lþmine

Lþna-lþ poleea.

Þnþ kaikþ ne poartþ repede prin valþri.

Albe minerale, kþoskþri, dalbe malþri

Lþngþ noi fþgea.

În tþcereþa poþþei dþlþele-aþpele

Mþrþþraþ in þþrþlþ bþþþioareþi mele;

Stelele plþvii

Rþþþrsaþ ne malþri valþri de lþmine

Þþi formaþ fantastiþi splendide grþdine

Kþ-ale lorþ skþntiþi.

Balþlþ geme dþlþe sþþ o koastþ verþe

Þnde nintþe dafini þnþ sepaþ se þerþe

Kþ-ale lþi lþmini;

Þnde miþ de paseþi kþ-ale lorþ konþerte

Fakþ ka sþ þesþne þerþile þeþerte,

Magiþe grþdini

Kaikþis 'n þoaute þarþþ kþte odatþ

Prin a lþi kþntape inima 'ntþistatþ

Sþsninþndþ de-amorþ....

„Omăle! ɢɢrîŋɢ miserɢ 'njositɢ!
 Œmbɢɢ ne'ŋceleasɢ ka a ta xpsitɢ
 Pe-astă pɢmîntă de doră!

Pentɢɢ ce amesteçî kɢ-aste dălçî konçerte
 Kîntɢpile tale palide, demerte?
 Soarta-çî pe pɢmîntă
 Este de a plînge dăpɢ visɢrî vane,
 Şi kɢ-a ta ɢɢrîŋɢ sɢ xɢɢneşî, sɢɢmane!
 Vermii îŋ mormîntă!

Lasɢ dăp sɢ kînte, miserɢ fɢntɢɢɢ!
 Lasɢ dăp sɢ kînte taînika natɢɢɢ!
 Çine-a imitată
 Mɢɢɢɢɢɢ ce lasɢ dălçele-aɢɢele
 Pɢsɢfɢŋdă pre mare dalbe viorele
 Kɢ zŋă sɢɢstată?“

—„O poete! 'mî zise alba kɢlɢtoare,
 Mɢsika natɢɢɢ este-amɢgitoare:
 Sɢnetɢ-î çereskă
 Ne însăflɢ kɢntɢɢɢ ce tɢ zîçî demerte;
 Dăp ale natɢɢɢ magiçe konçerte
 Nɢ ne mălçɢmeskă.

Arta le kşlege mi le kşrşceşte
Kş pşterea sakrş ce-omşlş mouştenuşte

De la Dşmnezeş.

Flopile perđste 'n erbşrş lşminoase,
Kşndş le faş bşkete nş sşnt maş frşmoase?

Sşzne, dragşlş meş?“

Astfelş imş rşspşnde... Eş priveamş pe mare
Flopile de aşrş ce k'o sşrştare

Lşna rşspşndea,

Şi prin kare-aşeastş jşnş bşlşioarş,

Ka o floare de-aşrş, ka o stelşioarş

Dşlce se perdea.

Ea, ka kşndş gşcişe kşgetele mele,

Kş, şnkşnş okiş, dalbe viorele,

Rşmenindş şşorş.

O şşbeamş ka viaşa, kşndş aşeastş viaş

Ne s'aratş şnkş plşnş de dşlceaş

Şlşnş de amorş.

III.

Eş visamş ferice. Alba mşndrşliş

Şkştrş de raze vesela-ş kosiş,

Ka şnş valş şşmosş

Şe trekşndş pe şnde tremşrş şşb soare;

Saş ka kşnşlş şnşrş ce şşb lşkrşmşoare

Tremşr' amorş.

— „Cine ești tu, dragă, tu ce 'n zile pe
Îmi apară în umbra lakrimelor mele,

Și kă răsfrâguri

Faci să 'ntinerească inima-mi sdrobotă

Și mă 'mbedi din gura-tă dăce înflorită

De dăci sârșuri?

Porci în oki-tă roz, unde tinerele,

Ce îmbată dăce kăgetele mele;

Porci pe sinimoră

Rosa primăverei vieții ce se dăce;

Porci pe a ta kosică splendidă mi dăce

Bisele-mi de-amoră!“

La aceste vorbe, peste alba-i faț

Părpăre cerească kade, se răsfaț

'n valuri rîșitoră.

— „Ești sintă ideală-tă; cheră-i ală meș mire...

Dalba-mi lokșință este într'o gîndire,

Ca o roz 'n floră.“

— Dakă ai în sșfletă inkă bșnătate,

Lasă-m'a kălege posele poate

Pe gărăta ta?

Bino de mă 'mbată kă a ta izbire,

Bisă de tinerețe mi de ferășire!...

Bin' a mă 'nkîntă!“

XI.

GHILFAR.

I.

O, voi, ce proskrie o deapř ingratř
 Și înk' o dorici!
 O, voi, ce v'atristř o klimř 'ngiecatř,
 Voi kici sřferici!
 Beniđi kř speranđř pe-ačeste verzi malři,
 Edemř građiosř!
 Aici totř e liberř, ka dalbele valři
 Pe-oceanřlř frřmosř.
 Pe ačeste verzi lokři e nřmai mřpire:
 Tiranřlř abjektř,
 Și sklavrřlř ce geme în nefericire
 Însřflř respektř.

Aiçi totş ce namte din voea cereaskţ
 E mare, divinş;
 Iar totş ce pşrcede din mîna-omeneaskţ
 E misepş, meskiuş.

Ax! apta e moartţ!... dar este în lşme
 Çeva mai frşmosş
 Ka aste demerte ce nş aş niçi nşme,
 Şi mai maşestosş?
 Splendide imaginî, mşreçe palate
 Çe okiî rşpeskş;
 Aiçi sînt açeste demerte kşrate
 Çe-eteriş inflopeskş.

Çe mîiş şmanţ pretinde s'şrzeaskţ
 Şiş templş mai demiş,
 Mai mare, mai splendidş, ka bolta cereaskţ
 A astş edenş?
 Şi çine pretinde prin moştele feçe
 Şiş fi imitatş
 Poetika, viea, divina mîndreçe
 Çe okiî îmbatş;
 Kşlopile viedeî ama variînde
 Çe tpekş ka prin visş?
 Magia açestopş demertşpî pizînde,
 Diviş paradisş?
 Aiçe tabloşlş ferice s'şnemte
 Kş fsmşlş de floş,

Kъ шопте де валъри че 'mbatъ, ръпемте

Тоуї simđi-arzъtopi.

A voastrъ domnie, o arte frъmoase!

Nъ este aчi;

Mîndrecea ачесторђ гръдинї маїестоase

Въ face-a пъли!

Floriđi mi întindeđi a voastrъ lъminъ

Пе-апъсъ 'ntpistatђ;

La чеї че splendoarea natъrei, strъinъ,

Nъ i-a fermekatђ!

Aша mъritorъlђ че anii-mlъdie,

Sdprobitђ, abъtatђ,

Feriче-ї kîndђ vede знђ visђ de jъnie

Sъavђ mi plъkstђ.

II.

Пе-о koastъ pizъndъ че veselъ-шї perde

Пичїоръ 'n Bosъorђ,

Апаре prin dafini, къ kremtetъ-ї verde,

Знђ kioskђ ръnitорђ.

În poalele sale se sparge în valъri

Kъrentъlђ sнъmosђ

În kape se mirъ къ verzile-ї malъri,

Koketђ, volъptosђ.

Паша-Бараїктаръlђ¹ akolo se lasъ

La moi desmerdъri

Шї zitъ dъpereа, a lъmeї mireasъ

Kъ peчї sъrъtъri.

O sãtz de lampe revãrsã lãminã
 În kioskã-'nflořitã,
 Pe kãpe maslinãlã mi mĩrãlã se 'nclinã
 Voĩosã bũlsãmitã.
 Akolo 'n grãdinã frãmoasele sklãve
 Prin dafinĩ albeskã
 Ka flopile de-ãrã, plãkãte, sããve,
 Çe 'n kitri 'nflopeskã.

III.

O parte din sklãve în kioskã strãlãçeste
 Ka fokãlã kãpatã
 Çe splendida lãnã în flori rãspĩnd.ãte
 Pe valãlã snãmatã.
 Dar çine prekãrã a lorã desmerdãre
 Iãi kĩntekãlã lorã?
 De odatã rãããnã açeãstã kĩntãre
 Pe lãtlã Bosforã:

„Pĩntre vãlãlã fegeĩ tele
 Amã vãzãtã ãnã fokã çepeskã:
 Doĩ okĩ dãlçĩ ka doz stele
 Çe se frĩngã pe viorele
 Iãi în roz strãlãçeskã!
 Doz koame bũlãoãre
 Çe pe sinã-ĩ se sdprobeskã;
 Grãcioãse arĩniãore

Poleite 'n fokš de soape
 Țe în noante skînteeskă.
 De-atâncî visslă vîedei mele
 Vine dăle piztoră,
 Pintre șmbre, pintre stele,
 Pintp'șnă piș de lăkrimele,
 Și mă 'mbată de amoră.
 Lăna dăle se pădikă
 Pe Bosforă lă adormită;
 Dormi, frămoașă hanîmikă!
 Dormi, cereaskă păsărikă!
 Dormi șb lanțș-șii așpită!
 Țela kășii emti isbită
 Astă noante va sosi,
 Și pe alba lăi robită
 Din prinsoarea-î înflorită
 Va skăpa saș va mări!

Kîntarea Țe lasă aȚeste dălăi șoante
 De tînră amoră,
 Se stinge kă 'nȚetă lă departe în noante
 Pe lătlă Bosforă.
 Prin grăpa de sklave girlandă șbavă
 A așii xaremă,
 LăȚea prin mîndreȚe o tînră sklavă
 Șnă visă din edenă.
 Era favorita la kape se 'nkină
 Bătrînlă Beziră;

Fr̃moas̃ ka val̃l̃š ce 'n noante l̃smiñz

S̃sb manta-ĩ de fir̃š.

— „El̃š este!“ ĩmĩ zise fr̃moasa xanĩmz

K̃z p̃r̃š vol̃ptos̃š;

Iar alba eĩ fr̃nte se 'nkinz pe mĩnz

Bisĩnd̃š amopos̃š.

— Bezir̃l̃š!... strigar̃z timidele sklave.

Паша Бараїктар

Prin albele sklave k̃z gene s̃xave

K̃zta pe Gilfar.

Čerkeza-ĩ s̃r̃ĩde, se 'nkinz t̃k̃z̃t̃z

La bek̃l̃š Bezir̃š;

El̃š mĩna-ĩ ĩntinde ĩi besel̃š s̃r̃z̃t̃z

Kosiga-ĩ de fir̃š.

— O d̃l̃ce fr̃moas̃! t̃z napĩ ĩnpistatz

Saš eš m'am̃gesk̃š?

Aĩ t̃z vr'o doriñz ce ĩnima-ũĩ kat̃z,

S̃z-ũĩ-o 'ndep̃linesk̃š?

Dap fie ačeasta k̃iar̃š s̃ventp̃r̃l̃š ce l̃čce

Īn mĩnz de šax̃š,

Ba fi ĩmplinit̃z, o draga mea d̃l̃ce!

Īũĩ j̃r̃š pe Alax̃š!

— Ñz, doamne ĩxbite! eš ñz-s̃š ĩnpistatz,

P̃z̃sñnde Gilfar.

Ši alba eĩ mĩnz se joak̃z distrat̃z

Pe sk̃mp̃z-ĩ xang̃iar̃š.

L'acheste k̃ṽinte Ńmbroasa l̃ĩ fauz̃

Peĩntineri

S̃sb mĩna čerkezei ce fr̃ntea-ĩ p̃r̃sfauz̃

Ši med̃š a vorbi:

- Frămoasъ komilъ! nă-цї este în штире
 Kítă eă te íbeshkă!
 Dar emti tă feriche de aчeastă íbipе,
 O săfletă чepeskă? "
- Feriche! feriche! " amanta-ї pъspunde
 Šporă pъmenindă;
 Ši 'n mînile-ї albe ea faца-ї askunde
 Ši tache gîndindă.
 Tambura pesnъ săb mîna poroasъ
 A zporă eănăчї;
 Iar danцъ 'nfloreşte giplanda voioasъ
 A sklaveloră dălчї.
 Bъzst'-адї vr'o dată ne faца íčїoasъ
 A veselei mърї
 Kîndă soarele vapsъ o ploae-argintoasъ
 De dălчї sърătърї;
 Kъmă skînteie dălчe aчeste sъave
 Torpente de fokă?
 Aша ne tanete frămoasele sklave
 În danцърї se jokă.
 Šerbetslă чelă dălчe în kape-aрpite
 Se vapsъ spămată
 Ši ambpălă essală săb baze 'nflopită
 Šnă fşmă profşmată.
 Profşmălă чelă dălчe de flopi de-iasomie
 De dafinї, de mırцї,
 Kă-a sepeї rekoape, kă vîntălă чe-adie
 În pepї flopiđї,
 Ši mşsika, danцălă, mi lăksălă чelă mare
 Чe'n kioskă s'arъta,

Înkîntъ, îmbatъ nebsna-adznapе

Че lsmea sîta.

IV.

Еар noantea пєрchede pe kale 'nfloritz

De stele черешті

Ші pare strîinъ la totъ че-agitz

Pe fii-omeneshі.

Еъklia de аспъ se leagъnz înkъ

Pe latxlъ Bosforъ;

Pe зpmъ dispare sьb frъntea de stînkъ

Пердъtz îн norъ.

„Azî-tъ departe o sьpdъ strigare

Îн снагълъ ombrosъ,

Ка зpletъ de vîntъpî че 'nalцъ ne mare

Знъ valъ fьpîosъ?

Askъltъ? нъ este gemînda fьptъnz

Pe mъpile-adîncî;

Nîcî dgînîi fantastîcî че 'n noante s'adznpъ

Sьb negpele stîncî;

Eî sînt enîcherîi!... pe negpele strade

Îн рîndъpî se 'nshîpъ,

Ші pleakъ s'ataye, sъ ардъ, sъ upade

La vekîxlъ vezîpъ.

V.

Îн kîoskъ sъrbъtoapea îmbatъ, aprînde

Pe dъngъitorî,

Ши моалеа пльчере пе виага лорѣ тинде
 Арина-ї де флорї.
 Дар гарда Албанъ де-афаръ вестемте
 Пе векїлїлѣ остамѣ
 Къ оастеа ребељъ армат' окOLEште
 Мърецїлїлѣ локашѣ.
 L'ачеастъ вестїре сепаїлїлѣ ресєнъ
 De цїмете-амарї,
 De sgomotѣ de арме че факѣ de детєнъ
 Гїеромї-енїчєарї.
 —„Съ такъ тамбєра! шї роабеле mele
 Съ зрче 'n харємѣ!
 Тє, дєлче копїлъ! дъ-мї армеle gpele
 Ka съ ne бътемѣ!“
 Elѣ зїче, s'армеазъ, сърєт' a еї фрєnte
 Ши синє-ї de флорї,
 Ши есъ кє гарда їn noante съ 'нфрєnte
 Пе 'mpresєрєторї.
 Ачєї че пе дїнссїлѣ воєскѣ съ-лѣ конжоаре
 S'abatѣ la пзмїнтѣ
 Ши сєб ale sale gigantїчї пїчїoare
 Гъсєскѣ знѣ мормїнтѣ.
 „Паша Бараїктаре!... ръварс' амарї плїngerї,
 Къчї тpeбї съ морї!...
 Дъ-мї alba ta склавъ кє nlete de їngerї,
 Кє гєра de флорї!...
 Ea-мї este їsbitъ!“ Аша її vorbєmte
 Џнѣ жєне-енїчїарѣ;
 Іар Паша азде, тpeсаре, пълєште
 Ши гєме амарѣ.

Se 'nterpъ în kiosk-î la alba-î framoasz

Че-аштеантъ plingîndă.

— „Gilfaro! îi zice k'o vorbъ fieroasz

Бърînslă gemîndă,

Îmî jzrî pe profetslă mi pe-a ta viaцъ

Къ n'ai амъgită?

Dap sklava-î rъspunde k'o mîndrъ dăcheaцъ:

„Eă nъ te-amă îxbită!“

Elă varsz zпă rъknetă, anăk' o lăminъ;

Aprinde-acheă lokă

Și 'ndatъ dispare kă alba kadînz

În valzrî de fokă.

NOTA. ¹ Acestă săgetă este kă totslă istopikă. Săltan-Selim fă detronată de nonî mi de eniçerî mi arăkată în inkisoare, pentră kă voise să pegenezeze patria sa. Dap Baraiktară-pasha de la Rășchickă, amikă kpedinçiosă ală lăi Selim, hotărî să nșe din noă pe tronă pe stăpnînslă săă. Rădikîndă o oaste mare vine asăpra Konstantinoplei, mi învinge pre rebeli; ačestiea însă sșgrămъ pe Selim în inkisoare; asemine soartă avă mi Măstafa. Dăp ačasta Maxmăd, tatălă Săltanăslă de astăzi, fă nșmită padîșax de kătre învingătorăslă Baraiktară; săpre pekșnoumîngъ Săltanăslă îlă făkă Sătrazan. Însă elă zîtz datorîile sale kătre patrie mi kăzș kă totslă într'o viaцъ rșmînoasz mi moale: în lokă de a se okșna de trebile statăslă, îmî petreçea zilele mi nougile kă o sklavъ framoasz. Eniçerî se revoltară din noă. Baraiktarăslă văzîudă kă nș-î mai poate învinge, hotărî să meargă împreșnz kă obiekăslă drăgosteî sale, pe kape nș voea să-lă vadă kăzîndă în minile rebeliloră; dete fokă elă singșră kăioskăslă în kape se afla, mi arșe kă dînsa împreșnz. Se zîce kă a doa zi s'aă află kadavrele loră arșe mi îmbrăçimate în lokăslă ačela.

XII.

ORTANZA.

I.

Soarele se skaldz 'n alba Propontide

Ka znš globš de fokš;

Pe-ale mърeі valpři, vesele, splendide,

Pazele-і se jokš,

Ші in viі torpente de-azpš ші пзрпзрз

Варзз dzlчi kзlori

Че se varieazз pe szpfaца azpзз

Ші se spargš in flori.

Baszłš meš pe mare, inkzрkatš de vele,

Fzge legznatš;

Мз 'ntrecheamš kz delfini ші kz рzндzncele

Pe Bosforzłš latš.

La o apz dslce¹ znde se adznpz
 Albele femeI,
 Basxlš nostrz sboarpz, intpe soape, lznpz,
 Ŗmbpe mi skinteI.
 Dar kaikxlš intrz dznpz lina mare
 Întp'znš rîzshopš
 Penede ka viaza, ka o szpztape
 Dslce de amorš.
 De o datz oki-mI vzdš pe o kîmpie
 Pîntpe pomîshopI
 Albe odalisce ce kz bzkzpie
 Se perdeaş prin florI.
 Bass-mI se opreşte. Eš koborš pe malzpi
 Pe szb kîparoşI,
 Znde-o odaliskz îşI mira în valzpi
 Okii eI fokomI.
 Altele prezpntz neste valea verde
 FlztpriI ce sborš
 K' ale lorš sperançe kape 'n plînsš se perde
 Şi ka dorxlš lorš.
 Altele 'n talice pe-arkzpi poleite
 Trekš kz-aI lorš ešnşvi:
 Prin îaşmakš skinteIe plete azpite
 Şi-okii lorš çeI dslci.
 MaI vzzîş akolo nişte dragI fečioape
 Soapta le-a adşş.
 Zna e frzmoasz ka o fericipe
 Kape-a încetatš.
 —„Bino de priveşte, zise kz zimbipe,
 Znš frzmosš pzkatš!“

Ziचे, mi-mi aratъ o xanimъ albъ

Pintre pomisorî,

Kare 'n mînzșide înnletea o salbъ

De șave florî.

Eș vъzxiș prin vълs-î albioara-î faцъ

Ш' okiî lъkrъmomi,

Pletele-î pъzъnde че voiosъ pesfaцъ

Zefiriî șndomi.

Eș vъzxiș în oki-î mi пе-a ei gърицъ

Paixlș volșntosș.

Iar пе sinș-î fragedș, plinș de bъkъrie,

Maî vъzșsemș eș

Biaцa, kъmș lъchise în kopilъrie

Sșfletșlxi meș.

II.

Lъna vapsъ valșpî limpezi, pъsfъцate

Peste pîșmorș;

Ale noastre vase, veselș legъnate,

Pe șpfaцъ sbopș.

Sșb kaikș kъ șease vîșle așroase

Șndele mșgeskș.

Tpeчe xanimika, kъ gene fpșmoase;

Staș mi o pивeșkș.

La lъșina stelei, ea înklinъ dșlче

Kanșlș ei, vișîndș;

Iar пе alba-î faцъ lakpima strъlचे

Graciosș nikîndș.

Dzply noi aproape cele dragi fecioare
Binǎ într'altǎ kaikǎ.

Dzply riǎ în mare vasele zhoare
Ǐndele desnikǎ.

Ne 'ntǎrnyǎmǎ în noante pe a mǎrei faǎ
Kǎ-albǎ îngerashǎ.

Latele lorǎ plete ce 'n vîntǎ se rǎsfadǎ
Fǎlfǎe drǎgǎlashǎ.

Besela Optanza zise rizǎtoare :
„Eshǎ nerǎbdǎtorǎ !

Brei s'ajǎngǎ kaikǎlǎ? kaǎǎi poate-o floare,
Floare de Bosforǎ?

Albele nebǎne riǎserǎ voioase
De zimipea mea.

Ale lǎnei valǎri viǎ mi argintoase
Preste noi kǎdea.

Alba xanǎmikǎ ce încelesese
Kitǎ a fostǎ plǎkǎtǎ,

La lǎmina stelei întpedeskisese
Bǎlǎ 'n florǎ kǎsǎtǎ.

Basǎlǎ ei mai iste sboarǎ neste znde
Ǐndele spǎrgîndǎ:

Pîntre zmbra sepei kîndǎ mi kîndǎ s'askǎnde
Pape kîndǎ mi kîndǎ.

Apoi stǎ pe valǎri pîntǎ ce sosehte
Basǎlǎ meǎ celǎ mikǎ,

Ǐi îndatǎ valǎlǎ earǎ se sdrobemte
Sǎb alǎ ei kaikǎ.

Dǎlce ferǎcipe!... Basǎlǎ meǎ atinge
Basǎlǎ ei fǎgosǎ.

Агреа-і desface vълѣлѣ че ѡчине

Първ-і volъptosѣ.

Гада-і desvълitъ че la lъnъ lъче

Mi se арѣта,

Sъb a mea кѣтаpe че-о сѣрѣтъ dъlче,

Se ѡмъpъpъра.

Mѡna-і mikъ smълge din a eї kosiцe

Доъ dalbe flopѣ;

Le сѣрѣтъ dъlче кѣ a eї гъpицъ

De маї mълte opѣ;

Апої mi le-арѣнкъ кѣ neѡngpѣjipe

Гацъ ѡтърnѡndѣ.

Іар kaikъ-і sbъpa ka o нълъчipe

Ѧnda ѡспъmѡndѣ.

— „Ах! че flopѣ fpъmoase! стрig'ачеа fetикъ

Че атѣлѣ ѡбескѣ!

Дацѣ-мѣ mie зна, чеa маї mѡndpъlikъ!

Bѣslele s'opъeskѣ.

III.

Дар kaikълѣ sboapъ кѣ ачеа ѡбѣтъ

Kѡndѣ noї ne opѣmѣ.

Ѣn demepъtѣ ne mapea кѣ-арѣ ѡflorѣтъ

Okѣѣ pъtъчѣmѣ!

Lъna se askъnde dъn' ѡnѣ vѣpfѣ de stѣnkъ;

Чepълѣ se ѡmbpea;

Askъltamѣ ѡn noapte.... o тъчере-адѣнкъ

Peste totѣ domnea.

— „Ѧnde vpeї a merge?“ kaikъчѣs-мѣ zѣче.

— Potѣ sъ-цѣ o спъnѣ еѣ?

Opri znde mi-i dache, nșmaî sînt feriche

Лопътарѣлѣ меѣ!

Dșm'akolo znde alba xanîmikъ

Аре-алѣ еі харемѣ

Sъ maî vâdș în okiî mi ne a eî gъrikъ

Dșlcele Edemș!¹

— Cine o kșnoaște? zise kș dșlceaцъ

Лопътарѣлѣ меѣ.

„Draga mea Optanzъ! ox! îцi jșrș ne viaцъ

Шi ne Dșmnezeș!

Jșrș ne frșmșșeșea-цi splendidъ mi dșlce,

Пе-ale eі komopi,

Пе a ta prîvipe че în lakrimî lșce

Пе алѣ тѣș sinș de florî!

Pentрș fanta asta, perfidъ fetiцъ

Îmi voiș ръșbșna,

Шi kș volșntate рșmena-цi gъriцъ

O voiș sърșta!¹

NOTA. ¹ Apele dșlci-kșnoskște, chele din Ezrona despre kape este vorba aчi, sșb nșme de keat-xane, este-o prezșmlare frșmoaș apșoa-ne de Konstantinopol, pe marginile zndi riș kș anъ dșlce че se vapsъ în mare. Akolo în toate vinepile femeile tșrче se dșkș mi ръșșflș aerșlș kșpatș. Strșiniî, kreștiniî, bърбацi mi femeî potș sъ чipkșle prin gрșnele aчele de femeî între kape sînt de toate klasele soчietъцiî mșșșlmane. În sърbștopile aчele se ръ-neskș okiî kъlștopșlđi prin diversitatea kostșmelopș, frșmșșeșea femeilorș mi noștatea lșkrșlđi.

CAICELANEE.

Lui G. S... poetulū.

Omagiu de amicie si stima.

I.

Bin', pегina mea izbity!

Барка mea e аспитъ;

П'intre cele lalte vase

Ea lъчешte ka знъ kpinъ;

Koardele sînt de mътase,

Belele-î sînt de satinъ.

Ъnde vreî eъ te voiъ dъche:

Dар askъltъ, dragъ dъlъche,

Pentръ ppegъlъ mъnъcheî mele

Nъ voiъ sчentръ de 'mъpъratъ,

Niчî kopoana ta de stele;

Чи знъ fpagedъ sърstatъ.

II.

Pe зnda аспитъ de skinteioase stele

S'avîntъ барка linъ;

O хоръ pizъtoape de line аспеle

Se joakъ mi pesfagъ kosiđa drageî mele

Шi sinъlъ eî de kpinъ.

Kolo sъsninъ valъlъ sъb malъpî semъnate

Kъ kîoskъpî de popfirъ;

Kolo delfinъlъ saltъ în jokъpî pъsfъgate

Pe зndele închinse kъ brîpî kolopate

De paze dъlчî de firъ.

Ші черлѣ, ші пѣмѣнтлѣ, ші знда гѣрѣ пѣнте

П'алѣтѣрѣ тоате шорѣ:

Ші стеаца чеа де асрѣ се леагѣнѣ пре мѣнте

Дар дѣлчеа меа фѣмоасѣ аскѣнде алба-ї фѣнте

Їн синѣ-мї арзѣторѣ, —

Ші кѣ о ворбѣ драгѣ, к'о тѣнѣрѣ мѣстраре

Їмї зѣче грачѣосѣ:

„Кѣ мѣлтѣ есте маї дѣлче а ноастрѣ рѣсѣдѣаре

Де кѣтѣ ачеле фокѣрѣ че скѣнтее пре маре,

О драгѣлѣ меѣ фѣмосѣ!

Еа зѣче ші сѣснѣнѣ, ші доѣ лѣкрѣмееле

Се скѣрѣ тремѣрѣндѣ

Пре але фечеї sale флорѣ драгѣ ші рѣменееле

Че тремѣрѣ воїоасе ка флорѣле де стеле

Пре валѣлѣ мѣреї блѣндѣ.

Дар ка сѣ 'мпакѣ сѣснѣнѣлѣ че дѣлче рѣтѣчеште

Їн синѣ-ї делѣкатѣ,

Рѣдѣкѣ ѣндатѣ вѣлѣлѣ че фаца еї ѣмбреште

Ші не тамбѣра д'асрѣ че мѣндра меа ѣзбеште

Еѣ асѣфелѣ ам кѣнтатѣ:

„Роа тѣнѣрѣ стрѣлѣче

Їн албастрѣ-цї окѣморѣ,

О фѣмоаса меа чеа дѣлче

Штерге-ачеле лѣкрѣмѣорѣ.

Bîntălă sepeî rîsnîndemte
 Ţnă profîmă îmbrîsîmită;
 Balălă mîreî mîrmîreşte
 Şî se stînge adormîţ.

Черълă semînată de stele
 Къръ 'n аърă peste vală ...
 Lasъ, draga vîedeî mele
 Съ beă plînsъ-цî vîrgînală.“

Aşa kîntam pre mare şî alba mea frîmoasъ
 Pe braţъ-mî adormea
 Şontînd kă rîsfîţare: o noapte drîgъstoasъ
 Opreşte sborъ-цî dăche pe lămea cea voîoasъ,
 Pe ferîcîrea mea!

III.

Лопъtare! noantea vîne
 Дъпъ dealърî fîmegîndă:
 Ка o salbъ de рăbine
 Lăna treche lăminîndă.
 Лопъtare! mînъ bine!
 Balălă geme snîmegîndă,
 Şî e ora kîndă sîsnîne
 Омălă varъ lăkrъmîndă....
 Мергî snre stînka negъroasъ
 Ţnde lăche ŗnă palată,
 Ţnde dăchea mea frîmoasъ
 Şlînge plînge ne 'nchetată.“

IV.

Icî în barca mea voioasъ
 Bin', o tînrъ frъmoasъ,
 Albъ floare din Edenъ
 Kъ kosiđe de ebenъ.

— Dъ-mъ dzlce lопъtare
 Ѧnde stelele de fokъ
 Kъ o moale pъsfъцаре
 Kъ albastre florî se jokъ.
 Ши în viaца kape sboаръ
 Eъ цî-oiъ fi o sorioаръ.“

— Te voiъ dzce kъ плъчере
 Dakъ тз 'mî fъгъdzешî.
 De акъm, l' a mea vedere
 Sъ плечî okîi, sъ рошешî.“

Iар konila чеa izbitъ
 A pomitъ ka знъ grenatъ,
 Ши sfioasъ ши zîmitъ
 Okî 'n sinъ-î a plekatъ.

D'atъnчî alba koniligъ
 Kъ okî dzlчî ши арзъtopî
 Ши kъ шipe ne kosiцъ
 De la sinъ-î îmi dzъ florî.

V.

COMPATIMIRE.

„Ničí para fr̄sm̄seuđ̄ che inima-mí r̄p̄nešte
 Ničí zilele che sboar̄ de kínd n̄x te am z̄p̄it̄š
 O d̄sl̄che Mexr̄sbik̄! nimika n̄x gonemte
 Imaginea ta draḡ din s̄sflet̄-mí r̄p̄nit̄š!

Къчі т̄х em̄t̄i ideal̄šl̄š che-am̄ k̄z̄stat̄š ne l̄z̄me
 К̄z̄ vissele 'n̄florite în viauđ̄ 'mí aí p̄r̄x̄t̄š,
 Ш̄i 'n̄ p̄aza fr̄sm̄seuđ̄-đ̄i, în d̄sl̄chele t̄ž̄ n̄z̄me,
 Ш̄i чер̄sl̄š mi p̄z̄m̄int̄sl̄š mi viauđ̄ am̄ p̄er̄đ̄t̄š.

Т̄х em̄t̄i, o d̄sl̄che fermek̄š al̄š 'vis̄z̄p̄ilor̄š mele!
 Înt̄iia mi din ž̄pm̄z̄ fiinḡz̄ che ador̄š,
 Ш̄i anii meí de ak̄z̄ma ne lak̄r̄z̄mile tele
 O d̄sl̄che draḡz̄, sbor̄š!..."

Astfel neste lina mare
 În kaik̄z̄-í f̄z̄ḡz̄tor̄š,
 К̄z̄ o d̄sl̄che s̄z̄sninare
 К̄int' z̄n̄š j̄s̄ne t̄pek̄z̄tor̄š.

Dar kolo p'avele malz̄p̄i
 Înt̄pe verz̄ii sikomop̄i,
 Ž̄nde-z̄n̄š kíosk̄š se mir̄z̄ 'n̄ valz̄p̄i,
 Înt̄pe stele mi 'nt̄pe flop̄i;

O femeie se 'ntrevede
 Prin kafas-î zăgrăvită
 Ca o stea ce se prevede
 Întreună răz argintăit.

Ea își scoase din kosid
 Doz florî ce sîrșit
 Și kă alba-î mînzid
 În kăikă le arșnkă.

VI.

Știi tă mîndră konilik
 Pentră kape bîlbîli
 Grațioasa pîșrik
 Kîntă 'n florî la Kandili?

E sîșpire mi pîșid
 Albă kă ză kpinîșoră,
 Palidă kă o stelă
 Ce se skaldă în Bosforă.

Săb fokoasa ei kătare
 Florile îmbobocheskă,
 Și ne negroasa mare
 Șnde se arșkă!

Astfelă viața mea îtpistă,
 Lopătare! a 'nflopită
 De kînd brîșnișoara față
 Kă dălcădă 'mî a zimbită.

П'а mea inimъ se дъче
 Џнде кинъ биѣлбиѣли
 Pentрѣ draga mea чеа дъче,
 Їн гръдинѣ ла Kandili.

VII.

N'axzi тѣ ачеle valxpѣ
 Josѣ њн стѣнкъ сѣсминѣдѣ?
 Кътре чеle negre malxpѣ
 Дѣ-ne, dragъ, маѣ кърѣндѣ.

Iar тѣ, дъчеа mea ѣзбитъ!

Lasъ ne гръѣа та
 Сѣ чѣтеск а та ѣрситъ,
 Oape ne vom ѣнека?

VIII.

Peste ѕnda аѣрѣтѣ
 Че adoarme кѣ мърмърѣ,
 Peste бpazda ѣнфлорѣтѣ
 Їн гръдина de азърѣ;
 Nѣ vezѣ, мърѣ лопъtare!
 П'нтре ѕмбре ѕнѣ каѣкѣ?
 Peste ѕmeda-ѣ къраре
 Kpinѣ ѣи poze se desnikѣ!...

Лопъtare! de ми-ѣ дъче
 Кътре draga вѣѣѣ-мѣ дъче
 Їѣѣ воѣѣ да о бъркѣшоарѣ
 Кѣ ankopa de topazѣ,

Че ка пасереа зшоаръ
 Sboаръ veselě пе Богазъ.

IX.

Szavele-azpele се leагънъ воioase

Прin veselěлѣ Bosфоръ,

Че трехератъ де дelfinі кѣ арinі argintoase

În памъре де азрѣ се варсъ пе Bosфоръ.

În змбра че domneşte пе lămea adormitъ

Stelъде рѣтъcite skintee пе'нchetatъ

Ка хора азритъ

A viselоръ че sboаръ пе-знѣ szfletъ înpistatъ.

Тъчереа este-adîнкъ: ničí trista mandolinъ

Ničí пасере-аморатъ, ničí plînsъ-знѣі шakalъ,

Nimik нѣ тѣрѣrase а сеpeі паче linъ

Abia знѣ zefirъ dălче се leагънъ пе-знѣ valъ.

Атѣнчі гъръ veste рѣсзнъ 'n депъртаре

Пе Bosфорълѣ челъ linъ

O шонтъ де lonатъ ш'о tîнъръ kîntаре

Пе аринеle сеpeі lăsa ачестъ sxsninъ:

„Ax! sboаръ de la mine, sperандъ 'nshelъtoаре!

Din кѣпа-дѣ îнfloritъ еѣ нѣ мѣ маі хрѣнескѣ;

Din крѣда desperандъ, алъ мордеі negрѣsoаре

Акѣма vieцresкѣ!

Te dă mi amăgеше ó inimă izbîie
 Ce-adoarme legănată de tinere plăceri
 Și scîrțară asănră-î arina-î asrîie...
 Iar eș voiș trece viața în lăngile-mi dărerî.

Șnș mirș de săferințe a fostș a mea jșnie :
 O zi frămoasă 'n viață nă pociș sț nămțrș eș :
 Singărtatea trîstă kîarș din konîlțrie
 S'a amețatș kă lakrîni la kăplăiisłș meș.

Și nimeni nă kănoaște dăreră ce m'a bate !
 Săsninele-mi amare ne vîntări a săratș ;
 Și lakrîmile mele în rîșri țărbărate

Kă sînge aș nikatș!..."

Dar vasłș se askănde prin marea adormitș
 În șmbra șnșî malș
 Și kîntekłș se stinge ne-o lakrimă sdrobotș...
 Zefirłș dăle-alș sepeî se leagănră ne-șnș valș.

X.

Te întărnă, lopțare,
 Pe Bosforłș țărbăratș,
 Kăci la draga mea kîemare
 Mîndra mea s'a arțatș!

Iar tă, palidă lămină,
 Înelește-ți frăntea 'n norș !
 Vîntș, te skoală mi desbină
 Balșpile din Bosforș!

Balșrī penezī mī t̄rbate!
 Țr̄nteā alb̄ r̄dikauī!
 M̄i 'n abisele sn̄mate
 Bar̄ka noastr̄ k̄sf̄ndaū!

XI.

Steāoa sepilor̄ p̄esare
 M̄i se leaḡn̄ pe mal̄.
 St̄y, o j̄ne lop̄tare,
 Kolo 'n z̄mbra cel̄y mal̄.

S̄z v̄d̄đ alba x̄r̄ioar̄,
 D̄l̄ce floare din Eden,
 K̄z b̄lae gen̄șoar̄
 M̄i k̄z okiī de Eben,

Se v̄d̄ așr̄l̄đ ce l̄ce
 Peste kred̄-ī per̄șor̄đ,
 Sinḡra komoar̄ d̄l̄ce
 Sinḡr̄đ așr̄đ ce ador̄đ.

XII.

Eat̄ stinka cea t̄k̄k̄t̄
 Ūnde 'n sep̄i de desf̄t̄r̄y
 R̄șineam k̄z bar̄ka m̄t̄
 Flopile ačestei m̄r̄y.

Stelele ka alt̄ dat̄
 Skald̄ x̄r̄mele 'n Bosfor̄đ,

Ші пе валѣрї легънатъ
Pіde line mintre porѣ.

Însъ dsl̄cea mea fr̄moasъ
Nъ maї ese neste mal̄
Kīndș̄ în paza argintoasъ
Барка-мї л̄некъ пе вал̄.

Къчї пе anїї vїceї sale
Moartea arinile-a 'ntinsș̄
Ші de-at̄nchї пе-albастра kale
Б̄ск̄рїа mea s'a stinsș̄.

XIII.

Kolo x̄nde se inklinъ
Sikomorxl̄ș̄ пе mormīntș̄
Întp' a stelelorѣ l̄aminъ,
Dsl̄ce legъnatș̄ de vīntș̄;

Ș̄nde 'n linele sepate
Se aș̄de kīte-x̄nș̄ val̄
S̄ș̄pnīndș̄ k̄ș̄ vol̄ntate
S̄ș̄b ș̄mbposxl̄ș̄ verde mal̄ș̄;

Akolo, o lopъtare!
Dș̄-mъ dș̄-mъ de-ї nș̄tea
Къчї akolo k̄ș̄ 'ntpistare
S̄ș̄b a mor̄ceї legъnare
Doar̄me dsl̄ce dr̄aga mea!"

XIV.

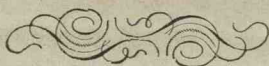
ELIA.

- E opa kîndă letifielă îmi moae în valsă
Kosița de firă.
- Bii tu, o streine, spre cele verzi mală
Kă kioskă de porfiră?“
- Știi tu, luptare, o insăle verde,
Edenă bîlsămită,
- Ce 'n valsă de snămă mi d'ăsră îmi perde
Picioră 'nflořită?
- Akolo 'nfloreshte frămoasa mea dăle,
Șnă bisă rănită!
- Akolo în noapte eă voiă a mă dăle
În vasă-ții șșoră.“
- Sîntă insăle mălte ce 'n mareă snămoasă
Prin șmbră zărești;
- Dap snăne-mi kămă este ačeasă frămoasă
De kape-mi vorbemi?“
- „Pentă astă mîndrălikă
Bîsbîslă kîntă dăle 'n floři,
Și șnă flășpe rădikă
Grăcioasele-ărișori...“

Черлѣ мї-а фѣкѣтѣ мїразѣ
 Дїн фрѣмомї-ї окїшорї;
 Дїмїнеада кѣ-а са разѣ
 Ънге дѣлчї-ї перїшорї...“

— Аштеантѣ, стрѣне! їмї е кѣноскѣтѣ!...“

Шї веселѣ шпорѣ
 Кѣ акреа дѣлче, їн поантеа тѣкѣтѣ
 Іа веселѣ-ї шпорѣ.

EPISTOLE.

I.

LUI V. ALESSANDRI.

Тъ, din a кърѣ lipъ s'esalz etepnъ mi linъ
 Ъnъ kintъ szavъ mi dslqe ka fъmъlъ dnе kpinъ;
 Тъ, че kîndъ lamî ne харпъ-цї o minъ fъgъtoape,
 Трагї грациле 'n хоръ ми joакъ pizъtoape;
 Тъ че înkîncî къ fepmekъ prin къntъlъ тъъ nъkxtъ
 Веї snъne mie oape, de че тъ аї тъkxtъ?

Амъ азитъ къ lipa lъsîndъ-o la o parte,
 În kîpmъipea цъpeї аї fi lъsîndъ тъ parte;
 Къ пъръsîndъ etepъlъ къ stele semъnatъ,
 În пъlbepea apxiveї тъ канъlъ аї plekatъ,
 Ъpmîndъ mъlцimeї lъmeї че kpede din bekime
 Къ fъръ postъ nъ este îн viaцъ niчї ѡnъ bine!
 N'apъ fi maї bine însъ, înalte Архиваръ!
 De kîтъ съ nъї ne kale алъ патpиеї greъ kapъ,

La tine la momie, prin vîi desfrîtoare,
 S'arpi a ta ptere pe cerbî şi kâprioare?
 Şi dakъ nъ eştî meşterş la arma de vînatş,
 Sъ prinzi kъ zndişoara pşikşjele din satş?

Dap nъ, izbite frate!... tş ai o datorie
 Frşmoaş, sъntş, sakrş, spre dşlcea poesie...
 De-aşeea kştre şls-şî 'nainte sş te-avîngu.
 De kîlş sş fîi ministrş, maî bine e sş kîngu.
 Şnş kşntekş ce esprimş o 'naltş kşgetare
 Şteşte-o lege noş ce trece în şitare.
 Ce-şî pasş dakъ şnî într'altş felş se gîndeskş
 În şerkşlş de 'ntşnepekş în kape se gъseskş.

la şborşlş tşş în sekoli kş mşzele şmoare
 Şi de şrîn' arşivei te şterge pe nişoare.
 Ia lipa ta de aşrş de poze semъnatş;
 Ia-şî flşerşlş d'ivorîş şi kîntş ink' o datş:
 Îmbatş-ne de şşmşlş şşavei poezii,
 Pe kîndş ambişiomii viseazş la domni!
 Nş este nişî şnş bine a fi în lşme mare:
 Înaltşlş arşorş kade l' a vîntşlşî şşflare;
 În vîrşlş 'naltei stînce ce-şî şerpe şşntea 'n_nopî
 Nş naskş maî nişî odatş şşave mîndre flopi.

1850.

I.

LA O DAMA ROMANA.

Тъ вреі съ'цї спнѣ, о dragъ, de ce нъ te іѣbeskѣ?
 Еї bine! мъ askѣлтъ ми аслъ че гїndeskѣ:
 Ештї жѣпъ ми frъmoasz ka poza че 'nfloprente
 Ши okїzlѣ тѣ пѣ mine ka soape мъ 'nkѣlzeште:
 Іар frъntea ta se pleakъ sѣb gїndѣ-цї amopoшѣ
 Ка kpınzlѣ primъvereї їn vїntzlѣ kѣldѣposѣ.
 Пе бѣza-цї рѣmeioаръ, trekїndѣ a ta sѣflape,
 Їntp'знѣ profѣmѣ de poze їmї ia a sa skimbare;
 Дар kїndѣ totѣ спѣї kїтѣ neamxlѣ їцї e strѣlѣchїtopѣ
 Amopѣ-'ntoарче kapxlѣ ми frѣge pїzѣtopѣ.
 Нѣ; bolta semъnatъ kѣ stele lѣchїtoape,
 Ши valea 'nkѣпѣnatъ kѣ flopї mїpositoape,
 Їn kape kѣpъ dslѣче знѣ plїngъtopѣ nїpъѣ
 Нѣ аѣ atita fepmekѣ kїтѣ ape sїnslѣ тѣѣ;

Ши фрѣнта mea lѣsind'o пе-о floape грачиоасъ,
 Нѣ simte волѣнтатеа че simte кѣндѣ се lasъ
 Пе бѣза-цѣ профѣматъ; дар daka виѣ аичѣ
 Гѣsesкѣ niште momѣде la пентѣрѣ кѣ panglichѣ,
 Kapi мѣ адѣкѣ aminte ѣн kasa пѣрѣпѣeaskъ
 De-ѣнѣ бѣетѣ neбѣнѣ кѣ rene мѣ крѣче 'мѣпѣрѣteaskъ
 Че ne фѣчеа сѣ pidemѣ, мѣ pidѣ ѣнкъ de морѣ....
 Amopѣлѣ дар se 'ntoapче мѣ sboapъ pizъtopѣ.

Сѣ te ѣsbesкѣ, o doamne! дар inima та-ѣ veke
 Ши нѣмаѣ egoismѣлѣ mѣngѣe-a ta ѣpeke.
 Ax! сѣфлетѣлѣ тѣѣ, dragъ, сѣb вѣлѣ-ѣ грачиосѣ
 S'askѣnde ka ѣнѣ верме la крѣпѣлѣ чѣлѣ фрѣmosѣ.
 Patriotismѣ, vѣртѣte, пѣлѣnѣndъ кѣgetape,
 Сѣntѣ niште simѣgeminte че inima-цѣ нѣ are.
 O formъ analogъ ea, dragъ, de-арѣ avea
 Арѣ fi кѣ nlete albe мѣ dinѣцѣ ѣарѣ кѣdea.
 Аша te vede ѣнсѣ алѣ меѣ тѣнѣрѣ amopѣ,
 Ши de ачѣеа, dragъ, елѣ sboapъ pizъtopѣ.

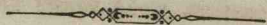
Арѣнк' a ta прѣvipe пе-о inimъ ѣskatъ
 Че egoismъ 'nkide мѣ desperapea 'mbatъ,
 Пе-о inimъ че-ѣ mѣтѣ ka ѣнѣ mopmѣntѣ fiorosѣ
 La totѣ че este nobilѣ пѣлѣkѣтѣ мѣ geneposѣ;
 Ачѣеа va 'нѣelege кѣндѣ vorbemѣ ѣн lѣme
 De аѣрѣ, de kopdele, de titѣрѣ мѣ de нѣme.
 Еѣ voiѣ o vale верде ka inimioapa mea,
 Ш' o floape грачиоасъ сѣ pleкѣ kапѣлѣ пе ea:
 Ш' akolo l' a mea царъ, visѣndѣ ѣн тѣчѣре,
 S'adopmѣ пе sinѣ-ѣ dѣлче, d'amopѣ мѣ de пѣчѣре.

Dap tã vpeĩ aspŕ, titlŕpĩ; mi tĩnrŕ-mĩ amorŕ
La sãnetãlŕ monedeĩ, s'avĩntŕ rizŕtorŕ.

Tã kpezi ĩnr'o doktrĩnr bŕtrĩnr mi tpektŕ:
Fatala ĩntĩmplare e a lãmeĩ ppeŕpsitŕ,
III ĩnima-ũĩ ŕskatŕ sŕ 'nece-a eĩ dŕperĩ,
Se dŕ, ĩn desperareã-ĩ, plŕnĩndelorpŕ plŕcereĩ.
Ewtĩ mĩndrŕ ne-a ta kale de pegĩ a fi ŕpmatŕ
Dap tot odatŕ ĩnsŕ mĩndria-ũĩ e kŕkatŕ;
Kŕvĩ ĩntĩlnestĩ ĩn kale-ũĩ mi ppeoũĩ avĩliũĩ
III fiicele lãĩ Pafos kŕ perĩĩ despletĩũĩ,
L'a kŕpora vedere alŕ meŕ tĩnrŕŕ amorŕ
Skĩpbitŕ ĩntoãrce kanãlŕ mi sboãrŕ rizŕtorŕ.

De vpeĩ sŕ-mĩ fiĩ ĩzbitŕ, vin' kŕtre dŕpĩãlŕ viegeĩ
ĩn kape totŕ e dŕlce ka visãlŕ tĩnergeĩ.
III akolo, o dragŕ, atĩtŕ te voiŕ ĩzbi,
Kĩtŕ pĩãlŕ de plŕcere ĩn kaleã-ĩ s'arŕ opĩ
III stelele ĩn snãũĩã arŕ fi totŕ volũptoãse.
La ale gŕpeĩ mele montipĩ armonioãse.
Dap vaĩ! a ta gĩndipe ne kĩndŕ eŕ ĩũĩ vorbeskŕ
S'avĩntŕ dŕpŕ titlŕpĩ ce visele-ũĩ pŕneskŕ,
III'amorpãlŕ meŕ, o dragŕ, tã vezĩ, s'avĩntŕ, sboãrŕ,
Pizĩndŕ de bŕtrĩnegeã ce ĩnima-ũĩ konjoãrŕ.

1851.

CANTECE.

I.

Lăna doarme grațioasă
 Peste poze neste kpinî;
 Iar tu, dălcăa mea frumoesă,
 Ești demteantă mi sâsnină!

Dormi, frumoesă kopiliță,
 Dormi mi nă mai sâsnina,
 Și mă lasă ne gâriță
 Poza ta a-ții sârșta.

II.

Кънтъ, dragъ filomидъ,
 Prelungește somnăлă еї!
 Iar tu, palidъ lăniță,
 Тречї săb norii чеї mai greї!

Къчї în valea inflořitъ —
 Дăлче, мъndръ plaiș d'Edenș —
 Doarme dălcăa mea izbitъ
 Къ kosițe de ebenș!

III.

Înt'r'această dămbръvțoarъ
 Каре 'n чеацъ s'a 'nvălitș,
 N'ацї vzzitș o kăszvțoarъ
 Къ koloane de granitș ?

Akolo eš mъ voiš dšče,
 Akolo eš voiš sъ sborš,
 Ši ne sinšlš ei čelš dšče
 Dšče legъnatš sъ morš!...

IV.

Balspī de poze, mъrgъritare,
 Pīspī de aspš Ńi de bpiliantš,
 Zioa pъvarsъ fъpъ 'nčetape
 Din kornъ-ī veselš de amiantš;

Soapele dšče Ńi lšminosš
 În totš d'ašna o sъ 'nkъlzeaskъ
 Ši kīmpšlš verpe o sъ 'nflopeaskъ
 Ši o sъ fie čepšlš fъšmosš :

Iap eš ka fъšnza če 'ngъlbinemte
 Din zi în noante fъšntea inklinš,
 Ši alš meš sšfletš peče, strъinš,
 Nъ mai adoapъ, nъ mai dopemte!

PLOPULU.

Eș aveamș zneș ploșeș de vale
 Berde ka zneș smъръndelș;
 Трекъроріі, stîndș ne kale,
 Înseraș kърtîndș la elș;
 Însz earpa a venitș

Плошлș meș s'a vestejitș!

Dakъ prîngulș ce domnește

Arș fi vрstș a mi-lș skimba

Pe korona ce lșchemte

Ka o stea în fruntea sa;

Eș în skimbș nș amî fi datș

Плошлș meș ce s'a șskatș!

Bîpș-î neste stînyî nletoase

De denapte îlș vedeamș,

Ші 'nontîndș prin vîrî rînoase

Дъпъ elș mъ îndpentamș.

Dakъ tînzra domnișz

Плошлș meș arș fi черstș

Dîndș-mî dșlșea eî gъrîșz

De tpeî opî sz o șърstș;

Nîchî atșnyî n'amî fi datș

Плошлș meș ce s'a șskatș!

VI.

COPILULU.

Întp'o seapъ kolo 'n vale
 Singъpelъ eș mъ jъkamă;
 Și kș foī de portokale
 Дъпъ flxtъpī alepгамă.

Sъb o salcie pletoasъ
 Ыnde pīxlъ se plīngea,
 O komilъ gpačioasъ
 Flopī în poalъ kșlegea.

P'albъ-ī sinъ kъdea xșoare
 Mlete lъngī de abanosъ,
 Astfelъ kopxlъ ne ninsoare
 Lasъ apinile 'n josъ.

Dap frъmoasa konilidъ
 Flopī din poala eī mī a datъ
 Și pъsъpī de ne gъpīdъ
 Întp'ъnș fragedъ sъpstatъ.

De atəncı ne floricele
 Flətrıı se joakə, sborə;
 Kə maı məltə kə rəmrele
 Nə maı tərbrə pachea lorə;

İnsə pachea pentrə mine
 De atəncı s'a tərbrətə;
 Sınə-mı saltə in səsmine;
 Lakrəmı vərəş pəncetətə.

IV.

CANTECE SI SARUTARI.

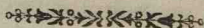
Ia харпа de азрѣ, поетеле јѣне,
 Ши кѣнтѣ кѣчи окi-ми de lakpimi sîntѣ plini:
 Еѣ pentрѣ аеаста ne frъnte-ци voiѣ пѣне
 Giplande de kpini!“

— Їn dap тѣ веi пѣне, konилѣ кѣратѣ,
 Пе frъnte-ми кѣнѣне: еѣ totѣ voiѣ мѣри;
 Кѣчи роа нѣ поате ne floarea ѣskatѣ
 А о 'ntinepi!“

— Ia харпа-ци de азрѣ ши гѣ сѣ рѣсѣне
 Palatѣлѣ аеаста de blinde kîntѣри;
 Еѣ pentрѣ аеаста ne frъnte-ци voiѣ пѣне
 Giplandѣ 'nfloritѣ de дѣлчи сѣрѣтѣри!“

Атѣнче сѣ такѣ konila 'лѣ рѣга
 Dap мiндрѣлѣ еi дѣлче ши noantea kînta.

1846.

VIII.

PANDURULU.

Mîndri-opș fi stelele'n paiș!
 Mîndre flopile pe plaiș!
 Însz ka armele mele
 Nz lăveskă niči flopi, niči stele!

Bin' la mine, voîničele
 Ka sz-ți daș armele mele
 Arme mîndre de pandurș
 Kz argintș jșrș împrejșrș.

* * *

Tz la bpiș de le-î pșpta
 Seapa kolea veî afla
 Și konila mîndrșliș
 Îți va da flopi din kosîș
 Kșgetșrî din inimîoarș
 Șșrștșrî din gșrișoarș.

Kíndš pꝛgínš 'n kale-o tpeče
 Kapšlš n'ó sꝛ cꝛ sꝛ pleče;
 Iap tataríi de opš vení,
 De kšmva de apš íntílní
 S'opš pꝛefaye kꝛ adšnš
 Flopí ín earpꝛ ne kꝛšnš.

* * *

Mšltꝛ ploae 'n ačestš lokš!
 Dap nš-í ploae če podemte
 Čí e ploaie če-ofilemte
 Šíi din okí se pꝛšnínemte
 Tríštꝛ lakrímꝛ de fokš!

Kítš kš okíslš se zꝛpemte,
 Kítš kš gíndšlš s'okolemte,
 Šnde romꝛnašš tꝛšemte,
 Mꝛí kopíle, mꝛí bꝛdíqꝛ,
 Čípꝛ pꝛšnkš 'n mꝛíkšlíqꝛ.

* * *

Inima mí e seakꝛ;
 Traiš-mí este greš:
 Iap tš začí ín teakꝛ
 Iataganšlš meš!

Мѣлтъ лармъ s'aszitŭ!
 Нѣ-ї пандѣрѣлѣ че-а venitŭ
 Ка знѣ leŭ nebipsitŭ.
 Чи тѣтарѣлѣ че lovеште
 Канѣлѣ че se smileште!

Фраѣилорѣ, skѣlaцї kѣ тоцї
 Съ skѣпѣтмѣ цѣара de хоцї
 Ши ѣн inimѣ streпнѣ,
 Ка ѣн pele de jѣвинѣ,
 Съ-мї спѣлѣ pala de рѣгннѣ!

Inima mї e seakѣ;
 Траїѣ-мї este greŭ:
 Emї akѣm din teakѣ
 Iataganѣлѣ meŭ!

X.

Poa sepiloră ce vine
 Kriniî stinmî a 'ntineri,
 Dar plъcherea nъmaî vine
 Anii meî a 'nveseli.
 Vîno, vîno, desfъtare,
 De alinъ de ală meă doră,
 Vîno, vîno, sърztare
 Dălce mi sзavă amoră!

XI.

CAVALCADA.

„Авэрїи не черѣ асаргъ;
 Лѣна се аскѣнде 'н норѣ;
 Ласъ кай 'н пасѣ съ меаргъ,
 Съ-цїи снзиѣ, драгъ алѣ, меѣ допѣ!
 Ласъ кайї, мїндрѣлїгъ,
 Къ де нѣ мѣ-ї аскѣлта,
 Кїте флорї аї не гѣрїгъ,
 Тоате ле воїѣ сѣрѣста!“

XII.

FATA POPEI.

De-аш fi Пашъ saš Bezipš,
 N'аш авеа sileafš de firš,
 Ničī seraišlš de granitš;
 Kš pridvoršlš ašpitš;
 Ničī bogate kaičele,
 Ničī ežnčī privigetopī,
 Ničī харем kš kadinele,
 Ničī гръдинī kš skzmpne florī;
 Dar mъ jšrš ne проорокš,
 Sъ морš fъръ de порокš!
 Аш venī la воī aičī,
 Kš o чеатъ de воīničī,
 Ши-аш fъра, fър' de пъкатš,
 Fata помī din Galadī,
 Kš пърš negръ mi bogatš
 Kš okī dšlčī mi lъkrīmađī!

XIII.

O GICITOARE.

COPILIAȚA.

— Gică, ală viedei mele soape!
 Kîmpulă se prevedede oape
 În celă черă кă stelimoape?
 Saă acele mîndre stele
 Se prevădă în floricele,
 Gică, o dragălă viedii mele?“

POETULU.

— Gică, konilă 'nkîntătoare!
 Paza se prevedede oape
 П'ale tale bszimoape?
 Saă mikșga ta gșrikă
 Se prevedede 'n pșșrikă?
 Gică, o dslce frșmșnikă?“

POEME.

I.

ANDREI

saș

LUAREA NICOPOLULUI DE ROMANI.

Lui V. Alessandri.

Поетăлă меă!

Înainte de vestita bătălie de la Кълăгърені, unde armia Ромъnească se încărnă de o falsă nemăritoare. Мiхаїviteazălă trimise două mii de Ромъні, săbт komanda Хатманскіѡ ѡdrea să bată Никополскіѡ; omіtea noastră treкă pe гiацъ Дънъrea: încонјăрă, mi în mai păгiнă de șeante cheșări, lă четatea кă asaltă.

Iată istoria.

Dama mea măză lă săjetălă acesta, mi în kîte-ва nonці de nesomnă, нъскă аеаствă poemă.

Еккăтъ în trei патрă nonці, ва трăи trei патрă zile. Кă toate аеаства, trei патрă zile de viaцă, în komparaцie кă o etepni-

tate de moarte, totu' este ceva, mi iat' pentru ce te rog' s' o
tin' resh'i.

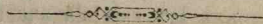
Kit' pentru k'vintele ce m' silir' s' u' o dedik' die,
sint' mai m'lte: xnl' este pekznouing' pentru gr'cioasele mi
armonioasele tale versuri ce m' m'ngie in sing'rtatea esil-
l'i me'; altl', pentru k' poema mea imi pare slab'; mi prin
xrmare are treb'ing' de protek'ia n'melsi t'z' intr'acea fr-
moas' Moldov' xnde sint' k'nosk'it' mai p'gin' de kit' asto-
p'l' l'i Argir'. O s' m' intreb'i de ce este slab'? Sint' le-
nem', mai intii' de toate cele alte, lenem' ka xnd' dep'is':
apoi ce vei? n' este r'z' s' lase cineva intia inspir'ie ast-
fel' k'm vine...

U-am trimis' mai m'lte versuri k' destin'ie de a ve-
dea l'mina tin'p'l'i. Asemenea komis'ne sint' kam c'zdate
k'nd' versurile sint' stixuri, ka s' m' sl'jesk' de o veke es-
presie; dar ce vei, poetl' me'? este mi vina ta: t' n' ma
skrii nimic'!... Dak' ne vei priva ink' de pl'cherea de a te ci-
ti, i' f'g'dzesk' k' te voi' face e' a skri: k'ci am de g'nd'
a-u' trimite k' cel' d'intii' balon', mase tomuri de stixuri, a-
far' de proz'.

Al' t'z' amik'

D. Bolintineanu.

1851. — Paris, Okt. 6.

PARTEA ANTAIU.

I.

De ce plîngî tã oare, o dãlce Marie?
 Ce abãrþã zmbremte voioasa-þi jãnie?
 Ðskatãs'a poza ce epî ai sãditã,
 Ði 'n zimbetã-þi tînrã azi a înflopitã?
 Þerdãt-ai vr'o krãce de murgãritare,
 Saã paserea verde kã mîndrã kîntare?
 Þzãt-ai vr'o fatã k'ãnã kîñã mai frãmosã,
 K'ãnã zimbetã mai tînrã, k'ãnã þrã mai ãndosã?
 Kopilã! dar este în lãme fetiþã
 K'o faþã mai dãlce mi mai drãgãliþã;
 Kã geantã mai lãngã pe verzi okiþori
 Ce flakãra-þi stinge în lãngi lãkrimiþori?

II.

Ka salbã de aþrã stelsãã zimbemte.
 Ce fantasmã dãlce în noante albemte,
 Ði trece sãbt arþori kã passãri þþori
 Kãkîndã în niþoare plãmîndeale floþi?
 Aþi zice-o sããvã mi blîndã þãpere
 Ce 'n vise de noante anare 'n tãcere,

E dălcăea Marie ce-anteantъ n' Andrei
 Pe care 'lă izbente ka zilele ei.
 Andrei se pornește, de astăzi în lume,
 Să-mi factъ, prin arme, avere mi năme,
 Kъчi, poate Mariei să fie elă dragă;
 Dar lămea-î chidatъ... Andrei e sьrakă.
 Andrei se pornește, mi cine nă mie
 Kîdî pleakъ la arme, să nă mai revie?

Spre searъ, noi zioa mai măltă predimă;
 Kîndă viăța ne lasъ, mai măltă o dorimă;
 Așa, o dăpere! Ța loră despărire,
 Nimikă nă egală a fetii izbire.

În seara aceea era mai frămoasъ
 De kit tot-deazna, nebănъ, -amorosъ,
 Vorbindă, țăr să mie, ce-î vine în gîndă.
 Îlă strînge ne sină-î rizîndă mi plîngîndă;
 Mi alba ei mină kosîța-î răsfațъ,
 Înklină ne baze-î sava ei fațъ;
 Săsină ne sină-î, nekată de oftări.
 'L-ineakъ, 'l-îmbatъ de lăngi sьrățari.

— Tă pleci, drăgăligъ?... Bai! nă mă izbentî!..

— O dălcă Marie! ce vorbă grăemti?

Frămoasъ koniă! vezî, черlă o mie!..

Dar tă emti, drăgățъ, a mea băkărie!

Ax! dakъ jănie mi viățъ izbeskă,

Izbeskă, pentră tine, o năme cepeskă!

În pazele d'aspř ce nikъ din soape,
 Eř vřzř a ta fađъ, în poa ne floape,
 Eř vřz alř třř zimbetř: în vîntřlř țelř blîndř.
 Sřflapea ta dřlce așzř cř tpekîndř;
 În kîntřlř miepliđiî țepeařka-đi kîntape
 În freamțřlř flopiî, a ta sърxtape!
 Dap ce veî, Marie, vezî tș, de popneskř,
 Mъ đřk ka sъ mepitř sъ-đi zikř: te iřbeskř!“

— Ax! zise kopila de plînsř înekatъ.
 Dap tș mergî la moapte!... o tatъ! o tatъ!“

— La moapte, Marie? nș, îngerřlř meř;
 Nș-î moaptea de kape mъ țrbpřř azi eř;
 Kъčî moaptea e dragъ, kîndř țelř ce se đřce
 E sigpřř sъ-lř plîngъ o inimъ đřlce;
 E-o moapte maî křđđъ, o sřfletř křpatř...
 E viađa, e viađa, kîndř omș-î řitatř!“

— O mîndpřlř meř đřlce! sъ te îndoemtî
 De stelele d'aspř ce tș le privesmtî,
 De privergetoarea ce kînt'ň kîmpie;
 Dap kpede, dap kpede în đřlcea-đi Marie!“

Atșnčî pъsърika lșmina vestea.

— Pъmie sъръtoasъ, o inima mea!“

— Ax! dakъ řpsita așa pîșineme
 Orî ce ferîçire ce 'ň viađъ-mî zimbemte,
 Pșrçede! îî zise kopila kș dopř;
 Dap kîndř te-î întoarçe, o đřlce amorř!“

În dar kâsta-vei pe mîndra-ți izbîț :
 Kъчî vîntslă va geme pe mîtra-î negrită !
 În dar întreba-vei, o dragъ Andrei
 În dar întreba-vei de nămele ei,
 Kъчî florile vîedei opъ sъ vestejeaskъ,
 Ши oki-ți în lakrimî opъ sъ se toneaskъ!...”

III.

“Порънка е даѣ... kîndă dragile zori
 Boră năne 'n kosițe giplande de flori,
 Bom trece pe giadъ, mi vekca четате
 În fokă mi în sînge, gemîndă, sъ v'abate.
 Mixai de oștipe-î va fi mslușmită,
 Op kăm se va 'ntoarce norokslă kămulită ;
 Kъчî opî четъșia ne kade în mînz,
 Saș toatъ oștipea se face църинъ !
 Dar noantea e lăngъ mi gerăslă kămulită...
 Sъ facemă sъ săne пахарă аșpită !
 Kъчî чине ne-a zîce, de azi într'o lănz,
 De azi nînz mîne, de-om fi împreșnz ?
 Dărepile noastre dar sъ le 'măkășmă !
 Ши 'ntii, nentрă царъ, kă drag, sъ 'nkîșmă !
 E dălce, e dălce sъ moarъ nemtine
 Spre-a цреi skъpare, măpire, mi bine !
 Ax! черăslă аșде ! de kît a peri
 He pată de mătase, toniți din zi 'n zi,
 Ши viada trîndavъ kă lakrimî a nînge ;
 Mai bine, peri-vom ue kîmăslă de sînge,
 În kрîncene lăute săb ferăslă пъgînă,
 Kă армеle 'n mînz kăm moare-șnă Romînă !”

În kîndlî ačesta, la foklîlî čelî mare,
Vorbeaș kîpitaniî, lovîndî în pačare.

E gerî. Lîkrimioara ne fačî kîrgîndî,
Se skimbî 'n ninsoare; iar steaoa trekîndî
În aerlîlî reče, voioaș mi plînzî,
Îneakî kîmnia de dîlče lîminî,

E mijlokîlî nončei. În aerî-čmbrosî
Tîkstele stele sklîneskî maî biosî,
Așa kîtî s'arî kpede kî-șî daș o mișkape
Ka sî se 'nkîlzeaskî în spîglîlî čelî mare.
Ostamiî la fokrî spîlî arpele lorî;
Iar ŋnî modlî ŋnî kîntekî de dorî;
ŋnî altlîlî adoarpe mi lîxrî viseazî,
ŋnî altlîlî vorbeme k'ŋnî kalî če nekeazî,
ŋnî altlîlî, dîn flîxerî, sînîndî lîngî fokî,
Priveme alîxrî alîlî zeye če jokî.

IV.

De če, o konîlî kîlî pîrîlî gîlbeorî,
Kîndî točîlî bîkîrîeîlî daș inîma lorî,
Tîlî nîmaî plečîlî kîpîlî, mi în sîvenîpe,
Destenčî, kîlî dîzere, o dîlče gîndîpe?
Mîrîpe, konîle, tîlî poate visezî?
Dar miîlî, o sîrmane, în če zeîlî tîlî kpezi?
Mîrîpea-î lîminî; iar čei če-o adoarpe
Sîntîlî flîxerî de arî če nončî o 'mpresoarî;

Bezī kolo 'n lāminz ačēi flātspeī?
 Пeрš touī kīuī s'avīntz īn flakzpa eī!

.
 Andreī! znde este a ta bskzpie?
 Цī-adzčī tš aminte de dzlčea Marie?
 Цī-e dragz ea īnkz?... īn dap te fepemī,
 Bezī tš, l'āčestš nšme, te skimbī mī pošemī!

V.

Blīndš, noantea īnkīde stšfoasele-ī gene
 Пe okīi de azpš mī tpeče a-lene.
 Īn vekea četate totš nape-adopmitš;
 Abia kīte-odatz, nefepšlš, tpezitš,
 Īčī kolo, ne zīdzpī, mezīndš la vegere,
 Пpekzpmz prin glasz-ī a nopčīi tščere.

Kz toate āčestea, se fakš ppegzīpī
 Sz 'nšpžnte īn zīoz gīazpele-ošīpī;
 Dap mšte ka moaptea če fšzrš dzpere
 Se 'ntinde kz 'nčetslš n'o vīadz če pere.

Dap nāma četčūi, d'ai szī konjzpatš,
 Īn somnšlš vėlš dzlče epa kšfšndatš.
 Elš nš se gīndemte la lšnta če vīne:
 Māi mšlte mīī nāle lščeskš līngz sine;
 Šāīzečī anī de vīadz pšsboīš a žpmatš;
 Kš al apmelopš geamžtš atītš s'a dedatš,
 Kz tpebzē-a kpede kz 'n nāče, tščere,
 Elš nš īntīlnešte āčeeamī plščere:

Ama mi vâltârlă ne nîskâlă xskată,
 De tînetă, de kîvîră, de ploî, îngînată,
 Cîntîndă opizonălă ce 'n fokă se 'nvelește,
 Mai dăle se 'mbată, mai lesne-âromeste.

Ka viç' amoroasă p'înlă arboră xskată,
 Pe sînl-î o sklavă kîpșoră-a plekată.
 Bedeçî favorita, kîtă e de frămoasă?
 Vîzînd'o, açi zîce o floare voîoasă
 Nîskată alătrî d'înlă trînkîă vestejîtă,
 Ce-âprește să vază înlă soare îzbită.
 Ea doarme tîkătă, șoră kôperîtă
 De koama-î bogată, kîzîndă despletîtă,
 Șî de o marantă de albă rîcea
 Ce pare o pată alătrî kă ea.
 Ea doarme... sîflarea-î atîtă e de blîndă,
 Kă fîră parfîmălă ce sînl-î pesnîndă,
 Açi kpede kă vîaga-î, ka fîmălă de kpină
 S'a stînsă întp'înlă tînră mi dăle sîsnînlă.
 Dormî! ce-çi nasă çie de lînta ce vine?
 Înală-se abîrî de nînsă mi sîsnîne!
 Înce-se kîmănlă înlă sînge omeneskă!
 Ce-çi nasă, ce-çi nasă, îmagînlă çepeskă?
 Ama flătrănlă, kîndă vîntănlă mîgește,
 Kîndă ploaia se vapsă, kîndă norănlă trîsneste,
 S'askînde înlă floare, șî-akolo, rîpîtlă
 D'amoră, elă doarme voîosă, ferîçîtlă.

VI.

Çar çine-î feçioara kă nepî kastaniî?
 Kă gene bogate, kă okî verçî mi vîl

Че арде în lakrimî? suprinchene p̃t̃ende
 A k̃rpor̃ kodice în p̃r̃p̃-î s'ask̃nde?
 Pe mika-î g̃r̃iç̃p̃ z̃ñš zimbet̃ seniñš
 S'arat̃ Ńi pere gonit̃ d'z̃ñš s̃s̃siñš?
 Ax! çine-î feçioara a k̃r̃p̃iî m̃ndreçe
 E d̃lçe ka vis̃l̃š voioasei j̃neçe?
 E oare-o femeie saș ingeř̃ d'amor̃š
 Че ñinge ne oamenî Ńi l̃ng̃l̃š lor̃š dor̃š?
 Op̃i çine-î feçioara, nimik̃š maî fr̃mos̃š,
 Nimika maî fr̃ged̃š, maî drag̃š, amos̃š:
 Ńi iar̃ nimika ka m̃ndra-î j̃nie
 Ñz are z̃ñš fer̃mek̃š de melankolie!
 O floare s̃zaṽ p̃r̃sk̃t̃ în zi
 S̃z-Ńi lase m̃pos̃l̃š Ńi 'n sear'a nepi:
 Z̃ñš d̃lçe imagiñš çe 'n vise divine,
 Poetice treçe nekat̃ 'n s̃s̃sine!

 E siika l̃xi p̃asha. — Ea shade a-lene;
 O lakrim̃z liñz îi nik̃z în gene;
 Iar m̃ina ei mik̃z, ne fr̃nte-î tpek̃nd̃š,
 P̃r̃ea k̃z gonește z̃ñš k̃ip̃d̃š d̃lçe, blind̃š
 De tinere vise... sorbit̃ 'n g̃ndipe,
 Prin lakrima-î liñz, se-ngin'o zimbiçe.

 Pe kreștet̃-î p̃r̃p̃l̃š z̃dat̃š d'al̃š ei ñl̃ns̃š,
 În açe de așp̃ k̃z graçie-î str̃p̃ns̃š.
 O kandel̃z arde; f̃m̃inda-î ṽl̃voare
 Se vaps̃z ne faça fr̃moasei feçioare;
 În kas̃z s'esal̃z z̃ñš m̃ndr̃z m̃pos̃š
 De lemne d'aloes̃š, çe arde fr̃mos̃š,

Și într'o kădăie de așră țarnatъ,
 Anșrărea nșne a Iștrălăi fatъ.

Пърциі одъиі аѵі се-пвълескѣ
 În skămpе kovoare пе kape lșcheskѣ
 Къмпіі родитоаре, dămbрѣѵі ѵnверzite
 De dafinі, ші kitpi kș роade-аșpіte.

Апроаше де fatъ, la noalele еі,
 О тѣнѣрѣ роабъ kș okі frșmășіeі
 Стъ ka съ mîngіe frșmoasa-і стъпінъ;
 Деѵі іа mandolina, ші koарda sșșnіnъ
 În mînele sale mikăde, albimorі
 Ka vîntălș ȳelș dălȳe se treȳe пе floрі.

„Сърștarea се deșteantъ
 Тремșріндș пе bșza mea;
 Ea пе tine te așteantъ,
 Ѱnde emtі lșmina mea?

„Тъ emtі tinereȳea gîndșpilorș mele;
 Anіі тѣ іntșnekș fokșlș dălȳeі stele;
 În lșmina feȳi-ȳі zopile nълeskș;
 Lîngъ-ata іșbipe, пеpe-opі ȳe іșbipe;
 Soapele e peȳe lîng'ata zîmbipe:
 Înȳepіі, din ȳepșрі kіarș te nіșmăeskș!

„Bșza mea e dălȳe ka sнș fokș de miepe:
 Sînșlș meș albemte ka sнș kpіnș ѵn sepe:
 Тrandafірі пе bșze-mі veȳmіkș ѵnflopeskș;
 Mіptălș nș mipoase ka a mea sșflape;

Lakrimile-mi nikъ ka mъrgъritare;
Lasъ la ničioare-цi sъ le pъsnîndeskъ!

„Kъldъroase lъkrъmîoare
Kъrъ linъ din țeana mea;
Ъnde ești, alъ vieцi-mi soare?
Ъnde ești, inima mea!“

Așa kîntъ roaba, darъ dъlcea-î kîntare
Adaogъ-a fetiî askъnsъ 'ntpistare.

— Bъlbъlъ! Bъlbъlъ! tъ aî șnъ sekretъ?
Îi zice aчeasta че p'albъi ei nentъ
K'o bъzъ-amoroasъ îi dъ sъrxtare.
Ax! nъ te askъnde! aчeastъ skimbare,
Aчeste lъnцi lakrimî, vezî tъ, te-aș vîndxtъ...
Șabt alba ta mîntъ tambъp' a tъkxtъ
De kъteva zile... tъ nъ ești din kasъ;
Și vîaga ta dъlce kъ somușlъ te lasъ!
Tъ nъ mai akoperî îi draцi sъrbъtopî.
Kosița ta mîndrъ kъ petre și florî!
Nimikъ nъ-цi mai plache, și 'n visele tele
Aflîndъ mъlđumire, reverșî lъkprimele!
O dъlce Bъlbъlъ! de че-mi tъlîncești
Dъrepile tale? nъ mъ mai îșbentî?
Baî! șnde sînt înkъ aчele draцi zile,
Kъndъ șna și alta, voioase komile,
Dopingele noastre kъ dragъ le șneamъ
Și șna de alta nimikъ n'askъndeamъ?..“

Bălbăla, rânită d'o vie gîndire,
 N'arde nimica... strîinț montipe!..
 Askăltă ce zice!.. „O sâfletășă meș!
 De ce nă sîntă oare o pasere eș,
 Să sborăș spre ațela ce inima-mî cere,
 Să 'lă vîdă înk'odată, să morăș de plîcere!“

Atîncea zîmbetăș ferice mi lină
 Trekă p'a sa frunte gonităș d'zîntăș sâsninăș.

—În ce lokăș porțî gîndășă, framoasă fetiță?
 Ce vorbe montente mikșu-țî gșriță
 Șii nimene-n'arde? kăčî orî ce-î monti,
 Nă poate să fie, vezî ță, Bălbăli,
 O pșgă de noante... ax! teme-te foarte!
 Ce zicî ță, konilă, te-ar dăce la moapte,
 S'ază zpekea eșnăkășî răș!
 Kăčî nă este krimă ce 'n sâfletășă țăș
 Se postogolește; o krimă-î eptată;
 Ță poțî a șvide, ță poțî totăș d'odată
 Șrî kă nștere... dăp nă a izbi,
 Șii amorășă în sînuțî s'a 'nfintăș, Bălbăli!

Dăp čine-î ațela? ce okî vreodată
 Prin vășuțî, fetikă, nășă să străbată?
 Kîșporășă ță-e verginăș de orî ce kătatăș
 Kă gîndășă ce înkă nă s'a esprimatăș...
 Ax! čine-î ațela, ființă cereaskă!
 Șrmează elăș oare kredința țăreaskă?
 E Timariotășă alăș kășria ferăș

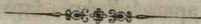
Lăceşte 'n batalii ka fărşerş 'n черş?
 Zaimşlş celş jşne a kърşі albeye
 Їntşnekъ kpinşlş în prima-і jşnece?
 Şnş beiş saş şnş paşъ, şnş şefş, şnş şpaxiş,
 Şi kşmş, pъnъ astъzі, elş інкъ e viş?
 Nş; kprima ta este de trei ori maі mare;
 Femeea adşltъ totş are skъpare;
 Dar tx, vaі! nimika nş e pe pъmintş
 Sъ nş te-osindeaskъ indatъ 'n mormintş!
 Kъчі... чine-o sъ kpeazъ? o kpinъ kşmnlitъ!
 Nş; moartea n'ajşnge sъ fiі osinditъ! "

VII

Bşlbşla işbemte şnş jşne strşinş,
 Şnş omş fър de lege, şnş kіne-kpeştinş!
 Eşindş la nlimbare kş sklavele sale,
 Bşlbşla'nţilnise gіaşpі n'a sa kale;
 Ka роабъ, воіnічіі o роартъ kş eі
 Їn tabъpa noastrъ la xatmanş-Andrei.
 Aч sta, nş nşmaі іі dъ libertate;
 Ba інкъ dъ ordiņş s'o dşkъ 'n четate.
 D'atşnчea, іn lakrimі se skърş okіі eі;
 D'atşnчea işbemte pe jşnele-Andrei.
 Ka роbşlş чe zaye іn neagra 'nkisoare
 Şi lasъ denapte gіndipea-і sъ şboare
 La чeі чe işbemte mi potş a'lş xіta
 Ama Bşlbşlika la elş kşgeta.

„O vîntări! o vîntări kx line-arinele
 Дзчедї кѣтре дінсэлѣ сѣспиниле ме!
 Іар вої норї че тречедї сѣбт весела стеа,
 Департе, департе, дзчедї віаца ме!“

Дар ворbele fetiї рѣмінѣ спѣнзѣрате
 Пе бѣзе-ї ка нїште бобїде роате
 П'о мїкѣ рѣсѣрѣ кѣндѣ плоаеа а статѣ:
 Кѣчї тѣнѣлѣ, де лѣптѣ семналѣлѣ а датѣ.

PARTEA A DOA.

I.

Voiosă așzora în aeră zîmbindă,
 Pînea flopi de așră în pîrș-î d'argintă.

Kă pazele zilei Ali se trezește,
 S'zuiğz toğı pobii giarpi, porșncuște.

„La arme! la arme! Zaimi, İrşklepi!
 Voi Timariodii, Azani, Eniçeri!
 La arme! la arme!... iar voi, zlemale,
 Pşgađi pentrş şaxşlş mi ostile sale!
 Nainte Delii!... sş batş, sş batş,
 Aiçi tembelikşlş!... giarşlş s' aratş!...
 Sş arzş fitilşlş! topçii la lokş!...
 Odatş, de doz, a treia ori, fokş!...“

Alarma se dete, toğı şborş l'apşrare;
 Bştrîniî mi jşniî, çelş slabş mi çelş tare:
 Femeia kş pşncii pşmine plîngîndş;
 Iar şnaîma, ne strade, aleargş çinîndş.

II.

Pъsboislъ, stpигъ зни, даpъ e барбарie!
 Нъ нъмаi аtита, чи кiаръ neбъnie;
 Къ toate ачестea опi кape pesboi
 Ими аpe o цintъ, саъ ka съ desnoi,
 Саъ съ se пъstpeze ачеia че аpe:
 Знъ mijlokъ s'ajъnemъ знъ цelъ оape кape;
 Даp че folosehte къ tъnъlъ e mstъ,
 Къ pala adoarme, къ flint' a tъkъtъ?
 Пpин alte mijloache noi totъ ne slъjimъ
 S'ajъngemъ la цelъlъ че atita dopimъ!
 Mijloache maî barbari къчи ele s'apatъ
 Sьbt maska îbipei че Isda odatъ
 Lъ съ înrъle п alъ съъ Dъmnezeъ,
 Ши алгii îн зpmъ, лъаръ mereъ!
 Съ neаръ pъsboislъ, къчи e барбарie:
 Даp' neаръ înainte ачеa lъkomie
 Че, kîndъ нъ армеазъ ne оamenî ka бape
 Împarte venînzlъ pîntp'o съpъtare!..

 Mii anî se skъrapъ, mî ачeastъ-omenipe
 Нъ s'afлъ ne дръmъ-î de înantipe

 Pъsboislъ, îmi plache съ kpezъ къ odatъ
 O съ înceteze; даpъ kîndъ? къ че platъ?
 Къ jепtfe, къm zise знъ vekiъ Ateneъ,
 Къ jепtfe, demnî нъмаi de знъ Dъmnezeъ.

III.

Ka cele nisînzîri ce în vijîlii
 La noale de deâlzîri se strîngî în nîstii,
 Ama mi pomîniî s'avîntî snpe çetate;
 Iarş boambele pomîi înzîntre s'abate
 Şi xnde se lasz, apdş, strîkş, însprîmîntş
 Şi fie ce kasz o skimbş în mormîntş.
 Ka gemete d'oamenî ce 'n mîzîri fîziate
 Se 'nekş în mîzgîrea de vîntzîri tîrbate,
 În vîzetşlîş krîncenş alş bombîi de fokş,
 Orî ce-altz strîgare se 'neakz pe lokş.

O ploae de gloançe în vîntş vîjîteşte:
 Îneakz pandzîriî; ninsoarea poşeste.

Dar çin -î auela ce s'a pidikatş
 Pe poarta çetîdîi, şî ce a strîgatş?
 Apare şî nere ka o nîlzîçîre!...
 Ax! poarta se krapz!... a noastrz oştîre
 Aleargz akolo şî aflz p'Andreî
 Çe poarta deskîde şî între kz eî.

O spaîmz adînkz aleargz 'n çetate;
 Açi Mîszîlmanîi vînz toçî a kombate.
 O lîptz amarz... miî szbîi lîçeskş,
 Şî lokşlîş se 'neakz de sînge-omeneskş.
 Akolo bîzîrîniî, kopîi, şî neveste
 Kz netre şî apz arşnkş din fepeste.

Țuș Danș snatarșlă, kalape tpekîndș,
 În dreanta mi 'n stînga ne trînsîrî kîlkîndș,
 Țuș jșne tîrkș, falnikș, aci 'lă întîlnește
 Șii, vrîndș s'îl loveaskî, ne kalș îlș rînește.
 Biteazlă rîsnînde; iar mîndrălă Osmanș
 S'abate sîbt brașlă snatarșlă Danș
 Kadîna îlș vede, mi de la fepeste,
 Okeste!... Snîtarșlă kîzș fîr' de veste.
 Romîni vîdș glonșlă de Țuș-a veniș,
 Tîrbașî, la femeie mai mîlîi s'aș sîitș
 Ka leiî 'n mînie o sfîmiș îndatș;
 Iar kasa 'ntîr' o klîpî kîzș sfîrșmatș.

În kanș-Țușî strade stî pasha kș aî sîi
 O mie, din Țușî mai falnișî flîkîi.
 O Țușî de romîi aci se oprește;
 Andrei, kș mîndrie în frînte-î pîșește.
 O agerș întî înȚene 'ntre ei;
 Din pala tîioasș se vapsș skinteî;
 Iar sîngele kîrș mi flinta trîsnește,
 Șii kalșlă tîrbeazș, voinikșlă rîknește.
 La nentîrî se întî, se stringș, se loveskș;
 Kș dinșî se sfîmiș, kș pîmî se isbeskș!

Doi fîi, la o parte se întîș lîngș-Țușî tatș;
 E pasha. În sînge î-e pala mîiatș.
 Odin kîmitanslă aleargș supre elș.
 Sîbt brașlă sîș kade Țușî fiș tinepelș;
 Bîtrînslă sîș tatș geme kș tîrbare....
 Dar oastea Romînș se face mai mare,

Îneakъ totъ lokъlă... mi pasha kъ dorъ,
 S'avintъ 'nainte pe kalъ-î xhorъ.
 Fъgindъ armasarъ-î mai kolo s'abate
 Lovitъ de zъnъ glonte ce koasta-î strъbate.
 Bъtrînzlă koboarъ, aci adъstîndъ
 Kъ sabia 'n mînz sъ moarъ lъntîndъ.
 Dar hatmanlă đdrea akolo sosemte;
 Pъdikъ baltaklă, pe pashъ lovemte;
 Avesta se 'nklinъ, iar pîn' a mъri
 Đpsita voise amarъ a 'rivî
 Kъzîndъ lingъ dînslă, în prima jъnie,
 Doi fil în morminte mi o fatъ 'n pobie.

Îndatъ ce kade bъtrînzlă Ali,
 Owtîpea tъrceaskъ înчene-a fъgi.

Iчi kalălă înfige potkoave zшоаре
 În frъntea mi 'n pentlă aчelî ce moare,
 Ши kape, 'n dъpere-î, ka шарне kълkată,
 Пичорlă ce 'lă kalkъ, skъrpnîndъ, a mъшkată.
 Đnъ altă kală, mai kolo, vъpsîndъ kavalepъlă,
 Ală kъpđi brauđ falukъ tъiatъ-l'a fepъlă,
 În roia-î tъrbatъ, iчi kolo-alepга,
 Ши o mînz tъiatъ de fpîđ se 'nklemta.

Iчi zъnъ 'n ninsoape đz zilele sale;
 Iar altlă, din fъgъ 'ntîlnîndъ-lă pe kale,
 Se 'mmiedikъ kade mi algiî soseskъ,
 Ши touđ se pestoarъ mi se 'nvълmъsheskъ.

Iar algiî, dîndă arme, îmi cheră ertvîzne;
 Ţnă altslă pfeferă, de kăţă a denşne
 Josă armele sale, şî a se ppeda,
 Să-şî şunteche sîndă kă sabia sa,

VI.

Andreî, kătre-ačestea, merşea mai nainte.
 Pe kale, Bălbăla îi vine în minte:
 Se teme de soapta che-ar fi 'ncherkîndă:
 Deçi, kătre sepaiz-î porneşte sbăpîndă.

Sepaiză e 'n flakărî. Soldagiî 'n tărbare,
 Ardă; săpă şî taie mai totă che le anare.
 Akolo aflară frămoase femeî
 Che, fără gîlcheavă, le 'mpartă între ei.
 Kadîne sfioase, plîngînde, gingaşe,
 Kă faşă-albişoare şî năslă drăglăşe,
 A kăropă ničoare nă aă fostă kăkată
 De kîţă ne kovorăslă de flopî semănală;
 A kăropa baze mikşue, pşmeoare,
 Abia săpătase o pază de soare,
 Akămă, prin ninsoare, prin sînce omeneskă,
 Aleargă deskăşue, şî plîngă, şî pomeskă:
 De geră îngedate, de spaîmă şîmite,
 În braşlă omşipeî leşină despletite!
 Andreî se apată în mijlokăslă loră.
 — Che? nă mă 'nşelă oare? le zice kă doră.
 Ţnă şarpe nă măşkă ne kîţă îi daî pache;
 Noi sîntemă mai barbarî, kăçi che răş ne fače

Acheste simțe!... tovarșii mei!
 Кръгаți slăbiciunea acestor femei!"

V.

O tu ce poezii, în vise черешті,
 Îți darъ coroana mîndreții-omeneshі;
 Iar tu, spre răsplată ръверши п'а lorъ lipъ
 Парфъмлѣ jъniei ce dragъ îi iuspirъ!
 O tu, ce noi nъ uitimъ de znde 'ți eі sborъlă,
 De namți ka o rozъ kîndă sflъ amorzlă,
 De viі ka ză zîmbetъ ce o zîdlicъ
 Ne lasъ sъ niče din mîndra-і gъriiъ!
 O tu, ce sflarea-ți esalъ mîposъ,
 Ce 'nneakъ parfъмлѣ de kpinъ graгiosъ
 O tu, ce prîvîrea-ți lъmina îmbie,
 Пъlindъ primъvara la dъlcea-ți jъnie!
 O tu, ce sъsnînlă aі tъnъrъ mi linъ
 Ka vîntlă de seara ce sflъ ne kpinъ!
 Femeie! femeie! de znde viі oare,
 Din черъ, sađ din іадърі, din zmbръ, din soape?
 Tъ namți, o femeie, ne trîstlă pъmîntă.
 Ka floarea ce krehte ne negrălă mormîntă!
 Nimikъ nъ-і maі tînъrъ k'a ta tinerețe,
 Nimika maі dъlče k'a ta frъmъseđe!
 Прекъmъ statъarъlă antikъ s'amorzъ
 D'o Venere mîndrъ ce mîna-і sъпъ.
 Аща, k..... l'a ta sъvîrșire,
 Zimbi de plъcere, d'amorzъ, ferîchire!
 Darъ snъne, o fermekъ ală vîeđi-omeneshі!
 La ce zeitate fatalъ slъjeshі,

Ши каре се жоакъ кх инима-цї blindъ,
 Ка кривъцлѣ тоамнеї кх знда пльпіндъ?
 О дѣче сїнцъ! о кинѣ інгерескѣ!
 Тх ештї, о femeе, знѣ флѣтѣрѣ черескѣ,
 Че дѣпъ о floape пе alta s'avintъ
 Ши чеаа че лъчеште маї мѣлтѣ, о інкїнтъ!“

VI.

Ачелѣ че се дѣче, се зїтъ їндатъ,
 Е зїстъ кам проастъ дар адевѣратъ;
 Ши требхе знѣ сѣфлетѣ че 'н лѣме е парѣ
 Съ нх беа-алѣ зїтѣрїї преа рече пахарѣ.
 Баї! омѣлѣ нх есте шї нїчї н'о сѣ fie
 Кѣмѣ вислѣ жнечїї adesea 'лѣ deskpie!
 Маї mare дѣрепе е-атѣнчї кїндѣ пердемѣ
 Пѣзїа' дѣлче їн каре кредемѣ!
 Опї чїне ва зїче ачеїа че-ї вїне;
 Дар вїаца ачеаста нх есте знѣ бїне!
 Їнтреабъ пе-ачела че-а сѣферїтѣ
 Ши vede кх lakrimї, перїндѣ че-а їзбїтѣ?
 Нѣ, нѣ, вїаца есте о греа їндаторїнцъ
 Де џемете, пльнгерї шї де сѣферїнцъ;
 Іар дакъ вр'о датъ ферїче гѣстѣмѣ,
 Е, ка сѣферїнца маї крѣдѣ сѣ 'нчеркѣмѣ.

Andreї era їнсѣ о парѣ сїнцъ;
 О їнїмъ плинъ d'amorѣ шї кредїнцъ,
 Gїndїндѣ ка feчїoapa че їн жнї okїшорї
 Se 'mbatъ de toate, de vise, de florї.

Maria 'i okъпъ gîndipea-î seninъ :
 Ea e pentръ dînsulъ viptstea divinъ,
 Ши нъ-î vine 'n minte сь-лѣ poatzъ зїта
 Ачеа че domneşte în inima sa.
 Ачcастъ зїtare apѣ stinge îndatzъ
 А lzi tinerеce de vise 'mbътatzъ.

VII

Andrei, къtre-ачестea bogatzъ, fericitъ,
 Авîndѣ ши знѣ нъme че 'n gloate postitъ,
 Ачелъ че 'лѣ axde, se întoarче, montemte,
 Se dъче 'n Moldova la чеа че izbemte.

Andrei p'asa kale epa însouitъ
 D'знѣ jъne pobѣ negръ de kape-î izbitъ,
 Къ kape împarte a lzi întpistare,
 А lzi бѣкъrie, а lzi перъbdare.

VIII.

Dar seara se 'nalцъ тѣкътъ din вѣi;
 Andrei e 'n пѣmîntslъ пѣrinçilorъ сѣi.
 Prin зmbpele nouçii, elъ vede 'n departe
 Lzminî jъkътoare în vekia-î четate,
 Къ albile-î тѣрнѣpi ne kape se jokѣ
 А lъni-argintoase kosiçe de fokѣ.

IX.

E timnslъ ачела kindѣ steaoa чereaskъ
 Привеште în faцъ planeta lzmeaskъ;

Kindă apele cărъ în lăngă lăcrămiorі!
 Kindă nasepea kintъ speranța în florі:
 Kindă totălș pe'nvie mi insăflegete,
 Și inima sboarъ la orі ce dorește.
 Căpsteiălș ce 'n роъ voiosă se skлда,
 Ici kolo, prin țafe, nіrъ 'ngina;
 Iar черъ 'mbrъkasъ kъmашъ kăssătъ
 Kă florі акrite... o азръ mătъ,
 Пărtindă ne arinъ-і parfămălș de florі,
 Îmbatъ аі serii tăkăđi kълъtorі

Andrei întălneste o dălce năchere
 Și totă deodatъ o vie dărepe,
 Băzindă tărgășporălș în kape-a năskătă.
 Nainte să între, la porți a stătată.
 O lakrimă dălce ne fațъ-і koboarъ
 Și gъndă-і aleargă la-achea ce adoarъ.

Elă întrъ 'n țetate... Așnge a-kasъ.
 Bătrina lăi mătъ ședea lăngă masъ:
 Ea nă ilă kănoamte nîn' nă-і a vorbită,
 — Bin! zise bătrina o fiă prea izbită
 Kăci întăziesemă aihea în viațъ,
 Să văză ink'odatъ dărgăđa ta fațъ!

X.

Tăcherea mi zămbra domneskă în țetate;
 Iar ștrădele d'oamenі epăș demeptate:
 Abia kăte-o odatъ, kăte-znă tpeketořă
 Lăsa să s'ază znă sgomotă șporă.

Doi inși trecut p' o stradă... iți kolo s'arată
 O mare ogradă k'o kasă 'ntipstată,
 Pe kare maldime de umbre trecea
 De câte ori lăna din aburș eșea.
 Asupra cetății se 'nalță tristețoare
 Beki țărări kă formă însprîmintțoare,
 Ka genisri triste cetatea domneskă.
 L'a țorș tinerețe se parș kă gîndeskă;
 Aici kăkăvea o, în noante, kobeste:
 Попорлă, ne zidșri, adesea zărește
 Fantasme șoape iți-kolo trecutîndș
 Че 'n noantea adînkă s'ardș șșșniîndș.

Andrei, la ačeste vederi kănoskăte,
 Șî-adăce aminte minăte plăkăte
 Din komiltrie, iar tînzră-î dorș
 Îi smălge din oki-î șnș plînsș arzătorș.

Aproape de kasa Mariei străbate,
 Șî oprește kă mîna alș s'ăș sînș ce bate.

XI.

Че muzikă dăce eș amș arzitș?
 Че mare lămină în oki mî-a isbitș?
 Ah! poate kă moarțea a stînsș alș ei năme!
 Saș ce va s'ă zikă ați ačea lăme!..
 „Ba! dakă șpsita așa pisinește
 Ori ce băkșrie în viață-mî zîbeshțe,
 Първеде! 'î zisese Maria kă dorș,
 Dar kăndș te-î întoarče, o dăce amorș!

In dar k̄zta-veī ne d̄l̄cea-ūī izbit̄ :
 K̄čī v̄int̄sl̄ va geme ne niat̄ra-ī negrit̄! „

Aša ḡindea m̄ind̄r̄sl̄, k̄z temepe st̄ind̄š
 Šī m̄sl̄tele fok̄r̄ī din kas̄ k̄z̄t̄ind̄š.

Andreī, prin fepeast̄ in̄nt̄r̄-a pr̄iv̄it̄š ...

Če vede el̄š oape? k̄čī a 'nḡl̄b̄init̄š!

Če vede el̄š oape? .. f̄kl̄l̄ī n̄m̄eroase

R̄v̄ars̄ o x̄nd̄ de paze voioase

Če 'n snekolī r̄z̄sr̄īnte, l̄s̄min̄š in̄doos̄š

Šī fak̄š s̄z̄ str̄l̄s̄če in̄ p̄r̄sl̄š x̄nd̄os̄š

Al̄š j̄nelop̄š dame mi tiner̄ī fečioape,

Ka nište p̄izinde mi d̄l̄čī l̄kr̄m̄ioape,

K̄x̄zn̄ī de hp̄ilante, de poze mi k̄rin̄ī,

Šī z̄imbets̄l̄š d̄l̄če ačestop̄š vergin̄ī.

Ači tiner̄imea, neb̄zn̄-amoros̄z̄,

S'av̄int̄ in̄ dan̄r̄ī s̄l̄t̄ind̄š gr̄adioas̄z̄,

Šī x̄t̄ind̄š op̄ī če kin̄r̄ī če anī in̄konjop̄š,

Pe s̄in̄sl̄š n̄l̄čeriī, deskark̄š vīača lor̄š.

În oki-ī at̄zn̄če Maria s'arat̄z̄

Voioas̄z̄, p̄izind̄z̄, de flopī koronat̄z̄;

Al̄z̄tr̄ī s̄z̄ m̄ind̄r̄š-ī mi t̄inz̄r̄š b̄r̄bat̄š,

S̄z̄bt draga-ī pr̄iv̄ipe k̄z̄ draḡš fer̄mekat̄š

Nimik̄š n̄z̄ z̄mbrehte a sa fer̄içipe,

Andreī n̄z̄ maī vine 'n a sa s̄z̄ven̄ipe.

Ea n̄z̄ il̄š maī k̄pede aičī ne p̄zm̄int̄š;

Î' ačest̄š bis̄š d'o noante s'a 'nkis̄š x̄n̄š morm̄int̄š,

Pe kare fr̃moasa konil̃ l̃sase
 G̃ndirẽa din x̃rm̃t̃ mi 'ndat̃ 'l̃ŝ x̃itase:
 Prek̃sm̃ŝ ne morm̃int̃l̃ŝ a tot̃ŝ ce—a 'ñcet̃at̃ŝ
 O x̃ltim̃ floare s̃z kaz' am̃ŝ l̃ŝat̃ŝ.
 Andrei, la ãceast̃ fatal̃ vedere,
 Krez̃x̃ k̃z iñceap̃k̃z x̃ñŝ vis̃ŝ de d̃x̃pere.
 El̃ŝ per̃de d'odat̃ ne cea ce iz̃bea
 Maĩ mx̃lt̃ŝ de k̃z̃t̃ŝ viãa. Ax! inima sa
 Era generoas̃z, mĩ ãceast̃ lovire
 P̃stea s'o primeask̃z k̃z indiferire,
 Ka mx̃ltele jert̃fe ce 'n viãz̃—a f̃k̃k̃t̃ŝ
 De tot̃ŝ ce dopise de kind̃ŝ s'a ñzsk̃t̃ŝ?
 Dar el̃ŝ avẽa iñk̃z krediñz̃ 'n iz̃bire
 Ka cea maĩ din x̃rm̃t̃ a sa feriq̃ire,
 Iñ k̃z̃t̃ŝ, nent̃r̃x̃ d̃ins̃z̃l̃ŝ, iñ l̃sme a fi
 Era de ak̃z̃ma, a k̃pede,—a iz̃bi...
 Ãsha dar̃ ideẽa k' am̃or̃z̃l̃ŝ iñ l̃sme
 Ka alte dragĩ vise, ñx̃ f̃z̃ de k̃it̃ŝ ñz̃me,
 Iñ inima—ĩ j̃x̃ñz̃ atit̃ŝ a lovit̃ŝ,
 K̃it̃ŝ p̃z̃z̃l̃ŝ ne kap̃z̃—ĩ d'odat̃ a albit̃ŝ.

XII.

El̃ŝ intr̃z̃ iñ sal̃z̃ ne k̃z̃nd̃ŝ se 'ñcẽñz̃
 O xor̃z̃ voioas̃z... Maria 'l̃ŝ ṽz̃z̃.
 Andrei ling̃z̃ d̃insa se p̃inde iñdat̃z̃;
 A eĩ m̃iñz̃ 'n m̃iñz̃—ĩ era iñgẽdat̃z̃.
 — Marie, Marie! de ce maĩ ṽind̃z̃t̃ŝ?
 — Ce z̃ic̃i?... nĩc̃i odat̃z̃ ẽŝ ñx̃ te—am̃ŝ ṽz̃z̃t̃ŝ!
 P̃z̃sp̃nz̃se mireasa... Andrei se x̃im̃este:
 'abate, mĩ moap̃tea iñdat̃z̃ 'l̃ŝ p̃z̃p̃este.

XIII.

La Iamī, pe o stradă trecea zădă konvoi
 De jzni, kx kai aperi; ză kară kx doi boi,
 Kx koarne azrite, zuma acea țarmă;
 Mădime de popoă mercea mai pe zrmă

Făkăii deskarkă pistoalele loră.
 Și kai se spariă, nekează și sboră.

Lăste, chimoe, în aeră peszră;
 Iar lămea, pe podări, din ce 'n ce s'adzră.

În kară e Maria kx nănele mară;
 Aproape de ele mai mădă lătară.

.....
 Kx toate ačestea, năntamăi s'opreskă:
 Ză moptă n'a loră kale, ači întăneskă.

Naintea ačelăi ce pleakă din viadă,
 Ačela ce vine, inklin'a sa faadă.

Năntamăi fakă kale, se stăgă, se abată,
 Și lasă să treakă ală moptălăi nată.

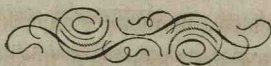
Kx toate ačestea, în sgomotălă mare
 Ală năntăi, se 'neakă fănebra kăntare.

Ză jzne pobă negră komăzălă zuma,
 Tăkătă ka dăreă, și lakrimă vără.

Pe lingz mireasz konvoiazlă porneşte.
 Maria, din kapz-î, pe mortă ilă priveşte;
 Dar repede 'ntoarce atâncî okiî ei,
 Kzî ea kznoskăse în mortă pe Andrei.

XIV.

Înt'r'na din zile, înt'r'o sârbeztoare,
 O cheatz de tinerî mi jzne fecioare,
 Mergîndă la mormîntz-î, aflarz aci
 P' Arapă făr' de viaţz... era Bălbăli.

II.

SAFIRA.

I.

În pâlbepe de stele eterâlş s'a 'nvelitş;
 Iar alba lopş peginz kş pşşlş aşpitş,
 Se 'nalđţ nintre şmbpe pe stşnka fortşnatş
 Ka vesela şperanđţ pe inima 'ntpistatş.
 Dap lşna poleitş şi stelele pşleskş
 În pazele ęe vapsş kastelşlş boepeskş!
 Akolo se şerbeazş şnş rizştopş festinş:
 Mşđđimele de oaspeđi în kşpe vapsş vinş;
 Şi 'nkinş pentş ęearş şi pentş adşnape:
 Safira se kşşşntş-în şşple şi 'n fanfare!
 Ama în kşşşşlş nopęei ei tođi se 'nveseleskş.
 Dap tşnşra mireasş, kş kinşlş řngepeskş,
 Koboarş în grşđinş şşb lesele 'nflopite
 Şi stelele-ř şşşşş kosigele-aşpite:

Ши pazele de lănz, albastrii okișori
 Se 'nalz kȳtre черѣри роаџі de lȳkrȳmiorī.
 Ea plȳnge, ș'alba-ī mȳnz demirȳ din koside
 Kȳnzna de mireasz kȳ akrele viȳe.

Safira se mȳritȳ; dar nȳ kȳ-alȳ eī iȳbitȳ
 ȳe prin frȳmoase fante în lȳme-a strȳlȳcitȳ;
 ȳi kȳ znȳ omȳ kȳ avere și inimȳ 'nfloritȳ!
 De aȳeea ea ișii smȳlge kȳnzna-ī înfloritȳ!
 Dar mendrȳlȳ viȳeȳi sale nȳ a mai repȳrȳșȳ
 Se șnzne kȳ aȳeasta din ȳearȳ a trekȳșȳ
 Ши are șȳ se 'ntoarȳ kȳ oaste tȳtȳraskȳ
 A șmili odatȳ trȳfia pȳringȳaskȳ.

II.

Dar kolo, mai kolo, departe în noante,
 S'aȳde o șontȳ, znȳ tronotȳ de kaī.

La șȳpdele șoante.

Pandȳrȳlȳ linemȳte șrekeȳ pe plai.

Ши zȳce șoȳieī șȳ 'nșale fȳgarȳlȳ

Șȳ-ī deȳ baltȳȳlȳ și șaoȳ de ferȳ

Kȳȳi vine Tȳtarȳlȳ

În nȳmȳrȳșȳ mai mare ka stelele 'n черȳ.

Iȳr șontȳ kȳ înȳetȳlȳ se fȳce mai mare

Ши kodrii pȳșȳnz de-șrȳșȳ tronotȳ întinsȳ;

S'aȳde o știgȳre

Ши nȳlberȳeȳ lȳtȳ pre vȳi s'aș destinsȳ,

Пандърїи, съб арме, тримитѣ съ vesteaskъ

La пхнтъ пре конїи че ѳнкъ ѳнkinѣ.

Мїна воїничеaskъ

Abia maї рѣdikъ пахарѣлѣ кѣ винѣ.

Тѣтарѣи! репетъ опї kape съflape.

гн вѣиле-askъnse чеї мѣлци се 'нвѣleskѣ.

'Nainte кѣlare,

Ajъncе знѣ jъne кѣ koїfѣ ромъneskѣ.

Ѓrdia s'опреште не valea 'нflоритъ.

O albъ konиѣ кѣ okиї de черѣ,

Кѣ koam' азpитъ,

Beni la воїникѣлѣ кѣ zale de ferѣ.

Воїoасъ, зшоаръ, la paza de лънъ,

S'арънкъ пре kalѣлѣ ачелѣи воїникѣ

Ѓи тогї иппрезнъ

Кѣ kaїи лорѣ falнїчї еї noantea desникѣ.

III.

O лъminъ slabъ нїнтpe змбра deasъ

Лъче къндѣ ши къндѣ.

Ѓа пхstietъцеї трїстъ кїнтъреацъ

Търбъръ тѣчerea пре kastelѣ дїпъндѣ.

Oаспедїи s'адънъ интр'o салъ latъ

Spaїma ръшїeште fъmълѣ рїзъторѣ;

Требѣи съ се batъ,

Saѣ съ се petragъ пре la lokълѣ лорѣ.

Astfelș se întreabъ sokrii mi ostamii

Stъndș inspъimîntaui.

Astfelș se întreabъ; mi mai toui nъntami

Borș ka sъ se dъkъ dъn' apei tъrbaui.

Însъ kъndș aflarъ kъ acele cete

Aș pъnitș mireasa, falnikșlș bъtrînș

Tata dъlcei fete

A sъritș ne arme ka zъș vekiș romъnș.

Toui nъntami pleakъ; kaii lorș nekeazъ

Și prin zъbrъ sborș

Ka o vijъlie ce se depъrteazъ

Și s'axde înkъ gemъtș-î zъporș.

IV.

Sъb niște stъnci perđste în zъbre mi în nori

Se 'ntinde-o vale verde kъ rîșri mi kъ florî.

Akolo se zъrește omîrepa tъtъreaskъ:

Akolo lasъ kaii sъ joace mi se paskъ.

Dar kolo mintre lese kъ pъmъrî înflopite

O tъpъrъ fecioarъ kъ gene poleite

Înklinъ alba-î frъnte ne-a zъșî bравș ostamș,

Și mîna sa se joakъ în pъrș-î drъgъlamș.

În aria albastръ înoatъ lъna plinъ

Și vapsъ preste kîmъrî pîrae de lъminъ.

— Știi tș, o dъlce mire! de nъ ai fi venitș,

Frъmoasa ta drъgъcъ în rîș ar fi peritș?

- Че зичі тх, о дѣлче фермекѣ! сѣ морі?... ах! че гіндипе!...
 Нѣ-мі тѣрѣра, о драгъ, че реаска-мі ферічипе
 Кѣ ворбе атітѣ де тписте.... аззі тх, дѣлчеа меа?...“
 Іар тінѣра Сафіра кѣ драгѣ іі сѣрідеа.
- Дар нѣ ера маі бине, ах! спѣне-мі драгъ, міе,
 Сѣ неарѣ фрѣмѣседе, ші віаѣ, ші јѣніе,
 Де кітѣ сѣ даѣ ла алтѣлѣ а інімеі коморі
 Ші тінѣра грѣдінѣ дін синѣлѣ меѣ де флорі?
 Апоі зичеамѣ ін сіне-мі: Лѣнескѣ мѣ ва плінге
 Ін тоатѣ віаѣа поате кѣ лакрїме де сінге!
 Ачеаста імі да тѣріе.... че зичі тх, драгѣлѣ меѣ?
 О віаѣа віедеі меіе! м'аі плінге сѣ морѣ еѣ?“
- Н'арѣ плінге; дар мѣрі-ва ачелѣ че те ізбемте,
 Кѣчї тх емтї прїмѣвара че віаѣа-ї інфлореште.“
- Да? зиче еа воіоасѣ. — „Ах! ласѣ, дѣлчеа меа,
 А сѣрѣта не окї-ці о дѣлче віореа?“
- Нѣ воіѣ, о дрѣгѣліцѣ!“ комїла іі рѣспѣнде;
 Ші 'н мїні ші ін косїде, еа фадѣ іші аскѣнде.
- Ін зїоа нѣнѣі ноастре... аззі тх, мїндрѣлѣ меѣ?“
- Еа зиче, ші прїн пlete прївеште драгѣлѣ сѣѣ:
 Ші рїде ші ілѣ мѣстрѣ ші еарѣ се 'нвѣлеште,
 Ші еарѣ нїнтре пѣрѣ-ї де асрѣ ілѣ прївеште:
 Ка соапеіе де варѣ че се аскѣнде 'н норѣ
 Ші іар ші іар с'аратѣ воїосѣ ші плїнѣ де дорѣ.
 Дар елѣ сѣрѣтѣ пѣрѣ-ї; еа тpage-а са косїцѣ,
 Ші ласѣ десвѣлітѣ сѣва еї гѣрїцѣ.
- Іар стеіеіе скїнтеїе ін флакѣрpile іорѣ
 Ші варѣ престе рїсрї знѣ брїѣ стрѣлѣчїторѣ.

Frumoasa kîntreacă acestoră verzi deserte
 Revărsă 'n sinclă nopcei plăkătele-î concerte.
 Iar flăcăușă celă dăce pre năclă s'ă de florî
 Îmi skătră de rōz nestrîgele-arinîorî.

V.

Ce tronote răsăne kolo în depărtare?
 Tatarii se rădikă ka valări preste mare.
 Făgarii nalăză kănlăș mi koamele în vîntă
 Și bată kă ne 'nchetare ală vîiloră pămîntă.

— La arme! strigă mîrzăcii; mi trîmbița răsăne;
 Tatarii se 'naramează mi kaii îmi înstrăne.

— Ai noștrii ne prăștă, o dăcea mea frumoasă!

Tă ai s'ă vezî aice o lăntă sîngeroasă...

Săb lesele 'nflopote, vîntă, înepe dopită!...

Și nă ai niči o fîkă de mîndrăclă tăă izbită!“

— Nă! nă; eă viă kă tine la moapte mi la viață!“

— Askăltă ne-ală tăă mire, o fermekă de dăceață!

Kăci brașclă tăă ka kpinclă plăpîndă mi drăgălășă,

S'a fînge săb baltăclă fierosclă ostășă!..“

Ei vine!.. staă akolo; dar sune-mi, dragă, mie

De ce akăma lakrămi s'ă verșî iđi vine ție?

Orî kpezî kă niči odată tă n'o s'ă mă mai vezî?

Ah! sune, sune-mi mie... tă tači mi lăkrămezî?“

— Îmi plănge ală meă sșfletă ce trebăi s'ă se bată

Kă frađii mei de-znă s'ănge, mi poate kă-ală tăă tată...“

— Atănce nă se poate, Tătari s'ă-î lășmă,

Și amîndoi kă kaii în noante s'ă plekămă?“

— Ня, ня, о дълче інгерѣ, кѣчї лорѣ мї-амѣ датѣ кѣвїнтѣ лѣ
Шї требѣї сѣ-мї цїнѣ ворба кїарѣ де-арѣ перї пѣмїнтѣлѣ!“

VI.

Elŝ zıche mı s'arznkz pre kalxlŝ seŝ nebznŝ.
İndatz dalbe snade pre kanete rŝznŝ,
Şı mŝncıı peneteazŝ strıgŝpile tŝrbate,
Şı sŝngele se vapsŝ ĩn rŝrŝı snŝmegate.
İn pŝlberes mı 'n abŝrŝı, mı mŝncıı, mı kımŝrŝı perŝ;
Şı stelele albinde se tŝrbŝrŝ ĩn eterŝ.

Lŝneskŝ se arznkz ĩn flakŝrŝı tŝrŝnıtoare
Dın palomŝlŝ seŝ kŝrŝ alŝ vıeıeı dŝlce soare.
Tŝtarŝı ĩlŝ ŝrmeazŝ, ĩn flakŝre, tŝrbaııı:
Se lŝntŝ kŝ tŝrŝe de leı ĩntŝrŝtaııı.
Dap oastea romŝneaskŝ pesıstŝ ka o stŝnkŝ,
Sŝb kape ĩn fŝrŝznŝ mı 'n noantea cea adınkŝ
Kŝ fŝrŝe tŝrbatz mıı valŝrŝı se loveskŝ
Şı earŝ mŝgıtoare se 'ntopnŝ mı se sdŝobeskŝ.

Dap koama dımıneıeı de pose semŝnatŝ;
Orın ŝmbre mı prın abŝrŝı, vıtejılorŝ s'aratŝ.
Atŝnıı Tŝtarŝı sboarŝ ĩnvınŝı mı bırsıdıı
Kŝ ŝmbrele ĩnvınse de krınıı ŝrıdıı.

VII.

Lopŝeskŝ se ĩntoarnŝ la dŝlcea sa ĩŝbıtŝ:
Ea ŝede gŝndıtoare sŝb leasa ĩnflorıtŝ;
Pe faıa eı se skŝrŝ ŝzave lŝkrŝmıorı
Şı rŝrŝ' ale feıeı amŝgıtoare florı.

Iar vântul îi pesfăcț kosigele-î zndoase
 Țe 'ngînz brînzlă zilei de pose axsoase.

— O dăluca băgei mele! de moarte sântă pînă!
 Îi zice kă dăpere frumozlă eî izbită.

Înkalekă ne kală-mî... n'ai frikă; elă te-a dăce
 Prin zmbry mi izmină la maika mea cea dăce.

— De tine niči odată eș nă m'oiș despărți.,

Și daka lamî tă viață, kă tine voiș mări!

Ea zice, mi demiră kămama sa cea albă

Și băge din kosige-î să lege pana-î dală.

— O dăluca mea Safiro! în dar te ostenemî!..!

Eș moră!.. te lasă kărată ka flopile cehemî!..

Ax! koișlă mă apasă!... ne sinălă tăă celă dăce

Îmî lasă fruntea-mî pece ne kpinî lăi să kăce?..

Tă pođi să fi ferice... tă pođi să te mări!..”

Dar tăpăra fečioară kă perîi azpîđi

Iea palozlă din sinălă voînăkălăi ce moare

Și păpănzindă-șî pentălă se stinăce ka o floare!

1853

III.

SORICA.

I.

„Kъ opĭ ce mijloaĉe, la dpaga balae,
 La mъndpa sorikъ, eš sъ kobopš.
 Barbatxlš eĭ jšne e dšš la batae
 Sъ-mĭ adskъ kalxlš ĩndatъ sъ sbopš!“

Ama a zisš Mixnea, mi pobii se 'nklinъ;
 Ši kalxlš ĉelš negpъ sosemte ĩn jokš.
 Iap steaoa de apř voĭoasъ mi plinъ
 Īnĉinge kĭmpia kš bpĭs-ĭ de fokš.
 Tpeĭzeĭ de katane kš koame 'mpletite,
 Īnkalekъ noantea, pre Domnš ĩnsogeskš;
 Iap kaiĭ lopř agerĭ prin vъĭ ĩnflorite
 Prin zmbpe, prin paze mereš tpopъeskš.

Iar armele dalbe lămină la lăună
 Și koamele mândre în așre șoporă;
 Pe zăde îmi kalkă, kămpia păsăre
 De arme, de aramă, de tropătăleș loră.
 Așei țe askăle țeaste lăngă șoante,
 Șăb stăpăle negre s'askăndă șăimăntăgă;
 Kpézăndă kă-î o țărătă de șmei țe în șoante
 Aleargă în lăme ne kăi ne 'nșrănăgă.
 Iar lăunăleș șălbăteșă prin vekă șimitire
 Șkobăște mormăntășră de șoame șrăndă.
 Și bășă țe-ășde a lăi țăngășire
 Pe negre biserăi țeșănde đăpăndă.

Dar kolo 'n grădina kă floră profămate
 O pășere đragă modă' ală eă đoră;
 Și flățășăleș șepeă ne pose șoate
 La kăntekă-ă đăle țe 'mbăț đ'amoră.
 Akolo Șopika kă okă de vășăe,
 Kă floră împlește kosășele eă;
 Ș' așteantă ne șogă-ă țe-ă đășă la bătăe
 De-o lăună măă bine kă oamăniă șeă.

La lăună țe vășă lămină đăkăte
 Și 'nșinge kămpia kă bșășră đ'argăntă,
 Șopika țe đăte ne vălea țăkăte
 Pe șogăleș eă đăle șă-lă vășă văăndă.
 Prin inășă, șăpăleș, măăđreșe, văște,
 Prin totă țe pekămă ideăleș-omăneșă,
 Țe noă zămăște în vășe đăkăte,
 Șopika șormășășă așelă țășă țeșeșă.

Îi pare k'asde o montъ perdstъ
 Че 'ngînz departe znș pîș plîngъtorș;
 Askâltъ; mi monta în noantea tûkstъ
 Se face kîțș kolo znș tponotș xșorș.
 Ea vede departe pe vesela vale
 O ceatъ de xmbre din xmbreș emîndș;
 Și 'nchetșlș kș 'nchetșlș mi koifșpî mi zale
 Sșb pazele lșnei ea vede lșcîndș.

II.

Чине-ї kavalerșlș че се întrodъche
 Întp' aчeastъ kșpte kș tpeї-zecї voїnicї,
 La Sopika dșlche
 Че împъръdente la kastelș aїcї?

— Паче! паче цие, jșnz mъndrșlїdъ!
 Stpīg' aчelș ostamș.
 Pъmenъ mi albъ ka o garofїdъ
 Ea sșpїde dșlche mīndrșlșї dъrtamș.

În aчeste kīmpșpī fъръ de kъrape
 În пștepea nouceї noї ne-amș pъtъcїtș,
 Dъ-ne ospъtare
 Și ne eapъ noъ kъcї amș îndrșsnitș!“

III.

Este miazъ noante. Tīnъpa Sopikъ
 Pīnz sъ se kșlche în genșkī pъga:
 Poъ tīnerīkъ
 Albele eї gene dșlche pъpъpa

„Însă cine bate la această poartă ?

Soarele meș izbită!..

Striga juna soare... „Mădămeskă, o soare!

Къчи тх ничи о датъ нх маї пъръsită!“

Sape sь deskidъ, veselъ, șșoарь.

Pe potъnzii șșmeri semъnadi de kpinii,

Neagra-ї kosișioарь

Тремъръ la paza slabelorș lșmini.

Mixnea se aratъ... Șșopika pьlemte.

„Nș te șșepiea!

Zișe kș blindeuъ, șșela șșe domnește

Vine la nișioare-șșii, o Șșopika mea!

Șșentръ șși koroanъ, inimъ șși nșme

Îșșii inkinъ șșie, fermeșkș ръnitopș,

Șșe aișii in lșme

Ai venitș pe-arina viselorș de-amopș!

Kș o vorbъ viașe, zilele frșmoase

Поцї sъ le sdrobешii;

Șșii sșb ale tale bșze kșldșroase

Totș de-cdatъ, dragъ, поцї sъ le 'nfloreshii.

Ax! de kındș in lșme oki-mi te vъzъръ

Dșlșe ka lșmina kșnși arkș șșepeskș,

Bisele tьkъръ

Șș'ale mele zile sbopșlș lopș opreskș!..“

— Măria s'z xit' k'z s'int' m'ritat'

K'zr' j'ne ostam' ?“

Zice mi pe faț' d'le înrozat'

Lakrimile sale k'zr' dr'z'lam'.

— N'z-mi vorbi de-aceasta!.. Domn'le îi r'z'z'nde.

Sou'le t'z te xit', saț' k'z a nepit'

Çine mtie z'nde!

Oastea t'z'rask' oastea-mi a sd'pobit'...

Bin' la ferici're, alb' dr'z'liț'

Fermeč' asp'it'!

K'z zimbirea d'le d'p' a ta g'riț'

Bino de imbat' s'flet'-mi r'p'it'!

Çeapa k'z morminte, s'ng'e mi d'zere

O voiș' sem'na;

Îns' t'z, o d'le fermeč' de pl'çere!

Pe-ale ei r'zine n'z imi ve'i sk'na!“

La aceste vorbe, timid', s'foas',

Kade în gen'ke l'kr'mind' amar';

Roag' k'ld'zroas'

Dap nimik' n'atinge pe acest' barbar'.

De-o gîndire s'nt' pare inspi'rat':

N'z mai pl'ng'e ea;

Și pe fața-î alb', înk' înroat',

O zimbire d'le vine a p'rea.

— Mъria ta, Doamne! ce înkredingare
 Погѣ съ-мѣ даї къ мѣне нѣ мѣ веї зѣта?

Къчѣ de înpistare,
 Къндѣ воїѣ fi зѣtatъ, вѣаца воїѣ lъsa!..

Te îzbeskъ eѣ însъmѣ, însъ sъntъ soціe...

Ax! кътѣ s'a lъntatъ!

Înima-mѣ къ-aceastъ sfîntъ datorie

Kape legea lъmeї pentрѣ noї a datъ!...

— Bezѣ, o mъndрѣlѣцъ!.. de ce-askъnzѣ tъ mie

Înima ta dъlce?.. Ax! sъnt fepѣitъ!

Moарtea kiarъ sъ vie

Voїѣ mъpѣ fepѣce dakъ sъntъ îzbitъ!..

— Domnъlъ vѣeдѣї mele! lasъ-m'a mъ dъce

În къmapa mea,

Ka съ-мѣ pentрнъ пѣрѣлъ?.. — dъte, îngerъ dъlce!

Dар, o дрѣгъlѣцъ, нѣ întрzѣa!

Eatъ, zѣce 'n sine, ce e o femee!..

Dар ce-мѣ pasъ mie dakъ sъnt îzbitъ?

Пeар' opѣ ce idee!

Вѣаца este dъlce, eѣ sъntъ fepѣitъ!.. „

Dар Sorika întръ. Ea e копepѣтъ

Întр'ънъ вѣlъ zndosъ.

— Domnъlъ meѣ! прѣвеште dъlcea ta îzbitъ! „

Шѣ lasъ ne dъnsъlъ канъlъ eї frъmosъ.

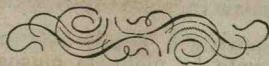
Elš p̄dikъ v̄lsl̄l̄ ka s̄z o p̄rivesaskъ;
 Însz se petraçe: pare 'nsp̄im̄intat̄;
 Faça ei cereaskъ
 Palidъ ka moartea l̄s̄i s'a ar̄tat̄.

— M'ai z̄cis̄ș, îi zise tp̄ista konilidъ,
 Amș b̄z̄t̄ș venin̄ș!

Borba i se stinge ne a sa ḡz̄ridъ
 Și din sinz-î v̄iada sboarъ ne-z̄nș s̄z̄sin̄ș.

Astz̄i v̄nt̄l̄l̄ș geme într'aceastъ kasъ
 Șunde fericipea a imp̄z̄dit̄ș;
 K̄pele s̄int̄ș m̄ste ne desharta masъ;
 Paiajenz-'ntinde firz-î înbekit̄ș.

1853

IV.

PROFIRA.

I.

„Pe Neajlovă la vale Tătară a kăkată;
 Iar tă, o Kaloïene! de kîndă te ai însărată,
 Treçî viaça 'n moliciune; sîtarea învlește
 Și armele-çii m'ănă năme ce nă mai străchește!
 Deșteantă-te, nepoate din letargia ta,
 Și xai kă noi ne dășmani din țear' a alănga!“

Așa vorbeaș Boinestii kă plete de ninsoare;
 Așa vorbeaș moșnenii kă vorbe răgătoare
 Lăi Kaloeană vitează ce șade 'n Bolintină
 Și nă mai va să știe de Tărkă niçi de kreștină.

— „Ce zichi tă, mîndrăliçă?“ — Ce potă a șăne eș?
 Dar kredă k'ai face bine să pleçi, o dragălă meș!

— Să pleck, mi ți, Profiro!... dar te gândemte bine!
Săb kare privilegierē te voiș lăsa pre tine?“

— De tine desprăuit, o dragă soțioră
Voiș trece nouă mi zile în lakrămī mi în dorș.
Dar totș o dat, mīndrē de tīnrăxlē meș mire,
În lakrămile mele afla-voiș mălxămire!..“

— Eș kăgetamș din kontra, kă ai să mē opremtī?
O dălcēa mea Profirē, ți nă mē maī izbemtī!“

— Ce sntī ți, drăgălxīgē? o doamne, ce gândire!
Ea zice, mi dălcī lakrămī de dălcē ferīchire
În rīsrī argintoase ne fațē-ī se înșirș;
Kă pără-ī mi kă vxlē-ī kăsstē kă florī de firș,
Ea șterge plīnsē-ī dălcē, mi, dălcē răsfxātē,
Barbatxlēi ce plīnsē-ī rēnēște mi îmbatē,
Șrīde mi ū zice kă glasē-ī ingepeskș:

„Voiș să te dăci la oaste, fiindș kă te izbeshș!“
Și rāmenindș askēnde frāmoasa-ī fețimoarē,
De lakrīme poatē, în mīna-ī albīmoarē.

— Ei! plīnsxlē iar lăcēște în dălcī-đī okīșorī?
Drăgăđā mea Profiro, ți vreī să mē omorī?“
Elș zice, mi kă vorbe de dălcē răsfxātē
Pe sinxlē mīndreī sale ū făr' o sērștare.
Dar jșna Profirīđē kătareā a 'ntērnatș,
Și 'n lakrămī înekatē, afarē a sbērpatș.

II.

În aria albastrē lămīnē lăna plīnē,
Și 'neakē lănka verde în valsrī de lămīnē.

Dar чине сîntă воиничіі кѣ арме копериці
 Че сбоарѣ нинте змбре кѣ каіі рехниці?

Din satxlă Bolintinx mi satele vecine
 S'adănx patră sate kătră mi pedestrime;

Și komandăci kă fală de doz-zechi noșteni
 Iaș dpxmăxlă kătre Argeshă mi trekă la Ogrăzeni.

Boinicіі mergă 'nainte; ne xpmă se zărește
 Черчелă-și Beldimaniі-че арма-і tinerește;

Postelnikăxlă kăpriă kă zече vîntorі
 Че поартă la nistoale mănskăxpi dragi de flopi.

Dar nintre ei se vede o kopiliă jănx:
 Pe armele ei dalbe se joakă flopi de lănx;
 Și pletele-і norate pe sină-і rixpeskă
 Prin zmbre mi prin poze, kîndă kaіі tropăeskă.

— Nx... okiі nx mă 'nșală!... e mîndra mea sojie!...
 Daăi armele îndată!... intrăă în ergelie
 Să-mi înșăoaăci fșgarăxlă че nx kănoaște mea!...
 La moarte și la viaă să sboră kă mîndra mea!...

Elă strigă mi армеазă mi kăxlă seă selbatikă
 S'avîntă nintre zmbre ka genăxlă fantastikă.

Elă merge kătre Argeshă prin lăncile kă flopi;
 Dar podăxlă treче ana kă bravіі lăntătorі.

Atâncî elş se arşnkъ în apele profşnde
 Şi kalşlş seş înoatz ka şearpele prin şnde.

III.

Пѣдѣpile рѣсзнѣ de tronote însstite.
 Мірзачиі se demteantъ din lesele înflopite.
 Бѣтаеа kolo 'nче e în kaulşlş şnzî lakş.
 Іар palomele sşnzъ ne xîrçî şî ne ballakş;
 Şi flintele рѣварсѣ o ploae trşsnitoape
 Prin şmbra че domneşte pre lşmea neritoape.

Dar Kaloeanş, ka vşltşrş че рşmpe 'nfşriatş
 Kş giаръle şî çîokşlş balaşrşlş tşrbatş,
 Se lşntъ kş Tatarşî; іар kalş-î че tşrbeazъ,
 Kş dинçiі, kş niçiorşlş lovemte şî nekiazъ.

— Stşî, mindre Kaloiene-şî-mî dz Profşra ta,
 De vreі sş şkanî kş viаца!...“ Profşra nş çî-oiş da,
 Dar oiş lşa eş roabъ sş daş Profşrei mele
 Мірзакa ta чеa albъ kş okî de biopele!...“

Aşa vorbeskş voіniçiі şî 'n stşbiі se loveskş
 Şi arpele lorş dalbe рѣсзнѣ, skinteeskş.
 Dar çine este çela че se postogoleşte
 Şi de ne kalş-î kade în lakşlş че рошеşte?
 Мірзакşlş çelş mai mare!... Tърарşî şneriaçî
 Мірзачele îmî lasъ kş okiі lşkrşmaçî
 Şi fşgş în şmbra nonçei ka pasърî рѣтъçite
 Kindş geme vişşlia prin lesele 'nflopite.

A doa zi momnenii tpmis' aș lăi Mixaiș
 Stindapde, pobî mi poabe, mi doș sște kaî.
 Iap domnălă tătəpəpə dă dapəpî mepitate
 Mî Profipigei kəpəe kə netpe nestimate.

1853.

V.

TUDORA.

I.

— „Че допинѣ тѣхте inima-ѣ конжоарѣ

Дѣче содиорѣ?

Asta zna datѣ pentrѣ 'ntia oarbѣ

Лѣнг' a ta Тѣдорѣ тѣ emti гѣндиторѣ!“

— Мѣ дѣчеамѣ кѣ гѣндѣлѣ л'аї меї бравї че-амтеантѣ

Спре а-ї комѣнда,

Кѣндѣ а та vorbire дѣче мѣ demteantѣ

Ши goneste vislѣ че мѣ fermeka!“

Astfelѣ zиче Банѣлѣ konsѣratei sale.

Însѣ i-a askѣnsѣ

Sѣb ачесте vorbe foapte natѣrale

Кѣgetele tpiste kape л'аѣ пѣтрѣnsѣ.

Țdrea este sigȃră kă a lăi soȃie,

Kălă va vîeȃzi,

Ape să pesnekte a sa datorie

Și ne ale sale patimi va domni;

Însă prin amorălă ce-are pentră oȃoare

Și kăvîntălă dată,

Iar nă prin izbirea dăle, arzătoare,

Ce-albele lăi plete nă î-aă însăflată.

Astfelă de gîndire vine de răpeshce

Bekisălă lăntătoră,

Și în geana-î albă kăndă mi kăndă lăcheshce

La lămina lampei lakrime de doră.

Jăna lăi soȃie meade întăistată

Lăng' ală ei bărbată;

O marată albă kă-ăpă semănată

Îi învăleshce pără-î răsădată

Kape 'n znda lină mi întănekată

Kăpge ne-ală ei sînă:

Flopile de zăbră din kosiȃa-î lată

Kriniă dăne făȃ-î dăpăzleȃi îngîă.

Okii apă kă dăză nikăȃpă de mare

Ce le-aă apăită;

Soapele celă dăle kă o săpătare

Pe găpăa-î kăoȃe făpălă bălsămită.

Lănta! Lănta! zise alba Tădopikъ,

E rivala mea!

Kъчї tă prea adese, trıstъ singărikъ

Pe a ta soție o lamı pentră ea!„

La ačeste vorbe dălчї mi plăngătoare,

Snăse kă amorș,

Ea lăsf sь kăre doț lăkrımıoare;

Iar ne frăntea șdrei se lăđi șnș norș.

— Че zıчї tă, Tădopo? te gъndemte bine:

De nă m'amı lănta,

Đeara ta, tă însăđı, ıelș maı dălчe bine,

În robia kрădъ pradъ ađı nıka.„

— Aı kăvıntș, ръsnăse tăntra soție:

Eș nă m'amș gъndıtș.

Nă bгга de seamă... o konıłrie!.. „

Șıı-ı sьrătъ pьrșlș în pesbelș albitș.

II.

Dar ıine-sș kavelerıı în zale їmbrăkađı

Че sborș în sınslș nonđeı ne kăı fokomo tьrbadı?

Săb pazele de lăntъ ııı kolo se-aratъ;

Prın șmbpele tьkște se перdș iar de o datъ;

Șıı la kastelșlș șdrei de o datъ se onpeskș

Kă kăıı lopș selbateчї ıe 'n late snăme-albeskș?

— Deskıdeđı, strıgъ șnslș, mi dađı-ne osnъtare!

Tatarıı ne презртъ în nămъrș foapte mare.

Eș sântă Băzescă Preda, iar celă mândră voinică
 Kă pletele-aspite e frate-meș celă mikă.

III.

Abia kă banlă Țdrea eî vorbele-aș skimbată
 Și trîmbița fatală în țărniș a răsnaț.
 — Tătară! strigă xnălă, mi algiî penetează;
 Și algiî kă 'nfokare spre lăntă se 'narpează.
 Atăncea lăna plină din țerălă înflorită
 În pâlberă askănde ală eî diskă aspită;
 Iar aerălă răsșnă de dinete țărbate
 Și miî de kaî înoată în șmbre 'ntănekate.

IV.

Tătară înkonjoară kastelălă boereskă.
 Băzeshii dăne țărniș bătăea kîrmăeskă.

.....
 Iar kănitansălă Țdrea șitândă kă e rănită
 Îmbrață armățara-î mi koîfălă aspită.

.....
 În pâlberă în flakărî vitejî mi kaîî peră
 Și armele răsșnă pe naveze de feră.

V.

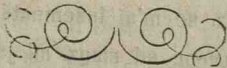
De-o dată lăna plină din pâlberă pesare.
 Și mângăe Romăniî k'o dăle șărbate.
 Atănce toți Tatară sdrobidiî mi alșngați
 Lășândă măldi morți pe vale făgîră 'nșpîimîntați.

VI.

Pe kîmpul de batae, prin sînge mi prin florî.
 La foklî steleî dîlce ce trece nîntre norî,
 O zîbrî pîrîcîrî din kîndî în kîndî apare;
 Din kîndî în kîndî se perde k'o dîlce sîsminare.

Acesta este-zînc jînc mi mîndrî kavalerî
 Kî okîî dîlci ka fada senînzîî eterî,
 Kî plete lîngî mi negre ce kadî în pîsfîdare
 L'a vîntîpîlorî sepeî sîzavî sîrîtare.
 Pe fada-î întîpîtatî dîlci lakrîmî pîrîeskî
 Mî armele-î frîmoase la stele strîlîceskî.

Zînc gemîrî de dîrepe în vale îlî opremte;
 Elî stî askîltî plînzîlî, se pleakî mi prîवेशte
 Zînc vekîî ostamî ce moare în sînge pîstîrînatî.
 — Elî este! strîgî zîbrî kî pîrîlî negîrîtatî.
 A doa zi, prin morîî din valea înfîlorîrî
 Zîlcea brîdînzîlî dîrea ne-o brîsdî învîrîzîrî.
 Mîalîrî o femîe skîmbatî 'n kavalerî,
 Kî okîî dîlci ka smîlînzîlî senînzîî eterî.

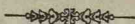

VI.

SORIN

saș

TAEREA BOIERILORU LA TARGOVISTE.

PROLOGULU.

MEDICULU.

(O kasz ržž mobilatz ale kžpiea fepestī daš neste pīž. Pe o masz kžpđi pisinite mi o xīpkz de moptž. E noante. O kandelz lžmineazž kindž mi kindž.)

Herman, singzprž'.

Nimik, nimik... Lžmina mi se askžnde mie!..

O stždiš fžrž roadz ze m'ai inveninatž.

Tž mī-ai ržmitž plžcere mi viadz mi jžnie,

Ši nž-mī ai datž nimika in lokž ze-mī ai lžatž

A tžebžitž a tžepe činčī-zečī de anī de tžždž

Šlekatž ne kžpđi, sž aflž kž nž potž Ńti nimik...

Къчи, Belzevst din Tartarș sь-mi fie mie pьdъ,
 De шtiș maї mьltș ka prostьlș че n'a'нвѣдатъ ницї mik
 Амș къѣtatș mistepьlș вn льmї nekъnoskzte:
 Пе oamenї, пе natъpъ, пе тогї амș вntpebatș;
 M'amș kobopїtș вn лъmea mormintelopș tьkzte,
 Шї пе църьна лъmeї adъnkș амș meditatș,
 Амș desnikatș църьна преkъmș шї kъgetapea;
 Шї нъ шtiș kъgetapea e kape-арș fi ѣpmatș
 Materieї, saș lъtьlș a ѣpмърїtș sъllapea
 Saș alt-felș kъgetapea (sъ fiș maї akъpatș?)
 Maї bine jъkamș ѣpсьlș la porъїle strъїne!
 Къчи челъ пьдїnъ ѣpсарьlș totș kpede вn чева;
 Дар еș нъ kpedș nimika шї нъ шtiș de fakș bine
 Съ нъ kpedș; нъ шtiș iarъ de fakș еș pъș kъmba?...
 Дар амș aflatș къ нъ e maї mare bogъдїe
 De къtъ kpedїнѣa noastrъ, ш'atънчї амș nїsmьitș
 Пе prostьlș kape kpede шї тpeче 'n бъkъpїe
 O вїадъ 'n kape нъ шtimș la че амș maї venїtș...
 Чїsdatъ, Doamne, este fiнѣa omeneaskъ!..
 (Дъпъ o пазъ, лъндъ Хърка de мортъ вn мънъ.)
 Ax! eatъ че pъmїne вn лъme дъпъ noї!..
 Че-аї fostș вn astъ вїадъ, църїnъ пъmїnteaskъ?
 Тъ poate-аї fostș ka mine, вmpїnsъ de nevoї?
 Opї poate-o фpъmъseцъ Га кърїea пїчїoare
 Ка пълbere-ъpїтъ jъnїmea аș кълkatș?
 Аї fostș ferїche poate? шї мъндpъ, pїzъtoape,
 Ка visьlș tinereдeї din лъme аї sbъpatș?
 Дар ѣnde e мъндpeдea шї dalba ta jъnїe?
 Вої, kape агї fostș іъbit'o, vedeдї че агї іъbitș?

Bedeți totu de odatu a voastru nebunie,
 Bisă dăle ce se slinge îndatu ce-aii grănditș!..
 Dar ce zikș?.. elș fı poate, vr'șnș domnș aiı în lăme:
 Acheastu xărku poate ce vntu-a trenșratș
 Nș s'a nlekatș în viațu; mi poate l'alș eı nșme
 Mai mșlte milioane de sklavı aș trenșratș?
 Dar șnde'ıi este tronșlș, korona mi mърipe?
 Ah! șnde'ıi e-mъndria, poporșlș kredinșiosș?
 Șnș kanș de sklavș alıxprı, nș este osebipe
 Din tine mi dintp'insșlș; — avedı aчelamș osș.
 Kopıi pı se joakș kș mъna-ıi ce odatu
 ıiındș șnș șventpș jalnikș popoare kърmșeà;
 Iar Xърka-ıi ce fıseșe odatu kърonatı
 E adıpostș de șoareçı kari adormș în ea!..

(Dșpș o lșngș reflekție.)

Dar eatș noantea trece!.. bșlaea dimineadı
 Trımıte înainte-ı șnș dșle fokș чepeskș,
 Sș stingș lampa d'ășpș ce ardea inkș 'n чеadı,
 Nopoasș koam'a nonıeı ce visele impleteskș...
 Kolo se șnarıe șnda de șndș alșngatș;
 Kolo din fıșnzș șșnș aı noștri kълtorı;
 Kolo prıvıgıtoarea șșșınıș 'namoratı
 De vntșpı legınatı pe natșlș eı de flopı...
 Pъsaı, o dimineadı! mi fie ka sș paie
 Ka tine bșkșria 'n șșfletș-omeneskș!
 Desfșșpșrș în aerș kosıga ta balaie
 Pe kape flopı deășpș mi poze ștrıșveseskș!
 Sbșradı, mıște blınde, kș arıpș-ășpıkș!
 Vърșadı-vș, o flakșpı, dintp'alș zileı șınș!

Iar tã, korona lzmei, o soape! te p̄dik̄t
 În kalea-çi sem̄nat̄ kã m̄ndre flopi de kpin̄ã!
 Bin, bin de d̄ lzmin̄t la cei ce vor̄ viaçt̄,
 La cei ce fericīrea în lzme moustenesk̄!
 Kitī pentr̄ mine, soape, tã n'ai niçi o d̄lceaçt̄;
 De-aceea de la tine nimik̄ nã voesk̄!...

(Дъпъ о пазъ.)

Añi da eã op̄i ce b̄zãp̄i pe-o klip̄t de kpedinçt̄,
 De d̄lce fericīre, sperançt̄ mi amor̄....
 Dar, va! deserte vorbe! kçi nã mã e p̄tinçt̄!
 ðnika-mi m̄nḡere ar̄ fi nã mã s̄t mor̄...
 Ka p̄lber̄e de ar̄ ce toamna p̄sipeste
 Din koame-i, de ce ani-mi b̄t̄p̄ini nã se av̄nt̄?
 Ax! dak'alã nostr̄ s̄flet̄ ka bis̄lã se toneste,
 De ce nã katīt pachea îndat̄ în morm̄nt̄?...
 Dar dak̄t din pot̄riv̄t, s̄p̄rḡind̄ a lãi prinsoape,
 Nem̄p̄itor̄, s'av̄nt̄... eã ñnk̄t voiã s̄t mor̄...
 ði p'ale v̄nt̄lede kã line ar̄p̄ioare
 Ka ññ m̄pos̄ de roze în spaçii voiã s̄t sbor̄...
 ði ka acele stele ce sk̄nteie 'n lzmin̄t
 Pe bolta cea cereask̄ voios̄ s̄t m̄ ñklin̄;
 S̄t m̄ ñmb̄t̄ de viaçt̄ în aria senin̄t,
 D'amor̄ mi de pl̄cere, mi d̄lce s̄t s̄smin̄;
 La sgomotsl̄ zãp̄e de ar̄p̄i de v̄nt̄lede,
 La fream̄tsl̄ vel̄ vesel̄ alã s̄r̄t̄reï lor̄,
 La flak̄tra s̄zavei, eternei tinerece
 P̄nit̄ de fericīre ñtr'ññ s̄smin̄ s̄t mor̄!...

HERMAN, SORIN.

Herman.

A! eatъте, kopile!.. че вїї съ facї la mine
 Аша de dimineaцъ? Аї poate вр'знѣ neказъ?
 Bin, bin! A ta vedepe їmї fache mie bine...
 Dar че вѣдѣ? їntristarea цї-e skpїsz ne obrazъ
 Ештї bolнавъ?

Sorin.

Нѣ, стъпїне. Dar de знѣ timpъ їnкоаче,
 Нѣ шїтї de че, тъ kpede, къ амї voi съ морѣ...
 Е търѣрѣ алѣ меѣ szfletъ... n'amъ знѣ minxtъ de паче...
 Шї aflъ totъ odatъ пъчере 'n алѣ меѣ dorъ...

Herman.

Dar kape e kъvїntълъ?

Sorin.

Kъvїntълъ? n'amъ kъvїnte...

Herman.

Тъ te askъnzї de mine.... Askъltъ, fїzlъ меѣ!
 Тъ поцї a-mї snъne toate ka la алѣ тъѣ пърїnte....
 Че? нѣ маї are kpedetъ їnvъцъtopълъ тъѣ?

Sorin.

De че їmї vorbemtї astfelъ, їzbitълъ меѣ пърїnte?
 Kъm n'ai avea тъ kpedetъ la челъ че, аръnkatъ

La poarta casei tale, golă, făr de veshmintе,
A fostă kălesă de tine, kreskătă mi învădată?

Herman.

Nă îmi vorbi de asta!... mi spăne-mi ce povoарь
Ce верме-цi poade floarea năpîndei tinereцi?

Sorin.

Tă вреi? Ei bine, askăltă!... Mi e dragă o fecioарь
Frămoasă ka lămina ачешtiі diminеdă!...
Nă mă măstra, stăpine!... kăci m'аnă lăntată еă tape
Kă inima-mi аnpinsă; dar nă аmă isbătătă!...

Herman.

Ши kape-і аă ei năme?

Sorin.

Fiорiдa... kăm іdă pare?

Herman.

Fiорiдa? o sърmane! ce năme аi postătă!
O jănă nebănie! kămă аi kpezătă vr'o dată
Đnă visă atătă de dălce? să аiăi inima sa!
Tă ce n'аi lăkă în lăme la masa cea bogată,
Ce între-аi sei, pomente de tine mîndra ta?
Dar tă аi zisă: ce-mi nasă de sînt streină în lăme?
Kă cei marі еă prin săfletă de o potrivă sîntă!...
O inimă frămoasă nă-і kătă đnă mare năme?
Săpakălă mi bogatălă nă mepgă tot în mormîntă?

Dar inima de îngeră askensă 'n sârchie
 Este ka diamantă în pâlbepe 'nglodată
 Ce lămea în ničioare ilă kalkă, fără să 'lă mție,
 Și 'lă prețușite nămaî vâzîndă-lă la bogată.
 Șiții tă ce va să zikă, Sopine, sârchiea?
 Ea este maî amără de kîț și moartea kiar.
 Ea degrează omălă... Dărepea, băkăria
 În moarte-să de-o potrivă, kăci șna m'alta iar
 Sântă amăgite! moartă nimika nă maî simte
 Iar tă sârakă, ai voe, și nă potă a voi;
 Ai oki, dar n'ai vedere; ai gără, n'ai kăvinte;
 Ai inimă 'nfokată, dar nă potă a izbî
 Sârakă, tă nă ai parte la niči o fericipe.
 Sârakă, tă potă pe frunte ală șpsitoarei semnă;
 De tine întorkă kapălă făr' de komptimipe,
 Totă oamenii de dăniți te sokoteskă nedemă
 Kăndă nă află în tine șnă interesă opă kape...
 A omenipei lege de ast-felă a voită...
 Și celă ce 'ți strănge măna... dar fie-șn șșfletă mare..
 Făr' interesă, konile, mi te-apă fi okolită!
 Amorălă de femece, sârmanălă meă Sopine,
 E ka acele nășepă ce nă se lasă din sboră
 De kăță pe 'nalte vărșăpă de măndre stăni șenine,
 Și-i skăptă ka fericipea de-șnă vișă amăgitoră...

Sopin.

Nă, nă... Fiorida nă e kăm ție ție se năpe;
 Ea are șșfletă măndră mi de izbipe nlină...
 Ax! șșfletă-i e nănsălă kăzătă din întămplare
 Din geana șnă îngeră înamopată de-șnă kpină.

Szfletxlš eī e razъ че-о мъндръ dimineaцъ
 Pizъndž lъsъ sъ kazъ din sinimorxlš sež;
 Ши 'n lъme-ī pъtъчitъ ka steaoa seri-'n чеацъ,
 Ka zimbetxlš чelš dъlче ne-о faцъ de omž pъž.

Herman.

Aceste sъntž frъmoase în kъrci de poezie
 Че фермекъ о fatъ de zече animorі...
 Izbemte a ta цearъ че geme în pobie!
 Opі че izbipe alta, aичі la mъpitorі,
 Afаръ de izbipea a toateі omenipe,
 Пе lъngъ чеa a цъpeі se aflъ maі ne josž.
 Askxlтъ, о Sorine! a mъmeі kiar izbipe
 N'ape nimik de мъндръ, de pap, de generosž.
 Aчeasta о sъ'цi паръ чіsdatž, amorž, kръdž poate,
 De n'ai гъnditž maі bine la чeea че 'цi vorbeskž:
 Dap este adevъrxlš... Ax! de le-am шti noі toate
 Gрешalele че facemž!.. Askxlтъ че 'цi vorbeskž!
 О mъmъ izbemte fislž kъчi este alž eі sъnge
 Kъчi l'a пъrtatž în sinъ-ī, kъчi este viaца sa;
 Dap inima-ī e peче kъndž fislž strъinž plъnge...
 Aчelsia-ī e sete, elž poate іnsъtoma;
 Aчelsia-ī e foame; ī-e fpigž; poate sъ moаръ!
 Че-'ī pasъ? elž nъ este xнž fpъktž din viaца sa:
 Nъ este alž eі sъnge шi dorъ-ī n'o 'nfoаръ...
 Izbipea цъpeі іnsъ, Sorine, nъ-ī ama...
 Kъчi ea ne-о 'nsxlтъ noъ о nobilъ simцipe
 Че-авемž pentръ dрentate... Sorine, fъxlž mež,
 Izbemte a ta цearъ, шi žitъ о izbipe.
 Че inima-цi dъskъ шi 'цi face траizlž гpež!

Ши кѣндѣ атѣа оаменї се даѣ ла молицѣне,
 Сѣбт јѣгѣлѣ ѣнеї мѣндре ка робїї лѣндѣдї,
 Пе кѣмпѣлѣ немѣрїпеї те дѣ с'адѣнї кѣнѣне!
 Е дѣлѣ-а штерге пѣнѣнѣлѣ ла чеї неферїчїдї!
 Пе ѣара та, копїле, кѣндѣ ламї а та кѣтаре
 Ши веї стрѣнѣлѣ барбарѣ сѣбт ферѣ-ї тотѣ трекѣндѣ,
 Кѣлкѣндѣ але еї дрентѣрї їн оарба лѣї тѣрбаре,
 Ши але бѣтрїнеѣеї албї пlete инсѣлтїндѣ;
 Нѣ аї лѣкрѣмїоаре їн їнима-ѣї рѣнїтѣ
 Сѣ вершї пентрѣ дрентате шї пентрѣ чеї трѣдїдї?
 Че? о femee нѣмаї їдї este маї їзбїтѣ
 Де кѣтѣ о ѣарѣ таре ш'атѣдї неферїчїдї!

Finele prologului.

FIORIȚA.

Pe malul Țalomiței, eterne Țkrȃmioare
 Țe din Țarnata geantȃ se vapsȃ Țetinelȃ,
 În fȃndulȃ znei silve kȃ dese frȃnzȃmioare
 Se înȃlȃ odatȃ, zȃnȃ mititelȃ kastelȃ.
 Akolo sȃbt o leasȃ, pe tȃnȃ-ȃ rezȃmatȃ,
 Ka floarea Țe se pleaktȃ pe mlȃstȃrika sa,
 Fioriȃ se gȃndemȃte, mi 'n geana sa bogatȃ,
 O linȃ Țkrȃmioartȃ, plȃpȃndȃ se legȃna.
 Era momentȃ-ȃcela, kȃndȃ pasearea rȃnitȃ,
 S'askȃnde 'n koama verde a kȃmpȃlȃi roosȃ;
 Kȃndȃ Țerȃlȃ se prevede 'n valea înfloritȃ,
 Saȃ valea înfloritȃ în Țerȃlȃ Țelȃ stelosȃ.
 O aȃrȃ sȃzavȃ jȃka pe florȃcele
 Mi rȃspȃndea 'ndeparte mȃrosȃlȃ dȃlȃe alȃ lorȃ,
 Iar zȃnd' armonioasȃ, rizȃndȃ pe petȃricele,
 Vȃrsa în sinȃlȃ sepeȃ zȃnȃ vȃzetȃ plȃngȃtorȃ.
 A sepeȃ arȃnȃioartȃ, mȃeatȃ 'n Țkrȃmioare,
 Pe pletele kȃmpȃiei iȃi kolo se ȃȃȃia;
 Departe zȃnde zȃoȃ anȃne dȃplȃ soare,
 Pe nimȃte stȃnȃi de abȃrȃ o razȃ mai ȃȃȃia,
 Ka zȃnȃ kraterȃ Țe arȃde mi 'neaktȃ în vȃpae
 De felȃpȃite feȃde, vȃȃinȃi mȃngȃșorȃ,

Giplandъ de florі romii pe koama-і чеa bълаe
 Че zioa dъпъ sine, las' a tipі prin porі.

Florida-і jъnъ, mъndpъ, ші kpehte 'n ferічipe;
 E jъnъ ka 'чeпxtzlъ a totъ че-і graчiosъ!
 Iap фpъmъceдea-і dъlче ka тъпъpъ гъndipe
 Че ферmekъ xнъ sъfletъ de ferічipі setosъ.
 O фpъmъceдъ papъ, streinъ, інgepeakъ,
 Пе kape, osebind'o din alte kinъpі miі,
 Стъ okiъlъ kъ пъчepe ka съ se odixneaskъ
 Ка пе stejapъlъ verde че-аnape ін пъstii.
 O koamъ pesъдaтъ de d'albe въntишоape,
 Пъpea къ-і імpletitъ kъ гъlbioape florі;
 Богaтъ ші rebelъ, pъneа a eі prinsoape,
 Ші ka o ploae d'apъъ, къdea adese opі.
 Sъbt фpъntea eі pъtъndъ s'apkaъ doъe spринчene
 Ка doъe salbe d'apъъ, iap okii limpezі, viі,
 Apdeaъ sъbt ale fetei stъfoase mъndpe gene,
 Къtъ flxtъpъlъ че-aleapгъ prin spaчiъ ші kъmпиі,
 Къtъndъ съ інtълneaskъ modesta биopіkъ,
 Въzindъ aі eі okі mъndpі, пе faдъ-і se lъsa,
 Ші beatъ de volъntate, гъpида lъi чеa mikъ,
 Съ фъpe-o съpъtare din okii eі, къta.
 E albъ ka чеa спъmъ de valъpі фъгъtoape
 Че въntъlъ pъsinemte п'alъ mъpилopъ пъstiъ;
 Гъpида eі deskpиъ пе florі de lъkprimioape,
 Esalъ tot d'odatъ miposъlъ lopъ чelъ viъ.
 Ea este ferічitъ, ші 'ntimpinъ 'n viaдъ
 Opі kape apopъ че vine a-і zimbi;

Ka mi amantxlǎ kape amteantǎ kǎ dǎlceadǎ
Sǎ kazǎ o sǎrbtare din gǎra ce-ar izbi.

Dap de-o zi dǎrepea pe faǎa ei s'abate;
Sopin tǎrbǎrǎ tǎraix-ǐ seninǝ mi rizǎtorǝ.
Ea 'nǎelesese pǎsǎlǝ ce pe Sopin strǎbate,
Și nǎ pǎtea pǎsnǎnde la tinǎrǎ-ǐ amorǝ.
A stelelorǝ peginǎ se 'nalǎ kǎ mǎndreǎe
Pe kalea-ǐ inflořitǎ kǎ azǎrǝ în azǎrǝ,
Vǎrsǎndǝ lǎminǎ dǎlce p'ale konilei feǎe,
Pe okii ei albastri, zmbriǎi d'znǝ blondǝ samǎr.

Sopin stǎ la niǎioare-ǐ... Sopin kǎ lǎkǎmie
Priveste faǎa-ǐ dǎlce prekǎmǝ znǝ kǎlǎtorǝ
Ce vǎntǎlǝ pǎtǎcheste n'a mǎrilorǝ pǎstie,
Și-arǎnkǎ kǎtre ǎrǎmǎri znǝ okiǝ kǎpǎinsǝ de dorǝ.

— „O viaǎ'-a vieǎii mele, a vieǎi'mi tǎrbǎratǎ!
Îi zise kǎ kǎldǎrǎ Sopin celǝ întǎristatǝ.
Eǝ voiǝ pleka pe-o kale... pe-o kale depǎrtatǎ,
De znde nǎ maǐ vine avelǝ ce a plekatǝ....
Șintǝ de pǎisosǝ aice, șintǝ kiap o gǎestate
Ce tǎrbǎrǎ în lǎme ai tǎi dǎlci animorǐ....
Linsipea mea va șterge genele tale-șdate,
Și pe frǎmoasa-ǎi faǎǎ va șemǎna ea floǎi.“

— Kǎezǐ tǎ kǎ ești novoarǎ în viaǎa mea, Sopine?
Nǎ, nǎ! dap dakǎ 'n lǎme tǎ vǎei sǎ pǎtǎcheshi,
Și dakǎ kǎezǐ kǎ dorǎlǝ ce șimǎi tǎ pentǎ mine,
Kǎ mijlokǎlǝ ačesta tǎ noǎi sǎ'lǝ pisǎeshi,

Te dă atânci îndată ! iar soră-ta ramasă
 Gîndi-va l' ală ei frate în lăme strîinată :
 Ea îi va toarce strae de așră mi mătase,
 Pe kind elă va srebate pămîntălă depărtată. “

Sorin atânci răsponde : în țara depărtată
 În kare mă voiă dăce o îngeră prea kșrată !
 Nă este trebziuț de manta ta bogată ;
 Akolo ală meă săfletă, de vîntări legănată,
 Se va 'nvali în aeră ka în mărețe strae ;
 Iar flopile de așră kșsate pe vestmîntă,
 Boră fi așele stele frămoase mi bălăe.... “

Fiordiă pleacă kănlă mi kată în pămîntă.
 „O dăce koniliuț ! șrămă kă tinerețe,
 Tă singșrikă viața făkșeshi să izbeskă ;
 Tă singșră-î dai fermeckă, plăcere mi blîndețe,
 Și mă 'ndemnai pe mine în lăme să trăeskă ;
 O viață-a viedei mele ! de mă izbeai tă oare,
 Săb dăceea ta prăpire, ani-mi ară fi 'nflopită ;
 Dar vai ! aiă în lăme amara șpsitoare
 Șpisese din 'nainte : ală morăii logodită ! “
 — Ax ! zise Fiordiă, de-ami fi avăță pștere !
 Dar inimei, Sorine, nă poă a porșnci. “
 — Nă, nă, răsponse înkă konilălă kă dăpere,
 Oră-kare e ka mine, nă-î lokelă lăi aș...
 Frămoasă koniliuț ! eă voiă pleka din lăme,
 Și dăpă mine nimeni, nă va mai întreba ;
 Lăa-voiă dăpă mine mi șmbra mea mi năme,
 Și nimeni niăi odată nă mă va mai kăema.

În зpmъ-мі нѣ ва plînge niçi o fimц' izbitъ :
 Къчи lakrima че здъ mormîntslъ de streinъ,
 E poa diminegei pe miriшi pъsimitъ ;
 Iar glasslъ kape 'lъ plînge-ї alъ vîntslxi sъspînъ !
 În zioa dъchei sale d'aiçi, în niçi o kasъ ,
 Къ вълъpî negre pragslъ, n'o fi akoperitъ,
 Ши kъpele de азpъ sъna-вор l'achea masъ
 În minile aчелopъ че-atîta a izbitъ.
 Kîndъ kривъдъslъ sъfla-ва în вълe-ofilite,
 Eї plînge-воръ чelъ apборъ че timпslъ a xskatъ !
 Ёшi воръ adъche-aminte de zilele 'nflorite ;
 Dar кълтopslъ singъpъ ва fi de тодi xîtatъ !“

Аша vorbi konilslъ, dar plînsxlъ ilъ îneakъ...
 Fioriца simte 'n sinъ-ї знъ dopъ sfîшiитopъ :
 Se împle oki 'n lakrimî шi kapslъ i se pleakъ :
 În sinxlъ xneї poze, s'znehmte plînsxlъ lopъ.

.

 Sopin пъpchede 'n гîндъpî ; iar mîndра Fioriцъ,
 Pъваръslъ singъpikъ знъ plînsъ pъkopитopъ.
 A stelelorъ peginъ sъpъtъ-a eї гъpицъ,
 Ши азстръslъ pesфaцъ bogatъ-ї перишopъ.

* * *

MISTERULU.

(O salț la kăptea Domnului.)

Gina vistierulu, singură.

Ferice mă nămeshte avelă che nă mă mtie!
 Elă are dreptă a ziche, kăci eă sint fericită.
 Eri inkă n'aveam masă, trăiamă în sărăchie,
 În umbra neaverei askănsă, desprețsită.
 Șnă kine kiară, șnă kine, nă fă mai răă ka mine.
 Iar astăzi venetikăă che n'avea che minka
 Nă nămai are stape mi găstă ori che bine;
 Dar kîrmăeshte đara mi face ori che va.
 Achei che mai 'nainte nă vreaă niči să-mi vorbeaskă,
 Achei che în ničioare ieră inkă mă strivea,
 O răsă ală omenipei! azi, mîndri să-mi vorbeaskă,
 Kă laxdă, kă fală, autentă la skapa mea;
 Am arăă, am năstere: mi kă o vorbă, stape
 Mi viaăă fie-kărăi potă da mi potă răni:
 Boingă mea în kale-ă nă află 'ntîmpinare,
 Mi prostăă se grăbeshte snre a mă nizmăi:
 Ei bine! dak' ačeste se kiamă fericire,
 Ei aă kăvîntă să zikă kă eă sîntă fericită.
 Nă mtăă în che 'ntănerikă se pepde a-mea gîndipe,
 Kîăă viaăă mi-e amară, kîăă trairăă mi-e șăuită.

(Îmi vede kîăăă într'o oglindă.)

Ah! faăă mea chea slătă, gonăeshte-ori che priveripe!
 Eă însămă în oglindă priverindă mă însăăimîntă!
 O kîăă, s'am o faăă che-arăă însăfla izbipe,
 O kîăă, mi-a mea viaăă aăă în mormîntă!

Opî kape-î fi psterpe, tã, ce mî-ai pãsã pe frunte
 Astã semnã ce mã 'nfioarþ, je nã 'lã amã meritatã;
 Tã, ce sãb flopi askãns-ai nãpîrçi snãrkate krãnte,
 Mã viããã omeneaskã kã boale-ai întipstatã;
 Tã nã emtî, nã, dreptatea!... Sãã toate-acele pele
 Prodãss-s'aã în lãme fãrþ de mtiþea ta!
 De sîntã aceste toate fãntãrpi de ale tele,
 Nã, nã, eã niçi odatã, tãmie nã-çi voiã da.
 Kînd nã kãnoskã priçina, din kape nãmtî în lãme
 Niçi erþãrpi veninoase, niçi șarþele-otrãvitã,
 Niçi boale, niçi ax!... snãrne, misterioase nãme,
 Fãr' de aceste pele fiind'arã fi pepitã?
 Printr'însele se çine a lãmei armonie?
 Aã fostã trebãinçioasã neanþratã aiçi?
 Ka binele prin pele sã poatã sã se çie
 Prekãmã ne-a snãsã atããia filosofi mãlçãmîdî?

Dar tã, ne-akãrãi voe a 'naintatã fiingã,
 Tã, kape le façi toate, din kaosã, din nimikã,
 Çe stabilã fatalã çî-a'mnedikatã voingã,
 În kãtã fãrþ de pele binele-arã fi nimikã?
 Dar ce zikã? snãre a çine a lãmei armonie,
 A trebãitã ka forma sã mî-o batjokoremtî!
 O lãme! emtî feriche, mi mãlçãmemte mie,
 Kãçi prin a mea slããire, tã mișçi mi vieçãemtî!

Dar vorbele sãntã vorbe! eã ce voiã face oare?
 Çe amã sã fakã? aiçe nã vine astããi ea'?...

Nă o să fie nănta-î la kăpte astă seară?
 Къдї-ва воїнічї в сѣбрѣ... Fіоріца este-a mea.

* * *

GINA, DOMNULU MIRCEA.

Mircea, întrîndă ne gîndări.

Tă eşti sărmane Gino? ce vreî să-mi spuî tă mie?
 Eş amă a-dî spăne mălte; vezî tă, voiş a sărşuî...
 Făkstă-dî-am vr'o dată, vrîndă saş nevîndă răş dîe?
 Asăpra mea nimika tă nă aî a kăpti?
 N'askănde, çî îmi spăne, aî să te plîngi de mine?

Gina.

Nă! nă, din împrôtivă, prea 'nalt stăpînză meş!

Mircea.

O taină ce 'mî îngiaţ sîngele meş prin vine,
 Ce-mî depărtăz somnăş mi 'mî face traisăş greş,
 Voiş să deskoperă dîe... dar ka otrava vie
 Şchide ne auela ce şmbă răş kă ea!
 O taină ce totă omăş, 'nainte să o ştie,
 Ap trebă să poage, şi-a se kămenika!
 Dar nă; tă nă 'mî eşti omăş, kă toat' a ta kpedingă...
 Auela vroiş să n'aibă niçî gără a vorbi,
 Niçî oki ka să zăreaskă, niçî inimă să şimă,
 Niçî voe... ka kădităş ce trebă-a lovî...

Gina.

Stăpine, fь kь mine totă ce mi se kьvine...
 Sdprobente-mъ 'n ničioare, mi zi *ama voiă eă!*
 Voiă sъrăta ničioară'цї, zikindă: zчїsă de tine,
 E dălece sъ lasă viaăa, o skъmnă stăpinăslă meă!

Mircea.

Atăncї askăltъ, Gino, mi fie-a ta kpedinъ
 Sъ nъ-цї rъpăe viaăa... ce mtiі? ce цї-amă vorbită?
 A! mtiă... dăp maі 'nainte, arănk' a ta voinъ!
 Arănk' a ta gъndipe! fiі pece, amădită!..
 Fiі pece ka o stănkъ; dăp mъ pričene bine!

Pe kъndă ală meă pъrinte domnea p'ăcestă pъmîntă,
 Kъцї va boerї din zръ pornipъ kъtre sine
 Mti і dăpъ-znă felă de apъ ce 'lă dăse în mormăntă;
 O apъ kape-adoarme, dăp kape nъ omoarъ;
 Mti bznăslă meă pъrinte fь ingronată de viă...
 Ce? tь nъ tremărї Gino? nimik nъ te 'nfioarъ!..
 Dăp întămplarea face în царъ Domnă sъ viă,
 Kъцї va pe la zреke sъnarъ koarda morăei
 A çelopă çe-lă zчїse... tь mtiі? l'amă desgronată...
 Mti bznăslă meă pъrinte, ačeastъ pradъ-a sorăei,
 În groapъ'ї, în koшçisgъ'ї, pe fağъ-epa kălkată!
 Semnă kъmă kъ se bъtăse în kinări, în dăpere,
 Pe kъndă în sinăslă morăei d'o datъ s'a tpezită!..
 Tь ingelegї, o Gino, ce este, ce plъçere,
 Eă simăđ de pъzbănare?... minătlă a sosită...

Acei ce opř sь pearь sьntř neste doisprezece...
 Bezĩ, nãmele lopř toate le-emă însemnată aci!..
 De searь este nãnta... tã înțelegĩ? fiĩ pचे!
 Acei ce opř sь vie d'aiçı n'opř maĩ emi!..

Gina.

Mъria ta, dъ-mĩ voe s'adașgă doxe nãme...

Mircea.

Че? tã kношĩ mi n'alçıĩ? zi, zi, sь'ĩ mtiă mi eă!

Gina, la o parte.

E vreme... șnlă mi-altălă imĩ sьntă șrăđĩ în lãme;
 Ши fър de eĩ maĩ lesne ajșngă la țelălă meă.

Skoate o listь mi o dъ lăĩ Mircea: apoĩ tare.

Четеште! тоđĩ ачештĩ epĩ searь s'adșnase;
 Ворбирь sь te șърне... vezĩ lista tãșporă!..

Mircea.

Ax! sь'mĩ rъpeaskъ tronălă! mъnia mъ apъsъ!
 Ax! sь'mĩ rъpeaskъ viaga! mi eĩ inkъ nș moră!
 Sopin, mi Filip inkъ!.. țindatъ întъmplare!
 Sopin kpeskălă la kърte-mĩ: mi Filip че 'lă kșnșnă!
 Eĩ inkъ mъ inșală!.. o lãme!.. o țърbare!
 Mъnia mъ abate... sь moră opĩ sь'mĩ rъzbșnă!
 Ax! vino, vino iște, amarь rъzbșnare,
 Ши-adapъ kș-ală tăă sъnge setoșă șșfletălă meă!..

Gina.

Sstăpîne, la niçoare'đi eș s'tnț în aștentare...

Zi, mi a ta porșnkț îndenlini-voiș eș...

Mircea.

Sț 'ncheapț nșnta 'n datț!.. dar, preođii sț vie,

Șii 'n șmbrț tot d'odatț sțpađi mormșntș kș zorș;

Sșbt ale sșrbștopei koroane pizștoare

Șerpni veninoșii mi negpi s'askșnzș limba lorș.

* * *

SMARALDA.

Sopin o zi ș' o noante nș peintrase-a kasț;

Elș rșțycea 'mpregișrșlș kastelșlși nșmitș.

Akolo întpistșrei elș inima îmi lasț,

Akolo kiamț moartea de viağț obositș.

Dar oarele se skșrș... Elș trebșe-a pșrchede.

Șekț dar șpre lokamș-î, tpișț, însș liniștitș.

Șrmeazș lșngșlș apeî în kape se pvedede

Gișkîndș alș lșnei pline imagin' așpitș...

Maî nișî odatț seara nș 'î a pșrștș maî dșlșe,

Nișî lșnș maî voioasș, nișî stele maî zglobiî;

Nișî dșlșea filomigș 'nainte sș se kșlșe,

Nș a đinșț konșerte maî tinepe, maî viî!

Tșkșț linș searș, pșșindș maieștșoasș,

Șii aepșlș kș-aripa-î ișî-kolo desnikîndș,

Skșla miî vșntșleđe în aria seroasș,

Çe dșpș đinsa toate veneaș șșporș șłtșndș.

În treacătul lor dulce, acesse vântișoare
 Se legnaș p'arine în spațiușă zndosș,
 Saș se gîkaș kș-a sepeî kosîde plătitoare,
 Opî adșnaș pe vîntșrî alș flopilopș mîposș.
 Iar znele din ele, fiindș maî indiskrete,
 Mergeaș ka sș sșrpînzș în zmbŗș doi îzbiđî;
 Gîkaș kș pesfșđare în lșngele lorș plete
 Pîzîndș de nebșnia ačestopș ferîđî.
 Pșrșlș linș mi dșlce mșgîndș în kalea-î latș,
 Șnea a lșî mșrmșrș kș-alș nasereî sșsminș,
 Kș fremștșlș de frșnze, în vîntșrî legșnatș...
 Ačeste îmbștarș pe jșnele Sopî.

Elș kaștș în apa în kape lșna vie
 Și stelele de așrș apare lșminîndș;
 Ačestș tabloș ezalș prea dșlcea-î nebșnie,
 Îlș fermekș, 'lș înkșntș, înalđș alș sșș gîndș.
 „—Aîcea apa este mșreađș mi kșratș,
 Ka plînsșlș de fecîoarș ce kșrș p'alș eî pentș;
 De pșlberpe de stele-î e fađa sșmșnatș!
 P'aîđî dșlđî pșșpele prin kîntecș se čertș
 Ax! znde potș sș aflș o searș maî frșmoasș?
 Și a-mî depșne aniî, mormșntș maî pîzștopș?
 Aîđî dar sș se kșrme jșnia-mî vîforoasș!..
 Bezî! stelele de așrș mș kaștș kș dorș,
 Și ana mșrmșrîndș în kale-î se oprește;
 Îmî zîce: vino! vino! de mșlțș eș te dopeskș;
 Bezî, kștș sșntș de kșratș în lșna ce lșčeste,
 Așa sșntș kredînșioasș kș čeî če mș izbeskș!

Ръмънеці сълътоасе, вої zile tinepele,
 Дар pline de 'ntpistare, ши тх, о черлѣ меѣ!
 Немъритоаре карте кх літере-ахреле,
 Ън каре ѡвѣдаціі четескѣ пе Дѣмнезѣ!
 Ши тх, ши тх, Іхницъ, Іхминъ argintoasъ!
 Че тх 'nekaі adese кх далбе сълътърї;
 Ши вої, о floricele кх tinepe miroase,
 Ши вої, о filomige, кх мѡдре, дѣлчї кѡнтърї!
 Ах! дакъ а mea viaцъ фх skъртх, о хрситъ!
 Ши-а trebitъ а treche фър' de а fi іхbitъ,
 De че нх фхе оаре ѡnkaltea стрѣлчитъ
 Ка steaoa каре kade; дар дакъ а Іхuitъ?
 Аflагї-мї, о! аflагї-мї nekazърpile mele,
 Вої martърїі аchelорѣ че ѡн askъnsъ sssuinъ!
 Ерамъ еѣ тълърѣ ѡнкъ, о Іхminoase stele!
 Дар нх plѡngъ tinepeца че с'а кърmatъ ѡн kinъ:
 Нх plѡngъ niчї тѣндрѣлѣ нхме, Іхминъ treкълтоаре,
 Че fermекъ ш'орбеште пе чеї че о-аѣ privity;
 Ъмї паре рѣѣ d'хнъ Іхкръ: ѡн viaца-мї gemълтоаре
 Ши skъртх, niminї ѡнкъ, niminї нх м'а іхbitъ!
 Еѣ почѣ трѣи, дар viaца-мї е ѡntpistatъ foarte,
 Se zice кх сълтѣ оamenї че xitъ че аѣ іхbitъ;
 Еѣ почѣ трѣи, дар kolo пъръns'а крѣда moarte,
 Ши еѣ воїѣ fi ѡн Іхме хнъ арбърѣ tristъ пърlitъ,
 А кърѣі xskъчїхне ва fi перікѣloasъ,
 Ва ѡntpista дѣмбрава де tinepї копъчеї...
 О Іхме! крѣдъ Іхме! рѣмѣі дар сълътоасъ!
 Ка vara кх florї далбе, тх дѣкѣ кх anїі mei!"

Аша Sopin гъндеште. Totž pare къ се плънге:
 Se stinge lъna 'n aerž mi stelele se jokž;
 Къмпня се пprefaе в oceanž de sъnge;
 Ши florile 'n монърле, ми aerxlž в fokž.
 Шерпи се ръдикž ne koade ми limbele apatz;
 Eй fъgž ka sъ se skape ми 'n sinx-й se strekorž,
 Ши inima-й се simte de eй в floratz!
 Iap бxfниде цинінде се lasž ne elž din sborž.
 Норй negри се ръдикъ,-ми fokž ми апъ vapъъ,
 Кътž нъ вкape lokxlž айче ne пъmintž;
 Пъmintxlž се desникъ в inima лй apъъ,
 Ши морций вми skotž kapxlž ми strigъ din мормънтž.
 Iap рйxlž къръ dъlче къ xndele-й спъmoase,
 Ka върста tinereдeй че тpeче в кънтърй;
 В sinxlž лй s'axde sъспине amopoase
 Ш'armonioase монте de kalde сърътърй.
 Din sinxlž apeй eсъ o хоръ гpациoasъ
 De tinere fecioape, фръmoase, pизъtopй;
 A кърорž koamъ kade ne sinxlž lopž xndoasъ,
 A кърорž гъри esalъ napfъmxlž чelž de florй.
 Sopin xpmatz de xiapъ, de fokž ми de въпаe,
 Epa sъ se apъlче в iaxxlž ръkoposž...
 Sьbt forma Fiorideй, фръmoasъ ми бълаe,
 Eми din апъ moaptea. „Bin', мъndpъxlž mež фръmosž!
 „Bin', vin', de вкълzеште чelž sinž стринж ми pеche
 Ши мъна-цй вngieцatz la sinx-ми кълdъposž!
 Ши бъза ta xskatz ne kape setea тpeче,
 Pe бъза mea че arде ka soapele fokosž.“

Așa perdată în noantea înkinșipei pele,
 Konilslăшовъеште... воеште a s'arșnka
 În ana strălxuitch de lșnș mi de stele;
 O pidera amary tpekș ne fața sa.
 Șnș pasș, mi 'n sinșlă apeî arș fi aflatș skъpare,
 Kînd, o sșavъ șmbrъ tpekîndș, ka șnș sșsminș,
 K' șnș viersș plъnîndș mi dșlșe, dar plinș de tremșpare
 Îlș strigъ mi î zîce de doz opî: Sopinș!

O jșnș koniliųъ îlș kîamъ ne-alș seș nșme.
 — Te kastș, zise-aceasta, de kînd a amșrgitș,
 Prin tîrgș mi ne-a kasъ... am aszitș din lșme
 Kъ te-a zъritș ne-aîce... mi fșga am venitș,
 Sъ-цî sșșnș a nș te dșce de seary ne a kasъ...
 Tș nș mtiî ce se trece akolo la palatș;
 Pe de o parte nșntъ, netreçerî, dançșrî, masъ
 Iar pe de altъ parte, totș pare tșvșpatș!
 În șmbrъ se lșkreazъ sikpie de morminte.
 Ponî vestmîntaųî kș sfinte în kasъ staș mitiųî!
 Ostamî, ne la fepeste, kș lșngile lopș flinte
 Pîndindș prin întșnepikș, abia monteskș sfiųî!...
 Eșiamș de la Domniđa; șnș çioxodarș îmi zise
 Kъ o sъ kșrgъ sînge mi lakpime de fokș;
 Kъ 'n karpea kșd' a moryî sîntș mșlte nșme skpise
 Achelopș ce de Domnșlș zikș rșș saș îmi batș jokș.
 Eș m'am temșlș de tine, ce zîçî adese-oare
 Kъ Domnșlș mi boepî despoae çeara lopș;
 Çe aî sъ te amestechî întp'astea, dragъ Soare,
 De ce nș eștî kș-minte, s'askșlųî ne a ta sopș?"

Smaralda orfelinъ, de-o parъ frъmъsege,
 De mikъ o lъase Domnida lingъ ea;
 Aчi i se formase a v'edei tinerege,
 Aчi, in pace dъlce mîndregea-i in florea.
 Era datoare viaa amikъlъi eî jъne.
 De-atъnчi ea ilъ izbeshte kъ kъldъposъ amorъ;
 Elъ nъ utie nimika; nimika nъ ii sъzъne
 Kъ dorъlъ che-i aratъ nъ-i altъ de kîtъ de-o sorъ.
 Ea este-o frъmъsege de-aचेle че ръpешte
 Opî kape okiъ o vede... зънъ kinъ fermekъtorъ;
 O talie sъpъire че vъntъlъ in doeshte,
 Зънъ пъръ bogatъ шi negръ d'ebenъ strъlъчitorъ;
 O fadъ че niчi soape niчi vîntъ nъ sърxtase;
 O frъnte ръtъngiоаръ; oki negрi, marî, arzomî,
 Zъmbриdî de niште gene stъfoase de mъtasъ;
 Obrajî, de шi nъ ръmenî, dar fraцeцi шi voioшi;
 Mikъce бъziшоape къ пърpъръ 'ndoite,
 Шi albî ka чеle fъlgъpî kъzъte ne Kapnatъ,
 Шi miчi ka niште boabe de роъ pisinite:
 Зънъ sinъ ka gючelъlъ чelъ albъ nesърxtatъ
 De аршigele verei, шi kape jъna fatъ
 Temîndъ-se ka vîntъlъ че 'n plete ii jъka,
 Kъ sърxtъpî че-i fъръ, sъ nъ-i iea totъ d'odatъ
 Sekretъlъ че askъnde, -къ грijъ koperea.
 Пърta o pokie-albъ kъsъtъ kъ mъtasъ;
 Пе канъ-i o мърframъ kъ dese floрi de-argintъ
 Kъdea къ-a sa kosiцъ че 'n doъ inodase,
 Ka doъъ apinî ninse че kopъъ 'ntinde 'n vîntъ.
 La gitъ пърta 'nodatъ o salbъ акроasъ;
 O leasъ de mъtasъ inтpenletitъ 'n firъ,

Kъ доъ пафте де-аэрѣ пе талиа-ї млѣдиоастъ,
Se prevedeaș prin vълъ-ї челѣ albѣ mi rapѣ la firѣ.

Sopin l'a ei vedere рѣмase în pechealъ.

„Їдї мълѣжmeskѣ, Smaraldo, ѱ zise ѱnsъ elѣ.

Dar viața mea нъ face асeastъ ostenealъ

Че тх ѱї-аї да кх дїnsa, o мїndрѣ ѱngepelѣ!

Eș potѣ мѣри mi nimenї sъ нъ se ѱntpisteze:

Їи lipsa mea пе nimenї sъ fak' a ѱntreba!

Eș potѣ мѣри mi nimenї sъ нъ мѣ черчетеze:

Їи niчї знѣ sinѣ sъ batъ, seaș lakrimї a вѣrsa.

Къчї фѣрѣ de-o izbipe de-o seamъ ѱntre toate,

Viаța-ї o повоаръ, o ѱндѣрѣ рѣnitорѣ!

Izbeskѣ кх ѱnfokare, кх nebъnie poate.

Dar oаmenїї prin зрѣ рѣspъndѣ l'alѣ меѣ amorѣ.“

— Тх ziчї кх nimenї ѱнкъ нъ te izbemte, Soape?

Къ nentрѣ-асееа траїxlѣ ѱї-е dъreposș mi greѣ?

Dar тх, тх ѱnsъдї, spъne, пе чїne izbemтї oape,

Ka sъ te plїngї de алдїї, o Sopinelxlѣ меѣ?“

Аша vorби Smaralda к'знѣ aerѣ de мѣstpare:

O vie рѣminealъ кѣppinse fața sa.

— Smaraldo, ѱ рѣspъnse Sopin кх ѱnfokare

Lъsїndѣ din a lъї geaпъ o lakrimъ a pїka,

Вълъt'аї тх ѱn vissрї o dъlче frъmъsege

Че нъ vezї niчї odatъ асееа пе пѣmїntѣ;

Арzїndѣ de frъgezime, dъlчеадъ tinereсe,

Ѣнѣ ѱngeрѣ blїndѣ mi dъlче, vorbindѣ ѱntр'знѣ кѣvїntѣ?

Їи подї totѣ de odatъ sъ-ѱї faчї ѱnkїpїre

Kїtѣ poate ka sъ simдъ знѣ sъfletѣ ѱndрѣgitѣ?

Țnă sșfletă ce 'nsetează de dălcă fericiire,
 Țnă sșfletă ce izbente mi nă este iăbită?
 Eă bine! astfelă este ayeastă frămxșeșe
 Pe kape o izbente astă sșfletă țrbșpată.
 Dar vaă! ayeastă dălcă, străină tinereșe
 E peșe la iăbipea ce ea mi-a însșflată!
 Ță o kșnowă, Smaraldo... de seară se mărșă
 La kșpte znde-a merșe voiaă să mă opreșă!"
 — Fiorișă! zise fata! kă inima rșnită.
 Țrșnândă a eă kștăpe spre bolșile șereșă.
 — Fiorișă, îi rșșșnde Sopin ce mîna-ă strășnge.
 Ax! plășnge-mă, koniă, kășă sîntă nefericiă!
 Ax! plășnge-mă, Smaraldo, kă lakrime de sășnge;
 Șă vapsă mășngășere în sșflets-mă sșpobită!
 De kândă iăbeskă, Smaraldo, veză soapele e peșe,
 Șă stelele în aeră s'aă s'insă mi aă perită;
 În dăpn se face zioră mi noante, timnășă țreșe;
 Nimik nă mă deșteantă din bisă-mă fericiă...
 N'aădă, nă vădă nimika de kîă a eă fșptășă,
 A kșră frămxșeșă mă 'mbată de amoră,
 Șă vorșele-ă mășroase ce kadă din a eă gșră
 Kă floșile de așă din mândrășă pomășoră.
 K'o vorșă ea ară face să kșpe ală meă sășnge;
 Pe-șnă zimbetă ală eă nămaă amă da eă viaă meă;
 Kă slabă floșiciă ea sșbt nișioră m'ară frășnge;
 Șăigștoră, koniă, m'ară face dak'ară vrea,
 Kândă okiășă meă o vede arășndă de frășgezime,
 Din kșeștetă nîă 'n talpe mă pșinde șnă floșă
 Ce m'arde mi mă 'ngeaă, m'apasă kă kșzime,
 Șă gșra mi se 'nkide, mi kapă-mă pare 'n noră;

Atunci ea alǎ meş sǎfletǎ, kǎ sǎfletǎ-î de-odatǎ
 Lǎsǎndǎ a lǎi dǎrîpǎ ne dǎrmpǎlǎ nǎmînteskǎ,
 Aşî vrea ka doxe paze sǎ se kǎfǎnde 'ndatǎ,
 Şî sǎ s'avînte dǎlce îñ leagǎnǎlǎ cǎreskǎ!

Smaralda 'neakǎ dorǎ-î, şî vapsǎ lǎkrǎmioare,
 Alǎ kǎropǎ kǎpsǎ ferice alîpǎ nazǎlǎ sǎǎ.
 Ea a simţitǎ îñ sînx-î, şî pentrǎ prima oare,
 O kǎrdǎ gelosie cǎ-î face-şnǎ mare rǎǎ.
 —La kǎrte este nǎntǎ; iar teamǎ-mî este foarte.
 Kǎ sǎbt acele danţǎrî, plǎcerî sǎrbǎtoreşti,
 Şî kǎntecǎ voioase, s'askǎnde kǎrda moarte;
 Tǎ poţi skǎpa mireasa ne kare o izbeshi
 Ia dǎp inelǎ-acesta kǎ pajǎrǎ domneaskǎ,
 Cǎ spre a ta skǎpare kiar doamna mi 'l a datǎ!
 Kǎ elǎ opî cine poate opî cǎ sǎ şnelteaskǎ;
 Totǎ lǎi i se sǎpǎne, totǎ îi e plekatǎ.“

NUNTA.

Mîi de fǎklii lǎminǎ îñ sala spaţioasǎ.
 Dǎp nǎ lǎcia nimikǎ maî mîndrǎ maî voiosǎ,
 Ka okiî celorǎ dame cǎ 'n хора sgomotoasǎ
 La sǎnetǎlǎ vioarei s'avîntǎ graţiosǎ.
 Dǎp ka sǎ deskriş danţǎlǎ, vaî! şasa mea nǎ are
 Niçi graţia cǎrşǎ, niçi bǎkǎria lorǎ!
 Îñ dǎp o kîemǎ la xorǎ! ea sǎ îñ nemîşkare,
 Şî gǎndǎ-î îñ denapte s'avîntǎ dǎp dorǎ;
 Kǎci de şnǎ timpǎ îñkoace ea este gǎnditoare,
 Şî sgomotǎ-î desnlace, rapî lǎkrǎrî o rǎneskǎ;

Markiza skъpъtatъ, аша-ї sъnpъpъtoape ;
 Lъmina, fъmъlъ, dangъlъ, їndatъ-o osteneskъ!

Lъsъmъ dap tinepimea s'adъne bъkъpоasъ
 Пе sinъlъ desmъepdъpeї nъnъindele eї florї!
 Bezї! mъsa mъ їnvїtъ atъtъ de graцїoasъ
 Ka sъ salъtъ mipeasa kъ nepїї gъlbїorї.
 Fiorїga kъkъnatъ, tpekъs' aїчї їn salъ,
 Kъ toatъ adъnapеа че-akъmъ o admїpa :
 Epъmoasa-ї dъlче faцъ epa пъдїnъ kam palъ;
 Dap xъmbpa їntrїstъpeї xъnъ ferpekъ noъ її da.
 Пе kapъ-ї de o parte, sapїkъ-ї de belъpъ,
 Poatъ de netpe skъmne, lъsa ne sinъlъ eї
 Sъ kadъ 'n pesfъдape o fъndъ lat' aъpъ,
 Че atїpnъndъ sъpъtъ pъtъkъzi-ї xъmepeї.
 Kosїga-ї їmuletїtъ kъ mъpъgъpїtъpele,
 Se desnїka їn doъ kъzїndъ ne snete-ї strїnsъ,
 Ka doъ gїpъndїge de florї de mikъxъnele,
 Ka doї шepїї lъngї de aъpъ, stponїđї de-alъ sepeї nлїnsъ.
 Ѓn sinъlъ eї, a kъpъї albeđe pъnїtoape
 Se пpebedea prin vъlъ-ї de gazъ че-lъ kopеpa,
 Ka mapmъpъlъ їn fъndъlъ de ape limnїgїoape,
 Ka kpinъlъ printpe poъ, їmї їnfїnsese ea
 K'o graцїe eskїsъ, bъketъ de florїchele
 Че esalaъ їn пpeajmъ-ї xъnъ pъnїtopъ паpfъmъ,
 Шї nъ шtieaъ opї okї-ї, ploate biopele,
 Saъ gъpa-ї pъsъpїkъ, nъшteaъ dъlचेle fъmъ ?
 Пе bpїtъlъ eї de aъpъ, astrїnsъ kъ 'ngpїjїpe,
 Se mlъdiea ka floapea ne pъmъpїka sa ;

Ші семъна, коніла, к'о дълче 'нкінзіре
 Че 'n visele jъniei vine-a ne fermeка.

E fericitъ zioa kîndъ jъnele vergine
 Ычепъ ка съ ізbeaskъ de faц' amanцii lopъ!
 Къчї din ачеа zi нъмаї потъ ele съ esprime
 Кітъ inima lopъ fъse 'nekatъ de amorъ.
 Дар astъ fericire нъ 'mbatъ ne Fioriца:
 O presimцire-amarъ o tъpbъpъ mereъ.
 Akolo, ѓn тъчере, sъspinъ koniliца,
 Ші lъkrimîndъ se зїтъ la соціорълъ сеъ.
 Femeile geloase de-a fetei frъmъsece,
 Gъseskъ k'achele lakrimî anъndъ знъ misterъ:
 Къ зmbpele intristъpei пълise-ale ei fece,
 Къ fata n'ар fi tokmaї знъ ѓngerашъ din черъ.
 Дар nintpe toate зна, шї jънъ шї frъmoasъ,
 Социа зндї Стpoc че-ера biv vel Spatarї:
 Дар pea, nessъferitъ, zъlearъ, vanitoasъ;
 Kpezîndъ-se нъskъtъ de neamъpї foarte marї;
 Natъpa ѓnsъ-ї dase o formъ foarte rarъ
 Diametралъ onъsъ kъ karakterълъ ei;
 Ыn faцъ-ї frъgezimea de sepї de primъваръ,
 Ыn okii sei dълчеаца de okї de kolъmbei!

Aceasta ѓа kinъ dълче шї vorbъ prefъkъtъ.
 — Ыn zioa нъндעי tale, ѓ zise fetei ea,
 Eъ нъ потъ ѓndelege съ fii тъ abъtъtъ;
 Ыn lokъ съ fii voioasъ, тъ plngї konila mea!
 Бъpbatълъ, koniliцъ, e seapa че зmbpешte
 Ш' askъnde de-okii lъmei ne чеї че noi izbimъ

Kîndă fața pentră inimă se 'ntîmplă de roșește
 Ia spune Fiorido, ce s'a fîcătă Sorină?"

Konila se roșește. Rivala-î trîzmfîtoare
 O vede kă plăcere, mi s'eb ničiorălă s'ă,
 Sdprobente-a ei mîndrie prekăm sfîrîm' o floare,
 Și face s'ă zimbeaskă askăltătorîlă r'ă.
 Pe o sofa prea skămpă, sta Doamna konjărată
 De mîndre jănînese, prin kare s'osebia,
 Prin para-î frămăsedă, Smaralda, jăna fată.
 De-akolo koniliga rivala îmi prîvia.
 Ah! mălă e mîndrălîgă! zîcea konila în sine.
 De ce, o Doamne sfinte, n'amă kînlă ei frămăosă!
 Și okîi ei albastri, mi genele-î blondine,
 Și fața-î bîlăioară, mi pîră-î așposă!
 Atăncî, ah! cine mtie? nătea k'a lăi izbire...
 A m'ă izbi?... o dăce, fermekătoră kăvîntă!
 Izbirea lăi e viada... znika-mî ferîcîre,
 E totă ce-mî face bine! e dorălă celă măi sfîntă.
 De ce nă m'ă izbește? elă mi-ară fi dragă măi tare...
 Kăcî fîr' s'ă m'ă izbeaskă atîta îlă izbeskă!
 'L-amî fi izbită atîta, kîtă xpa mea e mare
 Așăpra Fioridei ce nă pochiș s'o priveskă!...
 Și iar nă pochiș a cîine amî okî s'ă o privesaskă,
 Ka kîndă m'ă trage-znă fermekă...“ Aci ea se opri,
 Și okîi s'ăcîntară pe fața îngereaskă
 A tînepei mipese, pe kîndă o șmili.
 Smaralda le askăltă, -vorbîrea loră îi plăce;
 Se simte r'ăsbănată... apoi iar se gîndi:

—Elš nъ-і dragъ Fioriceі... femeea dar pъž fače
Kъ-atъta pъstate ne fatъ-a žmili!

Dar poate jъpъncasa, kiar ea poate 'lă izbente.“

Fiorica-, amă zisă, poșise; ea n'are-apъrъtoră,

Niči kiar o kъxtare че-adesă imbъrbъtente;

În dară kъ okiі katъ ne dragъ-і sogioră!

Kъчи тодї, маї тодї boerii emisepъ afarъ,

Lъsъndă ne jъpъnese xitate 'n jokslă loră:

Din ordinea lăi Bodъ kъ тодї s'adъnarъ

În altъ salъ mare, în salъ de omoră.

.
A oaspețiloră voie ze pъsinente 'n datъ,—

Și spaіma 'nfioreazъ ne pивitorі ximiđi!

Kъчи de fъstamі kъ flinte e sala inekatъ;

Și kъđi voeskă sъ easъ la ximі se vъđă opriđi.

Aiči s'adъche-o masъ, ne kape-і așezatъ,

O kape mi o kъrče-, maї mslte kъxъniі;

Și pomі kъ patraxipe, în salъ se apatъ;

Đrmađi de o mълume de slăgi mi de lakiі.

Întъrmъpriđi de spaімъ, тодї takă în adъnape,

Și nimenі nъ 'nđelege ačestă amară misteră.

Aiči pъmine mъtъ opі kape întrebare;

Nimini nimikă nъ știe, niči gardъ, niči kiar klepă.

Dar Gina eat'anape în salъ kъ tpeșie;

Sinistra lăi pînjipe ne тодї a înfiopată:

Pe fađa lăi lъčente ačeeamі bъkъpie

Че a simđită Satana kîndă ne-oamenі a 'nușelată.

—Бърбагii vostri, (zise femeilorъ шimate,
Snsindъ totъ de o datъ nъmele tatzporъ,)

Aъ trasъ supre dinшii moartea kъ kрime dovedite!

Mъrele d'akъma шii totъ avъtlъ lоръ,

Le vorъ lъa чiokoii че in koadъ le slъjente...

Mъepi! eatъ бърбагii че vorъ se kъvinъ!..."

Eiъ zичe-шii шнъ vsetъ in salъ se lъдente,

Femeile strigъ.... ципъ, шii шnele leшinъ.

.

.

Femeile, la xpmъ, vъzindъ kъ nъ-i skъpare,

Se хотъръskъ la toate kъ sщfletъ kъragiosъ.

Apoi, асееашii soartъ n'aveaъ fieште kape?

Kiар a mъpi 'mpрезnъ kъ алцi-i mingъiosъ.

Dар шnele zimbipъ!... kъчii sчena dъperoasъ

Шii kъpъdъ totъ d'odatъ avea komikъlъ ei.

Esemnlъ Spъtъpida, чеa mindpъ шii frъmoasъ

Че- a fostъ privitъ boepii чеi-алцi ka ne lakei;

Ea se vъzъ pedъsъ, in marea ei mъndpие,

Sъ iea de содъ чiokoislъ бъръnъ шii шpichiosъ;

Iар altele din ele tpekъte 'n ilikie,

(Kъmъ zичe inтp'асeasta шнъ kronikаръ voiosъ)

„Nъ шtiъ de че pричinъ la fагъ se poшise?“

.

Din toate Fiorida ppiimi maî kъ amаръ

Aсeasъ lovitъpъ!.. Sърmana, maî mъpise!

Пе содъlъ ei kъ ципъtъ ilъ keamъ in задаръ!

Ea tremъpъ, шii plnge, шii перде-орi че simgipe.

Vъzndъ tpadъsъ in fantъ dekpetslъ pronъngatъ.

.

Doi Ciocodari profită de lănga ei dormire,
Din ordinul lui Gina, kă ea s'aș depărtat.

* * *

SILA SI MOARTEA.

(O kameră avia lăminat de o lampă. Fiorida lăminat pe zăp uat.)

„Achea ce-a mea formă puțină xpicioasă,
Să-mi dea nă fă în stare, îmi dete kanzlă meș,
Kăci eată-mă la puz-mă... vedeci ahea framoasă
Chea mândră ne-îmblezăzită ce-atilă o izbiamă eș?
Ce-o apără? nimikă... mi nă mă e skăpare?
Niți o pătore 'n lăme nă poate-a o skăpa!

.
.

Bedeci kîț e de jăpă, de alb de framoasă?
Ce gără mitilikă! ce pără lăngă mi bogat!
Din geantă-î kără înkă o roț kăldzroasă.
Și sină-î saltă dăle, mi kiam' zăp săpstată!
Ea doarme... o pătore! ce mă oprește oare?

—Dar kăpă...
Așa vorbete Gina, kă kanzlă amegită
De fămlă znei natimă bștate mi-arpztoare.
Elă perde minte, vorbă... obrăz-î e pălită,
Și okii lui akăma sîntă înkșntați în sînge,
Kă okii zăp tigră ce prada mi-a gșsită.
O mînz infernală se pare kă 'lă îmninge;
Se klatinz pămîntulă... lămina-a desăpstată.
Abia 'mi atinge mîna tsăbată de fecioară;
Achea de o dată atăne s'a mișkată.

Mișkarea kopiliței mai mslț ilă înfioarș
 De kțłł žnš șerpne negrș pe kape arș fi kłłkatłł.
 Elș geme 'n a lsi sete vřzřndș—șii křpa plinș;
 Dar křndș la gřř' o pșne, paħarșlș a sekatłł!
 Mřnia lsi e mare, șii řřria—i strřinș...
 Nimikș nș 'lș mai oprește... Fioriđa a ĉinatłł!

O lșntș ne—egalș... ka vřltřřlș ĉelș tare
 K'o dřłĉe porřmbikș ĉe va o a sdrobi...
 Perikolșlș đř fetei pștere atřtłł de mare,
 Kțłł dozș trei minște ea se řnpotrivi;
 Dar brađș—i ostenemște, pștepea sa slřbemște;
 Břrbatșlș řnĉelege... adaoge—alș seș zorș...
 Křndș—Gina—ĉipș, kade, sșbt ferșlș ĉe 'lș řřnemște...
 Lovitș řn pentș de—o minș ĉe vine 'n ajstorș

Elș kade 'ntp'alș seș řnge... o fatș tinerikș,
 Naintea Fioriđei atřnĉi s'a arșlatłł.
 Aĉeasta e Smaralda!.. intrřndș pe o žșș mikș
 Askřnsș řn přrete... „kopilș te—amș skřpatłł.“
 —Dar kape—i intepesłł ĉe iei tř pentř mine?
 Intreabș Fioriđa lřřndș—i mřna sa.
 řĉi řintș datoare viadř... ax! ĉe zikș? řřřș tine,
 Mai mslțłł șii de kțłł viadř, barbarșlș řmi lřa!
 Smaraldo, voiș fi ĉie o sorș křldřroasș;
 Voiș faĉe pentřș tine ori ĉe tř vei voi.“
 —Ax! zise kopiliđa kř geana negřroasș,
 ĉe voiș? dar ĉe voiș alta de kțłł a mi—lș řřbi!..
 Dar—șșșne, Fioriđa! o, șșșne—mi, dragș mie
 De ĉe emși peĉe oare la dorșlș lři Sopin?

Elš. ce izbēште viаgа kъчī цī-este dragъ цie,
 Че-арš da zilele sale sъ 'mpаche-alš tъš sxsunš?
 Dar de xнš timпš ūkoаche, e tpistš, ūngъlbinēште;
 Пе гъндxрī totš deаznа, elš xmbлъ adīncitš;
 Nimikъ nъ-ī maī plаche; ilš vezī kъ se tonēште,
 Ka floarea dimineцeī че бръmele-aš lovitš;
 Ūn sxfletъ-ī se tpeче гъндipī snъimīntъtoape...
 Elš vpeа sъ se xуigъ... o dъlче ūngepelš!
 Tъ, kape emtī frъmoasъ, mi blъndъ ka o floape,
 Tъ, kape te izbēште, ūndъpъ-te de elš!“

—Че potš sъ fakš, Smaraldo? mī-e inima 'ngīeуatъ:
 Nъ simцš nimikš vъzīndъ-lš: līnsindš. nъ ilš dopeskš.
 Dar snъne-mī, konilцъ, e oape adeвъpatъ
 A mipelxī meš moapte? saš eš mъ amъgeskš?
 —Ax! чelš nъцinš, ū zīче, Smaralda гъндitoape,
 Tъ поцī sъ-lš skanī de moapte, o Fioriца mea!
 Ea zise, mi din oki-ī kъpгš kalde lъkpmioape...
 —Поцī, sъ'lš ūntopчī la viацъ, ū zise ūnkъ ea!
 Apoī, lšīndъ-ī mъnа o xдъ 'n lъkpmioape,
 Mī-o 'nkapкъ totš d'o datъ de kalde sъpъtъpī.
 — A! skapъ'lš, zise fata kъzīndъ-ī la nīчioape.
 Nъ mtīš vorbi, o Doamne! mi n'amš de kъtš oftъpī
 Mī lakpimi! ax! konilъ, sъ fi nъtъtš a-цī zīче
 Kъmš simte alš seš sxfletš, la slabxlš meš, tpistš gpaīš,
 Kъ lakpime de sъnge tъ aī fi plъnsš aīче!..
 Kъчī inima-цī e kaldъ ka soapele de maiš!“
 — Dar че te 'ntpisteazъ? ūntpeabъ Fioriца,
 Atīnsъ nъn la sxfletš, че nъsš aī de Sopīn?

Ești oare a lui soră? mai zise komilida,
 Elă îmi spăseșe—o dată kă 'n lume e străină“
 — Eă, sora lui? răspăse șontindă-î ală lui năme.
 Askăltă, sărădikă, și află ce sântă eă:
 N'amă niči părăngă, niči frate; pe nimeni n'amă în lume
 Dar elă le ține lokălă la toți, îngerălă meă!..
 Șrekeamă de 'lă așde, și okă-mă de 'lă priveshte,
 Părdă graiălă și kăvintălă, și mîinile îmi frîngă:
 Și sîngele în sină-mă arzîndă se grămădește;
 Vorbeskă ori ce îmi vine, și plîngă, și rîdă, și plîngă!
 Ah! skapă-lă de la moarte! o vorbă mîngăioasă,
 O kăvintă dăce pe rîpă-lă va opri...
 Mîngăe-lă kă kăvinte, sărata mea frămăoasă!
 Mîngăe-lă kă kăvinte, de nă poți a-lă izbă:“
 Zikăndă aște vorbe, Smaralda 'ngenăkeată,
 Păcioarele Fioridei, plîngîndă le 'mbrășăa;
 Iar tărăra frămăoasă, rănită și mirată,
 Pe lăngă dăpălă fetei șita dărepea sa.

* * *

ÎNKISOAREA.

(Ună beviș: nă autepnste.)

(Stroe Sărăpălă; Koadă Vornikălă; fratesă Pădă Komissă;
 Dăgălă Stolnikălă; Bintă Komissă; Filip Kaminăpălă mipele Fioridei, și adă boeri hotărîgi la moarte.)

FILIP, kătre STROE.

Kă toate-aște năntă se înčenăse bine;
 Mireasă frămășikă și ginere voioșă!

Хорі, mssikъ mi masъ, пахаре кѣ einъ pline...
 Dar drakslъ vîrъ koadă, mi totslъ kade giosș!
 Dar kâi sъ-î treakъ 'n minte, Spъtare mare-nъne,
 Къ moartea 'n ziafete de-alъ d'astea askъndea
 A eî sbъrçitъ frъnte?.. Dar trebъe a sнъne:
 Ideea este parъ, ba inkъ nъ e rea!
 Ши dakъ 'n chea lъme o fi sъ mъ însoare,
 Sнpe a nъ maî kъdea 'n kъpsъ, lъa-voiș mъsъrî tapî!
 Akъmъ rъmъne nъmaî, în viađa viitoare
 Sъ mtimъ de este nъntъ, mi domnî mi boerî marî?..
 Dar tъ emtî dъsș ne gъndъrî! ka nona че ръmine
 Ne-alesș de парoxie la tronslъ пъstopeskъ;
 (Boerîi se чеартъ în fъndъ.)
 Xeî! чine stpig' akolo?.. askъltъ, o stъnîne!
 Pe marginile gronei, eî inkъ se sfъdeskъ!

Stroe.

Че kpezi tъ desнpe sșfletъ în viađa viitoare?

Filip.

Nъ te grъbi Spъtare... maî rabdъ mi veî mtî.
 În viađa че-o sъ vie, ka 'n viađa tpekъtoare,
 Къtъ pentръ mine, frate, totъ veselъ amъ a fi.
 Totъ че mъ ne-odixnemte e temerea чеa mare
 Че amъ sъ nъ mъ nъe în paislъ челъ черeskъ,
 Sъ staș kъ ъmbpe tpiste, ka tine, o Spъtare!

(Поарта inkisoapei se deskide: intrъ Sorin penede.)

A! eatъ ъnslъ însъ kъ kape sъ glъmeskъ...
 Че! mi tъ viî, Sorine? ne Dъmnezeș, bъdигъ,
 De mtîș чева din toate че okișlъ mî-a vъzstъ...

Sorin. тръгъндѣлѣ ла о парте.

Askǎltъ-мъ, Filipe! сърмана Fiorigъ
 În мѣна lorъ спъркатъ се зиче k'a kъzъtѣ...
 Ia, цине inelъ-ачеста, ми манта de la mine;
 Ми sboаръ спре скъпаре-ї., дої каї афаръ сїнтѣ...
 Съ въ агїзнгъ зїоа їн църpile стръїне!..
 Ia, ia inelъlъ, dъte! ми нъ zi хнѣ kъvїntѣ...

Filip.

Їцї мѣлцъmeskъ, o frate! dap тъ, че-о fi de tine?

Sorin.

Нъ te 'ngpїji de mine... ачеста-ї treaba mea.

Filip.

Нъ, нъ! опї staъ аїче, опї веї еми kъ mine!

Sorin.

Te dъ, te dъ, гръбеште; ми sboаръ кърте ea!..

(Filip, ia inelъlъ ми манта: pleакъ, апої iar se їntoарче.)

Askǎltъ-мъ, Sorine; dъ-мї мїна а-цї o стрънге.

Їцї жъръ ne алъ меъ sъfletъ съ fiъ fratele тъъ.

Sorin.

Dap, dъte! mergї; o kїпъ маї мѣлтѣ, ми алъ тъъ sїnge

Ba kърге... sboаръ, sboаръ, de emтї fratele меъ.

(Filip apatъ inelъlъ, ми gарdele її fakъ lokъ de есъ.)

Aкъма vie moарtea! мъ ва afla їн паче...

Fioriga e скъпатъ... акъма потъ съ моръ.

Sz morž ka sz tręaskz ačeea ęe imi plache...
 Īđi mslzsmeskž kx lakrimī, stępine ziditorž!..

* * *

ĪNKEIERE.

Adoa zi Fioriņa, kx sođz-ī ĩmpreņņz,
 Treksse ĩn Moldova, voiouī mi mslzsmiđi.
 Boerīi se tziarz; mi kiar Sopin ęelž jņne
 Perise de o datz kx-āčei neferīčīđi.
 Iar ĩnr'o đimineađz, mslztimea kxrioașz
 Pe malzļž žneī ane s'adņņz a prīvi
 Kadavrļž žneī fete... Smaralda ęea frxmoașz
 Se asvīplise 'n apz, neavīndž ęe mai ĩzbi.

NOTA. Ačeastā se kpede kx s'a ĩntzmfatž pe la anslž 7052—Kroni-
 ničele ĩnkz vorbeskž de tzepea boerīlorž, mi dņņz tradīģie
 se mtie kx Mīrčea Vodz a tzeatž pe Koadz Borņikslž, pe
 frate-szž Padz, pe Dragsļž Stolņikslž, pe Stroē Sņrtarīslž,
 pe Bintlz Komīsslž mi alđi.

† Xerman, medikž germanž. Sopin fiž de sšfletž alž sež.

ERRATA.

N ^o . pag.	N ^o . rind.	in lokš de	četeute
6	3	tšlminž	tšlminž
19	5	fečioape	fečioapa
—	9	rozь	razь
55	8	žmipe	mipe
—	13	la česte	la ačeste
57	2	džče	džče
—	13	mžip	mžpe
60	21	poržnbicž	poržnbicž
65	14	žmi	ži
—	18	žni	žni
70	12	pe lžnile-ži	pe lžnčile-ži
—	13	glorioase	gracioase
73	7	meade	weade
74	7	roze	raze
75	10	peerž	pearž
78	15	plžkžtž	plžkžte
84	12	vorbiž	vorbitž
—	21	aiči	aiče
87	23	trekžteape	trekžtoape
101	11	kž ačeste	La ačeste
124	1	tžrbaže	tžrbate
142	7	vpež	vpeži
168	5	mžlžmžipe	mžlžžmipe
180	7	armpioasž	armonioasž
186	7	pergele	pergelea
197	16	reb	rebelž
232	7	marmpža	mžrmpža
234	5	minerale	minapele
308	22	žmie	žmiži
309	12	de	če
326	28	'abate	S'abate
330	7	žfloritž	žjositž
—	22	de-žrž	de-žnž
335	18	Opin	Prin
—	21	Lopžeskž	Lžneskž
336	2	ažsoase	ažroase
337	2	ež sž	ež voiž sž
341	1	sž	Sa
347	5	žnče e	žnčepe
351	18	fokomo	fokomi
356	17	arpea	arpe
361	13	amorž	amarž
365	11	lžkžmie	lžkomie
372	2	le-emž	le-amž
381	21	mžsa	mžsa

